Koning van AARDZEE

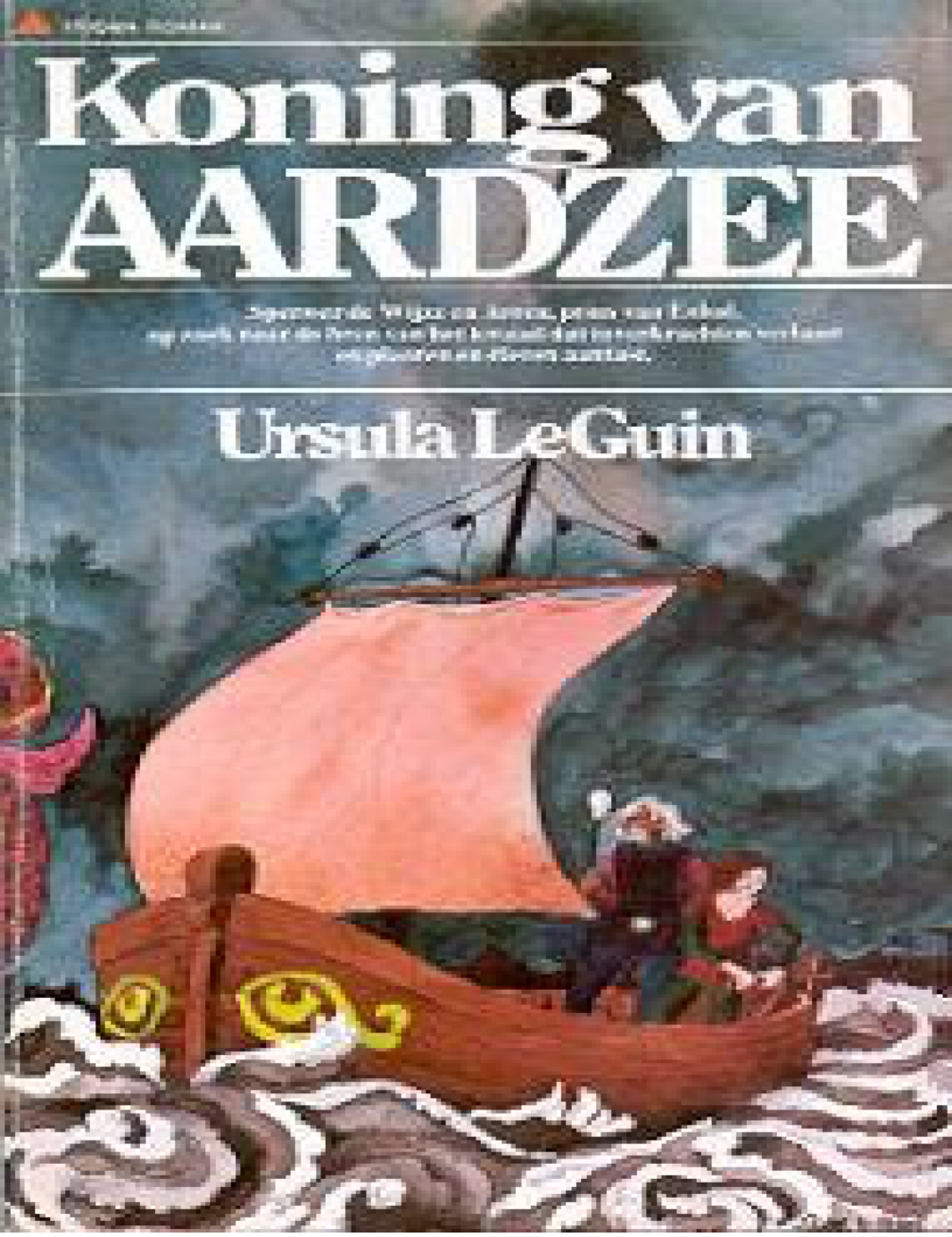

Ursula LeGuin

SHOUT
SHARE
IT

Annotation

Sperwer de Wijze en Prins Arren van Enlad op zoek naar de bron van het kwaad dat toverkrachten verlamd.

- Ursula K. Le Guin
  - De lijsterbes
  - De magisters van Roke
  - Hort
  - Toverlicht
  - Dromen van de zee
  - Lorbanery
  - De dwaas
  - De Kinderen van de Open Zee
  - Orm Embar
  - Het drakenspoor
  - Selidor
  - Het dorre land
  - De steen van leed
  - Bijlage: Detailkaarten
  -

Ursula K. Le Guin
Koning van Aardzee

De lijsterbes

In de Hof van de Fontein scheen de maartse zon door de jonge bladeren van es en olm, en sprong het water door licht en schaduw op en kwam klaterend neer.

De onoverdekte hof werd omsloten door vier hoge, stenen muren, en achter die muren lagen de vertrekken en hoven, de gangen en gaanderijen, de torens en als laatste de zware buitenwallen van het Hoge Huis van Roke dat, behalve van steen ook van onaantastbare magie gebouwd, bestand was tegen iedere aanval, van krijg, van aardbeving of zelfs van de zee. Want Roke is het Eiland der Wijzen waar onderricht wordt gegeven in de kunst der magie. En het Hoge Huis is de school en het hart der toverkunst; en het hart van het Huis is die kleine hof diep binnen de muren met de spelende fontein en de bomen onder de open hemel in regen, zonlicht of schijnsel der sterren. Het dichtst bij de fontein stond een fraaie, forse lijsterbes die met haar wortels de marmeren plavuizen omhoog had gewrikt en had doen splijten. Aders van heldergroen mos hadden de spleten gevuld en stroomden naar alle zijden weg van het grasveldje rond het waterbekken. Op een lage verhevenheid van marmer en mos zat een jongen en volgde met zijn blik de boog van de middelste straal van de fontein. Hij was bijna volwassen, maar toch duidelijk een knaap: tenger en weelderig gekleed. Zijn gezicht leek uit brons gegoten, zo fijn besneden, zo verheven en kalm.

Misschien een meter of vier achter hem stond onder de bomen aan de andere zijde van het grasveld een man; het leek althans dat hij er stond, want in die tintelende wisseling van licht en schaduw viel dat moeilijk met zekerheid te zeggen. In ieder geval was hij er: een in het wit geklede man die roerloos toekeek hoe de knaap zat te kijken naar het water van de fontein. Er was geen ander geluid of beweging dan het spel der bladeren, het spel en gedurig gezang van het water. De man liep naar voren. Een windzucht ritselde door de takken van de lijsterbes en wiegde de pas ontloken bladeren. Licht en verrast sprong de jongen overeind. Hij keek de man aan en boog voor hem neer. ‘Heer Archimagus,’ zei hij. De man bleef voor hem staan, een gedrongen, stramme, krachtig gebouwde gestalte in een kapmantel van witte wol. Het gezicht boven de plooien van de neergeslagen kap was roodachtig bruin van kleur, de neus was gebogen als de snavel van een havik en over de ene wang liepen striemen van oude littekens. Zijn blik was helder en scherp, maar zijn stem klonk vriendelijk. ‘Hier, in de Hof van de Fontein, is het goed toeven,’ zei hij, en om de knaap niet in verlegenheid te brengen: ‘Je hebt een lange reis gemaakt zonder te rusten. Ga maar weer zitten.’ Hij knielde

op de witte rand van het waterbekken, strekte de hand uit naar de krans van glinsterende druppels die uit de bovenste schaal van de fontein omlaag vielen, en liet het water door zijn vingers glijden. De jongen ging weer op de omhoogstekende plavuis zitten en een tijd lang spraken zij geen van beiden.

'Jij bent de zoon van de Vorst van Enlad en de Enladen,' zei de Archimagus, 'de erfgenaam van het Vorstendom Morred. Er is in heel Aardzee geen ouder erfdeel en geen schoner. Ik heb de boomgaarden van Enlad gezien in de lente, en de gouden daken van Berila… Hoe heet je?'

'Men noemt mij Arren.'

'Dat moet een woord zijn uit het dialect van je land. Wat betekent het in de gewone stamtaal van Aardzee?'

'Zwaard,' antwoordde de jongen.

De Archimagus knikte. Weer viel er een stilte; toen zei de jongen, niet vrijpostig, maar ook zonder enige schroom: 'Ik dacht dat de Archimagus alle talen kende.' De man schudde het hoofd en keek naar de fontein. 'En alle namen…'

'Alle namen? Enkel Segoy die het Eerste Woord sprak en de eilanden deed oprijzen uit de diepten der zee, kende alle namen. Maar weet wel' — en zijn scherpe, heldere ogen keken Arren doordringend aan — 'als het noodzakelijk was je ware naam te kennen, dan zou ik hem kennen. Maar het is niet noodzakelijk. Ik zal je Arren noemen; en ik ben Sperwer. Vertel me, hoe is je reis verlopen?'

'Zij duurde veel te lang.'

'Ongunstige wind?'

'De wind was gunstig, maar het bericht dat ik u breng, is ongunstig, Heer Sperwer.'

'Vertel het dan,' zei de Archimagus, met de ernst van iemand die toegeeft aan het ongeduld van een kind; en terwijl Arren sprak, bleef hij kijken naar het kristallen gordijn van waterdruppels dat uit de bovenste schaal neerhing op de onderste, niet alsof hij niet luisterde, maar alsof hij naar meer luisterde dan alleen naar de woorden van de jongen. 'U weet, heer, dat de vorst, mijn vader, vertrouwd is met de toverkunst, want hij is uit het geslacht van Morred en heeft in zijn jeugd een jaar lang hier op Roke vertoefd. Hij bezit dus macht en kennis, maar gebruikt ze zelden, en wijdt zich geheel aan het bestuur en beheer van zijn gebied, het toezien op steden en handel. De schepen van ons eiland varen uit naar het westen, zelfs tot in het Westruim, en drijven er handel in saffieren, tin en ossehuiden.

Nu keerde er in het begin van deze winter een kapitein terug naar onze goede stad Berila met een verhaal dat ook tot het oor van mijn vader doordrong, en deze zag daarin aanleiding hem bij zich te ontbieden om het verhaal uit zijn eigen mond te horen.'

De knaap sprak snel en vol zelfvertrouwen; hij was opgevoed in een hoffelijke, hoofse omgeving en vertoonde geen spoor van de zijn leeftijd eigen bedeesdheid.

'De kapitein vertelde dat er op het eiland Narveduin dat langs de zeeweg een vijfhonderd mijl ten westen van ons ligt, geen toverkunst meer bestond. Spreuken hadden er, zei hij, geen macht meer en de woorden der toverkunst waren in vergetelheid geraakt. Mijn vader vroeg hem of dan ook alle tovenaars en heksen dat eiland verlaten hadden, en kreeg ten antwoord: Nee, er woonden nog een paar mensen die vroeger tovenaar geweest waren, maar nu geen spreuken meer weefden, zelfs niet voor zulke kleinigheden als het lappen van ketels of het terugvinden van een zoekgeraakte naald. En mijn vader vroeg of de mensen op Narveduin dat dan niet vervelend vonden, en de kapitein gaf opnieuw ten antwoord: Nee, zij schenen zich er niet druk om te maken. En ook al heerste er, zei hij, ziekte onder hen en ook al was hun oogst deze herfst zwaar tegengevallen, zij bleven de indruk maken zich er niets van aan te trekken. Hij zei — en ik was er zelf bij toen hij met de vorst sprak — hij zei: "Zij gedroegen zich als lijders aan een ongeneeslijke ziekte, als iemand die te horen gekregen heeft dat hij binnen het jaar zal sterven, en zichzelf wijsmaakt dat het niet waar is en dat hij het eeuwig leven bezit. Ze gaan er hun eigen gang," zei hij, "zonder acht te slaan op de wereld rondom hen." En toen er andere kooplieden terugkeerden, meldden ook zij dat Narveduin een arm land geworden was waar de kennis der wijsheid verloren was gegaan. Maar het speelde zich allemaal af in het Ruim waarover allerlei vreemde verhalen in omloop zijn, en behalve mijn vader schonk niemand er veel aandacht aan. Toen brak het nieuwe jaar aan en was het tijd voor het Feest der Lammeren dat bij ons op Enlad gevierd wordt wanneer de vrouwen der schaapherders met de eerstelingen der kudden naar de stad komen; en mijn vader verzocht de Wijze Root de spreuken van vruchtbaarheid over de kudden uit te spreken. Root kwam echter in opperste verslagenheid terug naar het paleis, legde zijn staf op de grond en zei: "Heer, ik kan de spreuken niet uitspreken." Mijn vader vroeg hem naar de reden waarop de ander niets kon uitbrengen dan: "Ik ben de woorden en het weven vergeten."

Mijn vader is toen naar het marktplein gegaan en heeft de spreuken zelf uitgesproken zodat de riten vervuld werden. Maar toen hij die avond naar het paleis terugkeerde, maakte hij een zorgelijke en vermoeide indruk, en tegen mij zei hij: "Ik heb de woorden uitgesproken, maar ik weet niet of zij hun werking zullen hebben." En inderdaad gaat het dit voorjaar niet goed met de kudden: de ooien sterven tijdens het werpen, veel lammeren worden dood geboren en soms zijn het... gedrochten.' De hoge, helle stem van de knaap stierf

weg; zijn gezicht vertrok toen hij het woord uitsprak, en hij moest slikken. ‘Ik heb er een paar gezien,’ zei hij. Er viel een stilte. ’

‘Mijn vader denkt dat deze gebeurtenissen en het verhaal uit Narveduin een teken zijn dat er een kwade macht aan het werk is in ons deel van de wereld. Hij vraagt om de raad der Wijzen.’

‘Dat hij jou hierheen heeft gestuurd, bewijst hoe dringend zijn verzoek is,’ zei de Archimagus. ‘Jij bent zijn enige zoon en het is een verre reis van Enlad naar Roke. Is er nog meer te melden?’

‘Alleen wat praat van oude vrouwen uit de heuvels.’

‘Wat vertellen de oude vrouwen?’

‘Dat alle voorspellingen die de heksen uit rook en waterpoelen aflezen, van onheil spreken en dat hun liefdesdranken geen uitwerking hebben. Maar dit zijn mensen zonder kennis van de ware wijsheid.’

‘Waarzeggerij en liefdesdranken zijn van geringe betekenis, maar aan de woorden van oude vrouwen dient men aandacht te schenken. Goed, je boodschap zal aan de Magisters van Roke worden voorgelegd. Maar ik weet niet, Arren, welke raad zij aan je vader zullen geven. Enlad is immers niet het eerste gebied waaruit ons dergelijke tijdingen hebben bereikt.’ Voor Arren was het zijn eerste reis geweest, deze tocht uit het noorden die hem langs het grote eiland Havnor en door de Middenzee naar Roke had gevoerd. Pas deze laatste paar weken had hij landen gezien die niet zijn eigen thuisland waren, was hij zich verten en verschillen bewust geworden en had hij ondervonden dat er achter de lieflijke heuvels van Enlad een grote wereld lag, bewoond door vele mensen. Zijn geest was deze uitgestrektheid nog niet gewend en daarom duurde het even voor alles goed tot hem doordrong. ‘Vanwaar dan nog meer?’ vroeg hij enigszins teleurgesteld, want hij had gehoopt snel met een heelmiddel naar Enlad terug te kunnen keren. ‘Het eerst uit het Zuidruim. En onlangs zelfs uit het zuiden van de Archipel, uit Wathort. Men beweert dat er op Wathort geen magie meer wordt geweven. Het is moeilijk zekerheid te krijgen. Dat eiland is reeds lang een oord van rebellie en roofzucht, en de woorden van een koopman uit het zuiden zijn, naar men zegt, de woorden van een leugenaar. Toch krijg je steeds hetzelfde verhaal te horen: de bronnen der wijsheid zijn drooggevallen.’

‘En hier op Roke…?’

‘Hier op Roke hebben we er nog niets van gemerkt. We zijn hier goed beschermd tegen storm, toeval en iedere aanval van het kwaad; te goed beschermd misschien wel. Wat ben je van plan te doen, prins?’

‘Ik keer pas terug naar Enlad als ik mijn vader over de aard van dit kwaad en over zijn bestrijding een helder antwoord kan geven.’

Weer keek de Archimagus hem aan en dit keer ontweek Arren zijn blik, ondanks de zelfverzekerdheid die hem geleerd was. Hij wist niet

waarom, want er lag niets onvriendelijks in de blik van die donkere ogen, alleen maar openheid, rust en medeleven.

Op Enlad had iedereen ontzag voor zijn vader, en hij was zijns vaders zoon. Niemand had hem er ooit op die manier aangekeken, als was hij niet Arren, Prins van Enlad en zoon van de regerende vorst, maar Arren zonder meer. De gedachte dat hij de blik van de Archimagus vreesde, misviel hem, maar hij kon toch die ogen niet weerstaan. Zij schenen de wereld rondom hem nog groter te maken zodat niet alleen Enlad tot onbeduidendheid verviel, maar ook hijzelf en hij een nietige, zeer nietige gestalte werd in een wijds vergezicht van door zee omgorde en door duisternis omfloerste landen.

Hij plukte aan het heidergroene mos dat in de spleten van de marmeren plavuizen groeide, en zei met een stem die pas in de laatste jaren zwaarder geworden was en hem nu dun en schril in de oren klonk: ‘En ik zal doen wat u me opdraagt.’

‘Dat ben je aan je vader verschuldigd, niet aan mij,’ zei de Archimagus.

Zijn ogen rustten nog steeds op Arren en de jongen sloeg de zijne op. Hij was bij zijn betuiging van aanhankelijkheid buiten zichzelf getreden en zag nu de Archimagus zoals hij was: de grootste Wijze van heel Aardzee, de man die een dam had gelegd rond de Zwarte Bron van Fundaur en de Ring van Erreth-Akbe aan de Tomben van Atuan had ontrukt en de diepgegrondveste zeewal van Nepp gebouwd had; de zeeheer die alle zeeën van Astowell tot Selidor bezeild had; de enige thans levende Drakendwinger. En nu zat hij daar geknield bij de rand van een fontein, een gedrongen man, niet jong meer, met een kalme stem en ogen diep als de avond.

Arren krabbelde uit zijn zittende houding overeind en knielde haastig voor hem neer, vormelijk op beide knieën. ‘Heer,’ stamelde hij, ‘laat mij uw dienaar zijn.’ Zijn zelfverzekerdheid was verdwenen, er lag een blos op zijn gelaat en zijn stem trilde. Op de heup droeg hij een zwaard in een nieuwe lederen schede met inlegwerk van rood en goud; maar het zwaard zelf was onversierd met een afgesleten gevest van verzilverd brons. In gespannen haast ontblootte hij dit en bood het gevest de Archimagus aan, als een leenman doet aan zijn vorst. De Archimagus strekte de hand niet uit om het gevest van het zwaard aan te raken. Hij keek ernaar en toen naar Arren. ‘Het is van jou, niet van mij,’ zei hij. ‘En jij bent niemands dienaar.’

‘Maar mijn vader heeft gezegd dat ik op Roke moest blijven tot ik de aard van dit onheil kende en wellicht ook iets van de hoge kunst geleerd had; ik ben er niet mee vertrouwd, ik geloof niet dat ik enige macht bezit, maar er waren tovenaars onder mijn voorvaderen. Als ik hoe dan ook zou leren u van dienst te zijn…’

‘Voordat je voorouders tovenaars werden,’ zei de Archimagus,

‘waren zij koningen.’

Hij verhief zich en kwam met geluidloze, krachtige tred op Arren toe, nam hem bij de hand en deed hem opstaan. ‘Ik ben je dankbaar dat je me je hulp hebt aangeboden, maar op dit moment aanvaard ik haar niet, wellicht later, als wij over deze vragen raad gehouden hebben. Het aanbod van een edelmoedig hart mag niet lichtvaardig worden afgewezen en het zwaard van de zoon van Morred mag men niet lichtvaardig van zich af stoten… Ga nu heen. De jongen die je hierheen gebracht heeft, zal je wijzen waar je een bad kunt nemen, kunt eten en rusten. Ga nu.’ En hij legde zijn hand lichtjes op Arrens rug tussen de schouderbladen, een gebaar van vertrouwelijkheid dat tevoren zich nog niemand had veroorloofd en dat de jonge prins ieder ander kwalijk zou hebben genomen. Maar bij de aanraking van de Archimagus doorvoer hem een huivering van trots want deze man had Arrens hart veroverd. Hij was altijd een levendige knaap geweest, die behagen schiep in het spel, die vreugd en deugd beleefde aan vaardigheden van hoofd en hand en met toeleg zich de plichten van hof en heerser wijdde, ook al waren deze noch licht, noch eenvoudig. Maar tot nog toe had hij zich nooit geheel aan iets gegeven. Alles had hij zich gemakkelijk verworven en alles was hem gemakkelijk afgegaan; alles was een spel geweest dat hij met verve gespeeld had. Nu echter waren zijn diepste roerselen ontwaakt, en niet door spel of droom, maar door roem, gevaar en wijsheid, door een geschonden gelaat en een kalme stem en een donkere hand die, niets verradend van zijn macht, een staf van taxushout vasthield met bij de greep een zilveren teken in het zwarte hout, de Verloren Rune der Koningen.

Zo verlaat men zijn kindheid met een eerste, plotselinge stap, zonder omzien of vooruitzien, onvoorbedacht en zonder enig voorbehoud.

Niet denkend aan een hoofse afscheidsgroet liep hij haastig naar de deur, verward, opgewonden en gehoorzaam. En de Archimagus Ged keek hem na.

Een tijdlang stond Ged daar onder de olmen naast de fontein; toen sloeg hij de ogen op naar de zongewassen hemel. ‘Een innemende brenger van een slecht bericht,’ zei hij halfluid als sprak hij tot de fontein. Deze luisterde niet, maar babbelde voort in haar eigen zilveren taal en Ged hoorde haar een tijdlang aan. Toen ging Hij naar een deur die Arren niet had opgemerkt en die maar door zeer weinig ogen zou zijn opgemerkt, hoe scherp ze ook gekeken hadden, en zei: ‘Magister Poortwachter.’

Er verscheen een kleine, leeftijdloze man. Jong was hij niet en je moest hem dus oud noemen, maar dat woord paste niet bij hem. Zijn huid was schraal en had de kleur van ivoor, maar op zijn gezicht lag een aangename glimlach die diepe rimpels trok in zijn wangen. ‘Wat is

er, Ged?' vroeg hij. Zij waren immers alleen en hij was een van de zeven wezens op de wereld die de ware naam van de Archimagus kende. De anderen waren de Magister der Namen op Roke, en Ogion de Zwijger, de Wijze van Re Albi die Ged lang geleden op de berg van Gont zijn naam gegeven had, en de Witte Vrouwe van Gont, Tenar van de Ring, en een dorpswijze op Iffing die Vetch heette, en ook op Iffing de vrouw van een timmerman, moeder van drie meisjes, die niets van toverij verstond, maar in andere zaken zeer wijs was en Duizendblad werd genoemd, en tenslotte aan het andere einde van Aardzee, in het verste westen de twee draken Orm Embar en Kalessin.

'We moeten deze avond tezamen komen,' zei de Archimagus. 'Ik zal naar de Magister van het Web gaan en een boodschap sturen naar Kurremkarmerruk zodat hij zijn lijsten terzijde legt, zijn leerlingen voor één enkele avond rust gunt en zij het niet lijfelijk, zich bij ons voegt. Wil jij de overigen waarschuwen?'

'Zeker,' zei de Poortwachter glimlachend en was verdwenen; en toen was ook de Archimagus verdwenen en sprak de fontein met zichzelf, onverstoorbaar en onstuitbaar in het zonlicht van het vroege voorjaar.

De Besloten Hout wordt meestal ergens ten westen van het Hoge Huis op Roke gezien en vaak iets ten zuiden ervan. Zij staat op geen enkele kaart en er voert geen weg heen, tenzij voor hen die de weg erheen kennen. Maar leerlingen, stedelingen en boeren kunnen haar wel zien, steeds op zekere afstand, een bos met hoge bomen over wier groene bladeren zelfs in de lente een gouden toets speelt. En zij, de leerlingen, stedelingen en boeren, nemen aan dat de Hout zich op geheimzinnige wijze over het eiland voortbeweegt. Maar daarin vergissen zij zich, want het is niet de Hout die beweegt. Haar wortels zijn de wortels van het zijn. Het is al het overige dat beweegt. Ged liep over de akkers rondom het Hoge Huis. Hij had zijn witte mantel afgelegd want de zon stond hoog aan de hemel. Een boer was op de heuvelhellingen aan het ploegen en hief groetend de hand op, en Ged antwoordde hem op dezelfde manier. Vogeltjes stegen zingend omhoog in de lucht. Op braakliggende grond en langs de kant van de weg vertoonden zich de eerste bloemen van het vonkenkruid. Hoog aan de hemel beschreef een havik een wijde boog. Ged keek op en hief weer de hand op. De wind zoevend door zijn veren schoot de vogel omlaag en streek neer op de hem voorgehouden vuist, de gele klauwen er omheen klemmend. Het was geen sperwer, maar een grote Endervalk van Roke, een wit en bruin gestreepte roofvogel van de zee. Hij keek de Archimagus van opzij aan met één rond, helder, gouden oog, klapte de gekromde snavel toe en keek hem toen recht aan met beide ronde, heldere gouden ogen. 'Onversaagd,' zei de Archimagus tot hem in de taal der Schepping.

De grote havik sloeg met zijn vleugels en kromde de klauwen, hem strak aankijkend. ‘Ga dan, broeder, onversaagde.’

In de verte op de heuvelhelling onder de stralende hemel was de boer stil blijven staan en keek toe. In de vorige herfst had hij gezien hoe de Archimagus een roofvogel op zijn vuist liet neerstrijken en hoe er het volgende ogenblik geen man meer geweest was, maar enkel twee haviken die opstegen in de wind. Dit keer echter zag de boer hen uiteengaan: de vogel steeg op ten hemel en de man liep verder over de drassige velden. Hij bereikte het pad dat naar de Besloten Hout voerde, een pad dat hem altijd recht en slecht naar het doel bracht, ondanks de kronkelpaden van tijd en wereld rondom hem; hij volgde het en kwam spoedig in de schaduw der bomen. Sommige van die bomen hadden zeer dikke stammen. Bij het zien ervan raakte men geheel overtuigd dat de Hout zich niet bewoog: zij waren als torens uit onheuglijke tijden, grauw van jaren; hun wortels waren als de wortels der bergen. Toch was bij sommige van deze oeroude bomen het gebladerte slechts dun en hadden zij dode takken. Zij waren niet onsterfelijk. Tussen de reuzen groeiden jonge bomen op, rijzig en krachtig, met een stralende kroon van bladeren, en zaadlingen, slanke bebladerde twijgen, niet groter dan een jong meisje. De grond onder de bomen was zacht en rijk van de al die jaren weggeteerde bladeren. Er groeiden varens en kleine bosplantjes, maar geen andere boomsoort dan die waarvoor in de Hardische taal van Aardzee geen naam bestond. De lucht tussen de takken had de frisse geur van aarde en liet in de mond de smaak achter van levend bronwater. Op een open plek waar jaren geleden een reusachtige boom was omgevallen, trof Ged de Magister van het Web die in de Hout woonde en haar zelden of nooit verliet. Zijn haar was geel als boter, want hij was niet in de Archipel geboren. Sinds de Ring van Erreth-Akbe weer gevoegd was, hadden de barbaren van Kargad hun rooftochten gestaakt en met de Binnenste Landen verdragen van vrede en handel gesloten. Het bleef echter een ontoegankelijk volk dat zich meestal afzijdig hield. Maar zo nu en dan kwam er uit zucht naar avontuur of begeerte de toverkunst te leren een jonge krijger of koopmanszoon naar het westen. Zo een was tien jaar geleden ook de Magister van het Web geweest, een rood-bepluimde jonge wilde uit Karego-At met het zwaard op de heup die op een regenachtige ochtend op Roke aankwam en de Poortwachter in gebiedend en gebroken Hardisch liet weten: ‘Ik kom voor leren.’ En nu stond hij daar in het groen-gouden licht onder de bomen, een rijzige, knappe man met lang blond haar en vreemde groene ogen, de Magister van het Web van Roke. Misschien kende ook hij Geds naam, maar zo ja, dan sprak hij hem nooit uit. Zij groetten elkaar zwijgend. ‘Waar sta je naar te kijken?’ vroeg de Archimagus en de ander antwoordde: ‘Naar een spin.’

Op de open plek had tussen twee lange grashalmen een spin haar web geweven, een aan tere draden opgehangen cirkel. De zon bescheen het zilveren weefsel en in het midden zat de weefster te wachten, een grauw-zwart ding niet groter dan de pupil van het oog.

'Ook zij kent een web,' zei Ged en bekeek met aandacht het kunstvolle weef werk.

'Wat is kwaad?' vroeg zijn jongere metgezel. Het ronde web met de zwarte middenstip leek hen beiden aan te kijken.

'Een web door ons mensen geweven,' antwoordde Ged. In dit woud zongen geen vogels. Het lag zwijgend en zwoel in het licht van de middagzon. Rondom hen bomen en schaduwen. 'Er is tijding uit Narveduin en Enlad: dezelfde.'

'Zuid en zuidwest. Noord en noordwest,' zei de Wever zonder zijn blik van het ronde web af te wenden. 'We zullen deze avond hier bijeenkomen. Dit is de beste plaats om raad te houden.'

'Ik zie geen raad.' Nu keek de Wever Ged aan en er lag een kille blik in zijn groene ogen. 'Ik ben bang,' zei hij. 'De vrees knaagt. De vrees knaagt aan de wortels.'

'Ja,' zei Ged. 'Wij moeten neerzien tot in de diepste bronnen, denk ik. Wij hebben te lang van het zonlicht genoten, ons gekoesterd in de vrede die het voegen van de Ring ons bracht; ons werk was van gering belang; wij hebben ondiepe wateren afgevist. Vanavond moeten wij de diepten doorgronden.' En met deze woorden verliet hij de Wever die nog steeds de spin in het zonbeschenen gras gadesloeg.

Aan de rand van de Hout waar de machtige bomen hun takken uitstrekken boven gewone grond, ging hij zitten, de rug geleund tegen een stoere wortel en zijn staf dwars over de knieën. Hij sloot de ogen als was hij vermoeid en liet de vlucht van zijn geest noordwaarts uitvliegen over de heuvels en velden van Roke, naar de zee-omstormde kaap waar de Eenzame Toren staat. 'Kurremkarmerruk,' zei hij in de geest en de Magister der Namen keek op uit het dikke boek met namen van wortels en kruiden en bladeren en zaden en bloesems dat hij zijn leerlingen zat voor te lezen, en zei: 'Hier ben ik? ik, Heer.' Toen luisterde hij, een lange, magere man met witte haren onder zijn donkere kap; en in de torenkamer keken de leerlingen op van hun schrijftabletten en wierpen elkaar een blik van verwondering toe.

'Ik zal komen,' zei Kurremkarmerruk en boog zich weer over zijn boek en las verder: 'Het bloemblad nu van de bloem der witte knoflook draagt een naam die luidt "iebera", en evenzo het kelkblad dat de naam draagt van "partonath"; en ook stengel en blad en wortel hebben ieder hun eigen naam…' Maar onder zijn boom riep de Archimagus Ged die alle namen van de knoflook kende, zijn geest weer tot zich; hij strekte zijn benen gemakkelijk uit en hield de ogen

gesloten. Toen viel hij in slaap in het blad-besprenkelde zonlicht.

De magisters van Roke

De School van Roke is de plaats waarheen uit heel de Binnenste Landen van Aardzee de jongens gezonden worden die blijk geven de gave der toverkunst te bezitten, en waar zij onderricht worden in de hoge kunst der magie. Zij bekwamen er zich in de verschillende vormen van toverkunst, leren er namen en runen, handelingen en spreuken, en alles wat men moet doen en laten, en waarom. En als na een lange leertijd hun hand en hart en geest gelijke tred gehouden hebben, kunnen zij opgenomen worden onder de Wijzen en kan hun de staf der macht worden verleend. Want alleen Roke brengt ware Wijzen voort. Daar er op alle eilanden tovenaars en heksen verblijven, en voor de eilanders de werken der magie even onontbeerlijk zijn als brood en even verkwikkend als muziek, staat de School der Wijsheid bij allen hoog in aanzien. De negen wijzen die de Magisters van Roke worden genoemd, gelden als de gelijken der machtige vorsten van de Archipel. Hun heer, de Archimagus en Hoeder van Roke, is aan niemand verantwoording schuldig dan enkel aan de Koning van Alle Eilanden; en ook dat slechts door een belofte van trouw, een gift van het hart, want zelfs een koning is niet bij machte een zo groot magus tegen zijn wil te dwingen tot dienstbaarheid aan de wetten der gewone stervelingen. Toch heeft de Archimagus van Roke, zelfs in de koningloze eeuwen zijn belofte van trouw gehouden en de wet der mensen gediend. Op Roke ging alles de gang die het al vele honderden jaren lang gegaan was: het leek beveiligd tegen alle onrust en het gelach der jongens wekte de echo der gewelven en schalde door de brede, kille gangen van het Hoge Huis.

Arren werd in de School rondgeleid door een stevig gebouwde jongen wiens mantel aan de hals door een zilveren speld bijeen werd gehouden ten teken dat zijn eerste leertijd voorbij was; hij had de rang van tovenaar bereikt en poogde zich nu zijn staf te verwerven. Hij heette Wissel, ‘want,’ verklaarde hij, ‘mijn ouders hadden al zes dochters en een zevende kind te krijgen was dan, zo zei mijn vader, zo veel als een wissel trekken op het Noodlot.’ Hij was eigenlijk best prettig gezelschap, rap van geest en tong, en bij een andere gelegenheid zou Arren zich zeer om zijn grapjes hebben vermaakt; vandaag was hij echter te zeer vervuld van andere zaken. Hij besteedde dan ook erg weinig aandacht aan hem en uit een natuurlijke behoefte zich te laten gelden begon Wissel zijn voordeel te doen met de verstrooidheid van zijn gast. Hij vertelde hem vreemde zaken over de School en daarna vreemde leugens over de School, en op alles zei Arren ‘Jaja,’ of ‘Wel wel,’ zodat Wissel hem maar een vorstelijke idioot vond.

‘Natuurlijk wordt er hier nooit gekookt,’ zei hij terwijl hij met Arren langs de grote stenen keukens liep waar het een levendige bedoening was van blinkende koperen ketels en klinkende slagersmessen en in je ogen prikkelende geur van uien. ‘Het is alleen maar voor het gezicht. Zelf gaan we altijd naar de eetzaal waar iedereen zich voortovert wat hij wil eten. Spaart ook een afwas uit.’

‘Kijk, kijk,’ zei Arren beleefd.

‘Nieuwelingen die de spreuken nog niet geleerd hebben, vallen hier in hun eerste maanden natuurlijk behoorlijk af, maar op den duur krijgen ze het door. Er is hier een knaap uit Havnor die het steeds weer met gebraden kip probeert, maar het draait altijd uit op havermout. Het lukt hem blijkbaar niet met zijn spreuken verder te komen dan die havermout. Gisteren was er dan zowaar een bokking bij.’ Wissel kreeg een droge keel van zijn pogingen de gast tot ongelovigheid te verleiden en daarom gaf hij het op en stopte met de conversatie. ‘Waar… uit welk land is de Archimagus afkomstig?’ vroeg de gast zonder ook maar de geringste aandacht te schenken aan de brede gang waar ze doorheen liepen en aan de Boom met Duizend Bladeren die overal op wanden en gewelf in reliëf was uitgehakt.

‘Uit Gont,’zei Wissel.’Hij was geitejongen in een dorp daar.’ Bij het horen van dit doodnormale en iedereen bekende feit, draaide de jongen uit Enlad zich om en keek Wissel met misprijzend ongeloof aan. ‘Geitejongen?’

‘Dat zijn de meeste mensen van Gont voor zover het geen zeerovers of tovenaars worden. Ik heb toch ook niet beweerd dat hij nu nog geitenhoeder is?’

‘Maar hoe kan een geitenhoeder nu Archimagus worden?’

‘Net zo als een prins dat kan. Door naar Roke te komen en alle Magisters de loef af te steken, door in Atuan de Ring te stelen, door langs het Drakenspoor te zeilen, door de grootste Wijze te zijn sinds Erreth-Akbe… Hoe anders?’

Uit de gaanderij kwamen zij nu door de noordelijke poort naar buiten. De late namiddag lag warm en stralend over de doorploegde heuvels en over de daken van Thwil en de baai daarachter. ‘Natuurlijk is dat allemaal al lang geleden. Sinds hij tot Archimagus werd gekozen, heeft hij geen grote daden meer verricht. Dat is heel gewoon. Ik denk dat een Archimagus weinig anders doet dan op Roke wonen en op het Evenwicht te letten. En hij is al vrij oud.’

‘Oud? Hoe oud?’

‘Een jaar of veertig, vijftig.’

‘Heb je hem wel eens gezien?’

‘Natuurlijk heb ik hem wel eens gezien,’ zei Wissel fel. De vorstelijke idioot was blijkbaar ook nog een vorstelijke snob. ‘Vaak?’

‘Nee. Hij laat zich zelden zien. Maar toen ik de eerste keer naar

Roke kwam, heb ik hem ontmoet, in de Hof van de Fontein.'

'Daar heb ik vandaag ook met hem gesproken,' zei Arren. De klank van zijn stem bracht Wissel ertoe hem aan te kijken en vervolgens zijn antwoord aan te vullen: 'Het was drie jaar geleden. En ik was toen nog erg jong natuurlijk. Zijn stem kan ik me nog vrij goed herinneren, en het klateren van de fontein.' Even later voegde hij eraan toe: 'Hij spreekt met de tongval van Gont.'

'Als ik met de draken in hun eigen taal kon spreken,' zei Arren, 'zou mijn tongval me niets kunnen schelen.' Hierop keek Wissel hem aan met iets van instemming in zijn ogen en vroeg: 'Bent u als leerling van de School hierheen gekomen, prins?'

'Nee. Ik moet aan de Archimagus een boodschap van mijn vader overbrengen.'

'Enlad is toch een van de Vorstendommen der Koningen, niet?'

'Enlad, Uien en Waay. Eertijds ook Havnor en Ea, maar in die landen is het geslacht der koningen uitgestorven. Het huis van Uien gaat door Maharion die koning was over alle eilanden, terug op Gemal de uit zee geborene; dat van Waay op Akambar en het Huis van Shelieth. Enlad is het oudste en stamt af van Morred door diens zoon Serriadh en het Huis van Enlad.' Deze stambomen zei Arren op met een dromerige blik in de ogen, als een goed voorbereide leerling in de geest met iets heel anders bezig is. 'Denkt u dat wij tijdens ons leven het koningschap van Havnor hersteld zullen zien?'

'Ik heb daar nooit veel over nagedacht.'

'Op Ark waar ik vandaan kom, denken de mensen er wel over na. Sinds er weer vrede heerst, behoren wij tot het Vorstendom van Uien, weet u. Hoe lang is het nu al weer geleden, zeventien of achttien jaar, dat de Ring met de Rune der Koningen is teruggekeerd naar de Toren der Koningen in Havnor? Een tijdlang ging toen alles beter, maar nu is het slechter dan ooit. Het wordt tijd dat er weer een koning de troon van Aardzee bestijgt en de scepter voert onder het Teken des Vredes. De mensen zijn oorlog en strooptochten moe en hebben genoeg van kooplieden die te hoge prijzen, en vorsten die te hoge schattingen vragen, van al die twisten tussen tuchteloze heersers. Roke kan leidsman zijn, maar geen heerser. Hier ligt het Evenwicht, maar de Macht dient in de hand des konings te liggen.' Wissel sprak uit de grond van zijn hart, zonder een spoor van scherts, en nu was ook eindelijk Arrens interesse gewekt. 'Enlad is een welvarend en vreedzaam gebied,' zei hij langzaam. 'Het heeft zich nooit in die onderlinge wedijver gemengd. De onrust in andere landen kennen we alleen van horen zeggen. Maar sinds Maharion stierf, nu achthonderd jaar geleden, heeft er geen koning meer plaatsgenomen op de troon van Havnor: Zullen de landen echt nog de macht van een koning aanvaarden?'

‘Wél als hij komt in vrede en kracht, als Roke en Havnor zijn aanspraken erkennen.’

‘En dan moet eerst nog de voorzegging vervuld worden, niet? Maharion zei dat de volgende koning een magus zijn moest.’

‘De Magister der Zangen komt uit Havnor en houdt zich veel met dat alles bezig. Al drie jaar lang stampt hij ons nu die woorden in het hoofd. Maharion heeft gezegd: “Hij zal erfgenaam zijn van mijn troon die levend heel het land der duisternis is doorgetrokken en de verre kusten van het daglicht heeft bereikt.” ’

‘Een magus dus.’

‘Ja, want alleen een wijze of magus kan het duistere land der doden binnengaan en er uit terugkeren. Maar het “doortrekken” doen zij niet. Zij spreken althans steeds over dat land alsof het slechts één grens heeft, en daarachter geen einde meer neemt. Maar wat zijn dan de “verre kusten van het daglicht”? Toch luidt zo de voorspelling van de Laatste Koning en dus zal er ooit iemand geboren worden om haar te vervullen. En dan zal Roke hem erkennen en de vloten, legers en volkeren zullen zich rond hem verzamelen. Dan zal de heerlijkheid der Macht zijn teruggekeerd in het hart van de wereld, de Toren der Koningen in Havnor. Bij zulk een koning zou ook ik mij voegen; een ware koning zou ik dienen met heel de inzet van mijn hart en hand,’ zei Wissel, en toen haalde hij lachend de schouders op, want Arren mocht vooral niet denken dat hij zich door zijn gevoelens liet meeslepen. Maar Arren keek hem vriendelijk aan en dacht: ‘Hij zou voor de koning voelen, wat ik voel voor de Archimagus.’ Toen zei hij: ‘Een koning zal mannen als jij rond zich nodig hebben.’

Zo stonden zij daar een tijdlang, ieder met hun eigen gedachten en toch elkaar zeer nabij, tot er achter hen uit het Hoge Huis een galmende gongslag klonk.

‘Etenstijd,’ zei Wissel. ‘Vanavond linzen en uiensoep. Kom mee.’

‘Ik dacht dat er bij jullie nooit gekookt werd,’ zei Arren terwijl hij hem nog diep in gedachten achternaliep. ‘Soms wel... per vergissing…’

Bij het avondeten was geen toverkunst in het spel, maar wel een overvloed aan kookkunst. Na afloop liepen zij in het zachte blauw van de avondschemer naar buiten de velden in. ‘Dit is de Bult van Roke,’ zei Wissel toen ze aan de bestijging van een komvormige heuvel begonnen. Het bedauwde gras streek langs hun benen, en beneden langs de drassige oevers van de Thwilburn zong een koor van padden een welkomstlied voor de eerste warmte en de kortende, sterverlichte nachten. Er hing een vage geheimzinnigheid rond deze plek. Wissel zei zacht: ‘Toen het Eerste Woord werd uitgesproken, was deze heuvel de eerste die zich uit de zee verhief.’

‘En als alle dingen in het niets terugkeren,’ zei Arren, ‘zal hij de laatste zijn die wegzinkt.’

‘Er bovenop te staan geeft je daarom een veilig gevoel,’ zei Wissel, alle ontzag opzijschuivend; maar meteen keerde het weer terug en riep hij uit: ‘Kijk. De Hout.’ Ten zuiden van de Bult verspreidde zich over de aarde het schijnsel van een helder licht; het was als de opkomende maan, maar de slanke maansikkel ging in het westen boven de heuvel reeds onder. En het was ook een tintelend schijnsel als het huiveren van bladeren in de wind.

‘Wat is dat?’

‘Het komt uit de Hout... De Magisters moeten er vergaderd zijn. Men beweert dat toen zij er vijf jaar geleden bijeenkwamen om de nieuwe Archimagus te kiezen, de Hout ook heel de nacht een schijnsel als dat van de maan verspreidde. Maar waarom zouden ze nu bijeenkomen? Vanwege het nieuws dat jij ze gebracht hebt?’

‘Misschien wel,’ zei Arren.

In zijn opwinding en ongedurigheid wilde Wissel maar liever teruggaan naar het Hoge Huis om te horen welke geruchten er over de Raad der Magisters de ronde deden. Arren ging met hem mee, maar keek steeds weer om naar het vreemde schijnsel tot het achter de heuvelhelling verdween en het land alleen nog verlicht werd door de ondergaande nieuwe maan en de sterren van het voorjaar.

Alleen gelaten in het donker van de stenen cel die hem als slaapvertrek was aangewezen, lag Arren met de ogen wijd open op een strozak. Zijn hele leven had hij in een bed geslapen, onder zachte pelsdekens; zelfs op de twintig-riemige galei die hem van Enlad hierheen had gebracht, had men de jeugdige prins meer gemakken geboden dan hier: een strozak op een stenen vloer en een versleten deken van vilt. ‘Ik ben hier in het hart van de wereld,’ dacht hij. ‘De Magisters houden raad op de heilige plaats. Waartoe zullen zij besluiten? Zullen zij een machtig web van tover weven om de toverkunst te redden? Kan het zijn dat op deze wereld de wijsheid wegteert? Is het gevaar zo groot dat zelfs Roke bedreigd wordt? Maar ik blijf hier; ik ga niet terug naar huis. Zijn slaapvertrek aanvegen is mij liever dan het vorstelijk leven op Enlad. Zou ik hier als leerling kunnen blijven? Maar wellicht zal er hier geen onderricht in de magie meer gegeven worden, zal hier de ware naam der dingen niet meer geleerd worden? Mijn vader bezit de gave der wijsheid, maar ik niet; misschien zal zij inderdaad op deze wereld uitsterven. En toch zou ik, zelfs als hij zijn macht en kennis verloren had, bij hem blijven. Zelfs als ik hem nooit meer zou zien; zelfs als hij nooit meer een woord tot mij zou spreken.’ Toen sleepte de vurige kracht van zijn verbeelding hem met zich mee en zag hij in de hof onder de lijsterbes opnieuw zichzelf voor de Archimagus staan, maar nu onder een donkere hemel en bladerloze bomen, en bij een stilgevallen fontein; en hij zei: ‘Heer, de storm is over ons gekomen, maar toch wil ik bij u blijven en u

dienen,' en de Archimagus keek hem glimlachend aan… Hier evenwel liet zijn verbeelding hem in de steek, want de glimlach van dat donkere gelaat had hij nooit gezien. De volgende ochtend stond hij op met het gevoel dat hij de vorige dag nog een knaap was geweest, maar vandaag een man was. Hij was op alles voorbereid, maar toen er iets gebeurde, sloeg het hem met verbijstering. 'De Archimagus zou u gaarne willen spreken, Prins Arren,' zei een kleine leerling die even in de deuropening bleef staan en wegrende voordat Arren zijn verwarde zinnen tot een antwoord had bijeengegaard. Hij daalde de torentrap af en liep door de stenen gangen naar de Hof van de Fontein zonder precies te weten waar hij verwacht werd. In de gang kwam hij een oude man tegen die hem toelachte zodat er van neus tot kin diepe rimpels over zijn wangen liepen. Het was degene die hem ook gisteren toen hij uit de haven naar het Hoge Huis was gekomen, bij de deur had opgewacht en hem verzocht had voor hij binnentrad, zijn ware naam te noemen. 'Kom maar mee,' zei de Magister Poortwachter.

In dit deel van het Huis heerste er stilte in hallen en gangen, niet verstoord door het roepen en rennen van jongens dat elders levendigheid bracht. Men bespeurde er de hoge ouderdom der muren, en de betovering waarmee de oeroude stenen gevoegd en beveiligd waren, was er tastbaar. Hier en daar waren runen in de wanden gegrift, diep ingekerfd en soms met zilver ingelegd. Arren had van zijn vader de Hardische Runen geleerd, maar van deze kende hij er geen enkele, ook al leken sommige een betekenis te hebben die hij bijna kende, of gekend had, maar zich niet goed meer kon herinneren. 'We zijn er, jongen,' zei de Poortwachter die zich aan titels als Heer of Prins weinig gelegen liet liggen. Arren liep achter hem aan een lang, laag-gezolderd vertrek binnen waar aan het ene eind een vuur brandde in een stenen haard en aan het andere door spitsboogvensters het kille, zachte, nevelige licht naar binnen viel. Voor de haard stond een groep mannen. Zij keken allen naar hem toen hij binnenkwam, maar Arren zag slechts een van hen, de Archimagus. Hij bleef staan, maakte een buiging en wachtte zwijgend.

'Dit zijn de Magisters van Roke, Arren,' zei de Archimagus, 'Zeven van de negen. De Magister van het Web wil de Hout niet verlaten en de Magister der Namen is in zijn toren gebleven, dertig mijl noordelijk van hier. Zij allen weten met welke boodschap je hierheen gekomen bent. Heren, dit is de zoon van Morred.'

Deze woorden deden in Arren geen gevoel van trots ontwaken, maar alleen een vage vrees. Hij was trots op zijn afstamming, maar zag in zichzelf slechts een erfgenaam van vorsten, een telg uit het Huis van Enlad. Morred van wie dat huis afstamde, was nu tweeduizend jaar geleden gestorven. Zijn daden behoorden tot de wereld der legenden, niet tot de wereld van vandaag. Het was als had de

Archimagus hem een zoon der mythen genoemd, een erfgenaam van dromen.

Hij durfde de ogen niet op te slaan en de acht wijzen recht in het gezicht te kijken. Hij staarde naar de met ijzer beslagen voet van de staf van de Archimagus, en het bloed gonsde door zijn oren.

'Kom laten we gaan ontbijten,' zei de Archimagus en ging hen voor naar een tafel die onder het venster was neergezet. Er was melk en zuur bier, brood, verse boter en kaas. Arren zat bij hen en at mee. Heel zijn leven had hij met edelen verkeerd, met landeigenaars en rijke kooplieden. Het paleis van zijn vader in Berila wemelde ervan: mannen van grote rijkdom van grote sommen bij koop en verkoop, bezitters van de dingen dezer wereld. Zij aten vlees en dronken wijn en spraken met luide stem; er werd geredetwist, er werd naar de mond gepraat, er werd meestal enkel het eigen voordeel gezocht. Jong als hij was, had Arren al heel wat geleerd over de wandel en arglist der mensheid. Maar hij had nooit met mannen als deze verkeerd. Zij aten brood en spraken weinig en er lag een kalme uitdrukking op hun gezicht. Als zij iets zochten, was het niet hun eigen voordeel. Toch waren zij mannen van grote macht: ook dat zag Arren meteen.

De Archimagus Sperwer zat aan het hoofd van de tafel en scheen naar alles te luisteren wat er gezegd werd; toch was hij door zwijgen omhuld en richtte niemand het woord tot hem. Ook Arren werd met rust gelaten zodat hij gelegenheid kreeg tot zichzelf te komen. Links van hem zat de Poortwachter en rechts een grijsaard met vriendelijke ogen die na enige tijd tot hem zei: 'Wij zijn landgenoten, Prins Arren. Ik ben in het oosten van Enlad geboren, bij het Woud van Aol.'

'In dat woud ben ik wel eens op jacht geweest,' antwoordde Arren en zij spraken nog een tijdje door over de wouden en steden van het Eiland der Mythen zodat Arren zich door de herinnering aan zijn vaderland wat meer op zijn gemak ging voelen. Na afloop van de maaltijd verzamelden zij zich opnieuw rond de haard; sommigen gingen zitten, anderen bleven staan en er werd korte tijd geen woord gesproken.

'Gisterenavond,' zei de Archimagus, 'Hebben wij raad gehouden. We hebben lang met elkaar gesproken, maar geen beslissing genomen. Ik zou nu, in het licht van de morgen, graag van u allen willen horen, of gij uw nachtelijk oordeel staande houdt dan wel van mening zijt veranderd.'

'Dat wij geen beslissing genomen hebben,' zei de Magister der Kruiden, een gedrongen man met donkere huidskleur en kalme ogen, 'is op zich reeds een oordeel. De Hout is de plaats waar het web gevonden kan worden, maar wij vonden er enkel tegenspraak.'

'Alleen omdat wij het web niet duidelijk voor ons zagen,' zei de grijze magus uit Enlad, de Magister der Veranderingen. 'Wij weten

nog niet genoeg. Geruchten uit Wathort; berichten uit Enlad. Vreemde berichten en zeker onze aandacht waard. Maar het is niet nodig een grote vrees te bouwen op zo nietige grondvesten. Onze macht wordt niet bedreigd wanneer enkel een paar tovenaars hun spreuken vergeten hebben.'

'Dat vind ik ook,' zei een magere man met scherpe ogen, de Magister der Winden. 'Zijn wij niet allen nog in het bezit van onze macht? Groeien de bomen van de Hout soms niet meer, of ontspruiten er geen bladeren meer aan? Luisteren aan de hemel de stormen niet meer naar ons woord? Wie kan dan bezorgd zijn om de kennis der wijsheid, de oudste kennis van de mens?'

'Geen mens,' zei de Magister der Oproepingen, een rijzige, jongeman met diepe stem en een donker, edel gezicht, 'geen man en geen macht kan het handelen der wijsheid aan banden leggen, of de woorden de macht tot zwijgen brengen. Immers, het zijn de woorden van de Schepping zelf en wie ze tot zwijgen brengt, zou ook de wereld tot niets doen terugkeren.'

'Ja, en wie daartoe in staat is, zou allang niet op Wathort of Narveduin zijn gebleven,' zei de Magister der Veranderingen. 'Hij zou reeds hierheen zijn gekomen, naar de poorten van Roke, en dan zou het einde van de wereld nabij zijn. Zover is het echter nog niet gekomen.'

'Toch is er reden tot zorg,' zei er een en de overigen keken hem aan; met brede borst, fors als een eikehouten kist, zat hij bij het vuur en de stem waarmee hij sprak klonk beheerst en welluidend als het galmen van een bronzen klok. Het was de Magister der Zangen. 'Waar is de koning die moet zetelen op de troon van Havnor? Roke is niet het hart van de wereld. Het hart van de wereld is de toren waarop het Zwaard van Erreth-Akbe is geplaatst en waarin de troon staat van Serriadh, van Akambar, van Maharion. Achthonderd jaar lang heeft het hart van de wereld leeggestaan. Wij hebben de kroon, maar geen koning om haar te dragen. Wij hebben de Verloren Rune teruggewonnen, de Rune der Koningen, de Rune des Vredes, maar is daarmee ook de vrede weergekeerd? Laat er weer een koning zetelen op de troon, dan zal er vrede heersen en zullen zelfs in de verre Ruimen de tovenaars hun kunst met onbekommerd hart beoefenen, dan zullen alle dingen hun plaats en uur herkrijgen.'

'Ja', zei de Magister der Handen, een tengere, beweeglijke man, bescheiden, maar met heldere, opmerkzame ogen. 'Ik ben het met u eens, Zanger. Is het vreemd dat als alles op dwaalwegen gaat, ook de wijsheid het spoor bijster raakt? Zullen onze zwarte schapen in de schaapskooi blijven, wanneer de ganse kudde is uitgebroken?'

Daarop begon de Poortwachter te lachen, maar hij zei niets. 'Blijkbaar zijt gij allen van mening,' zei de Archimagus, 'dat er geen

reden is tot grote bezorgdheid; en als die er wel is, ligt de oorzaak hierin, dat onze landen niet of slecht worden bestuurd en daardoor alle hoge kunsten en vaardigheden der mensen veronachtzaamd worden. Tot zover ben ik het met u eens.

Inderdaad is het zuiden vrijwel geheel voor vreedzaam verkeer verloren en zijn wij daarom afhankelijk van geruchten; en wie heeft er uit het Westruim betrouwbare berichten vernomen, behalve uit Narveduin? Wanneer de schepen uitvoeren en zoals eertijds, veilig zouden terugkeren, wanneer de landen van Aardzee door een hechte band verbonden zouden zijn, dan zouden wij weten hoe het in afgelegen gebieden gesteld was, en op grond daarvan tot handelen kunnen overgaan. En toch vind ik dat wij ook nu moeten handelen. Want, heren, als de Vorst van Enlad ons meldt dat hij in een spreuk de woorden der Schepping heeft uitgesproken en toch, terwijl hij ze uitsprak, hun betekenis niet kende; wanneer de Magister van het Web ons zegt dat er vrees aan de wortels knaagt en er dan verder het zwijgen toe doet, is dan de reden tot bezorgdheid werkelijk zo gering? Het eerste teken van een storm is altijd maar een nietig wolkje aan de horizon.'

'Je hebt de neiging overal duistere zaken te zien, Sperwer,' zei de Poortwachter. 'Altijd al gehad. Zeg ons wat er naar jouw mening aan de hand is.'

'Ik weet het niet. De macht neemt af; de besluitvaardigheid ontbreekt; de zon verliest haar kracht. Ik voel, heren,… terwijl wij hier zitten te praten, voel ik me als waren wij allen dodelijk gewond, als stroomt, terwijl wij praten en blijven praten, het bloed weg uit onze aderen…'

'En jij zou willen opstaan en handelen?'

'Dat zou ik,' zei de Archimagus.

'Kunnen uilen,' zei de Poortwachter, 'de havik beletten weg te vliegen?'

'Maar waar zoudt ge dan heen gaan?' vroeg de Magister der Veranderingen en de Zanger gaf hem het antwoord: 'Op zoek naar onze koning om hem terug te brengen naar zijn troon.' De Archimagus keek de Zanger opmerkzaam aan, maar gaf enkel ten antwoord: 'Ik ga daarheen waar onrust heerst.'

'Zuid of west,' zei de Magister der Winden. 'En noord en oost als dat nodig is,' zei de Poortwachter. 'Maar men heeft u hier nodig, Heer,' zei de Zanger. 'In plaats van blindelings op zoek te gaan onder vijandiggezinde volkeren en over onbekende zeeën, zou het mij dunkt verstandiger zijn hier te blijven waar de magie nog niet is aangetast en gij uw kennis kunt gebruiken om de aard van dit kwaad of deze onrust te achterhalen.'

'Mijn kennis baat mij niet,' zei de Archimagus. De klank van zijn

stem deed allen met ernstige, kommervolle ogen naar hem opzien. ‘Ik ben de Hoeder van Roke. Ik verlaat Roke niet lichtvaardig. Ik had graag gezien dat uw en mijn oordeel hetzelfde waren, maar daarop bestaat nu geen uitzicht. De beslissing ligt bij mij: ik moet gaan.’

‘Bij die beslissing moeten wij ons neerleggen,’ zei de Magister der Oproepingen.

‘En ik ga alleen. Gij vormt de Raad van Roke en de Raad mag niet uiteenvallen. Toch zal iemand mij vergezellen, tenminste als hij dat wil.’ Hij keek Arren aan. ‘Je hebt mij gisteren je diensten aangeboden. En in de afgelopen nacht heeft de Magister van het Web mij gezegd: “Niemand komt door toeval naar de kusten van Roke en het is geen toeval dat dit bericht ons gebracht wordt door een zoon van Morred.” En daarna heeft hij heel de nacht tot ons geen woord meer gesproken. Het is daarom dat ik aan jou vraag, Arren: wil je met mij meegaan?’

‘Ja, Heer,’ zei Arren met een brok in de keel. ‘De Vorst, je vader, zou zeker niet toestaan dat je je in dit gevaar begaf,’ zei de Magister der Veranderingen met een lichte berisping in zijn stem, en tot de Archimagus: ‘De knaap is jong en heeft geen weet van toverkunst.’

‘Ik bezit genoeg jaren en spreuken voor ons beiden,’ zei Sperwer kortaf. ‘Arren, wat zou je vader doen?’

‘Hij zou zijn toestemming geven.’

‘Hoe weet je dat?’ vroeg de Magister der Oproepingen. Arren wist niet waar hem gevraagd werd heen te gaan, noch wanneer of waarom.

Deze ernstige, eerlijke, geduchte mannen brachten hem in de war en maakten hem verlegen. Als hij tijd had gehad om na te denken, zou hij geen woord hebben kunnen uitbrengen. Maar hij kreeg geen tijd om na te denken; en de Archimagus had hem gevraagd: ‘Wil je met mij meegaan?’

‘Toen mijn vader mij hierheen zond, zei hij tot mij: “Ik vrees dat er een tijd van duisternis voor de wereld aanbreekt, een tijd van gevaar. Ik stuur daarom liever jou dan een andere boodschapper, want jij kunt beoordelen of wij in dit geval de hulp van het Eiland der Wijzen moeten inroepen, dan wel hen de hulp van Enlad moeten aanbieden.” Als men mij dus nodig heeft, ben ik daarvoor gekomen.’

Toen zag hij hoe de Archimagus glimlachte en in die korte glimlach lag grote genegenheid. ‘Ziet u?’ vroeg hij de zeven wijzen. ‘Kunnen leeftijd of toverkunst daaraan iets toevoegen?’ Arren merkte dat zij hem met welgevallen aankeken nu, maar toch met een peinzende blik van verwondering in hun ogen. Toen sprak de Magister der Oproepingen en de boog van zijn wenkbrauwen rechtte zich tot een frons: ‘Ik begrijp het niet, Heer. Dat u aandrang voelt om weg te gaan, dat wel. U hebt hier vijf jaar opgesloten gezeten. Maar vroeger deed u alles alleen; u bent altijd alleen op pad gegaan. Waarom dan nu een metgezel?’

‘Vroeger heb ik nooit hulp nodig gehad,’ zei Sperwer en er lag een zweem van dreiging of ironie in zijn stem. ‘En ik heb een goede metgezel gevonden.’

Er school onheil achter zijn woorden en de Magister der Oproepingen stelde geen vragen meer, maar zijn frons bleef. De Magister der Kruiden echter, met zijn kalme donkere ogen als van een wijze, geduldige os, verhief zich van zijn zetel, statig als een eik. ‘Ga, Heer,’ zei hij, ‘en neem de knaap met u mee. Ons aller vertrouwen vergezelt u.’

Een voor een gaven nu ook de anderen snel hun instemming en trokken zich dan in groepjes van twee of alleen terug, totdat van de zeven enkel de Magister der Oproepingen in het vertrek achterbleef. ‘Sperwer,’ zie hij, ‘Ik wil uw beslissing niet aanvechten. Alleen dit: Als u gelijk hebt, als het evenwicht verstoord is en er groot onheil dreigt, dan zal een reis naar Wathort, naar het Westruim of het einde van de wereld u niet ver genoeg brengen. Kunt u, waar u dan heen gaat, deze metgezel meenemen en mag u dat van hem verlangen?’ Zij stonden met de rug naar Arren toegekeerd en de Magister der Oproepingen sprak met gedempte stem, maar de Archimagus antwoordde zonder terughouding: ‘Dat mag ik.’

‘U vertelt me niet alles wat u weet,’ zei de Magister. ‘Als ik iets wist, zou ik spreken. Ik weet niets, maar ik heb vele vermoedens.’

‘Laat mij met u meegaan.’

‘Er moet iemand de poorten bewaken.’

‘Dat doet de Poortwachter.’

‘Niet enkel de poorten van Roke. Blijf hier. Blijf hier en let op de klaarheid van de opgaande zon, let op de stenen muur, wie hem overschrijdt en waarheen hij het gelaat keert. Er is een bres geslagen, Thorion, een kloof, een wond en ik ga zoeken waar zij zich bevindt. Als ik faal, zul jij haar wellicht vinden. Maar wacht op mij, ik smeek je, wacht op mij.’ Hij zei dit in de Oude Spraak, de taal der Schepping waarin alle ware spreuken geweven worden en waaraan alle daden van grote magie hun kracht ontlenen. In de omgang wordt er slechts zelden gebruik van gemaakt, tenzij onder de draken. De Magister der Oproepingen zag af van verdere vragen of protesten; waardig boog hij zijn rijzige gestalte voor de Archimagus en Arren en verliet het vertrek.

Het vuur knisterde in de haard. Verder was er geen geluid te horen. Buiten drukte de nevel vaag en vormeloos tegen de vensters.

De Archimagus staarde in de vlammen en scheen Arrens aanwezigheid geheel vergeten te zijn. De knaap stond op enige afstand van de haard, niet wetend of hij het vertrek zou verlaten, dan wel moest wachten tot hij werd weggestuurd; in deze enigszins trieste besluiteloosheid voelde hij zich weer een nietige gestalte in een

onpeilbare duistere ruimte vol verwarring. ‘We gaan eerst naar Hort,’ zei Sperwer en keerde het vuur de rug toe. ‘Daar verzamelen zich de berichten uit heel het Zuidruim, en zullen we misschien een richtpunt vinden. Je schip ligt nog in de haven. Zeg alles tegen de kapitein; laat hem bericht naar je vader brengen. Ik vind dat we zo spoedig mogelijk moeten vertrekken. Morgen bij het aanbreken van de dag. Kom dan naar de steiger naast het botenhuis.’

‘Heer, wat...’ Zijn stem stokte even. ‘Wat is het dat u zoekt?’

‘Ik weet het niet, Arren.’

‘Maar…’

‘Hoe ik het dan zal vinden? Dat weet ik evenmin. Misschien is het ook wel op zoek naar mij.’ Er lag een vage grijns op zijn gelaat dat echter in het grauwe licht dat door de vensters naar binnen viel, een ijzeren masker leek.

‘Heer,’ zei Arren en hij had zijn stem nu volledig onder bedwang, ‘het is waar dat ik een telg ben uit het Huis van Morred, voor zover althans een zo oude afstamming nog waarheid kan bevatten. En als ik u dienstbaar kan zijn, zal ik dit als de meest eervolle taak van mijn leven beschouwen, en er is niets dat ik liever doen zou. Maar ik vrees dat u mij ten onrechte voor meer houdt dan ik ben.’

‘Misschien wel,’ zei de Archimagus.

‘Ik bezit noch grote gaven, noch vaardigheden. Ik kan vechten met het korte zwaard en met het slagzwaard. Ik kan een boot besturen. Ik ken de dansen van hoven en hofsteden. Ik kan een twist tussen hovelingen beslechten. Ik kan worstelen. Ik ben een matig boogschutter en bedreven in het balspel. Ik kan zingen en ik kan spelen op harp en luit. En dat is alles; meer kan ik niet. Hoe zal ik u van nut kunnen zijn? De Magister der Oproepingen heeft gelijk…’

‘Zo, heb je het dan gemerkt? Hij is jaloers. Hij beroept zich op de ouderdom van zijn eed van trouw.’

‘En op zijn grotere kennis, Heer.’

‘Zou je dan liever willen dat hij mij vergezelde en jij hier achter moest blijven?’

‘Nee, maar ik ben bang…’

‘Bang waarvoor?’

Tranen sprongen de jongen in de ogen. ‘U teleur te stellen,’ zei hij.

De Archimagus keerde zich weer naar het vuur. ‘Ga zitten, Arren,’ zei hij en de jongen liep naar de stenen bank bij de hoek van de haard. ‘Ik zie jou niet als een wijze of krijger of iets dat helemaal af is. Wat je bent weet ik niet, hoewel ik blij ben te horen dat je met een boot kunt omgaan… Wat je zult worden, weet niemand. Maar één ding weet ik wel: je bent de zoon van Morred en van Serriadh.’

Arren zweeg. ‘Dat is waar, heer,’zei hij na enige tijd. ‘Maar…’ De

Archimagus zei niets en dus moest hij zijn zin zelf afmaken: ‘Maar ik ben Morred niet. Ik ben alleen maar mezelf.’

‘Ben je dan niet trots op je afstamming?’

‘Natuurlijk ben ik er trots op… want daardoor ben ik een prins; dat is een verantwoordelijkheid, iets dat je moet pogen waar te maken…’

De Archimagus knikte eenmaal kort met het hoofd. ‘Dat was het wat ik bedoelde. Verloochening van het verleden is verloochening van de toekomst. De mens schept niet zelf zijn bestemming; hij aanvaardt haar of wijst haar af. Als de wortels van de lijsterbes zijn weggerot, draagt zijn kroon geen bladeren.’ Bij deze woorden keek Arren verrast op, want zijn ware naam, Lebannen, betekende ‘lijsterbes’.

Maar de Archimagus had de naam zelf niet uitgesproken. ‘Je wortels gaan diep,’ vervolgde hij, ‘Je bezit kracht en je moet ruimte krijgen, ruimte om te groeien. En daarom bied ik je, in plaats van een gevaarloze terugkeer naar Enlad, een tocht vol gevaren aan met een onbekend doel. Je hóeft niet mee te gaan. De keus ligt bij jou. Maar ik laat je kiezen. Want ik heb genoeg van veilige plaatsen, veilige daken en veilige muren overal om mij heen.’ Hij zweeg plotseling en keek om zich heen met spiedende ogen die niets zagen. Arren zag hoe rusteloos deze man was en het joeg hem vrees aan. Vrees echter scherpt de bezieling en zijn hart sprong op in zijn binnenste, toen hij antwoordde: ‘Heer, mijn keuze is u te vergezellen.’ Vervuld van ongrijpbare gedachten en gevoelens verliet Arren het Hoge Huis. Hij beeldde zich in dat hij zich gelukkig voelde, maar dat woord scheen hier niet op zijn plaats. Hij beeldde zich in dat de Archimagus hem een man van kracht had genoemd, een man met een grootse bestemming, en dat hij trots was op die lofprijzing; en toch voelde hij geen trots. Waarom niet? De machtigste wijze ter wereld had tot hem gezegd: ‘Morgen gaan wij scheep naar de kusten des verderfs,’ en hij had het hoofd gebogen en ging mee. Was dat niet iets om trots op te zijn? Maar hij was niet trots. Enkel maar verbijsterd. Hij liep door de steile, kronkelige straten van Thwil naar de haven en trof op de kade de kapitein tot wie hij zei: ‘Morgen ga ik met de Archimagus scheep naar Wathort en het Zuidruim. Zeg aan de Vorst, mijn vader, dat ik naar Berila zal terugkeren, als hij mij van mijn plichten ontheft.’

De kapitein keek somber want hij wist hoe de drager van een dergelijke boodschap waarschijnlijk door de Vorst van Enlad zou worden ontvangen. ‘Ik had dat bericht graag in een brief van uw eigen hand, prins,’ zei hij. Arren zag de billijkheid van dat verlangen in en omdat hij voelde dat alles nu meteen gebeuren moest, liep hij haastig de stad in naar een klein, merkwaardig winkeltje waar hij inktsteen kocht, een penseel en een vel zacht papier, dik als vilt. Toen haastte hij zich terug naar de haven waar hij op een muurtje ging zitten om

de brief aan zijn ouders te schrijven. Toen hij bedacht hoe zijn moeder dit stuk papier in haar hand zou houden en de brief zou lezen, overviel hem een triest gevoel. Zij was een blijmoedige, duldzame vrouw, maar Arren wist dat hij voor haar de bron van alle vreugde was en dat zij met verlangen uitzag naar zijn spoedige terugkeer. Er was geen gelegenheid haar zijn langdurige afwezigheid te verzachten. Zijn brief verzegelde hem met wat pek uit een teerpot die op de kade stond; toen gaf hij hem aan de kapitein. Plotseling zei hij; 'Wacht even,' alsof het schip klaar was op datzelfde moment uit te varen, en rende weer langs de gekasseide straten terug naar dat merkwaardige winkeltje. Het kostte hem moeite het te vinden, want er was iets grilligs aan die straten van Thwil: het was alsof de kronkelingen iedere keer anders waren. Tenslotte vond hij de juiste straat en stormde onder de snoeren met kralen van rode klei door die ter versiering in de deuropening hingen, de winkel binnen. Toen hij er papier en inkt kocht, was zijn aandacht getrokken door een halssieraad in de vorm van een roos, dat tussen andere sieraden en spelden op een schaal lag; en zijn moeder heette Roos. 'Die wil ik kopen,' zei hij op de bruuske toon van een prins. 'Oud zilversmeedwerk van het eiland O. Ik kan zien dat u een kenner van het oude handwerk bent,' zei de winkelier en keek naar het gevest — niet naar de fraai bewerkte schede — van Arrens zwaard. 'Dat is dan vier in ivoor.'

Arren betaalde de forse prijs zonder tegenstribbelen; hij had in zijn beurs genoeg van de ivoren muntstukken die in de Binnenste Landen als betaalmiddel dienst doen. De idee zijn moeder een geschenk te geven gaf hem een gevoel van voldoening; het kopen zelf gaf hem een gevoel van voldoening. Toen hij de winkel verliet, legde hij met een zekere zwier de hand op de knop van zijn zwaard.

Dat zwaard had zijn vader hem gegeven op de vooravond van zijn vertrek uit Enlad. Hij had het eerbiedig in ontvangst genomen en het gedragen als was het zijn plicht het overal te dragen, ook aan boord van het schip. Hij was er trots op zijn heup met het gewicht ervan bezwaard te voelen, en zijn geest met de hoge ouderdom ervan. Want het was het zwaard van Serriadh, de zoon van Morred en Elfarran. Nergens ter wereld was er een ouder zwaard dan dit, behalve dan het zwaard van Erreth-Akbe dat op de spits van de Toren der Koningen in Havnor was geplaatst. Het zwaard van Serriadh was nooit terzijde gelegd of weggeborgen, maar steeds gedragen; en het had zelf de eeuwen gedragen zonder aan kracht te verliezen, want het was gesmeed met grote tovermacht. Zijn geschiedenis verhaalde dat het, tenzij ter verdediging van het leven, nooit de schede had verlaten en ook nooit zou verlaten. Het leende zijn kracht niet voor bloeddorst, wraakzucht of begeerte, noch voor triomfen op het slagveld. Aan dit zwaard, de grootste schat van zijn geslacht, ontleende Arren ook zijn

roepnaam: als kind noemde men hem Arrendek, ‘het kleine zwaard’. Evenmin als zijn vader en grootvader had hij het zwaard ooit gebruikt, want in de Landen van Enlad heerste reeds lange tijd vrede. En nu, in de straten van die vreemde stad op het Eiland der Wijzen, voelde het gevest van het zwaard vreemd aan als hij de hand erop legde: onheilspellend en kil. Zijn zwaarte hinderde hem bij het lopen en leek hem omlaag te sleuren. En nog steeds was hij bevangen door die verbijstering van daarstraks, maar ook zij was kil geworden. Hij ging terug naar de kade, overhandigde de kapitein het sieraad voor zijn moeder en wenste hen een behouden thuisvaart. Zich afwendend trok hij zijn mantel over de schede met het oude, onverbiddelijke wapen, het ding des doods dat zijn erfdeel was. De lust tot zwierigheid was hem vergaan. ‘Wat ben ik begonnen?’ zei hij in zichzelf terwijl hij, nu zonder haast, door de nauwe straten omhoog klom naar het Hoge Huis, de machtige vesting die boven de stad uittorende. ‘Waarom keer ik niet terug naar huis? Waarom ga ik op zoek naar iets dat ik niet ken, met een man die ik niet begrijp?’ En hij vond geen antwoord op die vragen.

Hort

In de duisternis kort voor het ochtendgloren trok Arren de kleren aan die men hem gegeven had: de dracht van een zeeman, sleets maar schoon, en haastte zich door de stille gangen van het Hoge Huis naar de oostelijke poort met haar fraai bewerkte vleugels van hoorn en draketand. De Poortwachter opende haar voor hem en wees hem met een stille glimlach de weg die hij nemen moest. Hij volgde de straat die boven langs de stad liep, en daarna een pad dat afdaalde naar het botenhuis van de School, aan de oever van de baai iets zuidelijk van de kaden van Thwil. Hij kon nauwelijks zien waar hij liep: bomen, daken en heuvels doemden als schimmige massa's op uit de schemer rondom hem. Geen zuchtje wind verstoorde de duisternis en het was ijzig koud, alles hield zich rustig, hield zich schuil in somberheid. Alleen in het oosten boven de donkere zee vertoonde zich nauw merkbaar een heldere streep waar de horizon juist omkantelde naar de onzichtbare zon. Hij bereikte de trap naar het botenhuis. Er was niemand; niets roerde zich. De zware zeemansmantel met wollen kap was warm genoeg, maar toch huiverde hij terwijl hij daar in het donker op de stenen trap bleef staan wachten. Het botenhuis doemde zwart op boven het zwarte water en plotseling klonk er van binnenuit een dof, hol geluid, een dreunende slag, driemaal herhaald. Arrens haar ging recht overeind staan. Geluidloos gleed een lange schaduw naar buiten het water in. Het was een boot die zachtjes naar de steiger dreef. Arren rende de treden af naar de steiger en sprong in de boot.

'Neem de helmstok,' zei de Archimagus, een lenige, schimmige gestalte op de voorplecht, 'en houd haar in evenwicht terwijl ik het zeil hijs.'

Zij waren reeds buiten op het water en aan de mast ontvouwde zich het zeil als een witte vleugel en ving het aanglorende daglicht. 'Deze westenwind bespaart ons de moeite haar op de riemen naar buiten te brengen; zonder twijfel een afscheidsgeschenk van de Magister der Winden. Let op, jongen, ze is scherp op het roer. Zo ja. Een westenwind en een heldere dageraad op de evening van het voorjaar.'

'Is dit de Uitkijk?' Arren had in liederen en verhalen veel over de boot van de Archimagus gehoord.

'Ja,' zei de ander al zijn aandacht gericht op de schoot. Met het aanwakkeren van de wind begon de boot te bokken en te slingeren; Arren zette de tanden op elkaar en probeerde haar in zijn macht te houden.

'Ze is scherp op het roer, Heer, maar ook wat eigenzinnig.' De Archimagus begon te lachen. 'Laat ze haar eigen zin maar doen; ze

weet wat ze doet. Luister, Arren,' Hij wachtte even en zette een knie op de doft tegenover Arren. 'Ik ben nu geen Heer meer, en jij geen prins. Ik ben een koopman en heet Havik; en jij bent mijn neef die is meegegaan om de zee te leren kennen, en heet Arren; want we komen van Enlad. Uit welke stad? Een grote voor het geval we stadgenoten tegenkomen.'

'Temere dan, op de zuidkust? Die stad drijft handel met alle Ruimen.'

De Archimagus knikte.

'U spreekt eigenlijk niet met het accent van Enlad,' zei Arren bedachtzaam.

'Dat weet ik. Ik heb een Gonts accent,' zei zijn metgezel lachend, de blik gericht naar het klarende oosten. 'Maar wat ik nodig heb, kan ik van jou wel overnemen, denk ik. We komen dus met onze boot Dolfijn uit Temere, en ik ben geen heer, geen magus en geen Sperwer, maar… hoe heet ik ook weer?'

'Havik, Heer.' Arren beet op zijn tong.

'Oefenen, neeflief,' zei de Archimagus. 'Flink oefenen. Je bent nooit iets anders geweest dan prins. En ik ben al heel veel dingen geweest, het allerlaatst en wellicht het allerminst een Archimagus… We varen zuidwaarts op zoek naar emmelsteen, dat blauwe spul waar ze amuletten van maken. Ik weet dat er op Enlad veel vraag naar is. Ze snijden er amuletten van tegen reumatiek, een verzwikte enkel, een stijve nek en een uitgeschoten tong.'

Het duurde even voor Arren durfde lachen, en toen hij het hoofd ophief, hief ook een hoge golf de boot omhoog en zag hij in de verte vóór hen een plotseling oplaaiende gouden gloed, waar de rand van de zon raakte aan de boorden van de oceaan. Sperwer stond met één hand tegen de mast geleund, want het kleine bootje dartelde over de korte golven, en zong een lied, het gezicht gekeerd naar de zonsopgang van de voorjaarsevening. Het was in de Oude Spraak, de taal van wijzen en draken, die Arren niet verstond, maar toch hoorde hij in die woorden jubel en vreugde, en voelde hij hun ritme, machtig golvend als de op- en afgang der getijden of de wisseling van dag en nacht in hun eeuwige opeenvolging. Meeuwen vlogen krijsend mee op de wind, rechts en links gleed de kust van Roke aan hen voorbij; toen voeren zij naar buiten op de lange lichtovergoten golven van de Middenzee.

Van Roke naar Hort is geen verre reis, maar toch brachten zij drie nachten door op volle zee. De Archimagus had haast gehad te vertrekken, maar eenmaal vertrokken legde hij een opmerkelijk geduld aan de dag. Zodra ze de ring van wonderweer rond Roke verlaten hadden, schoot de wind om naar een ongunstige hoek, maar in plaats van de toverwind in het zeil te roepen waartoe iedere

weermaker in staat is, gaf hij Arren in die rotsenomtande zee ten oosten van Issel urenlang onderricht in het omgaan met een boot bij straffe tegenwind. De tweede nacht op zee viel er een gure, koude maartse regen, maar hij weefde geen spreuk om hem te verdrijven. Toen zij de avond daarna in een kalme, kille, mistige duisternis buiten op de rede van Hort lagen, had Arren gelegenheid hierover na te denken, en hij realiseerde zich dat de Archimagus in de korte tijd dat hij hem nu kende, nog geen enkele daad van magie had verricht.

Anderzijds bleek hij een voortreffelijk zeeman te zijn. Met hem had Arren in die driedaagse zeiltocht meer geleerd dan in tien jaren varen en roeien in de baai van Berila. Nu hebben tovenaar en zeeman veel met elkaar gemeen: om wat ver weg ligt dichterbij te brengen werken beiden met de machten van weer en water, en zetten beiden de macht der winden naar hun hand. Archimagus of zeeman Havik maakte dus eigenlijk weinig verschil.

Hij was ook een uitgesproken zwijgzaam man, maar altijd de goedmoedigheid zelve. Hij wond zich nooit op over Arrens onhandigheid en was een prettige metgezel; je kon je geen betere tochtgenoot wensen, dacht Arren. Zo nu en dan echter verzonk hij in gepeinzen waarbij hij urenlang geen woord zei, en als hij dan sprak, was het met strenge stem en keek hij dwars door Arren heen. Dit deed niets af aan de genegenheid die de jongen voor hem voelde, maar misschien wel aan zijn onbevangenheid; het maakte hem wat onrustig. Blijkbaar had Sperwer dit gemerkt, want in die nevelige nacht bij de kust van Wathort begon hij Arren met een zekere schuwheid iets over zichzelf te vertellen. ‘Ik heb geen zin om morgen alweer onder de mensen te komen,’ zei hij. ‘Ik heb me de hele tijd wijs gemaakt dat ik vrij man was... Dat met de wereld alles goed was. Dat ik geen Archimagus was, en zelfs geen tovenaar. Dat ik Havik was uit Temere, zonder verantwoordelijkheden of voorrechten, zonder aan iemand verplichtingen te hebben…’ Hij stokte en ging pas even later verder: ‘Wanneer je voor grote beslissingen komt te staan, Arren, probeer je keuze dan met overleg te doen. In mijn jeugd heb ik moeten kiezen tussen leven door wat je bent en leven door wat je doet. En ik ben op het laatste afgesprongen als een forel op een vlieg. Maar iedere daad die je verricht, iedere handeling, houdt je in zijn eigen greep en die van zijn gevolgen, en dwingt je opnieuw tot handelen, telkens weer. Slechts uiterst zelden bereik je een moment als dit, een ruimte tussen twee handelingen waarin je tot rust komt en eenvoudig jezelf kunt zijn; of je kunt afvragen wie je nu eigenlijk bent.’ Hoe kon zo iemand, dacht Arren, nu twijfelen aan wie en wat hij was? Tot dusver had hij aangenomen dat dergelijke twijfels slechts gekoesterd werden door de jeugd die nog helemaal niets gedaan had.

De boot wiegde op en neer in de wijdse, koele duisternis. ‘Daarom

houd ik ook van de zee,' zei Sperwers stem in die duisternis. Arren begreep hem wel; maar zoals voortdurend tijdens de afgelopen drie dagen en nachten, ijlden ook nu zijn gedachten ver voor hem uit, begerig naar hun queeste, naar het doel van hun tocht. En nu zijn metgezel dan eindelijk in de stemming was voor een gesprek, vroeg hij: 'Denkt u dat we in Hort zullen vinden waarnaar we op zoek zijn?' Sperwer schudde het hoofd, misschien ter ontkenning, misschien ook omdat hij het niet wist.

'Is het misschien een ziekte, een plaag die van het ene land naar het andere drijft en er de oogst, de kudden en de geesten der mensen doet verdorren?'

'Een ziekte is een beweging van de grote Waag, van het Evenwicht zelf; maar dit is anders. Het voert de lijklucht van het kwaad met zich. Als de Wereldwaag haar evenwicht herstelt, kan dit ons onheil brengen, maar het ontneemt ons niet de hoop, het doet de kunst en de woorden der Schepping niet tot vergetelheid vergaan. De natuur handelt niet tegen de natuur. Maar dit is geen herstellen van het evenwicht, maar een verstoring ervan. Er is maar één schepsel dat daartoe in staat is.'

'Een mens?' vroeg Arren tastend. 'Wij mensen.'

'Hoe dan?'

'Door te hevige gehechtheid aan het leven.'

'Aan het leven? Het is toch niet verkeerd als je wilt leven?'

'Nee. Maar wanneer wij streven naar macht over het leven — onuitputtelijke rijkdom, onaantastbare veiligheid, onsterfelijkheid — dan verwordt ons verlangen tot begeerte. En als kennis zich paart aan die begeerte, komt het tot kwaad. Dan ligt het verderf zwaar in de schaal en doet de Waag van de wereld doorslaan.' Arren dacht hier geruime tijd diep over na en zei toen: 'U denkt dus dat we naar een mens moeten zoeken?'

'Een mens, en een magus, Ja, dat denk ik.'

'Maar uit wat mij gezegd werd door mijn vader en leermeesters, heb ik begrepen dat de hoge kunsten der wijsheid gebonden zijn aan de Waag, aan het Evenwicht der dingen, en dat zij daarom niet in dienst van het kwaad gebruikt kunnen worden.'

'Dat,' zei Sperwer met een wrang lachje, 'is bepaald geen uitgemaakte zaak. "Eindeloos duren de twisten der wijzen."… Elk der landen van Aardzee kent heksen die onreine spreuken weven, en tovenaars die zich door hun kunst rijkdom pogen te verwerven. En daarbij blijft het niet: De Heer van het Vuur die het duister uit de wereld wilde verdrijven door de zon op middaghoogte te doen stilstaan, was een groot magus: zelfs Erreth-Akbe was nauwelijks bij machte hem te verslaan. Hetzelfde met de Vijand van Morred: overal waar hij kwam, vielen hele steden hem te voet namen legers de

wapenen voor hem op. De spreuk die hij tegen Morred weefde, was zo machtig dat zij zelfs na zijn nederlaag niet ongedaan gemaakt kon worden, zodat het eiland Solea door de zee overspoeld werd en al zijn bewoners omkwamen. Beiden waren dat mensen bij wie grote kracht en kennis dienstbaar waren aan kwade wil en er zich mee voedden. Of wijsheid die zich voor een beter doel inzet, altijd de sterkste zal blijken, weten we niet. We hopen het.' Hoop te vinden waar je zekerheid verwacht, geeft je altijd een wat troosteloos gevoel. Arren voelde er weinig voor zich lang in deze kille streken op te houden. Even later zei hij: 'Ik begrijp wel waarom u zegt dat alleen mensen kwaad doen, denk ik. Zelfs haaien zijn schuldloos; zij doden omdat het niet anders kan.'

'Daarom ook kan al het andere ons niet weerstaan. Slechts één ding ter wereld kan een mens die kwaad wil, weerstaan. En dat is een andere mens. In onze schande ligt tevens onze roem. Onze geest die tot kwaad in staat is, is ook als enige in staat het te overwinnen.'

'Maar draken dan,' zei Arren. 'Doen zij dan geen groot kwaad? Zijn zij schuldloos?'

'Draken. Draken zijn hebzuchtig, niet te verzadigen en niet te vertrouwen; zij kennen medelijden noch wroeging. Maar doen zij kwaad? Wie ben ik om over de daden der draken te oordelen?… Zij zijn wijzer dan mensen. Het is met hem als met dromen, Arren. Wij mensen dromen, wij beoefenen toverkunst, wij doen goed en wij doen kwaad. Draken dromen niet, zij zijn dromen. Zij beoefenen geen toverkunst; zij zijn ervan gemaakt, zij zijn het. Zij doen niet iets; zij zijn.'

'In Serilune,' zei Arren, 'bevindt zich de huid van Bar Oth die driehonderd jaar geleden gedood werd door Keor, Vorst van Enlad. Sedertdien is Enlad nooit meer door draken bezocht. Ik heb de huid van Bar Oth gezien; zij is zwaar als ijzer en naar men zegt zo groot dat zij, als men haar uit zou leggen, het ganse marktplein van Serilune zou bedekken. De tanden zijn even lang als mijn onderarm. Toch zeggen ze dat Bar Oth nog maar een jonge draak was, nog niet volwassen.'

'Je zou maar wat graag draken willen zien,' zei Sperwer. 'Ja.'

'Hun bloed is koud en giftig. Je moet hen niet in de ogen kijken. Zij zijn ouder dan de mensheid…' Hij zweeg even en vervolgde: 'Maar ook al zou ik alles vergeten of alles betreuren wat ik ooit gedaan had, en zou ik alleen in gedachten houden die ene keer dat ik boven de westelijke eilanden de draken bij zonsondergang zag uitvliegen op de wind; dan zou ik gelukkig zijn.'

Beiden zwegen zij nu en er was geen geluid te horen dan fluisteren tussen het water en de boot, en nergens was licht te zien. En zo sliepen zij dan in boven de diepe wateren.

In de heiige ochtendklaarte voeren zij de haven van Hort binnen

waar een honderdtal schepen lag afgemeerd of zich gereed maakte uit te varen: vissersschepen, loggers, treilers, koopvaarders, twee galeien van twintig riemen, een grote galei van zestig riemen met zware averij, en een paar slanke, lange zeilschepen met hoge driehoekige zeilen, bestemd voor de windstille hitte van het Zuidruim waar zij het minste zuchtje wind konden vangen. ‘Is dat een oorlogsschip?’ vroeg Arren toen ze een van de twintig-riemers voorbijvoeren, en zijn metgezel antwoordde: ‘Te oordelen naar de ketenen in het ruim is het een slavenjager. In het Zuidruim wordt slavenhandel gedreven.’

Arren moest dit even verwerken; toen liep hij naar de tuigkist en nam er zijn zwaard uit dat hij op de morgen van hun vertrek zorgvuldig in een doek gewikkeld had weggestopt. Hij haalde de doek eraf en bleef er besluiteloos mee in zijn handen staan, terwijl de gordel naar beneden bungelde. ‘Het past niet bij een koopman,’ zei hij. ‘De schede is te opvallend.’

Sperwer was druk bezig met het roer en wierp hem een korte blik toe: ‘Neem het gerust mee, als je dat wilt.’

‘Ik geloof dat het verstandig is.’

‘Naar aard der zwaarden is het jouwe verstandig,’ zei zijn metgezel die al zijn aandacht nodig had voor het sturen door de drukbevaren baai. ‘Het is immers een zwaard dat zich niet zonder reden laat gebruiken?’

Arren knikte. ‘Dat beweert men. Toch heeft het gedood. Het heeft mensen gedood.’ Hij keek naar het slanke, door vele handen afgesleten gevest. ‘Dat heeft het, maar ik niet. Het laat me voor gek staan. Het is veel te oud voor mij… Ik zal mijn mes meenemen,’ zei hij uiteindelijk; hij wikkelde het zwaard weer zorgvuldig in de doek en borg het diep onder in de tuigkist. Op zijn gezicht stond schaamte en woede te lezen. Sperwer zweeg en zei pas even naderhand: ‘Wil jij nu de riemen nemen, jongen. We gaan naar de pier, daarginds bij de trap.’ Vanuit haar roezig havenkwartier rees Hort, een van de zeven grote havensteden van de Archipel, in een bonte mengeling van kleuren omhoog langs de hellingen van drie steile heuvels. De lemen huizen waren rood, oranje, geel en wit bepleisterd, de daken waren gedekt met purperrode pannen en langs de straten torsten pendickbomen een weelde van donkerrode bloesems. Van dak tot dak waren fleurig gestreepte schermen gespannen die schaduw wierpen over smalle marktpleintjes. De kaden lagen blakerend in de zon en de straten die van de haven omhoogliepen, leken donkere voren vol schaduwen, mensen en rumoer.

Toen zij de boot hadden afgemeerd, hurkte Sperwer naast Arren neer als wilde hij kijken of de knoop goed vastzat, en zei: ‘Arren, er zijn op Wathort mensen die me vrij goed kennen; kijk me nu goed aan zodat jij me ook kent.’ Toen hij weer rechtop stond was het litteken op

zijn wang verdwenen. Zijn haar was volkomen grijs; zij neus was dik en stomp en in plaats van de lange staf van taxushout droeg hij een ivoren staf die hij onder zijn hemd wegstopte. ‘Kent gij mij?’ vroeg hij meteen brede grijns en nu sprak hij met de tongval van Enlad. ‘Hebt gij uw oom dan nooit eerder gezien?’

Arren had aan het hof van Berila wijzen van voorkomen zien veranderen, als zij de Geste van Morred voordroegen, en hij wist dat het enkel waan was; hij hield zich groot en slaagde erin te antwoorden: ‘Zeker wel, oom Havik.’ Terwijl de tovenaar echter met een havenmeester stond te marchanderen over de prijs voor het liggen en bewaken van de boot, bleef Arren hem voortdurend aankijken uit angst dat hij hem anders niet zou herkennen. Maar dit aankijken bracht hem alleen maar meer in de war, niet minder: hij was zo volkomen veranderd; dit was de Archimagus helemaal niet, dit was geen wijze gids en leidsman… De havenmeester vroeg een forse prijs die Sperwer mopperend betaalde, en toen hij met Arren verder liep, bleef hij doormopperen. ‘Een aanslag op mijn gemoedsrust,’ zei hij. ‘Die hangbuikerige gauwdief ervoor betalen dat hij mijn boot bewaakt. Een halve spreuk doet het tweemaal beter. Afijn, dat heb je met een vermomming… En daardoor ben ik ook mijn moers taal vergeten, niet neefje?’ Ze liepen nu een drukke straat omhoog, vol geuren en kleuren met aan beide zijden winkels — eigenlijk niet meer dan kraampjes — waarvan de eigenaars tussen hun opgehoopte of opgehangen waren in de deuropening stonden en luidkeels de lof en de lage prijs verkondigden van hun potten, lijfgoed, hoeden, spaden, spelden, beurzen, ketels, manden, vishaken, messen, touwen, bouten, beddegoed en noem maar op welke andere soort ijzer-of huishoudelijke waren. ‘Is het hier marktdag?’

‘Wat?’ zei de stompneus en boog het grijze hoofd naar hem over.

‘Is het hier marktdag, oom?’

‘Marktdag? Nee hoor. Zo gaat het hier het hele jaar door. Hou je koeken maar bij je, moeder, ik heb al gegeten.’ En Arren poogde een man van zich af te schudden met een bak vol koperen vaasjes, die aan zijn hielen kleefde en teemde: ‘Koop toch, probeer ze eens, bij zo’n knappe jonge man kan het niet mis gaan, een adem zoet als de rozen van Numima, een onweerstaanbare betovering voor vrouwen; probeer er een, jonge zeemeester, jonge prins…’

Plotseling stond Sperwer tussen de jongen en de venter en zei: ‘Wat voor tover is dat?’

‘Geen tover’, teemde de man en deinsde achteruit. ‘Ik verkoop geen tovers, zeemeester. Alleen maar siroop om de adem te verzoeten na het drinken of de haziawortel — alleen maar siroop, grote prins.’ Hij kromp ineen tot op de stenen van het plaveisel, zijn bak met vaasjes rinkelde en rammelde en een stuk of wat vielen om zodat er

uit de tuit een druppel van de kleverige inhoud naar buiten vloeide.

Sperwer wendde zich zonder te spreken van hem af en liep met Arren verder. Al gauw werd het minder druk en stonden er alleen nog wat wrakkige winkels, armzalige hokjes waar als enige koopwaar een handvol kromme nagels, een gebroken stamper en een oude wolkaarde lagen uitgestald. Deze armoede stond Arren minder tegen; tevoren in het rijke deel van de straat had hij zich beklemd, verstikt gevoeld door de veelheid van waren die er verkocht werden, en van stemmen die hem toeriepen: 'Koop, koop.' En hij was geschokt door het verachtelijk gedrag van de venter. Hij dacht aan de koele, statige straten van zijn vaderstad in het noorden. Niemand in Berila, dacht hij, zou zich tegen een vreemde zo kruiperig hebben gedragen. 'Een verachtelijk volk hier,' zei hij.

'Deze kant op, neef,' was alles wat zijn metgezel antwoordde. Ze sloegen een zijstraat in, een sleuf tussen hoge, rode muren zonder vensters die langs de heuvelhelling liep; dan kwamen zij door een poortje, versierd met half-verteerde vaandels, weer buiten in het zonlicht op een omhoog hellend plein, ook weer een markt vol kraampjes en stalletjes omzwermd van mensen en vliegen.

Langs de randen van het plein zaten een aantal mannen en vrouwen op de grond of lagen roerloos op de rug. Hun lippen hadden een vreemde zwartige kleur als waren ze gekneusd, en rond hun mond hing een zwerm vliegen of was er opeengepakt neergestreken als een zwarte tros gedroogde bessen. 'Zo veel al,' zei de stem van Sperwer zacht en gespannen als was ook hij nu geschokt; maar toen Arren hem aankeek, zag hij enkel het grove, goedmoedige gezicht van de rondborstige zeeman Havik waar niets op te lezen stond. 'Wat is er met die mensen aan de hand?'

'Hazia. Je wordt erdoor bedwelmd en afgestompt, omdat de band tussen lichaam en geest wordt verbroken en de geest daardoor vrij kan rondzwerven. Maar als hij dan naar het lichaam terugkeert, verlangt hij weer naar hazia… De behoefte neemt steeds toe en het leven wordt korter, want het spul is giftig. Eerst rillingen, dan verlamming en tenslotte de dood.' Arren keek naar een vrouw die met de rug tegen de zongewarmde muur zat; zij had de hand opgeheven als wilde zij de vliegen wegjagen van haar gezicht, maar de hand beschreef in de lucht een verkrampte draaiende beweging als had de bezitster haar volkomen vergeten en was de beweging niet meer dan een niet aflatend trillen of beven van de spieren. Het gebaar leek een bezwering ontdaan van haar betekenis, een tover zonder zin. Havik bleef onbewogen naar haar staan kijken. 'Kom mee,' zei hij toen.

Hij liep over het marktplein naar een kraam met een gestreepte luifel. Banen van groen, oranje, geel, rood en azuur gekleurd zonlicht vielen over de stoffen, omslagdoeken en geweven gordels die er lagen

uitgestald, en dansten in veelvoud rond door de talloze kleine spiegeltjes waarmee de hoge bevederde hoofdtooi van de verkoopster was uitgedost. Het was een forse vrouw en ze zong met forse stem: ‘Zijde, satijn, linnen, bont, vilt, wol, geitehaar van Gont, tule van Sowl, zijde van Lorbanery. Hé daar, noordelingen, wat doen jullie in die dikke duffels; zie je niet dat de zon schijnt? Hoe vind je dit om voor je meisje mee te nemen naar het verre Havnor? Kijk toch eens aan, zijde uit het zuiden, fijn als de vleugel van een libelle.’ Met rappe hand spreidde ze een rol gazige zijde uit, roze doorschoten met zilverdraad.

‘Nee, moeder, we zijn niet met een prinses getrouwd,’ zei Havik en de stem van de vrouw ging over in een spottend gekrijs: ‘Wat laten jullie je vrouw dan aantrekken, lomperik? Zeildoek? Armoedzaaiers die niet eens een lapje zijde willen kopen voor een arme vrouw die voortdurend loopt te rillen in die eeuwige sneeuw van het noorden. Wat denk je dan hiervan, geitehaar van Gont waarmee je haar warm kunt houden in de winterse nachten?’ Ze smeet een groot stuk geelbruine stof over de toonbank, geweven uit het zijige haar van de geiten op de eilanden in het noordoosten. De veronderstelde zeeman stak de hand uit en betastte de stof; toen lachte hij. ‘Oh, kom je soms van Gont,’ krijste de vrouw en een knik van haar hoofdtooi deed duizenden kleurige vlekjes rondschieten over luifel en koopwaar.

‘Dit komt van de Andraden, zie je wel? Er gaan maar vier scheerdraden op de breedte van een vinger. Op Gont zijn dat er zes of meer. Maar zeg eens, waarom ben je van toverkunst overgegaan op het venten met deze rommel? Toen ik hier jaren geleden was, zag ik hoe je vuur uit de oren van de mensen liet komen, en het vuur veranderde in vogels en gouden bellen; en dat was een betere handel dan dit hier.’

‘Het was helemaal geen handel,’ zei de forse vrouw en even zag Arren haar ogen, hard en scherp als agaat, die hem en Havik aankeken vanonder de rusteloze twinkeling van knikkende veren en flitsende spiegeltjes.

‘Het was een leuk gezicht, hoe dat vuur uit die oren spoot,’ zei Havik op een toon van argeloze teleurstelling. ‘Ik had het mijn neefje willen laten zien.’

‘Nou moet je eens goed luisteren,’ zei de vrouw; haar stem klonk minder ruw en ze leunde met haar brede, bruine armen en zware borsten over de toonbank. ‘Die kunstjes doen we hier niet meer. De mensen willen ze niet; ze trappen er niet meer in. Neem nou die spiegeltjes; ik merk dat je me aan die spiegeltjes herkent,’ en zij schudde het hoofd zodat er een kleurige wirwar van kaatsende lichtvlekjes over heen schoot. ‘Met flitsende spiegeltjes, met woorden en andere kunstjes die ik je niet zal verklappen, kun je iemands

hersens in de war brengen zodat hij iets denkt te zien wat hij niet ziet, wat er helemaal niet is. Vlammen bijvoorbeeld en gouden belletjes of de kledij waarin ik de zeelieden stak, goudbrokaat met diamanten zo groot als abrikozen, en weg paradeerden ze als de Koning van Alle Eilanden... Maar het waren kunstjes, bedriegerij. Je kunt mensen bedriegen. Ze zijn net kuikens die onder de ban raken van een slang, van een vinger die je ze voor hun kop houdt. Mensen zijn net kuikens. Maar na een tijdje krijgen ze door dat ze bedrogen en begoocheld worden; dan worden ze nijdig en hebben geen plezier meer in dergelijke zaken. Daarom ben ik naar deze handel overgestapt, en al is dan alle zij misschien geen zijde, en komt niet alle geitewol van Gont, dragen kunnen ze het in ieder geval, en dat doen ze ook. Het is werkelijkheid en niet alleen maar lucht en leugens als die kleren van goudbrokaat.'

'Zo zo,' zei Havik, 'is er dan in heel Hort niemand meer die vuur uit je oren laat spuiten, of andere toverkunst verricht zoals vroeger?'

Bij deze woorden fronste de vrouw de wenkbrauwen; ze richtte zich op en begon de geitewollen lap met zorg samen te vouwen. 'Wie er nu leugens en waan wenst, kauwt hazia,' zei ze. 'Vraag die er maar naar als je zo nodig moet.' Ze wees met het hoofd naar de roerloze gestalten aan de rand van het plein. 'Maar er waren toch tovenaars die voor zeelui de winden bezwoeren en gelukspreuken legden op hun lading. Hebben ze allemaal een ander beroep gekozen?'

In plotselinge woede viel zij kijvend over zijn woorden heen: 'Als je er een nodig hebt, daar heb je een tovenaar, een echte, een wijze met staf en de hele rest... zie je hem? Hij is uitgezeild met Egre zelf, hij zou weer maken en zwaar beladen galeien opsporen, beweerde hij; maar hij bleek een leugenaar en ten slotte gaf kapitein Egre hem wat hij verdiende: hij hakte hem de rechterhand af. En moet je hem daar nu zien zitten met een mond vol hazia en een buik vol lucht. Lucht en leugens. Dat is nu je hele toverkunst, kapitein Geit.'

'Kalm maar, mevrouwtje,' zei Havik met onverstoorbare gemoedelijkheid, 'ik vroeg alleen maar iets.' In een bonte mengeling van flitsende spiegelvlekjes keerde ze hen haar brede rug toe en Havik kuierde weg, Arren naast zich. Dat kuieren had echter wel een doel. Het bracht hen vlak bij de man die zij had aangewezen. Hij zat tegen de muur geleund en staarde in de leegte; het donkere gebaarde gezicht moest ooit erg knap geweest zijn. Op de stenen van het plaveisel lag de verschrompelde armstomp in het blakerende zonlicht, teken van zijn schande.

Er was blijkbaar iets te doen bij de kraampjes achter hen, maar Arren kon zijn ogen niet van de man losrukken; walging nagelde hem aan zijn plaats. 'Was dat echt ooit een wijze?' vroeg hij bijna fluisterend.

‘Het zou best de man kunnen zijn die Haas genoemd werd en weermaker was bij de zeerover Egre. Dat waren beruchte dieven… Snel, ga opzij, Arren.’ Van ergens tussen de kraampjes kwam in volle vaart een man aanrennen die hen bijna ondersteboven liep. Er kwam een ander voorbijdraven die bijna bezweek onder het gewicht van een leurmand vol bandjes, linten en kantwerk. Met luid geraas zakte er een kraampje in elkaar; luifels werden omvergegooid of ijlings binnengehaald; plukjes mensen rolden vechtend over het marktplein; iedereen schreeuwde moord en brand. Boven alles uit klonk de gillende kijf stem van de vrouw met de hoofdtooi van spiegeltjes. Arren zag in een flits hoe zij te midden van een troepje mannen met een eind hout stond te zwaaien en zich hen als een in de hoek gedreven zwaardvechter met brede slagen van het lijf hield. Het was niet uit te maken of het om een ruzie ging die zich verspreid had en was uitgegroeid tot een relletje, dan wel om een overval van een dievenbende of een vechtpartij tussen twee rivaliserende groepen venters. Er renden mensen voorbij beladen met koopwaar die net zo goed geroofd kon zijn als wel hun eigen bezit dat zij voor de rovers poogden te redden. Er werd gevochten met messen en vuisten, en het hele plein was één worstelende massa. ‘Die kant op,’ zei Arren en wees naar een zijstraat die vlakbij hen op het plein uitkwam. Hij wilde erheen lopen, want het was duidelijk dat ze er goed aan deden zich meteen uit de voeten te maken; zijn metgezel hield hem echter bij de arm terug. Arren keek achterom en zag dat de man die Haas heette, pogingen deed om op te staan. Toen hij zich overeind geworsteld had, bleef hij even wankelend staan en liep toen zonder verder om zich heen te kijken langs de rand van het plein waarbij zijn ene hand langs de muur sleepte om hem de weg te wijzen of steun te bieden. ‘Hou hem in het oog,’ zei Sperwer en zij gingen hem achterna.

Niemand viel hen of de man die zij volgden lastig en even naderhand verlieten zij het marktplein en kwamen in de rust van een nauwe kronkelige straat die hen heuvelafwaarts voerde.

Boven hun hoofd leunden de gevels der huizen aan weerszijden van de straat zover naar elkaar over dat vrijwel alle licht werd afgesneden; onder hun voeten waren de stenen glibberig van afval en vochtigheid. Haas zette er flink de pas in, maar bleef als een blinde met zijn hand de muren aftasten. Om hem bij een dwarsstraat niet kwijt te raken moesten zij vrij dicht achter hem blijven. Plotseling beving Arren de opwinding van de jacht; zijn zintuigen waren tot het uiterste gespannen als gold het een hertenjacht in de wouden van Enlad; scherp nam hij ieder gezicht op dat hen voorbijging, en zijn neus proefde de zoetige stank van de stad: een geur van afval, reukwerk, kadavers en bloemen. Terwijl zij zich één weg wrongen door een brede drukke straat hoorde hij een trommel slaan en ving hij

een glimp op van een rij naakte mannen en vrouwen; bij pols en middel waren zij met ketenen aan elkaar vastgebonden en het haar hing in slierten over hun gezicht. Een glimp slechts, toen waren zij verdwenen en dook hij Haas achterna weg in een enge steeg met treden en kwam op een pleintje dat op een paar vrouwen na die bij de put stonden te kletsen, volkomen leeg was. Daar haalde Sperwer Haas in en legde een hand op zijn schouder; Haas kromp ineen als was het een gloeiend ijzer, deinsde achteruit en kroop weg in de beschutting van een portiek. Daar bleef hij huiverend staan en staarde hen aan met de nietsziende ogen van een gejaagde.

'Ben jij degene die Haas wordt genoemd?' vroeg Sperwer en hij sprak met zijn eigen stem die ruw was van klank, maar vriendelijk van buiging. De man zei niets, scheen niets te zien of niets te horen. Ik heb iets van je nodig,' zei Sperwer. Weer geen antwoord. 'Ik wil ervoor betalen.' Traag kwam er nu een antwoord: 'Goud of ivoor?'

'Goud.'

'Hoeveel?'

'De wijze kent de waarde van de spreuk.' Het gezicht van de man vertrok en veranderde van uitdrukking; even kwam er iets van leven in, een kortstondig opflakkeren; dan betrok het weer tot uitdrukkingsloosheid. 'Dat is allemaal voorbij,' zei hij, 'allemaal voorbij.' Hij boog dubbel onder een hoestbui en spuwde een klodder zwart slijm uit. Toen hij zich weer had opgericht, was hij even indolent als tevoren; hij rilde en scheen vergeten waarover ze stonden te praten. Weer keek Arren hem gefascineerd aan. Hij stond in een hoek gevormd door twee reusachtige figuren die een deur flankeerden, twee beelden die hun nek bogen onder het gewicht van de puibalk en wier fors-gespierde lichamen slechts ten dele uit de muur naar voren kwamen als hadden zij zich uit de steen een weg naar het leven willen vechten en waren daarbij halfweg blijven steken. De deur die zij bewaakten, was in de hengsels weggerot; het huis, eens een paleis, was nu verlaten. De dreigende, gezwollen gezichten der giganten waren afgebrokkeld en met mos begroeid. Tussen deze massale gestalten stond nu de man die Haas werd genoemd, krachteloos en kwetsbaar, zijn ogen even duister als de ramen van het lege huis. Hij hief zijn verminkte arm op naar het gelaat van Sperwer en teemde: 'Een kleine gave voor een arme sloeber, meester…' Op het gezicht van de magus lag een grimmige uitdrukking als van smart of schaamte en Arren meende achter zijn vermomming heel even zijn ware gezicht te zien. Weer legde hij de hand op Haas' schouder en fluisterde hem zachtjes een paar woorden toe in de taal der wijzen die Arren niet verstond. Maar Haas verstond ze wel. Hij klemde zich met zijn enig overgebleven hand aan Sperwer vast en stamelde: 'U kunt nog spreken… spreken… Kom met me mee, kom…' De magus keek

Arren even aan en knikte toen. Zij daalden langs steile straten af naar een der valleien tussen de drie heuvels waarop Hort gebouwd was. Naarmate zij lager kwamen werd hun weg enger, donkerder en stiller. De hemel was slechts een bleke streep tussen de vooruitstekende dakgoten en de muren der huizen aan weerszijden waren klam en vochtig.

Beneden in de vallei stroomde een beek, stinkend als een open riool; tussen de boogbruggen stonden de huizen dicht opeengepakt langs de oevers. Haas dook weg in het donkere portaal van een dezer huizen en verdween als een kaars die wordt uitgeblazen. Zij gingen achter hem aan.

De onverlichte trap kraakte en deinde onder hun voeten. Boven gekomen duwde Haas een deur open en konden zij zien waar ze aangeland waren: een lege kamer met in een hoek een strozak en één enkel raam met luiken, maar zonder glas, waardoor wat nevelig licht naar binnen drong. Haas draaide zich om, keek Sperwer aan en greep hem weer bij de arm. Hij bewoog zijn lippen. Tenslotte zei hij stamelend: 'Draak… draak…'

Sperwer keek hem strak in de ogen en zei niets. 'Ik kan niet spreken,' zei Haas, liet Sperwers arm los en zakte grienend in elkaar op de lege vloer.

De magus knielde naast hem neer en sprak hem zacht toe in de Oude Spraak. Arren bleef bij de gesloten deur staan, de hand aan zijn mes. Het grauwe licht en de stoffige kamer, de beide knielende gestalten, het zachte, vreemde geluid van de stem van de magus die de woorden sprak van de taal der draken; dat alles kwam op hem over als een droom, als iets dat niets van doen heeft met wat buiten gebeurt of met de tijd die voorbijgaat.

Langzaam stond Haas op. Met zijn onverlet gebleven hand wreef hij het stof van zijn knieën en de verminkte verborg hij achter zijn rug. Hij keek om zich heen. keek naar Arren; nu zag hij ook waarnaar hij keek. Hij wendde zich af en ging op zijn strozak zitten. Arren bleef waakzaam bij de deur staan. Met de eenvoud van hen die het in hun jeugd zonder enig gemak hebben moeten stellen, ging Sperwer met gekruiste benen op de kale vloer zitten. 'Zeg me hoe je je kunst en de taal van je kunst hebt verloren,' zei hij.

Het duurde geruime tijd voor Haas antwoord gaf. Hij wreef met zijn verminkte arm langs zijn bovenbeen, rusteloos en krampachtig; toen hij begon te spreken, wrong hij de woorden schoksgewijs naar buiten: 'Zij hebben mijn hand afgehakt. Ik kan geen spreuken meer weven. Ze hebben mijn hand afgehakt. Het bloed stroomde eruit, stroomde weg.'

'Maar je macht was je al eerder kwijtgeraakt, Haas, anders zouden ze niet in staat geweest zijn dat te doen.'

‘Macht...’

‘Macht over winden en golven en mensen, je noemde ze bij hun naam en ze waren je onderdanig.’

‘Ja, ik herinner me dat ik ooit geleefd heb,’ zei de man met zachte, schorre stem. ‘Toen kende ik de woorden en de namen…’

‘Ben je nu dood?’

‘Nee. Levend. Levend. Maar eens was ik een draak… Ik ben niet dood. Soms slaap ik. Slaap komt de dood zeer nabij, iedereen weet dat. In dromen waren de doden rond, iedereen weet dat. Levend komen ze naar je toe en spreken met je. Zij gaan van de dood over naar de dromen. Er is een weg. En als je ver genoeg doorgaat, is er ook een weg terug, helemaal terug, terug naar het begin. Je kunt hem vinden als je weet waar je hem moet zoeken. En als je bereid bent de prijs te betalen.’

‘Wat is die prijs?’ De stem van Sperwer dreef op de schemer als de schaduw van een vallend blad.

‘Het leven… wat anders? Waarmee kun je leven anders kopen dan met leven?’

Haas wiegde op en neer op zijn strozak en er lag een sluwe, onheilspellende schittering in zijn ogen. ‘Weet je’, zei hij, ‘ze kunnen mijn hand afhakken. Ze kunnen mijn hoofd afhakken.

Dat geeft niet. Ik ben in staat de weg terug te vinden. Ik weet waar ik moet zoeken. Alleen mannen van macht kunnen erheen gaan.’

‘Wijzen, bedoel je.’

‘Ja,’ Haas stokte en leek verwoede pogingen te doen om het woord uit te spreken, maar het lukte hem niet. ‘Mannen van macht,’ herhaalde hij. ‘En zij moeten… zij moeten het prijsgeven. Betalen.’

Toen verviel hij in een koppig zwijgen als het woord ‘betalen’ zijn hersens wakker had geschud en hij besefte dat hij inlichtingen zat weg te geven in plaats van te verkopen. Er was niets meer uit hem te krijgen, zelfs geen gestamelde vaagheden over ‘een weg terug’ die Sperwer belangrijk scheen te vinden. Al spoedig stond de magus op. ‘Een half antwoord is beter dan helemaal geen,’ zei hij, ‘en voor betalingen geldt hetzelfde.’ En met de behendigheid van een goochelaar mikte hij vlak voor Haas een goudstuk op de strozak.

Haas raapte het op. Met krampachtige schokken van zijn hoofd keek hij eerst naar het geld, toen naar Sperwer en Arren. ‘Wacht,’ stamelde hij. Nu de situatie zich wijzigde en hem uit de hand dreigde te lopen, graaide hij wanhopig naar woorden voor wat hij zeggen wilde. ‘Vanavond,’ bracht hij eindelijk uit. ‘Wacht. Vanavond. Ik heb hazia.’

‘Daar heb ik geen behoefte aan.’

‘Ik zal je laten zien… je de weg laten zien. Vanavond. Ik zal je meenemen. Ik zal je laten zien. Jij kunt er ook komen, want jij… jij

bent…' Hij tastte naar het woord, maar Sperwer was hem voor: 'Ik ben een wijze.'

"Ja. Dus kunnen we… kunnen we er komen. Op die weg. Als ik droom. In een droom. Begrijp je? Ik zal je meenemen. Je zult met me meegaan naar de… naar de weg.' Statig stond Sperwer in het midden van de schemerige kamer en dacht na. 'Misschien,' zei hij tenslotte, 'Als we komen, zullen we tegen donker hier zijn.' Toen draaide hij zich om naar Arren die maar al te blij was dat ze weggingen en de deur terstond open maakte.

Na de woning van Haas leek de klamme, beschaduwde straat op een zonovergoten tuin. Zij staken dwars door naar de bovenstad langs de kortste weg, een steile stenen trap tussen met klimop begroeide muren. Arren snoof de lucht met volle teugen op als was hij een zeeleeuw. 'Phhfff. Bent u van plan daarheen terug te gaan?'

'Tja, dat zal wel moeten als ik dezelfde inlichtingen niet uit een minder riskante bron kan krijgen. Best mogelijk dat hij ons in een hinderlaag lokt.'

'Maar bent u dan niet gevrijwaard voor dieven en dergelijk volk?'

Gevrijwaard?' zei Sperwer. 'Hoe bedoel je? Denk je dat ik hier dik ingepakt in spreuken rondloop als een oude vrouw die bang is voor reumatiek? Ik heb er de tijd niet voor. Ik verheimelijk mijn gezicht om onze queeste te verheimelijken, verder niets. Wij moeten maar op onszelf passen. Feit is dat het ons niet zal lukken alle gevaar te omzeilen.'

'Natuurlijk niet,' zei Arren stuurs, nijdig en in zijn eer gekrenkt. 'Dat probeer ik ook helemaal niet.'

'Goed zo,' zei de tovenaar glashard en toch met een zweem van ironie die Arrens kwaadheid deed bedaren. Eigenlijk stond hij stomverbaasd over zijn kwaadheid; hij had nooit gedacht nog eens zo tot de Archimagus te zullen spreken. Maar deze man hier was de Archimagus en was hem ook weer niet, deze Havik met zijn stompneus en zijn vierkante slecht geschoren kin wiens stem nu eens zus en dan weer zo klonk: een vreemdeling waar je geen hoogte van kreeg.

'Heeft hij u nu eigenlijk iets zinnigs verteld?' vroeg Arren die er zich bepaald niet op verheugde nog eens te moeten terugkeren naar die schemerige kamer boven de stinkende rivier. 'Al dat gezwam over leven en dood zijn en terugkomen wanneer je hoofd is afgehakt?'

'Ik weet niet of er iets zinnigs in zit. Het leek me nuttig te gaan praten met een wijze die zijn macht verloren had. Hij beweert nu dat hij haar niet verloren heeft, maar heeft weggegeven… heeft verhandeld. Waarvoor? Leven voor leven, zei hij. Macht voor macht. Nee, begrijpen doe ik hem niet, maar naar hem luisteren is beslist de moeite waard.'

Door dit weloverwogen oordeel van Sperwer raakte Arren nog meer in verlegenheid. Hij werd er kribbig en ongedurig van, als een kleine jongen. Aanvankelijk was hij door Haas gefascineerd maar nu de ban gebroken was, voelde hij zich misselijk alsof hij iets walgelijks gegeten had. Hij besloot zijn mond maar te houden tot hij zijn zelfbeheersing had herkregen. Maar het volgende ogenblik stapte hij mis op de afgesleten, glibberige trap, gleed uit en schuurde om in evenwicht te blijven met zijn handen langs de muur. ‘Vervloekt zij deze rot stad,’ barstte hij in woede uit. En de tovenaar antwoordde droogweg: ‘Dat hoeft al niet meer, geloof ik.’

Inderdaad gaf Hort je een gevoel van onbehagen, er hing onbehagen in de lucht, zodat je werkelijk de indruk kreeg dat er een vloek op de stad rustte. En toch was dat niet de aanwezigheid van iets, maar eerder de afwezigheid, een algehele verlamming, als het ware een ziekte waardoor de geest van iedere bezoeker reeds spoedig werd aangetast. Zelfs de warmte van de middagzon had iets ziekmakends over zich: de hitte was voor maart veel te drukkend. De straten en stegen bruisten van leven en nering, maar nergens bleek iets van orde of welvaart. De koopwaar zag er armetierig uit, de prijzen waren hoog en zowel voor koper als verkoper was het op de markt niet veilig, omdat het er wemelde van dieven en rondstropende benden. Er lieten zich op straat maar weinig vrouwen zien, en als ze er waren, liepen ze meestal in groepjes. Het was een stad zonder wetten of gezag. Uit hun gesprekken met de inwoners bleek Arren en Sperwer al spoedig dat Hort als geheel geen stadraad, burgemeester of heer meer had. Van degenen die vroeger de stad bestuurd hadden, waren sommige gestorven, anderen afgetreden, en weer anderen aan een aanslag ten offer gevallen. De verschillende wijken van de stad stonden ieder onder een eigen heer, de havenwachters dreven de haven en spekten hun beurzen, en elders was het navenant.

Een centrum had de stad ook niet meer. Ondanks al die rusteloze activiteit leken de inwoners geen doel voor ogen te hebben. De ambachtslieden schenen er geen eer in te stellen goed werk af te leveren en zelfs de rovers roofden omdat het het enige was waartoe ze nu eenmaal in staat waren. Aan de oppervlakte alle lawaai en leven van een grote havenstad, maar overal aan de randen de roerloze hazia-kauwers. En onder de oppervlakte had alles iets onwerkelijks over zich, zelfs de gezichten, geluiden en geuren. Gedurende die lange, warme namiddag waarin Arren en Sperwer door de straten liepen en nu eens met deze, dan met gene een gesprek aanknoopten, vervaagde dat alles zo nu en dan. Het vloeide helemaal weg. De gestreepte luifels, de smerige straatkeien, de beschilderde muren, heel de levendigheid van het leven verdween en liet de stad achter als een stad van dromen, triest en verlaten in het heiige zonlicht. Alleen hoog

boven de stad waar ze laat in de middag even zaten uit te rusten, werd deze landerige dagdroom een moment doorbroken. Een paar uur geleden had Sperwer gezegd: ‘Dit is geen stad van geluk,’ en nu, na vele uren van doelloos rondzwerven en vruchteloze gesprekken met vreemdelingen, stond zijn gezicht grimmig en vermoeid. Het vernis van zijn vermomming was dun aan het worden: achter het masker van de zeeman werd een glimp van hardheid en duisternis zichtbaar. Arren had zijn ergernis van die morgen niet van zich af kunnen schudden. Zij zaten op de ruwe humus van de heuveltop in de schaduw van een groepje pendickbomen, een weelde van donkere bladeren en rode knoppen waarvan sommige reeds waren opengegaan. Van daaruit zagen zij van de stad enkel nog de met pannen gedekte daken die trapsgewijs afdaalden naar de zee. De baai strekte haar armen uit in een wijds gebaar, leikleurig blauw onder de voorjaarsnevel, en reikte naar de rand van de hemel. Er waren geen lijnen, geen grenzen. Zij staarden in die immense blauwe verten en Arrens hart klaarde op, opende zich voor een blijde ontmoeting met de wereld. Toen zij hun dorst gingen lessen aan een beekje dat vlak bij hen helder over de rotsen wegvluchtte van zijn bron in een der vorstelijke tuinen op de heuvel achter hen, nam hij een diepe teug en dompelde zijn hoofd geheel onder in het koude water. Toen stond hij op en zong de regels uit de Geste van Morred:

> Geprezen de Bronnen van Shelieth,
> de zilveren harp der wateren,
> Maar gezegend in mijn naam voor eeuwig de stroom
> die mijn dorst nu gelest heeft.

Sperwer lachte hem toe en hij lachte terug. Hij schudde zijn hoofd als een hond en sprankelend sprongen de druppels omhoog in de laatste gouden schijn van het zonlicht. Zij verlieten het bosje pendickbomen en keerden terug naar de straten van de stad; en toen zij het avondmaal gegeten hadden aan een kraampje waar vettige viskoeken te koop waren, hing de nacht reeds zwaar over de stad. Het werd snel donker in de nauwe straten. ‘We moesten maar gaan, jongen,’zei Sperwer en Arren vroeg: ‘Naar de boot?’ ook al wist hij heel goed dat het niet de boot zou zijn, maar het huis boven de rivier en de lege, stoffige, onbehaaglijke kamer. Haas stond hen in de deuropening op te wachten. Hij stak een olielamp aan en ging hen voor de donkere trap op.

Het nietige vlammetje flakkerde gedurig door het trillen van zijn hand en wierp langgerekte, snelle schaduwen op de wand. Hij had als zitplaats voor zijn bezoekers een tweede strozak neergelegd, maar Arren nam ook nu plaats op de kale vloer, vlak bij de deur. De deur

ging naar buiten open en buiten was dus ook de beste plaats voor een wachtpost. Die pikdonkere gang was echter meer dan hij kon verdragen en hij wilde tevens Haas in het oog houden. Sperwers aandacht, en wellicht ook zijn macht, zou wel geheel op Haas zijn gericht, op wat deze hem zou vertellen of laten zien; opletten voor een valstrik was dus zaak van Arren.

Haas maakte een flinkere indruk en hij beefde minder; hij had zijn mond en tanden schoongemaakt. Aanvankelijk klonk het echt wel verstandig wat hij zei en was hij alleen wat opgewonden. In het lamplicht waren zijn ogen zo donker dat het leek alsof, net als bij dieren, het oogwit geheel ontbrak. Hij praatte ernstig op Sperwer in en drong erop aan dat hij hazia zou kauwen. 'Ik wil je meenemen, met mij meenemen. We moeten dezelfde weg gaan. Nog even en dan ben ik weg, of jij nu klaar bent of niet. Je moet hazia hebben om te kunnen volgen.'

'Ik denk dat ik je ook zonder kan volgen.'

'Niet daarheen waar ik naar toe ga. Dit is geen…spreuken weven.' Hij scheen niet in staat de woorden 'wijze' of 'toverkunst' uit te spreken. 'Ik weet dat jij de… de plaats kunt bereiken, de muur, je weet wel. Maar daar gaat het niet om. Het is een andere weg.'

'Als jij erheen gaat, kan ik je volgen.'

Haas schudde zijn hoofd. Er lag een blos op zijn knap, maar vervallen gezicht; vaak richtte hij zijn blik op Arren en betrok hem bij het gesprek dat hij in feite enkel met Sperwer voerde. 'Luister. Er zijn twee soorten mensen, niet? Wij en de overigen. De… de draken en de overigen. Mensen zonder macht leven maar half. Zij zijn onbelangrijk. Zij weten niet wat ze dromen en ze zijn bang voor het duister. Maar die anderen, de vorsten der mensen, zijn niet bevreesd het duister te betreden. Wij bezitten er de kracht toe.'

'Zolang we de namen der dingen kennen.'

'Maar namen hebben daar geen betekenis… dat is het, dat is het nu juist. Het is niet datgene wat jij doet, wat jij kent, wat jij nodig hebt. Spreuken hebben geen zin. Je moet dat allemaal vergeten, van je af schudden. En daarvoor dient ook het eten van hazia: je vergeet de namen, je laat de vorm der dingen voor wat ze is, je dringt meteen door tot de werkelijkheid. Nog even en dan ga ik erheen; als je wilt weten waarheen, moet je doen wat ik zeg. Ik zeg wat hij doet. Je moet een vorst der mensen zijn om een vorst van het leven te worden. Je moet het geheim achterhalen. Ik zou je zijn naam kunnen vertellen, maar wat is nu een naam? Een naam is niet werkelijk, niet het werkelijke, het eeuwig werkelijke. Draken kunnen er niet heen gaan. Draken sterven. Ze sterven allemaal. Ik heb vanavond zoveel genomen dat je me niet kunt bijhouden. Niet kunt vasthouden. Waar ik verloren loop, kun jij mijn gids zijn. Herinner je je het geheim? Denk goed na.

Niet de dood. Niet de dood… nee. Geen zweterig bed en geen wegrottende lijkkist meer, nooit meer. Het bloed droogt op als een drooggevallen rivier en is verdwenen. Geen angst. Geen dood. Verdwenen zijn namen en woorden en vrees, verdwenen. Wijs mij de weg als ik verloren loop, heer, wijs mij, heer…'

Zo ging hij verder, in een gesmoorde woordenstroom als het zingen van een spreuk en toch weefde hij geen spreuk, geen geheel, geen betekenis. Arren luisterde, luisterde en poogde te begrijpen. Als hij het nu maar begreep. Sperwer kon dan doen wat de ander zei en het gif innemen, deze ene keer zodat hij erachter kon komen waar Haas over praatte, het geheim dat hij niet wilde of niet kon uitspreken. Waarom waren ze hier anders gekomen? Of — Arren keek van Haas' extatisch gezicht naar het profiel van de ander — wellicht had de tovenaar het al begrepen… Een profiel, hard als een rots. Waar was die stompneus, die sullige blik? De zeeman Havik was verdwenen en vergeten. Nu zat daar de magus, de Archimagus. Haas' stem was overgegaan in een zangerig mompelen en zijn lichaam wiegde op en neer boven de gekruiste benen. Er lag een verwilderde blik in zijn ogen en zijn mond hing halfopen. De ander zat tegenover hem in het nietige, stage licht van de olielamp die tussen hen in op de vloer stond; hij sprak geen woord, maar had Haas' hand in de zijne genomen en hield hem stevig in zijn greep. Arren had hem die hand niet zien uitsteken. Er vielen leemtes in de opeenvolging der gebeurtenissen, leemtes van niet-bestaan… een dromerig wegzinken. Het moest toch al uren hebben geduurd; waarschijnlijk liep het al tegen middernacht. Als hij insliep, zou dan ook hij Haas in diens droom kunnen volgen en die plaats bereiken, die geheime weg?

Misschien wel. Het leek hem nu heel goed mogelijk. Maar hij moest de deur bewaken. Sperwer en hij hadden er nauwelijks over gesproken, maar zij beseften beiden dat Haas door hen 's avonds te laten terugkomen best eens een valstrik in de zin kon hebben: hij was zeerover geweest; dieven waren zijn makkers.

Zij hadden niets afgesproken, maar Arren wist dat hij op wacht moest staan, want terwijl de tovenaar in de geest die vreemde tocht maakte, was hij weerloos. In zijn dwaasheid had hij echter zijn zwaard in de boot achtergelaten, en wat zou hij met zijn mes kunnen uitrichten als die deur daar achter hem plotseling open zou vliegen? Maar dat zou niet gebeuren: hij zou luisteren en ze horen komen. Haas sprak nu niet meer. Beide mannen zaten doodstil; in het hele huis was het doodstil. Niemand zou die gammele trap omhoog kunnen komen zonder geluid te maken. Hij kon spreken als hij enig gerucht zou horen: luid schreeuwen zodat de vervoering verbroken werd en Sperwer zich zou omdraaien om zichzelf en Arren te verdedigen met de volle vlammende wraak van de toorn der wijzen… Toen Arren bij

de deur was gaan zitten, had Sperwer hem aangekeken, een korte blik slechts van goedkeuring, van goedkeuring en vertrouwen. Hij was de wachter. Er was geen gevaar als hij zijn wacht maar trouw bleef. Maar het was moeilijk, moeilijk om te blijven kijken naar die twee gezichten, de kleine parel van het vlammetje tussen hen op de vloer, beiden zwijgend nu, beiden roerloos met open ogen, maar zonder het licht te zien, noch de sombere kamer, zonder de wereld te zien, alleen een andere wereld van droom of dood… naar hen te kijken zonder te pogen hen te volgen…

Daar in de wijdse dorre duisternis stond iemand en wenkte hen. ‘Kom,’ zei hij, de rijzige vorst der schaduwen. In zijn hand hield hij een nietige vlam niet groter dan een parel, hield haar Arren voor, bood hem het leven. Traag deed Arren een stap naar hem toe, volgde hem.

Toverlicht

Droog, zijn mond was droog. Er lag een smaak van stof in zijn mond. Zijn lippen waren met stof bedekt. Zonder zijn hoofd van de vloer op te lichten keek hij naar het spel der schaduwen. Er waren grote schaduwen die bewogen en zich vooroverbogen, opzwollen en ineenkrompen, en kleinere die rap over muren en zoldering schoten en de andere uitdaagden. Er was een schaduw in de hoek en een schaduw op de vloer die geen van beide bewogen.

Zijn achterhoofd begon pijn te doen. Tegelijk drong wat hij zag, helder door tot zijn bewustzijn, in een flits die meteen verstarde: Haas weggezakt in een hoek met het hoofd op de knieën, Sperwer languit op de rug, een man die bij Sperwer neerknielde, een ander die goudstukken in een buidel stopte, een derde die stond toe te kijken. De derde man hield in de ene hand een lantaren en een dolk in de andere, Arrens dolk. Als zij spraken hoorde hij het niet. Hij hoorde enkel zijn eigen gedachten die hem zonder verwijl en zonder aarzelen zeiden wat hij doen moest. Hij gehoorzaamde ogenblikkelijk. Heel langzaam kroop hij een meter naar voren; toen schoot zijn hand uit en greep de zak met de buit; hij sprong overeind, slaakte een rauwe kreet en vloog naar de trap. Hij dook naar beneden de blinde duisternis in zonder een trede te missen, zonder ze zelfs onder zijn voeten te voelen, als vloog hij. Hij stormde naar buiten de straat op en rende zo hard hij kon het donker in. De huizen stonden als zwarte klonters tegen de sterren. Het sterrenlicht spiegelde zwakjes over de rivier aan zijn rechterhand en hoewel hij niet kon zien waar de straten heenvoerden, onderscheidde hij wel de zijstraten en kon hij dus omkeren en op zijn eigen spoor terugkeren. Ze kwamen achter hem aan; hij kon ze achter zich horen, niet erg ver achter zich. Ze waren barrevoets en hun hijgende adem maakte meer lawaai dan hun voetstappen. Als hij er de tijd voor gehad had, zou hij in lachen zijn uitgebarsten; eindelijk wist hij nu hoe het was jachtwild te zijn en geen jager, prooi en geen leider van de meute. Het was alleen zijn, vrij zijn. Hij wervelde rechtsom en dook voorover gebogen een brug met hoge leuning over, glipte een zijstraat in, een hoek om, terug naar de rivier, volgde haar even, dan weer een brug over. Zijn schoenen klonken luid op de keien, het enige geluid in de hele stad; bij de opgang naar de brug bleef hij staan om ze los te maken, maar de banden waren te stevig vastgeknoopt en de jagers waren zijn spoor niet bijster geraakt. Het licht van de lantaren gleed even over de rivier; de zachte, zware, rennende voeten kwamen dichterbij. Hij kon ze niet van zich afschudden. Hij kon ze enkel voor blijven; blijf doorgaan, blijf ze voor, lok ze weg van de sombere kamer, ver weg…

Tegelijk met de dolk hadden ze hem ook zijn mantel afgenomen en hij liep enkel in zijn hemd, voelde zich licht en heet, duizelig in het hoofd, en de pijn in zijn achterhoofd stak en stak bij iedere stap, en hij rende, rende verder… De buidel hinderde hem. Hij smeet hem plotseling weg, er vloog een goudstuk uit dat met een helder gerinkel wegrolde over de stenen. ‘Daar heb je je geld,’ gilde hij met rauwe, door hijgen halfverstikte stem. Hij rende verder. Plotseling hield de straat op. Geen zijstraten, geen sterren voor zich uit, een doodlopend eind. Zonder stil te staan draaide hij zich om en rende recht op zijn achtervolgers af. Wild zwaaide de lantaren in zijn ogen terwijl hij met een uitdagende kreet op hen af vloog.

Voor hem zwaaide een lantaren op en neer, een vage lichtvlek in een grote grauwheid vol beweging. Lange tijd keek hij ernaar. Toen werd het schijnsel zwakker en tenslotte viel er een schaduw overheen; en toen de schaduw verder ging, was het licht verdwenen. Hij had er een beetje mee te doen; of misschien had hij ook met zichzelf te doen, want hij wist dat hij nu wakker moest worden.

De gedoofde lantaren zwaaide nog steeds heen en weer met de mast waaraan zij was opgehangen. Overal rondom lichtte de zee op in het aangroeiende zonlicht. Een trommel sloeg; riemen knarsten zwaar en ritmisch; het hout van het schip kreunde en kraakte met honderden kleine stemmetjes. Hoog op de voorplecht riep een man iets naar de matrozen achter hem. De mannen die met Arren in het achterschip lagen vastgeketend, zwegen allen. Ieder van hen had een ijzeren band om het middel en boeien aan de polsen, en beide kluisters waren door een korte zware keten verbonden met die van de man naast hem. De ijzeren gordel was bovendien nog vastgeketend aan een ring in het dek zodat de gevangene wel kon zitten of kruipen, maar niet rechtop kon staan. Ze zaten te dicht op elkaar om te kunnen liggen, samengedrongen in de kleine laadruimte. Arren zat vooraan in de hoek aan bakboord. Als hij de hals rekte, kwamen zijn ogen op gelijke hoogte met het dek tussen ruim en verschansing dat maar een paar voet breed was. Na de achtervolging en de doodlopende straat kon hij zich van de afgelopen nacht vrijwel niets meer herinneren. Hij had gevochten, was tegen de grond geslagen, geboeid en weggedragen. Hij had een man horen spreken met een vreemde fluisterstem; hij was in een soort smidse geweest, een vertrek met een rood oplaaiend vuur… Hij kon het zich niet precies voor de geest halen. Wel wist hij dat hij nu op een slavenschip was en werd meegenomen om te worden verkocht.

Het zei hem allemaal niet veel. Zijn dorst was te groot; zijn hele lichaam deed zeer en zijn hoofd schrijnde. Toen de zon opging stak haar licht hem in de ogen met pijlen van pijn. Halverwege de ochtend kregen zij allemaal een stuk brood en een forse teug water uit een

leren fles, aan hun lippen gehouden door een man met een hard, scherpgetekend gezicht. Om zijn nek zat een brede, leren band met gouden knoppen als de halsband van een hond, en toen Arren hem hoorde spreken herkende hij de zachte, vreemde fluisterstem. Drinken en voedsel schonken zijn geradbraakt lichaam een weinig verlichting en verhelderden zijn denken. Voor het eerst keek hij nu naar de gezichten van zijn medegevangenen: drie in de rij naast hem en vier vlak daarachter. Een paar zaten met het hoofd op de opgetrokken knieën; een was er in elkaar gezakt, zeeziek of beneveld. Vlak naast Arren zat een jongen van een jaar of twintig met een breed, plat gezicht. 'Waar brengen ze ons heen?' vroeg Arren hem.

De jongen keek hem aan — hun gezichten waren nog geen voet van elkaar verwijderd — en haalde grijnzend de schouders op; Arren dacht dat hij wilde aangeven het niet te weten, maar toen gebaarde de ander krampachtig met zijn geboeide armen en opende wijd zijn nog altijd grijnzende mond: op de plaats van de tong was alleen nog de zwarte wortel te zien. 'Het zal Showl wel worden,' zei iemand achter Arren, en een ander: 'Of de markt van Amrun,' maar toen boog de man met de halsband die overal op het schip tegelijk leek te zijn, zich over de rand van het ruim en siste: 'Mond dicht als je niet voor de haaien gegooid wilt worden,' en iedereen zweeg weer. Arren poogde zich deze plaatsen voor te stellen, Showl, de markt van Amrun. Er werden daar slaven verkocht. Men liet ze er ongetwijfeld voor de kopers heen en weer lopen, net als de ossen en rammen die op de markt van Berila werden aangeboden. Ook hij zou daar dan geboeid staan en iemand zou hem kopen en naar zijn huis meenemen; daar zou men hem bevelen geven en hij zou weigeren ze op te volgen. Of ze opvolgen en proberen te ontsnappen. En in beide gevallen zou hij gedood worden. Het was niet zo dat zijn trots in opstand kwam bij de gedachte een slaaf te zijn: daar voelde hij zich veel te ellendig en geradbraakt voor. Hij was er eenvoudig van overtuigd dat hij het niet zou kunnen, dat hij binnen een week of twee zou sterven of gedood worden. Hoewel hij dit inzag en als een gegeven aanvaardde, gaf het hem toch een gevoel van vrees en daarom zag hij af van verdere pogingen zich de toekomst voor te stellen. Hij staarde tussen zijn benen omlaag naar de smerige, zwarte planken van het ruim en voelde de zonnehitte neer-branden op zijn naakte schouders en voelde zijn mond uitdrogen, zijn keel samentrekken van dorst. De zon zonk neer in zee. Klaar en koud viel de nacht. Scherp stonden de sterren aan de hemel. De trommel sloeg met trage harteklop de maat der riemen, want er was geen zuchtje wind. Nu was kou de ergste kwelling. Arrens rug kreeg een weinig warmte van de verkrampte benen van de man achter hem en zijn linkerzij van de stomme die naast hem ineengedoken zat te neuriën in een eentonig dreinend

ritme. De roeiers wisselden; de trommel begon weer. Arren had naar de duisternis uitgezien, maar hij kon niet slapen. Zijn botten deden pijn en hij was niet in staat van houding te veranderen. Hij zat daar, huiverend van pijn en kou, versmachtend van dorst en keek omhoog naar de sterren die bij iedere haal aan de riemen langs de hemel flitsten, op hun plaats gleden en stil stonden, flitsten, gleden, stonden…

De man met de halsband stond naast een ander tussen het laadruim en de mast, hun hoofd en schouders scherp afgetekend in het schijnsel van de kleine lantaren aan de mast die langs en tussen hen door zwaaide. ‘Mist, smerige zwijnepan,’ zei de hese, hatelijke stem van de man met de halsband. ‘Wat doet mist hier in het Zuidernauw, in deze tijd van het jaar? Vervloekte wanbof.’

De trommel sloeg. De sterren flitsten, gleden, stonden. Door het lichaam van de tongloze man naast Arren voer een plotselinge huivering; hij hief het hoofd op en uitte een kreet, het angstwekkende, vormeloze geluid van een nachtmerrie. ‘Stil daar,’ brulde de tweede man bij de mast. De stomme rilde opnieuw en zweeg met malende kaken. Steels slopen de sterren weg in het niets. De mast verdween in vlagende slierten; een kille grauwe deken leek neer te vallen over Arrens rug. De trommel aarzelde en hernam zijn slag, maar nu trager.

‘Troebel als karnemelk,’ zei ergens boven Arren de hese stem. ‘Tempo houden daarachter. De eerste twintig mijl is er geen zandbank.’ Uit de mist dook nu een eeltige voet met littekens op die even vlak bij Arrens gezicht bleef staan en toen met een enkele stap verdween.

In de mist was geen beweging voorwaarts merkbaar, enkel deining en de ruk aan de riemen. De bons van de trommelslag werd erdoor verstikt. Het was kil en klam. De mist werd in Arrens haar tot druppels die hem in de ogen liepen; hij probeerde ze met zijn tong op te vangen en ademde met volle teugen de vochtige lucht in om zijn dorst te lessen. Zijn tanden klapperden. Het koude metaal van een keten zwaaide tegen zijn dijen aan en brandde bij aanraking als vuur. De trommel sloeg, sloeg, zweeg.

Alles was stil.

‘Tempo houden. Wat is er aan de hand?’ krijste de schorre fluisterstem vanaf de voorplecht. Er kwam geen antwoord. Het schip lag zachtjes rollend op de kalme zee. Over de vage verschansing niets te zien, enkel leegte. Er schuurde iets langs de flanken van het schip, een hard geluid in die doodse spookachtige stilte en duisternis. ‘We zitten aan de grond,’ fluisterde een der gevangenen, en de stilte sloot zich om zijn stem. De mist gloeide op alsof er een licht in ontstoken werd. Arren zag nu duidelijk de hoofden der geketende mannen rondom hem, de kleine mistdruppeltjes glansden in hun haar. Het

schip begon weer te slingeren en hij richtte zich op zover zijn ketenen dit toelieten, rekte zijn hals om voorwaarts het schip in te kijken. Het schijnsel in de mist hing boven het dek als een maan achter wolkensluiers, kil en stralend. De roeiers zaten als uit steen gehouwen. Andere zeelieden waren samengegroept in de kuil van het schip, een vage glans in hun ogen. Op de voorplecht stond een man, geheel alleen, en hij was het van wie het licht uitging, van zijn gezicht en handen en staf, gloeiend als gesmolten zilver.

Aan de voeten van de lichtende man lag ineengehurkt een donkere gestalte.

Arren wilde spreken, maar kon het niet. Omhuld met die heerlijkheid van licht kwam de Archimagus naar hem toe en knielde neer op het dek. Arren voelde de aanraking van zijn handen en hoorde zijn stem. Hij voelde de boeien wegvallen van zijn polsen en middel; overal in het ruim klonk het rammelen van ketenen. Maar niemand verroerde zich; alleen Arren poogde op te staan, maar het lukte hem niet, want hij was stijf van het langdurige zitten. De Archimagus nam zijn arm in zijn krachtige greep en met die hulp klauterde hij uit het laadruim en bleef als een zielig hoopje op het dek liggen. De Archimagus liep van hem weg en het nevelige schijnsel gleed over de verstarde gezichten der roeiers. Hij bleef staan bij de man die aan bakboord ineengedoken tegen de verschansing lag. ‘Ik straf niet,’ zei de harde, heldere stem, kil als het kille toverlicht in de mist. ‘Maar aan de zaak der gerechtigheid zal ik althans dit aandeel zelf leveren: ik doem je stem tot stomheid, Egre, tot aan de dag waarop je een woord vindt dat het waard is te worden uitgesproken.’

Hij liep terug naar Arren en hielp hem overeind. ‘Kom, jongen,’ zei hij en met zijn hulp slaagde Arren erin naar de verschansing te strompelen en deels klauterend, deels vallend in de boot te komen: Uitkijk die op en neer deinde tegen de scheepswand en waarvan het zeil in de mist de vleugel van een nachtvlinder leek. Nog steeds in stilte en doodse rust stierf het licht weg, de boot draaide en gleed weg van de wand van het schip. Vrijwel meteen was er niets meer te zien van de galei, het flauwe licht aan de mast, de roerloze roeiers, de hoge donkere scheepswand. Arren meende stemmen te horen uitbarsten in geschreeuw, maar het geluid was zwak en spoedig niet meer hoorbaar. Even naderhand begon de mist dunner te worden en waren het enkel nog flarden die in het donker voorbijdreven. Zij kwamen weer buiten onder de sterren en door een heldere nacht vloog Uitkijk geruisloos als een vlinder over de zee.

Sperwer had een paar dekens over Arren gelegd en hem wat te drinken gegeven; hij zat met zijn hand op de schouder van de jongen die ineens in tranen uitbarstte. Sperwer sprak niet, maar de aanraking van zijn hand was teder en bemoedigend. Langzaam keerde de rust

terug in Arrens hart: warmte, het zachte wiegen van de boot, de troostende hand. Hij keek op naar zijn metgezel. Er lag geen bovenaardse gloed meer over het donkere gezicht. Hij kon het bij het licht der sterren nauwelijks onderscheiden.

Door tover bestuurd ijlde de boot verder. Golven giechelden als van verrassing langs haar flanken. ‘Wie is de man met de halsband?’

‘Blijf liggen. Een zeerover, Egre. Hij draagt die band om een litteken te verbergen waar hem eens de keel werd opengesneden. Blijkbaar is hij van zeeroverij vervallen tot slavenhandel. Maar dit keer had hij het jong van de beer meegenomen.’ Er klonk een lichte zweem van voldoening door in zijn effen, kalme stem. ‘Hoe hebt u mij gevonden?’

‘Toverij, omkoperij… Ik heb tijd verspild. Ik wilde het niet graag bekend laten worden dat de Archimagus en Hoeder van Roke de achterbuurten van Hort af stroopte. Nog steeds zou ik liever in vermomming zijn gebleven. Maar ik moest nu eens achter deze, dan weer achter gene man aan, en toen ik uiteindelijk merkte dat de slavenjager al voor het aanbreken van de dag was uitgevaren, verloor ik mijn geduld. Ik nam Uitkijk, sprak op die bladstille dag haar de wind in het zeil en deed — voor korte tijd — de riemen van ieder schip in de baai vastkleven in hun dollen. Hoe ze, als toverij louter leugens en lucht is, dat straks verklaren zullen, is hun zaak. Maar in mijn haast en woede miste ik het schip van Egre en voer het voorbij, omdat het meer zuidoostelijk was gevaren om de zandbanken uit de weg te blijven. Alles wat ik die dag deed was verkeerd. Er is geen geluk in Hort... Uiteindelijk weefde ik dan maar een spreuk van vinden en achterhaalde het schip in de duisternis. Zou je nu niet wat gaan slapen?’

‘Ik ben helemaal in orde. Ik voel me al veel beter.’ Arrens verkleumdheid had plaatsgemaakt voor lichte koorts en eigenlijk voelde hij zich helemaal niet lekker: zijn lichaam was loom, maar zijn geest sprong rap van het ene ding op het ander. ‘Hoe lang duurde het voor u wakker werd? Wat is er met Haas gebeurd?’

‘Ik werd wakker bij het aanbreken van de dag; en gelukkig heb ik een keiharde kop; achter mijn oor zit een bult met een snee, het lijkt wel een gebarsten augurk. Haas heb ik in zijn roes laten liggen.’

‘Ik heb mijn wachtpost verlaten…’

‘Maar niet door in slaap te vallen.’

‘Nee.’ Arren aarzelde. ‘Het was… Ik werd ‘Je liep voor me uit; ik zag je.’ Er lag een vreemde klank in Sperwers stem. ‘En zo slopen ze naar binnen, gaven ons een tik op het hoofd als lammetjes bij de slachter, grepen goud, mooie kleren en een slaaf waar geld in zat, en gingen er vandoor. Het was ze om jou te doen, jongen. Je zou op de markt van Amrun een hele boerenhoeve hebben opgebracht.’

‘Voor mij was die tik niet hard genoeg. Ik kwam weer bij. Ik heb ze flink laten lopen en ook nog hun hele buit over de straat gegooid voor ze me in een hoek dreven.’ Arrens ogen schitterden. ‘Je kwam bij toen ze nog bezig waren… en ging er vandoor?

Waarom?’

‘Om ze van u weg te lokken.’ De verrassing die in Sperwers stem doorklonk, prikkelde plotseling Arrens zelfrespect en hij voegde er trots aan toe: ‘Ik dacht dat u het was waar ze achteraan zaten. Ik dacht dat ze van plan waren u te vermoorden. Ik greep hun buidel om ze mee te lokken, begon te schreeuwen en ging aan de haal. En ze kwamen achter me aan. ‘Ja… dat was te verwachten.’ Dat was alles wat Sperwer zei. Geen woord van lof maar wel keek hij even nadenkend voor zich uit. Toen zei hij: ‘Is het niet bij je opgekomen dat ik best al dood geweest kon zijn?’

‘Nee.’

‘Eerst vermoorden en dan beroven is de veiligste weg.’

‘Ik heb er niet aan gedacht. Ik dacht alleen maar aan hoe ik ze van u weg kon lokken.’

‘Waarom?’

‘Omdat u wel in staat zou zijn ons te verdedigen, ons allebei eruit te halen, mits u tijd kreeg om weer bij te komen. Of om uzelf eruit te halen, hoe dan ook. Ik stond op wacht en heb mijn post verlaten. Ik probeerde dat goed te maken. U bent degene voor wie ik op wacht stond. U bent degene waar het om gaat. Ik ben er om op wacht te staan, om te doen wat u nodig vindt. U bent het die ons moet leiden, die ons daarheen kan brengen waar we naar toe moeten en die wat er scheef gegaan is weer recht trekt.’

‘Is dat zo?’ zei de Magus. ‘Tot de afgelopen nacht dacht ik dat zelf ook. Ik dacht dat ik een volgeling had, maar toen ben ik jou gevolgd, jongen.’ Zijn stem klonk koel en wellicht met een zweem van ironie. Arren wist niet wat hij moest zeggen. Hij wist helemaal niet meer hoe hij het had. Hij had gedacht dat zijn fout om op wacht in slaap of trance te vallen misschien een beetje kon worden goedgemaakt door de rovers van Sperwer weg te lokken; maar nu leek het erop of hij aan dit laatste erg dom had gedaan, terwijl op het verkeerde moment in trance raken juist geweldig slim was geweest. ‘Het spijt me, heer,’ zei hij tenslotte; zijn lippen trilden en hij kon zich nauwelijks beheersen om niet opnieuw in tranen uit te barsten. ‘Ik heb u teleurgesteld. En u hebt mijn leven gered…’

‘En jij het mijne misschien,’ zei de tovenaar kortaf. ‘Wie weet. Als ze klaar waren, hadden ze me misschien mijn keel afgesneden. En nu genoeg hierover, Arren. Ik ben bij dat je bij me bent.’

Hij liep naar hun bergplaats, stak de kleine houtskoolbrander aan en begon er iets op klaar te maken. Arren lag op zijn rug naar de

sterren te kijken en voelde zijn opwinding wegebben en zijn woelige gedachten tot bedaren komen. Toen zag hij in dat Sperwer geen oordeel wilde uitspreken over wat hij gedaan had en wat hij niet gedaan had. Hij had het gedaan en daarmee was voor Sperwer alles afgedaan. 'Ik straf niet,' had hij met kille stem tot Egre gezegd. Hij prees evenmin. Maar hij was Arren te hulp gesneld over de zee en had voor zijn redding de macht van zijn toverkunst ontketend; en dat zou hij opnieuw doen. Arren kon op hem rekenen.

Hij was de genegenheid die Arren voor hem koesterde, ten volle waard, en evenzeer diens vertrouwen. En hij op zijn beurt had vertrouwen in Arren. Wat Arren deed was welgedaan. Nu kwam hij terug en gaf Arren een kroes met dampende warme wijn. 'Misschien zal dit je doen inslapen. Maar pas op, anders verbrand je je tong.'

'Waar komt die wijn vandaan? Ik heb nergens aan boord een wijnzak gezien…'

'Er zit meer in Uitkijk dan je zo op het oog zou zeggen,' zei Sperwer terwijl hij weer naast hem kwam zitten, en in het donker meende Arren zijn lach te horen, kort en bijna geruisloos.

Arren kwam overeind en dronk de wijn op. Hij smaakte uitstekend en verkwikte zijn lichaam en geest. 'Waarheen zijn we nu op weg?' vroeg hij. 'Naar het westen.'

'Waar was het dat u met Haas bent heengegaan?'

'De duisternis in. Ik verloor hem niet uit het oog, maar hij is verloren gelopen. Hij zwierf langs de buitenste grenzen, in de eindeloze woestenij van nachtmerries en waanzin. In dat gebied van gruwel zong zijn ziel als een vogel, als de kreet van een meeuw van veraf over de zee. Hij is geen gids. Hij is altijd verloren gelopen. Met al zijn kennis van toverkunst heeft hij de weg nooit voor zich gezien, omdat hij enkel zichzelf zag.' Arren begreep dit niet allemaal, en op dit ogenblik wilde hij het ook niet begrijpen. Hij was een klein eindje meegesleurd' in die 'duisternis' waar de wijzen over spraken, en hij wilde er niet meer aan terugdenken; zij was hem volkomen vreemd. Eigenlijk wilde hij ook niet inslapen, want dan zou hij haar in zijn droom misschien weer zien, en ook die donkere gestalte, die schaduw die hem een parel toereikte en fluisterde 'Kom.'

'Heer,' zei hij en zijn geest sprong behendig over naar een ander onderwerp, 'waarom…'

'Ga slapen.' Er klonk een zacht verwijt in Sperwers stem. "Ik kan niet slapen, heer. Ik vroeg me af waarom u de andere slaven niet bevrijd hebt.'

"Dat heb ik wel gedaan. Toen ik wegging, waren er geen geketenden op het schip.'

'Maar Egre's mannen waren gewapend. Als u hen in de boeien had geslagen…'

‘En als ik ze in boeien had geslagen? Ze waren maar met hun zessen. De roeiers waren slaven, vastgeketend net als jij. Misschien zijn Egre en zijn mannen nu wel dood of door de anderen in boeien geslagen om als slaaf verkocht te worden; maar ik liet ze de vrije keus te vechten of te onderhandelen. Ik ben geen slavenhandelaar.’

‘Maar u wist dat het slechte mensen waren…’

‘Moest ik me daarom met hen bemoeien? Mijn handelen laten bepalen door het hunne? Ik wil hen hun eigen keuze laten doen zoals ik hen de mijne niet wil laten doen.’ Arren zweeg en dacht diep na. Toen zei de tovenaar met zachte stem: ‘Zie je Arren, een handeling is niet, zoals jonge mensen denken, zoiets als het oprapen en weggooien van een steen die dan raak is of mis, en daarmee is het afgelopen. Als die steen wordt opgepakt, wordt de aarde lichter en de hand die hem oppakt, zwaarder. Als hij wordt weggeworpen, heeft dat zijn weerslag op de loop der sterren, en waar hij treft of neervalt, treedt een verandering op in het universum. Iedere handeling heeft invloed op het evenwicht van het al. De winden en zeeën, de machten van water, aarde en licht, alles wat zij doen en alles wat de dieren en de groene wezens doen, is welgedaan en juist gedaan. Want alle handelen zij binnen het Evenwicht. Van de wervelstorm en het brullen van de grote walvis tot het vallen der dorre bladeren en de vlucht van een mug wordt alles wat zij doen, binnen het evenwicht van het al gedaan. Wij echter moeten, in zover wij macht hebben over de wereld en over elkaar, leren doen wat het blad en de walvis en de wind reeds doen uit zichzelf. Wij moeten leren het Evenwicht in stand te houden. Als wezens met verstand, mogen wij niet handelen in onwetendheid; als wezens met vrije keuze mogen wij niet onverantwoord handelen. Wie ben ik dat ik, ook al heb ik de macht ertoe, straf en beloning toeken, een spel speel met het lot van mensen?’

‘Maar dan,’ zei Arren en keek peinzend op naar de sterren, ‘Wordt dan het Evenwicht in stand gehouden door niets te doen? Een mens moet toch handelen, zelfs als hij de gevolgen van zijn handelen niet helemaal overziet; anders gebeurt er toch helemaal niets?’

‘Wees daar maar niet bang voor. Voor mensen is het veel gemakkelijker te handelen dan van handelen af te zien. We zullen altijd wel goed blijven doen en kwaad blijven doen… Maar als er weer een koning zou heersen over ons allen en hij zou de raad zoeken van een wijze, zoals in de dagen van weleer, en als ik dan die wijze zou zijn, dan zou ik tot hem zeggen: Heer, doe niets omdat het rechtvaardig of prijzenswaardig of edel is het te doen; doe niets omdat het u goed dunkt het te doen; doe enkel wat u moet doen en wat u op geen andere wijze kunt doen.’

Er was iets in zijn stem dat Arren dwong zich om te keren en hem aan te kijken, terwijl hij sprak. Hij zag de haviksneus, het litteken op

de wang, de felle, donkere ogen en hij meende van zijn gelaat weer die stralende gloed te zien uitgaan. En Arren keek naar hem vol genegenheid, maar ook vol angst, en dacht: ‘Zijn hoogte zal ik nooit bereiken.’ Maar naarmate hij langer toekeek, merkte hij dat het geen toverlicht was, geen kille luister van magie die schaduwloos oplichtte uit iedere lijn en welving van dat gezicht; het was het licht zelf: de morgen, het licht van de dag der mensen. Er was een macht die groter was dan die der wijzen, en de jaren hadden Sperwer evenmin ontzien als wie dan ook. Het waren lijnen van ouderdom en zijn ogen stonden vermoeid en het licht werd steeds sterker. Hij geeuwde. Het hoofd vol vragen en verwondering viel Arren eindelijk in slaap. Sperwer zat naast hem en keek naar het gloren van de dageraad en de opkomst van de zon, aandachtig als iemand die iets kostbaars op feilen onderzoekt, een gles in diamant, een letsel bij een kind.

Dromen van de zee

Later op die ochtend nam Sperwer de toverwind uit het zeil en liet zijn boot aan de wereldwind over die zachtjes uit het noordoosten blies. Aan stuurboord in de verte gleden de heuvels van zuidelijk Wathort voorbij en verdwenen uit het gezicht, blauwend en vaag als golven van nevels boven de golven van de zee. Arren werd wakker. De zee koesterde zich in de hete, gouden middagzon, een weelde van water in een weelde van licht. Sperwer zat in de achtersteven van het schip, naakt op een lendendoek na en een soort tulband van zeildoek. Hij zong zachtjes voor zich uit en klopte met de handpalm op de bootrand als op een trommel, in een traag, eentonig ritme. Het lied dat hij zong, was geen spreuk van toverkunst, geen zang of geste van helden en koningen, maar een opgewekt wijsje met zinloze woorden zoals een jongen zingt die in de lange, lange zomermiddagen geheel alleen de geiten hoedt op de hoge heuvels van Gont.

Uit de spiegel van de zee sprong een vis omhoog en gleed meters ver door de lucht op gladde, glinsterende vinnen als de vleugels van de waterjuffer.

'We zijn nu in het Zuidruim,' zei Sperwer toen het lied uit was. 'Een vreemd deel van de wereld waar, naar men beweert, de vissen vliegen en de dolfijnen zingen. Maar het water is zwemmers welgezind en met de haaien sta ik op goede voet. Je kunt de hand van de slavenjager van je afwassen.' Arrens spieren deden hem overal pijn en aanvankelijk had hij weinig lust in beweging. Hij was bovendien een ongeoefend zwemmer, want de zeeën rond Enland zijn weerspannig zodat zwemmen meer weg heeft van worstelen en men al spoedig uitgeput raakt. Hier was het water blauwer en koud als je erin dook, maar dan behaaglijk. De pijn viel van hem af. Hij lag spartelend aan Uitkijks zijde als een jonge zeeslang in een fontein van opspattend zeeschuim. Sperwer kwam bij hem en zwom met krachtiger slagen. Gewillig en zorgzaam bleef Uitkijk op hen wachten, wit-gevleugeld op het spiegelende water. Een vis sprong uit het water op de lucht in. Arren schoot erachteraan; de vis dook onder, sprong weer omhoog, zwom in lucht, vloog in water, achtervolgde hem. De knaap speelde, goud en lenig, en koesterde zich in water en licht tot de zon weer raakte aan de zee. En de man zwom, donker en tanig met de spaarzame slag en taaie kracht van zijn leeftijd, en hield de boot op haar koers en spande een luifel van zeildoek en keek naar de zwemmende knaap en de vliegende vis met onpartijdige genegenheid.

'Waarheen zijn we op weg?' vroeg Arren in de late schemering na een rijkelijk maal van gezouten vlees en hard brood al weer half ingeslapen.

‘Lorbanery,’ antwoordde Sperwer en die zachte silben vormden het laatste woord dat Arren die dag hoorde, en weefden hem de aanzet tot zijn dromen van de vroege nacht. Hij droomde dat hij rondliep in vlagen van zacht, bleek gekleurde stof, flarden en draden van roze, goud en azuur, en dit schonk hem een dwaze vreugde; iemand zei tot hem: ‘Dit zijn de zijdevelden van Lorbanery waar het nooit donker wordt.’ Maar later, aan de zijkant van de nacht, toen er herfstige sterren stonden aan de voorjaarshemel, droomde hij dat hij in een vervallen huis stond. Alles was er dor, alles was er stoffig en omhangen met rafelige, stoffige spinnewebben. Arrens benen raakten in de webben en zij spreidden zich over zijn mond en neusgaten zodat hem de adem werd afgesneden. Maar het gruwelijkst van alles was dit: hij herkende het hoge vervallen vertrek als de zaal in het Hoge Huis op Roke waar hij die ochtend met de Magisters had gegeten.

Hij ontwaakte in diepste wanhoop met bonzend hart, de benen verkrampt tegen een doft. Hij ging rechtop zitten en poogde aan de boze droom te ontkomen. In het oosten was nog geen licht te zien, enkel een dunnende duisternis. De mast kraakte; hoog boven hem glimmerde zwak het zeil nog steeds gespannen door een bries uit het noordoosten. Op de achtersteven lag zijn metgezel in vaste, vredige sluimer. Arren ging weer liggen en doezelde weg tot het heldere daglicht hem wakker riep. Die dag was de zee blauwer en rustiger dan hij haar zich ooit had kunnen voorstellen; het water zo helder en weldadig dat zwemmen bijna glijden leek of zweven in de lucht; het was vreemd als in een droom.

Rond het middaguur vroeg hij: ‘Hechten wijzen veel waarde aan dromen?’

Sperwer zat te vissen. Hij keek gespannen naar zijn dobber en zei pas geruime tijd later: ‘Hoezo?’

‘Ik vroeg me af of er wel ooit iets waars in steekt.’

‘Vast en zeker wel.’

‘Kunnen zij de waarheid voorspellen?’

De tovenaar had echter beet en toen hij tien minuten later hun middagmaal, een fraaie zilverblauwe baars, aan dek had gebracht, was Arren zijn vraag al volkomen vergeten. Terwijl ze later op de middag lagen te luieren onder de luifel die hen beschutte tegen de overmacht van de zon, vroeg Arren: ‘Wat zoeken we eigenlijk op Lorbanery?’

‘Wat we zoeken,’ zei Sperwer.

‘Op Enland,’ zei Arren even later, ‘gaat er een verhaal over een jongen die onderricht nam bij een steen.’

‘Zo?… En wat heeft hij er geleerd?’

‘Geen vragen te stellen.’

Sperwer gromde als moest hij een lach onderdrukken, en ging rechtop zitten. ‘Goed dan,’ zei hij. ‘Eigenlijk houd ik liever mijn mond

totdat ik weet waarover ik hem open doe. Waarom wordt er geen tover meer geweven in Hort en in Narveduin en wellicht ook overal elders in de Ruimen? Daar proberen we toch achter te komen, niet?'

'Ja.'

'Ken je dat oude gezegde: de Ruimen hebben eigen Regels? Zeelieden zeggen het vaak, het is eigenlijk van tovenaars afkomstig en betekent dat ook toverkunst van plaats tot plaats anders is. Een zinvolle spreuk op Roke kan op Iffing zinloos gebrabbel blijken. De taal der Schepping is niet overal even goed bekend: het ene woord hier en het andere daar. En het weven van spreuken is zelf weer verweven met de grond en het water, de winden en de lichtval van de plek waar zij geweven worden. Ooit ben ik ver naar het oosten gezeild, zo ver dat wind en water mijn bevel niet meer gehoorzaamden; omdat zij hun ware naam niet kenden? Waarschijnlijk was ik het die hem niet kende.

De wereld is zeer uitgestrekt en de Open Zee gaat verder dan alle weten; en er zijn werelden achter de wereld. Ik twijfel eraan of over deze afgronden van ruimte en door deze lange tijdsgewrichten heen, wel enig woord dat gesproken kan worden, altijd en overal de volle zwaarte en de volle macht van zijn betekenis zal blijven dragen; tenzij dan het Eerste Woord dat Segoy uitsprak toen hij het al tot stand bracht, of het Laatste Woord dat niet gesproken is noch worden zal totdat alle dingen ondergaan in het niets… En zo zijn er zelfs binnen deze wereld van ons Aardzee, de kleine eilandjes die wij kennen, verschillen, geheimen en wisselingen. En het gebied dat het minst bekend is en het meest doordrenkt van geheimen, is het Zuidruim. Maar weinig wijzen uit de Binnenste Landen hebben ooit onder het volk daar verkeerd. Het is niet erg gesteld op wijzen, want het heeft naar men aanneemt zijn eigen toverkunst. Maar hierover doen slechts vage geruchten de ronde en het is goed mogelijk dat de toverkunst er nimmer goed bekend geworden is of nooit geheel begrepen. Als dat zo is, kan zij er licht vernietigd worden door iemand die zich haar vernietiging ten doel stelt, en komt zij er sneller in verval dan bij ons in de Binnenste Landen. En dan kunnen ons verhalen bereiken over de neergang der toverkunst in het Zuidruim.

Ordening van ons denken immers is de bedding waarin ons handelen krachtig voortstroomt en diepgang krijgt; waar geen richting is, verzanden de daden der mensen, lopen zij verloren en worden zinloos. Zo heeft ook de dikke vrouw met de spiegeltjes haar kunde verloren nu dat zij haar nooit bezeten heeft. En zo neemt Haas zijn hazia en meent dat hij verder gegaan is dan de grootste wijzen, terwijl hij de velden van droom nog maar nauwelijks heeft betreden of hij is de weg reeds kwijtgeraakt… Maar waarheen denkt hij dat hij op weg is? Wat is het dat hij zoekt? Wat is het dat zijn toverkracht heeft

weggezogen? Van Hort weten wij nu wel genoeg, geloof ik, en daarom gaan we verder naar het Zuiden, naar Lorbanery, om te zien wat de tovenaars daar doen, om te weten te komen wat het is dat we moeten zien te weten te komen… Ben je nu tevreden?'

'Ja, maar…'

'Laat de steen dan weer even met rust,' zei de tovenaar. En hij bleef zitten bij de mast in de gelig-gloeiende schaduw van de luifel en keek uit over de zee, naar het westen, terwijl de boot zoetjes door de middag naar het zuiden koerste. Rechtop en roerloos zat hij daar. Uren gingen voorbij. Arren ging een paar maal zwemmen en glipte telkens geluidloos aan bakboord het water in, want hij wilde de richting niet kruisen van die donkere blik die naar het westen over de zee staarde tot ver achter de stralende streep van de horizon, tot achter het blauw van de lucht, tot achter de grenzen van het licht. Na lange tijd keerde Sperwer uit zijn zwijgen terug en sprak weer, zij het slechts nu en dan een enkel woord. Arrens opvoeding had hem geleerd iemands stemming feilloos aan te voelen, ook al ging deze schuil achter hoffelijkheid of terughoudendheid; hij zag de kommer in het hart van zijn metgezel. Hij stelde geen vragen meer en zei tegen de avond: 'Stoort het u bij het nadenken, als ik een lied zing?' Sperwers antwoord was een poging tot scherts: 'Dat hangt van het zingen af.' Arren ging met de rug tegen de mast zitten en begon te zingen. Zijn stem was niet meer hoog en klaar als jaren geleden toen de muziekmeester hem in het Paleis van Berila geschoold had en er akkoorden bij speelde op zijn harp; de hogere tonen klonken nu gefloerst en de lage waren diep en welluidend als van een viola. Hij zong de Klaagzang voor de Witte Wijze, het lied dat Elfarran dichtte toen zij de dood van Morred vernomen had en wachtte op die van haarzelf. Dat lied wordt niet vaak gezongen en evenmin zonder reden. Sperwer luisterde naar die jonge stem vast, vol en verdrietig tussen de rode hemel en de zee, en de tranen sprongen hem in de ogen en verblindden hem. Na dat lied zweeg Arren lange tijd; toen hervatte hij zijn zang op lossere, lichtere toon, zachtjes, een spel met de grootse eentonigheid van windstille lucht en deinende zee en wegstervend licht bij de komst van de nacht.

Toen hij ophield met zingen was alles stil: de wind was gaan liggen, de golfslag bedaard, het hout en het touwwerk kraakten nauwelijks. De zee zweeg en erboven kwamen een voor een de sterren tevoorschijn. In het zuiden boorde zich een heldergeel licht door het duister dat een loper van glinsterend goud over het water uitlegde.

'Kijk. Een lichtbaken.' En even later: 'Is het misschien een ster?' Sperwer keek er een tijdlang naar en zei eindelijk: 'Volgens mij moet het de ster Gobardon zijn. Zij is alleen in het Zuidruim zichtbaar. Gobardon betekent Kroon. Kurremkarmerruk heeft ons geleerd dat als

je nog verder naar het zuiden vaart, er een voor een nog acht andere sterren onder Gobardon boven de horizon uitkomen en dat zij samen een sterrenbeeld vormen, volgens sommigen dat van een rennende man, volgens anderen dat van de Rune Agnen. De Rune van Einding.'

Zij keken toe hoe zij zich boven de rusteloze einder van de zee verhief, stralend met stage schijn.

'Daarstraks heb je het lied van Elfarran gezongen,' zei Sperwer, 'alsof je haar smart deelde en ook mij erin wilde laten delen… Van alle sagen van Aardzee heeft deze mij altijd het meest geboeid. De moed van Morred oog in oog met de wanhoop. En Serriadh, de edele vorst die in wanhoop werd geboren. En zij, Elfarran… Toen ik het grootste kwaad stichtte, dat ik ooit gesticht heb, meende ik aan haar schoonheid eer te brengen; en ik zag haar… heel even zag ik Elfarran.' Er liep een koude rilling over Arrens rug. Hij slikte en zei niets, keek naar de schitterende, onheilspellende, topaasgele ster. 'Welke held is jouw voorbeeld?' vroeg de tovenaar en Arren antwoordde met een lichte aarzeling: 'Erreth-Akbe.'

'Omdat hij de grootste was?'

'Omdat hij heerser had kunnen zijn over heel Aardzee, maar het niet wilde en in eenzaamheid uittrok en in eenzaamheid stierf, in een tweegevecht met de draak Orm op de kusten van Selidor.'

Zo zaten zij daar geruime tijd, ieder met zijn eigen gedachten, en toen vroeg Arren zonder zijn blik van de gele Gobardon af te wenden: 'Is het dan waar dat de doden weer in het leven kunnen worden teruggebracht en dat toverkunst hen kan doen spreken met de levenden?'

'Ja, met de spreuken van Oproeping. Het ligt in onze macht. Maar het wordt zelden gedaan en ik betwijfel sterk of het wel ooit verstandig is het te doen. De Magister van Oproeping is het hierin met mij eens; hij geeft geen onderricht in de Leer van Pain die dergelijke spreuken bevat, en gebruikt haar evenmin zelf. De machtigste van deze spreuken werden duizend jaar geleden geweven door hem die de Grijze Magus van Pain wordt genoemd. Hij riep de geesten op van helden en wijzen, zelfs die van Erreth-Akbe, omdat zij raad zouden schaffen aan de Vorsten van Pain in hun bestuur en oorlogen. Maar raad van doden brengt levenden geen gewin. Er braken slechte tijden aan voor Pain en de Grijze Magus werd verdreven; hij stierf naamloos.'

'Is het dan kwaad?'

'Ik zou het liever onbegrip noemen, onbegrip jegens het leven. Dood en leven zijn hetzelfde… als de twee zijden van mijn hand, de palm en de rug. En toch zijn palm en rug niet gelijk… Zij kunnen niet van elkaar gescheiden worden, noch in elkaar opgaan.'

'Er is dus thans niemand meer die het aandurft dergelijke

spreuken te weven?'

'Ik heb slechts één mens gekend die er vrijelijk gebruik van maakte zonder op gevaar te achten. Want gevaarlijk zijn zij, en hachelijker dan enige andere tover. Dood en leven zijn als de twee zijden van mijn hand zei ik daarnet, maar in feite weten we niet wat leven is of wat dood. En aanspraak te maken op macht over wat je niet begrijpt, is niet verstandig en zal wel nooit tot een goed einde voeren.'

'Wie was die man die er gebruik van maakte?' vroeg Arren. Nog nooit tevoren had Sperwer zo bereidwillig op zijn vragen geantwoord als in deze stemming van kalme overpeinzing; beiden voelden zij zich verkwikt door dit gesprek ondanks de duistere aard van hun onderwerp.

'Hij woonde in Havnor. Hij ging door voor een gewone tovenaar maar de macht die in hem woonde was die van een groot magus. Hij maakte zijn kennis te gelde en toonde ieder die hem ervoor betaalde, de geest die hij wilde zien: een gestorven man of vrouw of kind; hij vulde zijn huis met rusteloze schimmen uit vervlogen eeuwen, de schone vrouwen uit de dagen der Koningen. Ik zag hem uit het Dorre Land mijn eigen leermeester oproepen, Nemmerle, de Archimagus uitmijn jeugd: en dat enkel als een goocheltoer om leeglopers de tijd te korten. En die grote ziel volgde zijn roep, als een hond de hielen van zijn meester. Ik ontstak in woede en daagde hem uit — toen was ik nog geen Archimagus — en zei: "Gij dwingt de doden te komen naar uw verblijf: durft gij nu ook met mij in het hunne te komen?" En ik dwong hem met mij mee te gaan naar het Dorre Land, ook al bestreed hij mij met heel zijn wil, ook al veranderde hij van gedaante en weende hij luid toen niets anders hem baat bood.

'U hebt hem dus gedood,' fluisterde Arren geboeid. 'Nee, ik dwong hem mij te volgen naar het land der doden en dwong hem met mij eruit terug te keren. Hij was bang. Hij die doden zo lichtvaardig tot zich riep, was voor de dood, zijn eigen dood, meer bevreesd dan enig ander van de mensen die ik kende. Bij de stenen muur… Maar ik vertel je nu meer dan een leerling behoort te weten; en je bent nog niet eens een leerling.' Door de schemer heen keken zijn scherpe ogen een kort moment in die van Arren en maakten hem verlegen. 'Nu ja,' zei de Archimagus. 'Ergens in dat grensland bevindt zich een stenen muur. De geest overschrijdt deze tijdens het sterven, en ook een levende mens kan hem overschrijden en, als hij een magus is, daarna weer terugkeren… En bij deze stenen muur wierp de man zich op de grond, aan de zijde der levenden, en poogde mijn wil te weerstaan, maar was er niet toe in staat. Met zijn handen klemde hij zich aan de stenen vast, vloekend en schreeuwend. Nooit zag ik een vrees zo groot als de zijne, zo verdorven dat ik door haar verdorvenheid werd

aangetast. Toen had ik het verkeerde van mijn opzet moeten inzien. Ik was de gevangene van mijn woede en mijn ijdelheid. Want hij was machtig en ik hunkerde ernaar te bewijzen dat ik machtiger was dan hij.'

'En wat deed hij naderhand… na uw terugkeer?'

'Hij kroop voor mij in het stof en zwoer de Leer van Pain nooit meer te zullen gebruiken. Hij kuste mij de hand, maar hij zou me gedood hebben, als hij gedurfd had. Hij verliet Havnor en trok naar het westen, misschien naar Pain; jaren later vernam ik dat hij gestorven was. Toen ik hem leerde kennen, was zijn haar wit, maar hij had lange armen en was behendig als een worstelaar. Wat bracht me er toch toe over hem te spreken?

Ik kan me niet eens zijn naam herinneren.'

'Zijn ware naam?'

'Nee. Die kan ik me wel herinneren…' Toen stokte hij en drie hartkloppen lang heerste er een volkomen stilte. 'In Havnor noemden ze hem Kobbe,' zei hij en zijn stem klonk nu heel anders, behoedzaam. Het was te donker geworden om de uitdrukking op zijn gelaat te kunnen zien. Arren zag hoe hij zich omkeerde en naar de gele ster keek die nu hoog boven de golven stond en er een grillig gouden spoor over trok, dun als de weefdraad van een spin. Na een lange stilte zei hij: 'Het is niet enkel in dromen, zie je, dat wat nog worden moet, zich ons toont in wat we lang vergeten waren, en dat wat wij zeggen zinloos lijkt, omdat we de zin ervan niet willen inzien.'

Lorbanery

Uit een verte van tien mijl zonovergoten water was Lorbanery groen, groen als het frisse mos langs de oevers van een bron. Op kortere afstand deelde het zich op in bladeren en stammen, schaduwen en wegen en huizen, gezichten en kleding van mensen, stof en alles wat tezamen een door mensen bewoond eiland vormt. Toch bleef het geheel dan nog altijd groen: want iedere bunder waarop geen huizen stonden of wegen liepen, was prijsgegeven aan de lage rondgetopte hurbah-bomen waarvan de bladeren kleine wormen tot voedsel dienen; en die wormen spinnen zijde die door mannen en vrouwen en kinderen van Lorbanery tot draad en stoffen wordt verwerkt. In de avondschemer is de lucht vol kleine, grauwe vleermuizen die jacht maken op de kleine wormen. Ze eten er heel wat van op, maar men laat ze begaan en de zijdewevers doden ze niet, maar beschouwen integendeel het doden van die grauw-gevleugelde vleermuizen als een teken van groot onheil. Als immers menselijke wezens van die wormen leven, zeggen ze, hebben kleine vleermuizen er zeker het recht toe.

De huizen zagen er merkwaardig uit met kleine lukraak geplaatste ramen en daken van hurbah-takken die van top tot teen begroeid waren met groen mos. Ooit was het een welvarend eiland geweest, althans voor een eiland in de Ruimen, en dat was nog steeds te zien aan de fraai beschilderde en fraai ingerichte huizen, aan de grote spinrokkens en weefgetouwen in de hutten en werkplaatsen en aan de stenen pieren in het haventje van Sosara waar heel wat koopvaarders voor anker konden liggen. Er lagen echter nu geen schepen in de haven. De verf op de huizen was verbleekt, nieuwe meubels waren niet te zien en de meeste spinrokkens en weefgetouwen lagen stil, met stof overdekt en met spinnewebben van haspel tot haspel en van scheerraam naar lade.

‘Tovenaars?’ zei de burgemeester van het dorp Sosara, een kleine man met een gezicht even bruin en hard als de zolen van zijn naakte voeten. ‘Er zijn geen tovenaars op Lorbanery. Nooit geweest ook.’

‘Wie had dat kunnen denken,’ zei Sperwer vol verbazing. Hij zat te praten met acht of negen dorpelingen en dronk wijn van de hurbah-bes, een dun en bitter drankje. Hij had ze voorzichtigheidshalve verteld dat hij in het Zuidruim op zoek was naar emmelsteen, maar hijzelf noch zijn metgezel waren in vermomming, behalve dat Arren zoals meestal zijn zwaard goed verborgen in de boot had achtergelaten en dat, als Sperwer een staf bij zich had, er in ieder geval niets van te zien was. De dorpelingen hadden hen met argwaan en vijandigheid ontvangen en waren geneigd op ieder moment weer

tot argwaan en vijandigheid terug te keren; het waren enkel Sperwers tact en persoonlijkheid die hen een stugge welwillendheid hadden afgedwongen. ‘Jullie mensen moeten dan wonder wat van bomen weten,’ zei hij nu. ‘Wat doen jullie bij een late nachtvorst in de boomgaard?’

‘Niks,’ zei een tanige man aan het eind van de rij dorpelingen. Ze zaten allemaal naast elkaar met de rug tegen de muur van de herberg, recht onder de dakgoot. Vlak voor hun naakte voeten ruiste de milde, zachte regen van april neer op de aarde. ‘Regen, dat is erg, vorst niet,’ zei de burgemeester. ‘Dan gaan de cocons rotten. Niemand kan regen beletten neer te vallen. Is ook nooit gelukt.’ Op het punt van tovenaars en toverij was hij nogal prikkelbaar; van de overigen schenen sommigen er wel oren naar te hebben.

‘Nooit regen geweest in deze tijd van het jaar,’ zei een van hen. ‘Toen die ouwe kerel nog leefde.’

‘Wie? De ouwe Mildi? Nou, die leeft niet meer. Die is dood,’ zei de burgemeester.

‘Noemden hem de Gaardenier,’ zei de tanige man. ‘Tja. De Gaardenier,’ beaamde een ander. De stilte daalde neer als de regen.

Arren zat binnen bij het raam van het enige vertrek van de herberg. Hij had aan de wand een oude luit zien hangen, een luit met lange hals en drie snaren zoals ze die op het eiland Silk bespelen, en nu speelde hij erop, probeerde tastend er muziek aan te ontlokken, niet veel luider dan het ruisen van de regen op het dak.

‘Op de markt in Hort,’ zei Sperwer, ‘heb ik ze stoffen als zijde uit Lorbanery zien verkopen. Soms was het inderdaad zijde. Maar zijde uit Lorbanery was er niet bij.’

‘Hebben een slecht seizoen gehad,’ zei de tanige man. ‘Nu al zo’n jaar of vier, vijf.’

‘Vijf jaar nou sinds Vegeravond,’ zei een oude man met een zelfgenoegzame mummelstem, ‘sinds de dood van die ouwe Mildi, ja, dood ging-ie, en nog geeneens zo oud als ik nu. Dood ging-ie, op Vegeravond.’

‘Schaarste is goed voor de prijzen,’ zei de burgemeester. ‘Voor één rol tweede keus geblauwde krijgen we nu even veel als vroeger voor drie.’

‘Als we er wat voor krijgen. Waar blijven de schepen? En het blauwsel deugt niet,’ zei de tanige man en gaf daarmee het sein tot een discussie van een half uur over de kwaliteit van de kleursels die ze in de grote werkplaatsen gebruikten. ‘Wie maakt de kleursels?’ vroeg Sperwer en opnieuw barstte er een heftig debat los. Het kwam erop neer dat het kleuren der stoffen geheel in handen was geweest van één familie die zichzelf inderdaad ‘wijzen’ noemden; maar als ze ooit wijzen geweest waren, dan waren zij hun wijsheid nu kwijtgeraakt, en

niemand had die tot op heden teruggevonden, zoals de tanige man bitter opmerkte. Behalve de burgemeester waren ze het er immers allemaal over eens dat de befaamde blauwsels van Lorbanery en het onnavolgbare karmozijn, het 'drakenvuur' dat lang geleden in Havnor door vorstinnen werd gedragen, niet meer waren wat ze eens geweest waren. Er was iets mis mee gegaan. Dat kon liggen aan de ongekende regens, aan de grondstof voor de kleursels of aan de mengers. 'Of aan de ogen,' zei de tanige man, 'van lieden die echter azuursteen niet van blauwe modder kunnen onderscheiden.' En hierbij keek hij schuins naar de burgemeester, maar de burgemeester trok de schoen niet aan en iedereen hield weer zijn mond dicht. De dunne wijn scheen hun stemming alleen maar nog meer te verzuren en iedereen zat somber voor zich uit te kijken.

Er was nu niets anders te horen dan het ruisen van de regen op de ontelbare bladeren in de boomgaarden van de vallei, het fluisteren van de zee daar beneden aan het einde van de straat, en het murmelen van de luit in de duisternis binnen de herberg. 'Kan hij zingen, die sprieterige jongen van je?' vroeg de burgemeester.

'Nou en of hij kan zingen. Arren, zing eens wat voor ons, jongen.'

'Ik kan die luit er niet toe bewegen anders dan in mineur te spelen,' zei Arren glimlachend door het venster. 'Ze wil enkel klagen. Wat zouden mijn gastheren graag willen horen?'

'Iets dat we niet kennen,' gromde de burgemeester. De luit twinkelde zachtjes; Arren had de grepen al gevonden.

'Dit zullen ze hier wel niet kennen,' zei hij. Toen begon hij te zingen.

> Bij de schuimwitte stromen van Solea
> en bij de boog van rode takken
> die hun bloesems welfden boven
> haar gebogen hoofd vol droefheid
> over haar verloren lief,
> bij de rode tak en de witte tak
> en haar ongetrooste droefheid
> zweer ik u Serriadh
> zoon van mijn moeder, zoon van Morred,
> nooit zal ik dit kwaad vergeten,
> nimmer, nimmer.

Alles bleef stil: de harde en sluwe gezichten, de afgetobde handen en lichamen. Stil zaten zij in de warme, vochtige schemer van het zuiden en luisterden naar dat lied, de kreet van de grijze zwaan in de kille wateren van Ea, weeklagend om haar verlies. Toen het lied uit was bleef het nog geruime tijd stil. 'Wat een vreemde muziek,' zei er

een onzeker. Een ander zag zich opnieuw gestijfd in de mening dat Lorbanery de spil was waar alle tijd en ruimte omheen draaiden, en zei: ‘Muziek uit den vreemde is altijd vreemd en somber.’

‘Laat ons dan eens wat van jullie horen,’ zei Sperwer. ‘Ik voel wel wat voor een vrolijk deuntje. Die jongen zingt altijd maar van ouwe dooie helden.’

‘Vooruit dan,’ zei de laatste spreker; hij bromde even en hief een lied aan over een lustig, rustig vat vol wijn en ram plan, daar gaat-ie dan, maar niemand zong het refrein met hem mee en bij het ram plan was de lol eraf.

‘Fatsoenlijk zingen is er niet meer bij,’ zei hij nijdig. ‘Alles de schuld van het jongvolk, altijd maar zeuren en zaniken dat alles anders moet, en geen zin meer in de oude liederen.’

‘Dat is het niet,’ zei de tanige man. ‘Er is helemaal niks meer fatsoenlijk. Alles gaat tegenwoordig verkeerd.’

‘Sja, sja, sja,’ fezelde de oudste. ‘De kans is gekeerd. Dat is het. De kans is gekeerd.’

Daar viel niet veel op te zeggen. De dorpelingen vertrokken in groepjes van twee of drie en tenslotte bleef buiten alleen nog Sperwer over en binnen Arren. Pas toen begon Sperwer te lachen. Maar het was geen blijde lach. De vrouw van de herbergier kwam schuw binnen, spreidde hen een bed op de vloer en verdween; ze gingen liggen en probeerden te slapen. Maar in de balken van de zoldering van het vertrek hadden zich vleermuizen genesteld. De hele nacht vlogen zij schril piepend in en uit door het open raam. Pas tegen de ochtend keerden ze allemaal terug en hielden zich koest nadat ieder zichzelf tot een keurig klein grijs pakje had samengevouwen dat ondersteboven aan een balk ging hangen. Wellicht was het de ongedurigheid van de vleermuizen die Arren onrustig deed slapen. Het was nu al vele nachten geleden dat hij voor het laatst aan de vaste wal had geslapen; zijn lichaam was de rust van de aarde niet meer gewend en bleef als hij in slaap viel, hardnekkig volhouden dat hij op en neer deinde, op en neer… en dan viel de wereld onder hem weg en werd hij met een schok wakker. Toen hij uiteindelijk dan echt insliep, droomde hij dat hij in het ruim van een slavenjager lag vastgeketend; er waren ook nog anderen, net als hij geketend, maar ze waren allemaal dood. Verschillende keren ontwaakte hij uit deze droom en probeerde hem dan van zich af te zetten, maar telkens als hij weer insliep, keerde hij er meteen weer in terug. Tenslotte leek het hem dat hij helemaal alleen op het schip was, maar nog steeds geboeid en niet in staat zich te bewegen. Toen klonk er een vreemde ijzige stem in zijn oren: ‘Slaak je boeien,’ zei de stem. ‘Slaak je boeien.’ Hij probeerde zich te bewegen en het lukte: hij stond op. Hij bevond zich op een wijdse, nevelige vlakte onder een loodgrijze hemel. Er hing afgrijzen

over het land en in de lome lucht, een vloedgolf van afgrijzen. Deze plaats was verschrikking, de verschrikking zelf; en hij stond daar en er waren geen paden. Hij moest de weg vinden, maar er waren geen paden en hij was klein, als een kind, als een mier, en die vlakte zo uitgestrekt, eindeloos. Hij probeerde te lopen, struikelde en werd wakker. Nu hij wakker lag, was de verschrikking binnenin hem en niet meer om hem heen; toch was zij niet minder groot en eindeloos. Hij kreeg het benauwd in de zwarte duisternis van het vertrek en zocht in het vage vierkant van het venster naar sterren, maar hoewel het was opgehouden met regenen, waren er geen sterren te zien. Hij lag wakker en was bang, en de vleermuizen vlogen in en uit op geruisloze leren vlerken. Soms hoorde hij in het grensland van zijn gehoor hun dunne stemmen.

Een stralende morgen brak aan en zij stonden al vroeg op. Sperwer deed ijverig navraag naar emmelsteen. Maar hoewel geen van de dorpelingen wist wat emmelsteen eigenlijk was, hadden zij er toch allemaal een mening over en ontstonden er heftige discussies. En Sperwer luisterde met aandacht, hoewel met aandacht voor ander nieuws dan over emmelsteen. Tenslotte gingen hij en Arren een weg op die de burgemeester hen had gewezen en die naar de groeven voerde waar de blauwe aarde voor de kleursels werd gedolven. Maar na een tijdje verliet Sperwer de weg.

‘Dat moet het huis zijn,’ zei hij. ‘Ze beweerden dat aan deze weg die familie van ververs en miskende magiërs woonde.’

‘Heeft het zin met hen te spreken?’ vroeg Arren die zich Haas nog maar wat goed herinnerde.

‘Ergens is er een haard van dit onheil,’ zei de tovenaar kortaf. ‘Ergens is er een plek waar het geluk wegvloeit. Ik heb een gids nodig om me de weg te wijzen.’ En hij liep door en Arren moest hem wel volgen.

Het huis stond een weinig opzij te midden van eigen boomgaarden; het was een fraai stenen gebouw, maar er was, evenals aan de grond er rondom, in geen tijden meer iets aan gedaan. Tussen de verwilderde takken hingen verkleurde cocons van niet ingezamelde zijdewormen en op de grond onder de bomen lag een dik knisterend tapijt van dode larven en vlinders. Overal rond het huis en tussen de dicht opeenstaande bomen hing een geur van verval, en terwijl ze dichterbij kwamen, moest Arren plotseling denken aan de verschrikking die hem de afgelopen nacht had overvallen.

Vóór ze bij de deur kwamen, vloog deze reeds open. Naar buiten stormde een grijsharige vrouw met vlammende roodomrande ogen die hen toeschreeuwde: ‘Weg, vloek over jullie, dieven, landlopers, leeghoofden, leugenaars en doortrapte domhoofden. Scheer je weg, weg, vooruit. De kwade kans ruste voor altijd op jullie.’

Sperwer bleef staan, keek ietwat verbaasd en hief toen snel de hand op in een merkwaardig gebaar. Hij zei één enkel woord: ‘Laat af.’

Daarop staakte de vrouw haar geschreeuw en staarde hem aan. ‘Waarom deed je dat?’

‘Om de vloek af te wenden.’ De vrouw bleef hem strak aankijken en zei ten slotte kortaf:

‘Vreemdelingen?’

‘Uit het noorden.’ Zij liep op hen toe. Aanvankelijk had Arren de neiging gehad haar uit te lachen, een oude vrouw die daar op de drempel stond te krijsen, maar nu zij dichterbij was, schaamde hij zich alleen maar. Ze was smerig en slecht gekleed, haar adem stonk en uit haar ogen sprak een verschrikkelijk leed. ‘Ik heb geen macht om te vervloeken,’ zei ze. ‘Geen macht.’ Zij herhaalde Sperwers gebaar. ‘Doen ze dat nog steeds waar jullie vandaan komen?’

Sperwer knikte. Hij keek haar strak aan en zij beantwoordde zijn blik. Toen ging er een rilling door haar gezicht en het veranderde van uitdrukking; ze zei: ‘Waar is uw staf?’

‘Die laat ik hier niet zien, zuster.’

‘Nee, dat moet ook niet. Zij sluit je af van het leven. Net als mijn macht: zij hield mij af van het leven. Daarom heb ik haar verloren. Ik verloor alles wat ik wist, alle woorden en namen. Aan draden dun als spinrag kwamen zij uit mijn ogen en mijn mond. Er is een gat in de wereld en het licht stroomt erdoor weg. En met het licht stromen ook de woorden weg. Wist u dat? Mijn zoon zit daarbinnen en staart de ganse dag het duister in en zoekt naar het gat in de wereld. Hij zegt dat hij het beter zou kunnen zien als hij blind was. Zijn goede hand van verven is hij kwijt. Wij waren de Ververs van Lorbanery. Kijk.’ Zij schudde met haar magere, gespierde armen die tot aan de schouders besmeurd waren met een dun streperig mengsel van onuitwisbare kleursels. ‘Van je huid krijg je dat nooit meer af,’ zei ze, ‘maar de geest wordt schoon. Die houdt de kleuren niet vast. Wie zijn jullie?’ Sperwer zei niets. Weer hield zijn blik die van de vrouw gevangen; en Arren keek van opzij toe en voelde zich weinig op zijn gemak.

Plotseling huiverde de vrouw en zei fluisterend: ‘Ik ken u…’

‘Ja. Bloed kent bloed, zuster.’

Het was vreemd te zien hoe zij in doodsangst wegkroop van de tovenaar, hem wilde ontvluchten, en tegelijkertijd naar hem toegetrokken werd en voor hem neer wilde knielen. Hij greep haar hand en hield hem in de zijne. ‘Zou je je macht terug willen hebben, je kennis, de namen? Ik kan ze je teruggeven.’

‘Gij zijt de Grote Man,’ fluisterde ze. ‘Gij zijt de Vorst der Schaduwen, de Heer der Duistere Plaatsen…’

‘Dat ben ik niet. Ik ben geen vorst. Ik ben een mens, een

sterveling, jouw broeder en jouw gelijke.'

'Maar u zult niet sterven?'

'Ik zal sterven.'

'Maar u zult wederkomen en dan in eeuwigheid leven.'

'Nee. Dat zal niemand.'

'Dan bent u niet... niet de Machtige der Duisternis,' zei ze, fronste de wenkbrauwen en keek hem enigszins wantrouwend aan, maar minder angstig. 'Toch bent u een Machtige. Zijn er dan twee? Wat is uw naam?'

Even blonk er mildheid in Sperwers strenge ogen. 'Die kan ik je niet zeggen,' zei hij vriendelijk.

'Ik zal u een geheim vertellen,' zei ze. Ze stond nu rechtop tegenover hem en in haar stem en houding schemerde iets door van oude waardigheid. 'Ik wil niet leven en leven en altijd maar leven. Ik zou liever de namen der dingen terug willen hebben. Maar ze zijn allemaal weg. Namen hebben nu niets meer te betekenen. Er zijn geen geheimen meer. Wilt u mijn naam weten?'

Haar ogen vulden zich met licht, met gebalde vuisten boog zij zich voorover en fluisterde: 'Mijn naam is Akaren.' Dan schreeuwde ze het uit: 'Akaren. Akaren. Mijn naam is Akaren. Nu kent ieder mijn geheime naam, mijn ware naam, en er zijn geen geheimen, er is geen waarheid en er is geen dood... dood… dood.' Snikkend schreeuwde ze hem dit woord toe en het speeksel spatte van haar lippen. 'Zwijg, Akaren.'

Zij zweeg. Tranen stroomden omlaag langs haar gezicht, het smerige gezicht omrafeld door de slierten van haar grijze, ongekamde haar.

Sperwer nam het gerimpelde, betraande gezicht in zijn handen en drukte zachtjes, heel zachtjes een kus op haar ogen. Zij stond roerloos voor hem, de ogen gesloten. Dan bracht hij zijn lippen vlak bij haar oor en zei iets in de Oude Spraak, kuste haar opnieuw en liet haar los.

Toen zij ze opende, waren haar ogen helder en keken Sperwer aan met een peinzende blik vol verwondering, als een pasgeboren kind naar zijn moeder, als een moeder naar haar kind. Langzaam draaide zij zich om en liep op de deur toe, ging naar binnen en deed haar achter zich dicht; alles zwijgend, met nog steeds die blik van verwondering in haar ogen.

Zwijgende draaide de tovenaar zich om en liep terug naar de weg. Arren volgde hem. Hij durfde geen vragen te stellen. Opeens stond Sperwer stil, daar midden in de verwaarloosde boomgaard, en zei: 'Ik heb haar naam van haar weggenomen en haar een nieuwe gegeven. In zekere zin dus een wedergeboorte. Behalve dat bestond er voor haar hulp noch hoop.' Zijn stem klonk afgemat en uitgeblust. 'Zij was een vrouw van macht,' vervolgde hij. 'Niet zo maar een heks of

wichelaarster, maar een vrouw met kennis en inzicht die haar kunst gebruikte voor het scheppen van schoonheid, een fiere, waardige vrouw. Dat was haar leven. En het is nu alles vergeefs.' Hij draaide zich met een ruk om en liep de gewelven van de boomgaard in; en daar bleef hij naast een boomstam staan, de rug naar Arren toegekeerd. In het hete, blad-besprenkelde zonlicht bleef Arren op hem wachten. Hij wist dat Sperwer hem liever niet met zijn gevoelens wilde belasten; en inderdaad was er niets wat de knaap hem kon zeggen of voor hem kon doen. Maar toch ging heel zijn hart uit naar zijn metgezel, nu echter niet met die romantische vurigheid en verering van vroeger, maar smartelijk als werd een deel van zijn diepste innerlijk eruit weggerukt en omgesmeed tot een onverbrekelijke band. Want bij de genegenheid die hij nu voelde, had zich medeleven gevoegd; en zonder dat is genegenheid niet evenwichtig, niet volkomen en houdt zij geen stand.

Op dat moment keerde Sperwer door de groene schaduw van de boomgaard naar hem terug. Zij spraken geen van beiden en vervolgden zij aan zij hun weg. Het was al flink heet; de regen van de vorige avond was opgedroogd en onder hun voeten wolkte het stof omhoog van de weg. In de vroegte had het Arren een saaie en trieste dag geleken als was zij op een of andere wijze door zijn dromen besmet; nu evenwel vond hij genoegen in het prikkelen der zonnestralen en de koelte der schaduwen, en verheugde zich in de wandeling zonder over hun bestemming te piekeren.

Dat had trouwens weinig zin gehad, want ze boekten geen resultaat. De middag werd besteed aan gesprekken met de mannen die grondstoffen voor de kleursels dolven, en aan onderhandelingen over een paar brokjes van wat volgens hen emmelsteen zou zijn. Toen ze met de volle last van de avondzon op hun nek en schouders naar Sosara terugsjokten, zei Sperwer: 'Het is blauw malachiet; maar ik wed dat ze ook in Sosara het verschil niet kennen…'

'Het zijn vreemde lieden hier,' zei Arren. 'Zo is het nu met alles: ze kennen het verschil niet. Net wat een van hen gisterenavond tegen de burgemeester zei: "jij kunt echte azuursteen nog niet eens van blauwe modder onderscheiden..." Ze klagen over slechte tijden, maar ze weten niet wanneer die slechte tijden zijn begonnen; ze beweren dat er prulwerk afgeleverd wordt, maar ze doen niets om daar verbetering in te brengen; ze weten niet eens het verschil tussen een ambachtsman en een spreukenwever, tussen handwerk en toverij. Het is alsof ze op lijnen, verschillen en kleuren geen heldere kijk hebben. Voor hen is alles hetzelfde, is alles grauw.'

'Ja,' zei de tovenaar nadenkend. Een tijdlang liep hij stug door, het hoofd als een havik tussen de schouders getrokken; ondanks zijn geringe lengte nam hij grote stappen. 'Wat missen ze dan?'

Arren zei zonder te aarzelen: ‘Vreugde in het leven.’

‘Ja,’ zei Sperwer opnieuw; hij liet Arrens bewering tot zich doordringen en dacht er een tijdlang diep over na. ‘Ik ben blij,’ zei hij uiteindelijk, ‘dat jij voor mij kunt denken, jongen… Ik voel me vermoeid en afgestompt. Sinds vanochtend is het mij droef te moede, sinds we met haar die ooit Akaren was, gesproken hebben. Ik heb een afschuw van ondergang en vernietiging. Ik wil geen vijand hebben. En als ik dan een vijand moet hebben, wil ik niet genoodzaakt zijn hem op te sporen, hem te vinden en hem te ontmoeten… Als iemand achter iets aan moet jagen, laat dan de prooi een schat zijn, niet iets weerzinwekkends.’

‘Een vijand, Heer?’ zei Arren. Sperwer knikte.

‘Toen ze het had over de Machtige, de Vorst der Schaduwen…?’

Weer knikte Sperwer. ‘Ik denk van wel,’ zei hij. ‘Ik denk dat we niet alleen naar een plaats moeten zoeken, maar ook naar een persoon. Het is kwaad, kwaad, wat er hier op dit eiland gebeurt: dit verlies aan kennis en waardigheid, dit vreugdeloze, dit verval. Dit is het werk van een kwade wil. Maar een wil die zich niet bekommert om dit eiland, die Akaren of Lorbanery niet eens opmerkt. Het spoor waarlangs wij jagen, is een spoor van wrakstukken als volgden we een op hol geslagen boerenkar de berghelling omlaag en zagen dan hoe zij een aardverschuiving teweegbracht.’

‘Zou zij… Akaren… ons meer over die vijand kunnen vertellen? Wie hij is en waar hij is, en wat hij is?’

‘Niet nu, jongen,’ zei de tovenaar met zachte, maar duidelijk sombere stem. ‘Ongetwijfeld had ze het gekund. Haar waanzin was nog vermengd met magie; haar waanzin was haar magie. Maar ik kon haar niet ertoe dwingen me dat antwoord te geven. Haar leed was te groot.’

En hij liep door, het hoofd tussen de schouders getrokken alsof hij ook zelf onder leed gebukt ging en eraan poogde te ontkomen.

Op het horen van voetgeschuifel achter hen op de weg draaide Arren zich om. Er kwam een man achter hen aanrennen; hij was nog een flink eind weg, maar haalde hen snel in. In het ter kimme neigende licht omgaven het stof van de weg en zijn lange, slierterige haar hem met een rode aureool en zijn gerekte schaduw danste grotesk over de stammen en gewelven van de boomgaarden langs de weg. ‘Luister,’ schreeuwde hij. ‘Blijf staan. Ik heb het gevonden. Ik heb het gevonden.’ In een flits had hij hen ingehaald. Arrens hand greep eerst in een niets waar zijn zwaard had moeten zijn, vervolgens in een niets waar het mes geweest was dat hij op Hort was kwijtgeraakt, en balde zich toen tot een vuist, dat alles in een halve oogwenk. Met dreigende blik deed hij een stap voorwaarts. De man was een vol hoofd groter dan Sperwer en breedgeschouderd: een hijgende, razende

waanzinnige met verwilderde ogen. ‘Ik heb het gevonden,’ herhaalde hij voortdurend. Arren probeerde hem door een strenge, dreigende blik en houding ontzag in te boezemen en zei: ‘Wat wil je van ons?’ De man probeerde langs hem heen te komen, naar Sperwer, maar Arren ging opnieuw recht voor hem staan. ‘Jij bent de Verver van Lorbanery,’ zei Sperwer. Toen besefte Arren hoe onzinnig het was dat hij zijn metgezel wilde beschermen en deed een pas opzij zodat hij niet meer in de weg stond. Want bij dit zestal woorden van de tovenaar hield de waanzinnige op met hijgen en ontspanden zich zijn klauwende, gevlekte handen. Zijn blik werd kalmer en hij schudde het hoofd. ‘Ik was de Verver,’ zei hij, ‘maar nu kan ik niet meer verven.’ Toen keek hij Sperwer over zijn schouder aan en grijnsde; hij schudde het hoofd met de rossige, stoffige haardos.

‘U hebt mijn moeder haar naam weggenomen,’ zei hij. ‘Nu ken ik haar niet meer en zij kent mij niet meer. Zij houdt nog steeds heel veel van me, maar zij heeft me verlaten. Zij is dood.’ Arrens hart verstijfde, maar hij zag hoe Sperwer alleen maar even met het hoofd schudde. ‘Nee hoor,’ zei hij. ‘Ze is niet dood.’

‘Maar ze zal het weldra zijn. Ze zal sterven.’

‘Tja. Dat is nu eenmaal een gevolg van het feit dat je geboren bent,’ zei de tovenaar. De Verver scheen hier even over te moeten nadenken; toen liep hij recht op Sperwer af, greep hem bij de schouders en boog zich naar hem over. Hij deed dit zo snel dat Arren het hem niet kon beletten; wel stond Arren nu vlakbij hen zodat hij de waanzinnige hoorde fluisteren: ‘Ik heb het gat in de duisternis gevonden. En daar stond de Vorst. Hij bewaakt het gat, hij heeft het in zijn macht. In zijn hand hield hij een kleine vlam, een kleine kandelaar. Hij blies en de vlam ging uit; hij blies opnieuw en zij brandde weer. Zij brandde.’ Sperwer deed geen poging aan de greep en het gefluister te ontkomen. Hij vroeg enkel: ‘Waar was je toen je dat zag?’

‘In bed.’

‘Droomde je?’

‘Nee.’

‘Aan gene zijde van de muur?’

‘Nee,’ zei de Verver, nu plotseling op bedaarde toon als werd hij aan iets onaangenaams herinnerd. Hij liet de tovenaar los en deed een stap achteruit. ‘Nee, ik… ik weet niet waar het is. Ik heb het gevonden. Maar ik weet niet waar.’

‘Dat is nu juist wat ik zo graag zou willen weten,’ zei Sperwer. ‘Ik kan u helpen.’

‘Hoe dan?’

‘U hebt een boot. U bent ermee hierheen gekomen en reist nu verder. Gaat u naar het westen? Dat is de weg. De weg naar de plek

waar hij naar buiten komt. Er moet een plek zijn, een plek, hier, want hij leeft — geen geest, geen schim die de muur overschrijdt, niet op die manier — je kunt niets anders dwingen die muur te overschrijden dan een ziel, maar dit is lichaam; dit is onsterfelijk vlees. Ik zag zijn adem de vlam in de duisternis doen oplaaien… Ik zag het.' De man zag er nu heel anders uit: zijn gezicht was in het vlakke, roodgouden licht van een woeste schoonheid. 'Ik weet dat hij de dood heeft overwonnen. Ik weet het. Ik heb mijn kennis gegeven om het te weten te komen. Ik was eens een wijze. En u weet het ook, en u gaat er heen. Neem mij met u mee.' Hetzelfde licht scheen ook op Sperwers trekken, maar liet hun hardheid onveranderd. 'Ik poog erheen te gaan,' zei hij. 'Laat mij met u meegaan.'

Sperwer knikte. 'Als je maar klaar bent wanneer wij uitvaren,' zei hij even afgemeten als tevoren.

De Verver deed opnieuw een pas achteruit en bleef hem van daaruit staan aankijken; traag legde zich een floers over de vervoering in zijn ogen en liet er een vreemde peinzende blik in achter. Het was als poogde zijn redelijk denken zich een weg te banen door de stormvloed van woorden, gevoelens en verschijningen die het verduisterden. Tenslotte draaide hij zich zonder een woord te zeggen om en rende terug de weg af, de nevel in van stof dat zich nog niet had neergelegd op zijn sporen van daarstraks. Arren slaakte een zucht van verlichting. Ook Sperwer zuchtte, maar niet ten teken dat zijn zorgen waren verminderd. 'Een vreemde weg vraagt om een vreemde gids. Laten we verder gaan.' Arren ging naast hem lopen. 'U laat hem ons toch niet vergezellen?'

'Dat hangt van hem af.'

In een plotselinge opwelling van woede dacht Arren: 'Dat hangt toch ook wel van mij af.' Hij zei evenwel niets en zij liepen samen zwijgend verder.

Bij hun terugkeer in Sosara werden zij niet vriendelijk ontvangen. Op een klein eiland als Lorbanery is alles wat er gebeurt, meteen overal bekend en ongetwijfeld had men gezien hoe zij bij het huis van de Verver de weg verlieten en later op de weg met de waanzinnige stonden te praten. De herbergier gedroeg zich onbeleefd en leek doodsbenauwd voor hen te zijn. Toen 's avonds de dorpelingen op de bank voor de herberg bijeenkwamen, deden ze verschrikkelijk hun best te laten merken dat ze met de vreemdelingen niets te maken wilden hebben en de schijn te wekken dat ze onder elkaar een uiterst spitse en vrolijke conversatie onderhielden. Ze hadden evenwel niet veel spitsheid te vergeven en ook de vrolijkheid raakte al spoedig uitgeput. Zo zat een ieder lange tijd stemmetje te spelen totdat de burgemeester aan Sperwer vroeg: 'Hebt u nog van die blauwe stenen gevonden?'

‘Ik heb een paar van die blauwe stenen gevonden,’ antwoordde Sperwer hoffelijk.

‘Het is zonder twijfel Sopli geweest die u gezegd heeft waar u ze kon vinden.’

‘Ha, ha ha,’ reageerden de anderen op dit meesterlijk staaltje van ironie. ‘Sopli, dat is dus die roodharige man?’

‘De dwaas. U hebt vanochtend met zijn moeder staan praten.’

‘Ik zocht naar een tovenaar,’ zei de tovenaar. De tanige man die vlak naast hem zat, spoog de duisternis in: ‘Naar een wat?’

‘Ik hoopte er achter te zullen komen waarnaar ik op zoek ben.’

‘Naar Lorbanery kom je voor zijde,’ zei de burgemeester. ‘Niet voor stenen. En evenmin voor toverkunst. Of armengewapper en blabla en goochelaarstrucjes. Er wonen hier eerzame lieden die een eerzaam ambacht uitoefenen.’

‘Net wattie zegt,’ mompelden de anderen. ‘En een ander soort mensen moeten we hier niet, lieden uit vreemde streken die hier komen rondsnuffelen en hun neus in onze zaken steken.’

‘Net wattie zegt,’ antwoordde het koor. ‘Als er hier een tovenaar rondliep die het niet in zijn bol geslagen was, zouden we hem in de werkplaatsen eerzame arbeid laten verrichten, maar die lui weten niet hoe dat moet.’

‘Als er eerzame arbeid te verrichten viel, misschien wel,’ zei Sperwer. ‘Jullie werkplaatsen zijn leeg, de boomgaarden onverzorgd en de zijde in jullie magazijnen is allemaal al jaren geleden geweven. Wat voeren jullie hier eigenlijk uit op Lorbanery?’

‘Wij bemoeien ons met onze eigen zaken,’ zei de burgemeester nijdig, maar de tanige man riep er opgewonden doorheen: ‘Waarom komen er hier geen schepen meer, zeg ons dat maar eens. Wat is er eigenlijk gaande in Hort? Soms omdat we prulwerk afleveren?…’ Hij werd onderbroken door woedende kreten van ontkenning. Iedereen begon tegen iedereen te schreeuwen, ze sprongen overeind, de burgemeester schudde dreigend zijn vuist naar Sperwer, een van de anderen trok zijn mes. Arren was onmiddellijk opgesprongen. Hij keek naar Sperwer in de verwachting hem te zullen zien opstaan in een plotselinge stralenkrans van toverlicht, hem zijn macht te zien onthullen om hen met stomheid te slaan. Maar Sperwer deed niets. Hij bleef zitten, keek van de een naar de ander en hoorde hun bedreigingen rustig aan. En geleidelijk aan kalmeerden ze als had hun woede een even korte adem als daarstraks hun vrolijkheid. Het mes ging terug in de schede; de bedreigingen verflauwden tot hatelijkheden. Ze dropen af als honden na een hondengevecht, sommigen de kop in de wind en anderen de staart tussen de benen.

Toen ze weer met zijn tweeën alleen waren stond Sperwer op, ging de herberg binnen en nam een flinke teug water uit de kruik

naast de deur. ‘Kom mee, jongen,’ zei hij. ‘Ik heb het nu wel gezien.’

‘Naar de boot?’

‘Ja.’ Hij legde op de vensterbank twee zilveren muntstukken als betaling voor hun verblijf en nam het lichte bundeltje met hun kleren op zijn schouder. Arren was moe en slaperig. Maar toen hij de gelagkamer rondkeek, stoffig en somber en vol vlerkengefladder van de rusteloze vleermuizen in de hanebalken, dacht hij aan de afgelopen nacht en volgde hij Sperwer maar al te graag naar buiten. Ook dacht hij, toen ze door de enige, donkere straat van Sorara liepen, dat ze door nu te vertrekken de dwaas Sopli het nakijken zouden geven. Maar toen ze bij de haven kwamen, stond deze hen op de kade op te wachten. ‘Daar ben je dus,’ zei de tovenaar. ‘Klim aan boord, als je met ons mee wilt.’ Zonder een woord te zeggen sprong Sopli in de boot en hurkte neer naast de mast, als een grote, ruigbehaarde hond. Maar nu kwam Arren in opstand. ‘Heer,’ zei hij. Sperwer draaide zich om; zij stonden tegenover elkaar op de kade; onder hen de boot.

‘Ze zijn allemaal waanzinnig op dit eiland, maar u niet, dacht ik. Waarom neemt u hem mee?’

‘Als gids.’

‘Als gids… naar nog grotere waanzin? Naar dood door verdrinking, of een mes in de rug?’

‘Naar de dood, maar langs welke weg weet ik niet.’ Arren had op felle toon gesproken en hoewel Sperwer hem rustig antwoord gaf, lag er ook in zijn stem iets van felheid. Hij was het niet gewend dat hem verantwoording werd gevraagd. Maar sinds Arren hem de afgelopen middag tegen de waanzinnige geprobeerd had te beschermen en gezien had hoe nutteloos en nodeloos zijn bescherming was, woonde er bitterheid in zijn hart en was heel die vloedgolf van verering die hij ’s morgens in zich voelde opbruisen, weggeëbd en drooggelopen.

Hij was niet in staat Sperwer te beschermen; het werd niet van hem verwacht beslissingen te nemen; hij was zelfs niet in staat, of het werd niet van hem verwacht, de zin van hun queeste te begrijpen. Hij werd gewoon meegesleept, nutteloos als een kind. Maar hij was geen kind meer.

‘Ik wil geen onenigheid met u hebben, heer,’ zei hij zo koel hij kon. ‘Maar dit... dit gaat mijn verstand te boven.’

‘Dit gaat ieders verstand te boven. Waar wij heengaan, kan het verstand ons niet brengen. Ga je mee of ga je niet mee?’ Tranen van woede sprongen Arren in de ogen. ‘Ik heb gezegd dat ik uw metgezel en dienaar zou zijn. Ik zal mijn woord niet breken.’

‘Goed dan,’ zei de tovenaar streng en deed als wilde hij zich afwenden. Toen keerde hij zich weer tot Arren. ‘Ik heb je nodig, Arren, en jij hebt mij nodig. Want ik zal je dit zeggen: naar mijn mening is de weg die wij thans volgen, de jouwe, en dat niet

krachtens gehoorzaamheid of trouw jegens mij, maar omdat het reeds voor je me ooit gezien had, aan jou was die weg te volgen; voor je ooit voet op Roke gezet had, voor je van En-lad bent uitgezeild. Je kunt nu niet meer terug.' Zijn stem had niet milder geklonken dan daarnet en Arren gaf hem even streng antwoord: 'Hoe kan ik terug, hier op de rand van de wereld, zonder boot?'

'Dit de rand van de wereld? Nee, die is nog verder. Die moeten we nog bereiken.'

Arren knikte kortaf en sprong omlaag in de boot. Sperwer maakte het meertouw los en sprak een lichte wind in het zeil. Eenmaal buiten de dreigend lege haven van Lorbanery blies er uit het donkere noorden een straffe, stijvebries; vóór hen dook uit de spiegelgladde zee een zilveren maan op die toen zij zuidwaarts langs de kust van het eiland koersten, aan hun linkerhand meezweefde.

De dwaas

De dwaas, de Verver van Lorbanery, zat ineengehurkt tegen de mast, de armen rond de knieën geslagen en het hoofd voorover tussen de schouders. Zijn warrige haardos leek in het maanlicht pikzwart. Sperwer had zich in een deken gerold en lag te slapen in de achtersteven van de boot. Geen van hen roerde zich. Arren zat op de voorplecht; hij had zich heilig voorgenomen heel de nacht wakker te blijven. Als de tovenaar wenste aan te nemen dat hun geschifte passagier hem en Arren gedurende de nacht ongemoeid zou laten, moest hij dat zelf weten; Arren had daar echter zo zijn eigen gedachten over en kende zijn eigen verantwoordelijkheid.

Maar het bleek een zeer lange en zeer kalme nacht. De maan goot onbewogen haar stralen uit over de zee. Sopli zat ineengehurkt bij de mast te snurken met lange, zachte uithalen. Zoetjes gleed de boot voort over het water en zoetjes gleed Arren weg in sluimer. Ineens werd hij met een schok wakker en zag dat de maan nauwelijks hoger aan de hemel stond; hij verliet zijn zelfgekozen wachtpost, maakte het zich gemakkelijk en sliep weer in.

Weer droomde hij, zoals hij het op deze reis altijd scheen te doen; en aanvankelijk waren het dromen met weinig samenhang, vreemd, maar aangenaam en troostrijk. De mast van Uitkijk werd een boom met machtig welvende takken vol bladeren; zwanen wezen de boot de weg en wiekten voor haar uit op krachtige vleugels; over de smaragdgroene zee lag heel in de verte een stad met glinsterend witte torens. Toen bevond hij zich in een van die torens en klom er een wenteltrap omhoog met lichte, gretige tred. Deze taferelen wisselden elkaar af, keerden terug en gingen over in andere die vervaagden zonder een spoor achter te laten. Plotseling omgaf hem echter weer het griezelige, grauwe schemerlicht van de moeren, en de vrees welde in hem omhoog tot hem de adem werd afgeknepen. Maar hij ging voorwaarts, omdat hij voorwaarts moest gaan. Geruime tijd later besefte hij dat voorwaarts gaan hier in een cirkel gaan betekende, zodat je na een lange rondgang weer op het eigen spoor terugkeerde. Toch moest hij eruit zien te komen, zien weg te komen. De noodzaak werd dringender en dringender. Hij begon te rennen. Terwijl hij voortrende, werden de kringen nauwer en de bodem begon af te hellen. Hij bleef doorrennen in de donkerende schemer, sneller en sneller, rende langs de wegzakkende binnenrand van een kuil, een ontzaglijke draaikolk die hem omlaag zoog de duistere diepte in: en toen hij dat zag, gleed zijn voet weg en hij viel. ‘Wat is er met je, Arren?’

Het was Sperwer die hem dit toeriep vanaf de achterplecht. Een

grauwe dageraad hield hemel en zee in zijn zwijgende greep. ‘Niets.’

‘De nachtmerrie?’

‘Niets.’

Arren was door en door koud; zijn rechterarm had beklemd gelegen onder zijn lichaam en deed hem pijn. Hij sloot de ogen voor het aangroeiende daglicht en dacht: ‘Hij zinspeelt hierop en zinspeelt daarop, maar hij wil me nooit precies vertellen waarheen we op weg zijn, of waarom, of waarom ik daarheen moet gaan. En nu laat hij ons nog die dwaas meeslepen. Wie is er nu gekker, die idioot of ik, dat we met hem meegaan? Die twee zullen het wel goed met elkaar kunnen vinden; het zijn de tovenaars die thans door waanzin worden aangegrepen, zei Sopli. Ik zou nu onderhand weer thuis geweest zijn, thuis in het paleis van Berila, in mijn kamer met houtsnijwerk aan de wanden en rode tapijten op de vloer en een vuur in de haard, en er wakker worden en op valkenjacht gaan met mijn vader. Waarom ben ik met hem meegegaan? Waarom heeft hij me meegenomen? Omdat ik ben voorbestemd deze weg te gaan, zegt hij, maar dat is tovenaarsgeklets, door grote woorden alles groter doen lijken dan het is. Maar er ligt achter die woorden altijd een andere zin. Als ik een weg moet gaan, is het die naar huis, niet deze zinloze zwerftocht door de Ruimen. Thuis wachten mij plichten waaraan ik me nu onttrek. Als hij nu echt denkt dat er een vijand van de toverkunst aan het werk is, waarom trekt hij er dan alleen op uit, alleen met mij? Hij had toch een andere magus mee kunnen nemen om hem te helpen… wel honderd. Hij had een leger van krijgers mee kunnen nemen, een vloot van schepen. Is dit nu de manier om groot gevaar te keren, er een oude man en een jongen in een boot op afsturen? Dat is toch pure waanzin. Hij is zelf waanzinnig; net als hij zelf zegt, hij zocht de dood. Hij zoekt de dood en wil mij met zich meenemen. Maar ik ben niet waanzinnig en niet oud; ik wil niet sterven; ik wil niet met hem meegaan.’ Hij richtte zich op op zijn elleboog en staarde in de verte. De maan die toen zij de baai van Sosara uitvoeren, recht voor hen uit was opgekomen, ging nu recht voor hen uit onder. Achter hen in het oosten brak een trieste, deemsterige dag aan. Er waren geen wolken, maar de lucht was bedekt met een dunne, vale nevelfloers. Later op dag nam de zon in kracht toe, maar haar licht bleef glansloos en versluierd.

Heel de dag voeren ze langs de kust van Lorbanery die laag en groen aan hun rechterhand lag. Een lichte aflandige wind vulde hun zeil. Tegen de avond zeilden zij de lange laatste kaap voorbij en viel de wind weg. Sperwer sprak de toverwind in hun zeil en als een valk die van de vuist wordt opgeworpen, schoot Uitkijk voorwaarts en vloog vinnig over het water, het Eiland van Zijde achter zich latend.

Sopli de Verver had heel de dag ineengedoken op dezelfde plaats

gezeten, kennelijk uit vrees voor de boot en uit vrees voor de zee, zeeziek en geradbraakt. Nu zei hij met rauwe stem: ‘Gaan we naar het westen?’

De ondergaande zon scheen hem recht in de ogen, maar Sperwer gaf zelfs op zijn meest dwaze vragen antwoord en knikte. ‘Naar Obehol?’

‘Obehol ligt ten westen van Lorbanery.’

‘Een heel eind ten westen. Misschien is de plaats wel daar.’

‘Hoe ziet het er daar uit, op die plaats?’

‘Hoe zou ik dat weten? Hoe zou ik dat kunnen zien? Het is niet op Lorbanery. Ik ben er jaren naar op jacht geweest, vier jaren, vijf jaren, ’s nachts, in het donker, de ogen gesloten, en altijd was hij bij me en riep: “Kom, kom,” maar ik kon er niet komen. Ik ben niet een heer der wijzen die de paden der duisternis kent. Maar er is ook een plaats die je bij daglicht kunt bereiken, onder een stralende zon. Dat wilden Mildi en mijn moeder maar niet inzien. Zij bleven in de duisternis zoeken. Toen stierf de oude Mildi en mijn moeder verloor het verstand. Zij vergat de spreuken die we bij het verven gebruikten, en dat tastte haar geest aan. Ze wilde sterven, maar ik zei haar te wachten. Te wachten tot ik de plaats gevonden had. Er moet een plaats zijn. Als doden kunnen terugkeren naar het leven van de wereld, moet er ergens in de wereld een plaats zijn waar dat gebeurt.’

‘Keren de doden dan terug naar het leven?’

‘Ik dacht dat u dat wel wist,’ zei Sopli na een korte stilte en keek Sperwer argwanend aan.

‘Ik ben op zoek naar dat weten.’

Sopli zei niets. De tovenaar keek hem plotseling aan met een doordringende, gebiedende blik, ook al klonk zijn stem even goedmoedig als tevoren: ‘Ben jij op zoek naar een weg om eeuwig te leven, Sopli?’

Sopli keek hem een moment recht in de ogen; toen verborg hij zijn warrige bruinrode hoofd in zijn armen, sloot zijn handen rond zijn knieën en wiegde zachtjes heen en weer. Blijkbaar was dit de houding die hij aannam als hij bang was; als hij zo zat, was er geen woord uit hem te krijgen en luisterde hij ook niet naar wat er gezegd werd. Arren keerde zich in wanhoop van walging van hem af. Hoe kon je nu met Sopli dagen, ja weken lang doorbrengen in een boot van achttien voet. Het was of je je lichaam moest delen met de ziel van een dode… Sperwer kwam naast Arren op de voorplecht staan, steunde met een knie op de doft en tuurde in de vaalgele avond. Hij zei: ‘De man heeft een vriendelijk hart.’ Arren gaf hier geen antwoord op. Hij vroeg koel: ‘Wat is Obehol? Ik heb die naam nog nooit gehoord.’

‘Ik ken de naam en zijn plaats op de kaart, verder niets… Kijk: de

gezellen van Gobardon.'

De grote topaaskleurige ster stond nu hoger in het zuiden en eronder, net boven de nevelige zeeëinder, scheen links een witte ster en rechts een blauw-witte, zodat er zich een driehoek vormde.

'Hebben zij een naam?'

'De Magister der Namen wist het niet. Misschien dat de mensen op Obehol en Wellogy er namen voor hebben. Ik weet het niet. We zeilen nu vreemde zeeën binnen, Arren, onder het teken van Einding.'

De knaap gaf geen antwoord en keek met iets van verwijt in zijn blik naar de heldere, naamloze sterren boven het onafzienbare water.

Dagenlang zeilden zij naar het westen; de hemel was helder en over het water spreidde zich de warmte van de zuidelijke lente. Toch leek het Arren of er een matheid lag in dat licht, als vielen de stralen schuins door een glazen plaat. De zee was lauw en schonk hem als hij ging zwemmen, weinig verkwikking. Hun ingezouten voedsel was smakeloos. Niets was fris en klaar, tenzij 's nachts als de sterren met grotere helderheid brandden dan hij ooit gezien had. Liggend keek hij naar hen omhoog tot hij insliep. In zijn slaap droomde hij; altijd de droom van de moeren of de kuil of een door klippen omzoomde vallei of een lange weg die naar beneden liep onder laaghangende wolken; altijd het vale licht en de vrees in zijn hart en de vergeefse poging tot ontspanning.

Met Sperwer sprak hij er nooit over. Hij sprak met hem nooit over iets belangrijks, alleen over de kleine dagelijkse beslommeringen van het zeilen. En Sperwer die altijd al slechts met moeite aan het praten te krijgen was, zweeg nu meestal de ganse dag.

Arren zag nu in hoe dwaas het geweest was zich met lichaam en ziel toe te vertrouwen aan deze rusteloze en ondoorgrondelijke man die zich liet leiden door zijn intuïtie en geen enkele poging deed zijn leven in eigen hand te houden en zelfs niet om het te redden. Hij was nu geheel in de ban van het noodlot; en dat, dacht Arren, enkel omdat hij zijn eigen falen niet onder ogen durfde zien, het falen van de toverkunst als de machtigste macht der mensen.

Het was nu zonneklaar dat voor hen die dieper tot de geheimen doordrongen, er echt niet zo heel veel geheimen verscholen bleken te liggen in die magische kunst waaraan Sperwer en met hem alle geslachten van tovenaars en wijzen, hun grote faam en macht te danken hadden. Er zat niet meer aan vast dan de beheersing van weer en wind, de kennis van geneeskrachtige kruiden en een gewiekst gegoochel met illusies als nevel, licht en gedaanteverandering dat op onwetende lieden dan wel indruk maakte, maar in wezen enkel schijnvertoon was. De werkelijkheid werd niet veranderd. Niets in die toverkunst verleende een mens de ware macht over mensen, en tegen de dood was zij van geen enkel nut. Tovenaars werden niet ouder dan

gewone mensen. Met al hun geheime woorden konden zij de komst van de dood nog geen uur uitstellen. En zelfs in kleinigheden moest je maar niet te veel op die toverkunst rekenen: Sperwer was niet bepaald scheutig met het gebruik van zijn kennis; als maar enigszins mogelijk voeren zij op de wind van de wereld; zij visten hun voedsel bij elkaar en waren als alle zeelui spaarzaam met water. Na vier dagen eindeloos laveren in een grillige tegenwind vroeg Arren hem of hij maar niet een klein rugwindje in het zeil zou spreken, en toen de ander het hoofd schudde, zei hij; 'Waarom niet?'

'Ik wil een zieke niet vragen aan een hardloopwedstrijd mee te doen,' zei Sperwer, 'en geen steen leggen op een al overbelaste rug.' Het was niet uit te maken of hij tot zichzelf sprak of tot de wereld in het algemeen. Als altijd kwam zijn antwoord met tegenzin en was er nauwelijks iets zinnigs aan te ontdekken. Dat was nu de kern van de toverkunst, dacht Arren: de indruk wekken van diep denkwerk, terwijl er eigenlijk niets gezegd werd, en helemaal niets doen laten doorgaan voor het toppunt van wijsheid.

Arren had Sopli geprobeerd te negeren, maar dat bleek onmogelijk; en in ieder geval ontstond er al spoedig een soort bondgenootschap tussen hem en de dwaas. Sopli was niet zo gek, of niet zo argeloos gek als zijn warrige haardos en warrige praat deden vermoeden. Het gekste aan hem was misschien wel zijn angst voor water. Slechts met de moed der wanhoop had hij zich in de boot gewaagd en het scherp van zijn vrees was in de loop der tijd niet afgesleten; hij hield het hoofd steeds zo diep omlaag dat hij het klotsende, deinende water om zich heen niet hoefde te zien. Bij het rechtop staan in de boot werd hij duizelig en moest zich aan de mast vastklemmen. Toen Arren voor de eerste keer ging zwemmen en van de boeg het water in dook, uitte Sopli een kreet van afgrijzen; en toen Arren zich weer in de boot hees, zag de arme kerel groen van ellende. 'Ik dacht dat je je ging verdrinken,' zei hij en Arren moest om hem lachen.

Die middag kwam Sopli, terwijl Sperwer doof en dromerig zat na te denken, behoedzaam langs de doften op Arren toeschuifelen en zei met gedempte stem: 'Jij wilt toch niet sterven, hè?'

'Natuurlijk niet.'

'Hij wel,' zei Sopli met een vaag gebaar van zijn onderkaak in Sperwers richting.

'Waarom zeg je dat?' Arren sloeg een gebiedende toon aan wat hem heel natuurlijk afging en door Sopli als heel natuurlijk werd aanvaard hoewel hij toch tien of vijftien jaar ouder was dan Arren. Op zijn gebruikelijke hakkelende wijze antwoordde hij met bereidwillige onderdanigheid: 'Hij wil naar de geheime plaats gaan. Maar ik weet niet waarom. Hij wil niet... Hij gelooft niet... in de belofte.'

‘Welke belofte?’

Sopli keek hem scherp aan met een glimp van zijn nog smeulende wilskracht in zijn ogen, maar Arrens wil was sterker. Heel zacht antwoordde hij: ‘Dat weet je toch. Leven. Eeuwig leven.’ Er voer een kille huivering door Arrens lichaam. Hij herinnerde zich zijn dromen; de moeren, de kuil, de klippen, het vale licht. Dat was de dood, de verschrikking van de dood. Het was de dood waaraan hij moest ontsnappen, waaruit hij de terugweg vinden moest. En op de drempel stond de gestalte, gehuld in schaduwen, en hield hem een kleine lamp voor, niet groter dan een parel, de vonk van het eeuwige leven. Voor het eerst keek Arren nu in Sopli’s ogen: lichtbruine ogen, stralend helder; daarin zag hij dat hij het nu eindelijk begrepen had en dat Sopli die kennis met hem deelde. ‘Hij daar,’ zei de Verver, weer met het gebaar van zijn kaak in Sperwers richting, ‘hij wil zijn naam niet prijsgeven. Niemand kan er zijn naam doorheen krijgen. Het gat is te klein.’

‘Heb je het gezien?’

‘In de duisternis. In mijn geest. Dat is niet genoeg. Ik wil erheen gaan; ik wil het zien. In de wereld, met mijn eigen ogen. Maar wat als ik… als ik sterf en de weg, de plaats nog niet gevonden heb? De meeste mensen kunnen haar niet vinden; zij weten niet eens dat zij bestaat. Slechts enkelen van ons hebben de macht ertoe. Maar het is moeilijk omdat je om er te komen die macht moet afgeven… Geen woorden meer. Geen namen meer. Dat is te moeilijk om in de geest te doen. En als je… sterft,... sterft ook je geest.’ Hij stokte iedere keer dat hij het woord uitsprak. ‘Ik wil weten dat ik terug kan komen. Ik wil daar zijn, aan de zijde van het leven. Ik wil leven, veilig zijn. Ik haat... ik haat dit water…’

De Verver trok zijn ledematen in als een spin die zich omlaag laat vallen en begroef zijn warrig-rode hoofd tussen zijn schouders om de zee voor zijn ogen te verbergen. Nadien ontweek Arren niet meer ieder gesprek met hem, want hij wist dat Sopli en hij niet alleen het droomgezicht gemeen hadden, maar ook de angst; dat, als de nood aan de man kwam, Sopli hem wellicht tegen Sperwer zou kunnen helpen. Nog altijd zeilden zij traag door windstilten en wisselwinden naar het westen, de richting die volgens Sperwer Sopli hen aanwees. Maar Sopli gaf geen richting aan: hij wist niets af van de zee, had nooit een kaart onder ogen gehad en vreesde het water met ziekelijke vrees. Het was de tovenaar die de richting aangaf en hen bewust op het verkeerde spoor bracht. Arren besefte dit nu en hij besefte ook waarom. De Archimagus wist dat zij en anderen met hen op zoek waren naar het eeuwig leven, dat het hen was beloofd of dat zij ernaartoe getrokken werden, en dat zij het wellicht zouden vinden. In zijn trots, zijn grenzeloze trots als Archimagus, vreesde hij dat zij het

zich misschien zouden verwerven; hij was afgunstig op hen, hij vreesde hen en hij wilde niet dat er iemand machtiger zou zijn dan hijzelf. Hij was van plan naar buiten te varen de Open Zee op tot ver achter alle landen waar zij dan volkomen uit de koers zouden raken en nooit meer naar de wereld zouden kunnen terugkeren; daar zouden zij van dorst omkomen. Immers, om hen van het eeuwig leven af te houden, was hij bereid zelf te sterven. Soms evenwel kwam er een moment waarop al deze gedachten de jongen pure waanzin leken; dat was als Sperwer iets over de boot met hem besprak of met hem ging zwemmen in de warme zee of hem onder de grote sterren goede nacht wenste. Dan keek hij naar zijn metgezel en zag hij dat strakke, strenge, geduldige gezicht en dacht: 'Hij is mijn meester en mijn vriend.' En hij kon niet geloven dat hij ooit aan hem had getwijfeld. Maar even later keerde zijn twijfel terug en wisselde hij met Sopli verstolen blikken uit waarmee zij elkander waarschuwden voor hun gemeenschappelijke vijand.

Iedere dag scheen de zon met hete en toch matte stralen. Het licht lag als een vaal vernis over de traag deinende golven. Het water was blauw, de lucht was blauw zonder enige schakering of afwisseling. De winden woeien en stierven weg, en zij stelden het zeil ten windvang en kropen traag verder de eindeloosheid in. Op een middag hadden zij dan eindelijk een lichte wind in de rug en Sperwer wees omhoog in de richting van de ondergaande zon en zei: 'Kijk.' Hoog boven de mast wiekte een rij ganzen langs de hemel als een zwarte rune. De ganzen vlogen naar het westen; Uitkijk volgde hen en kwam de dag erna in het zicht van een groot eiland.

'Dat is het,' zei Sopli. 'Dat land. Daar moeten we heengaan.'

'Is daar de plaats die je zoekt?'

'Ja. We moeten daar aan land gaan. Verder dan hier kunnen we niet gaan.'

'Dat land moet Obehol zijn. Daarachter ligt in het Zuidruim nog een ander eiland, Wellogy. En in het Westruim zijn er eilanden die nog verder naar het westen liggen dan Wellogy. Ben je er zeker van, Sopli?' De Verver van Lorbanery werd kwaad zodat de verwilderde blik weer in zijn ogen terugkeerde; toch sprak hij niet als een waanzinnige, dacht Arren, zoals de eerste keer dat zij hem ontmoet hadden, vele dagen geleden op Lorbanery. 'Ja, we moeten hier aan land gaan. We zijn nu ver genoeg. Hier is de plaats die we zoeken. Wil je me laten zweren dat ik het weet? Moet ik het zweren bij mijn naam?'

'Dat kun je niet,' zei Sperwer met harde stem en keek omhoog naar Sopli die groter was dan hij. Sopli was om naar het land in de verte te kijken, opgestaan en hield zich krampachtig vast aan de mast. 'Waag het niet, Sopli.' De Verver kromp ineen, van smart of van

woede. Hij keek naar de bergen die in de verte voor de boot blauwend opdoemden boven de deinende huiverende watervlakte, en zei: ‘U hebt me als gids meegenomen. Dit is de plaats. We moeten hier aan land gaan.’

‘Aan land gaan doen we in ieder geval; we hebben water nodig,’ zei Sperwer en ging naar het roer. Binnensmonds mompelend hurkte Sopli neer naast de mast.

Arren hoorde hem zeggen: ‘Ik zweer het bij mijn naam. Bij mijn naam,’ vele malen achtereen en iedere keer dat hij het zei, kromp hij ineen als van pijn.

Gedragen door een wind uit het noorden kwamen zij dichter bij het eiland en voeren langs de kust op zoek naar een baai of landingsplaats; maar overal beukten de brekers met donderend geraas op de noordelijke kust en landinwaarts blakerde het gloeiende zonlicht neer op groene bergen, tot aan de spits overdekt met geboomte.

Zij rondden een kaap en kregen uiteindelijk een diepe halvemaanvormige baai in het oog, omzoomd van een wit zandstrand. Het water golfde er bedaard naar binnen omdat zijn geweld door de kaap werd ingetoomd, en een boot kon er dus heel goed landen. Langs het strand en in de wouden erboven was geen enkel teken van menselijk leven waar te nemen: geen boot, geen dak, geen rookpluim te zien. Zodra Uitkijk de baai binnenvoer ging het lichte briesje liggen. Er heerste stilte, zwijgen, hitte. Arren nam de riemen, Sperwer het roer. Het gekraak van de riemen in de dollen was het enige geluid. De groene pieken hingen dreigend boven de baai en sloten haar van alle kanten in. De zon legde een sluier van wit-heet licht over het water. In zijn oren hoorde Arren het bonken van zijn hart. Sopli had zijn veilig plaatsje bij de mast verlaten en hurkte neer op de voorplecht, zich vasthoudend aan de boorden en met starre strakke ogen uitkijkend over het land. Sperwers donkere, geschonden gezicht glom van zweet alsof het met olie was ingesmeerd; zijn blik flitste voortdurend heen en weer van de lage brekers naar de mantel van gebladerte over de rotsen erboven.

‘Nu,’ zei hij tot Arren en de boot. Arren gaf drie forse halen aan de riemen en Uitkijk liep lichtjes op het strand. Sperwer sprong uit de boot om haar verder omhoog te duwen, buiten bereik van de laatste likkende golven. Toen hij de hand uitstak om te duwen, wankelde hij en viel bijna, wist zich nog net aan de achtersteven vast te grijpen. Met een machtige ruk trok hij op een uitgaande golf de boot terug het water in en terwijl zij nog tussen zand en zee zweefde, slingerde hij zich over de verschansing naar binnen. ‘Roeien,’ hijgde hij, neergehurkt op handen en voeten, drijfnat en snakkend naar adem. In zijn handen hield hij een speer, een werpspies van twee voet lang met

een bronzen punt. Waar kwam die vandaan? Terwijl Arren nog verbijsterd over de riemen hing, verscheen er een tweede speer; zij kwam schuin neer op een van de roeibanken, versplinterde het hout en vloog buitelend het water in. Onder de bomen op de lage rotsen boven de baai bewogen zich gestalten, werpend en ineenduikend. Zij hoorden de speren suizend en snorrend over zich heen vliegen. Arren trok met een ruk het hoofd tussen de schouders, kromde zijn rug en begon te roeien met krachtige halen: twee om uit ondiep water te komen, drie om de boot te draaien, en weg.

Op de voorplecht achter Arrens rug uitte Sopli een kreet. Arren voelde zich plotseling bij de armen gegrepen zodat de riemen uit het water getild werden. Een van de handvatten trof hem midden in de maag en benam hem een ogenblik gezicht en adem. ‘Terug. Terug,’ schreeuwde Sopli. Plotseling sprong de boot op uit het water en begon heftig te schommelen. Zo gauw Arren weer greep op de riemen had gekregen, draaide hij zich woedend om. Sopli was niet in de boot. Overal om hen heen deinde het diepe water van de baai op en neer, glinsterend in het felle zonlicht.

Verbijsterd keek Arren opnieuw achter zich en toen naar Sperwer die ineengedoken op de voorplecht zat. ‘Daar,’ zei Sperwer, en wees ergens naast de boot, maar er was niets te zien, enkel de zee en de verblindende spiegeling van de zon. Een werpspeer miste de boot op een paar meter, gleed geluidloos het water in en verdween. Arren deed tien of twaalf forse halen, streek de riemen en keek weer naar Sperwer. Over Sperwers handen en linkerarm stroomde bloed omlaag; hij drukte een dot zeildoek tegen zijn schouder. De speer met de bronzen punt lag onder in de boot. Het was niet waar dat, toen Arren haar het eerst gezien had, Sperwer haar vasthield; zij stak in zijn schouder waar zij vlak bij het sleutelbeen naar binnen was gedrongen. Sperwer zocht nu het water af tussen de boot en het witte strand waar een paar nietige figuurtjes in de zinderende hitte op en neer dansten. Tenslotte zei hij: ‘Doorroeien.’

‘Sopli...’

‘Hij is niet meer boven gekomen.’

‘Is hij verdronken?’ vroeg Arren ongelovig. Sperwer knikte.

Arren roeide door tot het strand onder de wouden en de grote groene pieken enkel nog een witte streep was. Sperwer zat aan de helmstok, de dot zeildoek tegen de schouder drukkend, maar er verder weinig aandacht aan schenkend. ‘Werd hij door een speer getroffen?’

‘Hij sprong.’

‘Maar hij… hij kon niet zwemmen. Hij was bang voor het water.’

‘Ja. Doodsbang. Hij wilde… Hij wilde aan land.’

‘Waarom hebben ze ons aangevallen? Wie zijn dat?’

‘Ze moeten ons voor vijanden gehouden hebben. Wil je… me hier

even mee helpen?' Arren zag dat het zeildoek dat hij tegen de schouder gedrukt hield, geheel doorweekt en bloederig was. De speer had hem getroffen tussen schoudergewricht en sleutelbeen en er een van de aders doorgesneden zodat er veel bloed uit de wond stroomde. Op Sperwers aanwijzingen scheurde Arren een linnen hemd in repen en legde een noodverband aan. Sperwer vroeg hem om de speer en toen Arren haar op zijn knieën had gelegd, nam hij het blad, van ruw gehamerd brons en lang en smal als een wilgeblad, in de rechterhand; het leek als wilde hij spreken, maar even later schudde hij het hoofd. 'Ik heb geen kracht meer voor spreuken,' zei hij. 'Later. Het zal wel in orde komen. Kun jij ons deze baai uitkrijgen, Arren?' Zwijgend keerde de jongen terug naar de riemen. Hij kromde de rug en omdat er in dat jonge, tengere lichaam onvermoede kracht school, had hij Uitkijk al spoedig uit de halvemaanvormige baai weer in open water gebracht. Over de zee lag de lange windstille namiddag van het Zuidruim. Het zeil hing slap omlaag. De zon stond blakerend achter een sluier van nevels en het leek of de groene bergpieken in de felle hitte trilden en sidderden. Sperwer was languit in de boot gaan liggen, het hoofd geleund tegen de bank bij de helmstok; hij lag doodstil, lippen en oogleden half geopend. Arren wilde liever niet naar zijn gezicht kijken, maar staarde over de achterplecht van de boot in de verte. Een waas van warmte hing weifelend boven het water alsof er sluiers van spinrag over de hemel waren gespannen. Zijn armen trilden van vermoeidheid, maar hij bleef doorroeien. 'Waar breng je ons naartoe?' vroeg Sperwer met hese stem en kwam half overeind. Toen Arren zich omkeerde, zag hij de halvemaanvormige baai die opnieuw de boot in haar groene armen sloot, de witte streep van het strand voor hen uit en boven hen de dreigende massa der bergen. Zonder het te beseffen had hij de boot een ronde laten maken. 'Ik kan niet langer doorroeien,' zei hij, borg de riemen weg en hurkte neer in de voorsteven. Voortdurend dacht hij dat Sopli nog achter hem in de boot zat, vlak bij de mast. Zij hadden vele dagen samen doorgebracht en zijn dood was te onverwacht geweest, te zinloos om te begrijpen. Er viel niets aan te begrijpen. De boot dreef zachtjes schommelend op het water; het zeil hing slap aan de ra. Het tij begon de baai binnen te stromen en draaide Uitkijk langzaam dwars op de stroom; dan drong het haar met zachte duwtjes steeds verder naar binnen, in de richting van de verre, witte streep van het strand. 'Uitkijk,' zei de tovenaar liefkozend en daarna sprak hij een paar woorden in de Oude Spraak; zachtjes wiegelend richtte de boot haar boeg naar buiten en glipte over de glinsterende zee weer weg uit de armen van de baai. Maar even bedaard en behoedzaam verminderde zij haar snelheid totdat minder dan een uur naderhand het zeil weer slap hing. Arren keek achter zich in de boot en zag zijn metgezel nog op dezelfde plaats

liggen, maar zijn hoofd was een weinig opzij gezakt en zijn ogen waren gesloten. Al die tijd had Arren een loodzware, verlammende angst in zich voelen opkomen die steeds toenam en hem tot werkeloos toezien dwong als werd er een net van dunne draden rond zijn lichaam en geest gesponnen. Er welde geen moed in hem op om zijn vrees te bevechten, enkel een soort doffe wrok tegen zijn lot. Hij moest de boot hier niet zomaar laten drijven, vlakbij de rotsige kusten van een land waar de inwoners vreemdelingen aanvielen; dit was hem volkomen duidelijk, maar zei hem weinig. Wat moest hij ertegen doen? De boot naar Roke terugroeien? Hij was verloren, hopeloos verloren in de uitgestrektheid van het Ruim. Nooit zou hij in staat zijn de boot door al die weken van hun tocht terug te brengen naar vriendelijker oorden. Alleen met hulp van de tovenaar was hij hiertoe in staat en Sperwer was gewond en hulpeloos, even plotseling en zinloos als de dood van Sopli. Zijn gezicht zag er zo heel anders uit, bleekgeel en afgetobd; misschien zou hij wel sterven. Arren bedacht dat hij er goed aan zou doen hem onder de luifel te leggen om hem tegen het zonlicht te beschermen, en hem wat te laten drinken; iemand die veel bloed verloren had, moest drinken. Maar ze hadden al dagenlang gebrek aan water; het vat was bijna leeg. Wat maakte het ook uit? Niets kon nog helpen, alles was nutteloos. Het geluk had hen verlaten. Uren gingen voorbij, de zon blaakte neer en Arren zat daar roerloos, omzwachteld van grauwige hitte.

Er streek een koel briesje langs zijn voorhoofd. Hij sloeg de ogen op. Het was avond; de zon was ondergegaan en in het westen kleurde de hemel zich vaalrood. Op een zoele wind uit het oosten dreef Uitkijk traag verder, vlak onder de steile, beboste kust van Obehol.

Arren ging achter in de boot kijken hoe het met zijn metgezel was; hij schikte hem onder de luifel een stromatras en gaf hem wat water te drinken. Hij deed dit alles haastig en dwong zich niet naar het verband te kijken dat nodig vernieuwd moest worden, want het bloeden was nog niet geheel opgehouden. Door afmatting versuft sprak Sperwer niet; zelfs toen hij begerig van het water dronk, hield hij de ogen gesloten en gleed terstond weer terug in de slaap waarnaar zijn begeerte nog groter was. Stil lag hij daar en toen de wind in de duisternis wegstierf, kwam er geen toverwind in zijn plaats en liet de boot zich weer doelloos wiegen door de trage deining der golven. Maar nu stonden de bergen die rechts van de boot omhoog rezen, zwart afgetekend tegen een met sterren bezaaide hemel en Arren bleef er lange tijd naar kijken. Hun omtrekken kwamen hem vertrouwd voor als had hij ze heel zijn leven al gekend. Vlak voor hij zich te slapen legde, wendde hij zijn blik naar het zuiden en daar, hoog aan de hemel boven de verlaten zee, stond stralend de ster Gobardon. Eronder het tweetal dat met haar een driehoek vormde, en onder deze

waren nu drie andere opgekomen, in een rechte lijn naast elkaar, die de driehoek groter maakten. Terwijl de nacht voortschreed, verhieven er zich nog twee uit de deinende vlakte van zwart en zilver; zij waren geel als Gobardon, maar minder fel en neigden zich vanaf de rechter benedenhoek van de driehoek schuin naar links omlaag. Zo stonden daar nu acht van de negen sterren waarvan men zei dat zij tezamen de gestalte vormden van een man of van de Hardische rune Agnen. Arrens ogen konden in dit patroon geen man ontdekken, tenzij onherkenbaar misvormd als bij vele sterrenbeelden. Maar de rune zag hij duidelijk: de omgeknik-te arm en de dwarsstreep; alleen de voet ontbrak, de voor voleinding laatste streek, de ster die nog niet was opgekomen. Naar haar uitziend viel Arren in slaap. Toen hij in de ochtendschemer ontwaakte, was Uitkijk verder van Obehol weggedreven. Behalve de toppen der bergen ging heel de kust nu schuil achter nevels die zich boven de zachtpaarse wateren in het zuiden waar de laatste sterren verbleekten, tot een ijle sluier verdunden.

Hij keek naar zijn metgezel. Sperwers adem ging onregelmatig alsof de pijn voortsmeulde vlak onder de spiegel van de slaap, maar er net niet doorheen brak. In het kille, schaduwloze licht zag hij er oud en afgemat uit. Naar hem kijkend zag Arren een man wie geen macht meer restte, geen tover, geen kracht, zelfs geen wil tot leven, niets. Sopli had hij niet kunnen redden en evenmin had hij de speer van zich af kunnen wenden. Hij had hen in gevaar gebracht en hen niet kunnen redden. Nu was Sopli dood, lag hij zelf op sterven en zou Arren weldra ook sterven. Door de schuld van deze man; en voor niets, tevergeefs. Zo zat Arren naar hem te kijken met ogen helder van wanhoop die niets zagen. Er kwamen geen herinnering in hem boven aan de fontein onder de lijsterbesboom of aan het witte toverlicht op het slavenschip in de mist of aan de trieste boomgaarden rond het huis van de Verver. En ook ontwaakte in hem geen trots of koppige verbetenheid. Hij zag de dageraad gloren boven de kalme zee waar laag en breed de deining voortgolfde met de kleur van flets amethyst, en het leek alles een droom, bleek, ongrijpbaar en onwerkelijk. En in de diepten van de droom en van de zee was niets… een gapende leegte. Er waren geen diepten.

De boot dreef verder, traag en naar willekeur, gehoorzamend aan de grillen van de wind. Zwart zich aftekenend tegen de opgaande zon schrompelden achter hen de bergen van Obehol ineen waar de wind vandaan kwam en de boot wegdroeg van het land, weg van de wereld, naar buiten de open zee op.

Tegen het middaguur bewoog Sperwer zich en vroeg om water.

Na het drinken vroeg hij: ‘Op welke koers liggen we?’ Boven zijn hoofd bolde zich het zeil en de boot dook als een zwaluw op en neer over de lange golven.

‘West of westnoordwest.’

‘Ik heb het koud,’ zei Sperwer. De zon stond brandend aan de hemel en vulde de boot met hitte.

Arren zei niets.

‘Probeer westelijk aan te houden. Wellogy, ten westen van Obehol. Ga daar aan land. We hebben water nodig.’

De jongen keek voor zich uit over de lege zee.

‘Wat is er met je, Arren?’

De jongen antwoordde niet.

Sperwer probeerde rechtop te gaan zitten en toen hem dat niet lukte, reikte hij naar zijn staf die vlakbij de voorraadkist lag; maar hij kon er niet bij en toen hij weer poogde te spreken, bleven de woorden hem op zijn droge lippen steken. Onder het bloeddoorweekte en hard geworden verband scheurde de wond weer open en er liep een dunne donkerrode spinnedraad over de donkere huid van zijn borst. Hij hapte naar adem en sloot de ogen.

Arren sloeg hem gade, gevoelloos en zonder angst nu. Toen liep hij naar voren en ging weer ineengedoken op de voorplecht zitten, star voor zich uit kijkend. Zijn mond was kurkdroog.

De oostenwind die nu gestaag over de open zee blies, was droog als een woestijnwind. Er waren in het vat nog slechts twee of drie pinten water en deze had Arren Sperwer toegedacht, niet zichzelf; het kwam niet in hem op zelf van dat water te drinken.

Hij had vislijnen uitgezet omdat hij sinds hun vertrek uit Lorbanery geleerd had dat rauwe vis zowel de honger als de dorst verdrijft; maar er kwam nooit iets aan de lijnen. Het kon hem weinig schelen. De boot dreef voort over de verlatenheid van water. Traag, maar de wedloop uiteindelijk toch met een volle hemellengte winnend, dreef boven de boot de zon van oost naar west.

Eenmaal meende Arren in het zuiden een blauwe hoogte te zien die land kon zijn of een wolk. De boot voer reeds urenlang naar het westnoordwesten, maar Arren deed geen poging haar over een andere boeg te wenden; hij liet haar gaan zo ze ging. Het land kon schijn of werkelijkheid zijn; het liet hem onverschillig. Voor hem was alles vaag en onwerkelijk, heel de wijdse, woeste pracht van wind, licht en oceaan. Het duister kwam, toen weer het licht, duister, licht, als slagen op het strakgespannen trommelvel van de hemel. Hij liet zijn

hand langs de kant van de boot door het water glijden. En heel even zag hij toen dit, messcherp: zijn hand bleek-groenig onder het levende water. Hij boog zich voorover en zoog het vocht van zijn vingers. Het was bitter, brandde in zijn lippen, maar hij deed het nog eens. Toen voelde hij zich misselijk en stuipte kokhalzend ineen, maar er kwam enkel wat brandende gal omhoog in zijn keel. Er was geen water meer dat hij Sperwer kon geven en hij schuwde zich bij hem in de buurt te komen. Hij ging liggen, huiverend ondanks de hitte. Alles was stil, dor en schel, angstaanjagend schel. Hij beschutte zijn ogen tegen het licht.

Zij stonden in de boot, drie in getal, broodmager en hoekig als vreemde donkere reigers of kraanvogels. Hun stemmen klonken ijl als vogelstemmen. Hij kon hen niet verstaan. Een ervan knielde over hem heen met een donkere blaas op de arm en sprietste er iets uit in Arrens mond; het was water. Arren dronk begerig, verslikte zich, dronk weer tot de hele waterzak leeg was. Toen keek hij om zich heen, krabbelde overeind en zei: ‘Waar is… waar is hij?’ Want in Uitkijk waren alleen nog hij zelf en de drie tengere, tanige vreemdelingen. Zij keken hem onbegrijpend aan.

‘De andere man,’ kraste hij, met rauwe keel en tot korsten gedroogde lippen niet in staat de woorden duidelijk vorm te geven, ‘mijn vriend.’

Een van hen verstond zijn bange zorg, zij het niet zijn woorden; hij legde zijn slanke hand op Arrens arm en wees met de andere. ‘Daar,’ zei hij geruststellend. Arren keek en zag recht-vooruit en aan stuurboord van de boot vlotten liggen, sommige dicht op elkaar en andere in rijen zich uitstrekkend tot ver op de open zee; zo vele vlotten dat zij wel bladeren leken op een vijver in de herfst. Zij hadden geen boorden en op ieder ervan stonden vlakbij het midden een tot twee kajuiten of hutten; ook hadden sommige een mast. Zij dreven daar als bladeren, statig wiegend op de brede deining van de westelijke oceaan die onder hen door golfde.

Tussen hen in de spiegeling van zilveren waterwegen en boven hen torenden machtige paarsgouden regenwolken omhoog die de westelijke hemel verduisterden. ‘Daar,’ zei de man en wees naar een groot vlot vlakbij Uitkijk. ‘Leef hij nog?’

Zij keken hem alle drie aan en tenslotte begreep er een wat hij bedoelde. ‘Hij leeft.’ Arren begon te huilen, een droog tranenloos snikken, en een van hen greep hem bij de pols met sterke, smalle hand en hielp hem van Uitkijk over te stappen op het vlot waaraan de boot was vastgemaakt. Het vlot was zo groot en lag zo vast op het water dat de rand onder hun gewicht zelfs niet even door het water overspoeld werd. Een der mannen liep er met Arren dwars overheen, terwijl een ander een zware gaffel met een gekromde punt van walvistand vasthaakte in het ernaast gelegen vlot en het dichterbij

trok zodat ze erop over konden stappen. Toen bracht hij Arren naar een tent of kajuit die aan een kant open was en aan de andere drie was afgesloten met geweven voorhangen. ‘Ga liggen,’ zei hij en van toen af wist Arren niets meer.

Hij lag languit op zijn rug en staarde omhoog naar een ruw, groen dak bespikkeld met kleine lichtvlekjes. Hij meende in de boomgaarden van Sememine te zijn, in de heuvels achter Berila waar de vorsten van Enlad de zomer doorbrengen; hij meende er te liggen in het welige gras en door de takken van de appelbomen op te kijken naar het zonlicht. Even later hoorde hij het water klotsen en kabbelen in de holten aan de onderkant van het vlot, en de ijle stemmen van het vlottenvolk sprekend in een taal die eigenlijk het gewone Hardisch was van de Archipel, maar met heel andere klanken en melodie zodat hij er vrijwel niets van verstond; en zo wist hij weer waar hij zich bevond: ver buiten de Archipel, buiten het Ruim, buiten de krans van eilanden, verloren op de open zee. Maar dit alles deerde hem niet nu hij hier even gemakkelijk lag als in het gras van de boomgaarden in zijn vaderland. Nog later bedacht hij dat hij toch eigenlijk maar op moest staan en toen hij het deed, merkte hij hoe broodmager en verbrand zijn lichaam was en hoe wankel, maar willig zijn benen. Hij schoof de geweven voorhang opzij die de hut tot wanden diende, en trad naar buiten in het middaglicht. Terwijl hij sliep had het geregend. Het hout van het vlot — grote gladgeschaafde balken, met zorg gevoegd en gebreeuwd — was donker van vocht en het haar van de slanke, halfnaakte mensen hing donker en sluik omlaag van de regen. Maar in het westen waar de zon stond, was de hemel weer opgeklaard en de wolken trokken als bergen van zilver weg naar het noordoosten. Een der mannen kwam schuchter naar Arren toe en bleef op enige afstand van hem staan. Hij was tenger en klein, niet groter dan een knaap van twaalf en had grote, geduldige, donkere ogen. Hij droeg een speer met een getande punt van ivoor. ‘Ik heb u en uw volk mijn leven te danken,’ zei Arren tot hem. De man knikte.

‘Wilt u mij naar mijn metgezel brengen?’ De vlotter wendde zich om en uitte een hoge doordringende kreet als de roep van een zee vogel. Toen hurkte hij neer als wachtte hij ergens op en Arren volgde zijn voorbeeld. De vlotten hadden alle een mast, maar op dat waar zij zich bevonden, was deze niet opgericht. Aan de masten konden zeilen omhoog gehesen worden die echter klein waren in vergelijking met de breedte van het vlot. Zij waren vervaardigd uit een bruine stof, geen zeildoek of linnen, maar een vezelig materiaal dat eruit zag alsof het niet geweven was, maar samengeperst, ongeveer op de wijze als vilt vervaardigd wordt. Op een der vlotten een kwart mijl van hen vandaan werd het bruine zeil met touwen van de kruisra omlaag gelaten en het begon nu langzaam hun kant op te komen waarbij de

andere vlotten die in de weg lagen met haken en stokken opzij geduwd werden. Tenslotte kwam het langszij het vlot waar Arren zich bevond, en toen zij nog slechts door drie voet water van elkaar gescheiden waren, stond de man naast Arren op en sprong achteloos op het andere vlot over. Arren volgde hem en kwam onhandig neer op handen en voeten want zijn benen misten alle sprongkracht. Hij krabbelde overeind en zag hoe de kleine man hem stond aan te kijken, niet spottend, maar met een blik van goedkeuring; Arrens onvervaardheid dwong hem kennelijk bewondering af. Dit vlot was groter en lag hoger op het water dan de overige; het was vervaardigd uit balken van veertig voet lang en vier of vijf voet breed, zwart en glad geworden door de werking van weer en wind. Rond de hutten of omheinde ruimten stonden vreemd gevormde houten beelden en op de vier hoeken waren lange staken opgericht die met bosjes veren van zeevogels waren versierd. Zijn gids bracht hem naar de kleinste hut en daar lag Sperwer in diepe slaap. Arren ging in de hut op de grond zitten. Zijn begeleider keerde terug naar het andere vlot en met Arren bemoeide zich verder niemand. Na ongeveer een uur kwam een vrouw hem wat voedsel brengen: iets met koude vis en reepjes van een doorschijnend groen spul, zout maar best lekker; verder een kommetje water, verschaald en licht smakend naar de pek waarmee het vat gedicht was. Aan de wijze waarop zij hem het water toereikte, zag hij dat zij hem iets kostbaars gaf, iets dat achting verdiende. Hij dronk het met de vereiste eerbied op en vroeg niet om meer, hoewel hij wel tien van die kommen had kunnen leegdrinken. Sperwers schouder was door een ervaren hand verbonden en zijn slaap was diep en rustig. Toen hij wakker werd, stonden zijn ogen helder. Hij keek Arren aan en glimlachte met de aangename, opgewekte glimlach die op dat harde gezicht steeds opnieuw een verrassing was. Plotseling voelde Arren de tranen weer naar zijn ogen opwellen. Hij legde zijn hand op die van Sperwer en zei niets.

Een van de vlotters kwam naderbij en hurkte neer in de schaduw van een grote hut vlak naast de hunne; een soort tempel blijkbaar met boven de deur een uiterst ingewikkeld motief in houtsnijwerk en met deurposten gemaakt uit balken waarin brullende grijze walvissen waren uitgesneden. De man was klein en mager als de overigen en van jongensachtige gestalte, maar zijn gezicht was van jaren doorgroefd en verweerd. Hij droeg enkel een lendendoek, maar dwong eerbied af door het kleed der waardigheid. ‘Hij moet slapen,’ zei hij en Arren liet Sperwer in de hut achter en ging op hem toe. ‘U bent de hoofdman van dit volk,’ zei Arren die in staat was een vorst te herkennen waar hij hem zag. ‘Ja,’ zei de man met een korte hoofdknik. Arren stond voor hem, roerloos en rechtop. Even ontmoetten de donkere ogen van de man die van Arren. ‘U bent ook een hoofdman,’ stelde hij vast.

‘Ja,’ antwoordde Arren. Hij had wat graag willen weten hoe de vlotter dit wist, maar liet het niet merken. ‘Maar ik dien gindse man, mijn meester.’

De hoofdman van de vlotters zei iets waar Arren totaal niets van verstond: woorden waarvan de klank onherkenbaar veranderd was, of namen die hij niet kende; toen zei hij: ‘Waarom u naar Balatran gekomen?’

‘Op zoek naar…’

Maar Arren wist niet hoeveel hij kon zeggen en eigenlijk ook niet wat. Alles wat er gebeurd was, het hele verhaal van hun queeste leek hem nu ver weg te liggen en speelde ordeloos door zijn hoofd. Tenslotte zei hij: ‘Wij kwamen naar Obehol. Zij vielen ons aan toen we aan land gingen. Mijn heer werd gewond.’

‘En u?’

‘Ik werd niet gewond,’ zei Arren en de koele zelfbeheersing die hij van kindsbeen af aan het hof geleerd had, kwam hem thans goed van pas. ‘Maar er was… er kwam iets als waanzin over ons. Er was een man hij ons die zich verdronken heeft. Toen kwam de vrees…’ Hij hield in en zweeg weer. De hoofdman keek hem aan met zwarte, glansloze ogen. Na enige tijd zei hij: ‘U bent hier dus bij toeval heen gekomen.’

‘Ja. Zijn we nog steeds in het Zuidruim?’

‘Ruim? Nee. De eilanden…’ De hoofdman beschreef met zijn slanke, zwarte hand een boog, niet meer dan een kwart van de kompasroos, van noord naar oost. ‘Daar zijn de eilanden,’ zei hij. ‘Alle eilanden.’ Toen wees hij naar het avondlicht over de zee voor hen van noord door west naar zuid en zei: ‘De zee.’

‘Uit welk land komt u, heer?’

‘Geen land. Wij zijn de Kinderen van de Open Zee.’ Arren keek naar zijn spitse gezicht. Hij keek om zich heen naar het grote vlot met de tempel en de rijzige afgodsbeelden, ieder gehouwen uit één enkele boorn, machtige godengestalten samengegroeid uit dolfijnen, vissen, mensen en zeevogels; naar de mensen die druk aan het werk waren: weven, hout bewerken, vissen, koken op een soort houten aanrecht, kinderen verzorgen; naar de andere vlotten, minstens zeventig in getal, die in een grote kring van misschien een mijl doorsnee over het water verspreid lagen. Het was een stad: rook steeg in dunne pluimen op van verafgelegen woningen en kinderstemmen dreven hoog voorbij op de wind. Het was een stad en onder haar grondvesten gaapte de afgrond.

‘Gaat u nooit aan land?’ vroeg de jongen met zachte stem. ‘Eenmaal per jaar. We gaan dan naar het Lange Zand. Daar kappen we hout en herstellen de vlotten. Dat is in de herfst en daarna volgen we de grijze walvissen naar het noorden. In de winter gaan we uiteen en

ieder vlot zorgt dan voor zichzelf. In het voorjaar komen we tezamen bij Balatran. Dan is er een komen en gaan van vlot tot vlot; dan worden er huwelijken gesloten en dansen we de Lange Dans. Hier zijn de Paden van Balatran; van hieruit golft de grote stroom naar het zuiden. In de zomer laten we ons zuidwaarts drijven op de grote stroom tot we de geweldigen ontmoeten, de grijze walvissen op hun terugkeer naar het noorden. Dan volgen we ze en keren tenslotte terug naar de stranden van Emah op het Lange Zand, maar slechts voor korte tijd.'

'Hoe wonderlijk klinkt mij dat in de oren, heer,' zei Arren. 'Nog nooit heb ik gehoord van een volk als het uwe. Mijn vaderland ligt ver van hier. Maar ook daar op het eiland Enlad, dansen wij op de avond van midzomer de Lange Dans.'

'U stampt de aarde aan opdat zij u vaste grond blijft,' zei de hoofdman droogjes. 'Wij dansen op de diepe zee.' Even later vroeg hij: 'Hoe heet hij, uw meester?'

'Sperwer,' antwoordde Arren. De hoofdman herhaalde de lettergrepen, maar zij hadden voor hem kennelijk geen betekenis. En dat, meer dan al het andere, deed Arren inzien dat zijn verhaal de waarheid was, dat deze mensen op zee woonden, jaar in jaar uit op de open zee, ver van het land en de geur van het land, verder dan de vlucht der vogels van het land, ver buiten de kennis der mensen. 'De dood woonde in hem,'zei de hoofdman. 'Hij moet slapen. U moet terugkeren naar het vlot van Ster; ik zal u laten halen.' Hij stond op. Ofschoon volkomen zeker van zichzelf, was hij er blijkbaar niet zeker van wat Arren nu eigenlijk was, of hij hem als een gelijke, dan wel als een knaap moest behandelen. Onder deze omstandigheden gaf Arren de voorkeur aan het laatste en liet zich gewillig wegsturen. Maar nu deden zich onverwacht problemen voor: de vlotten waren uiteengedreven en tussen beide in lag nu een honderd meter rimpelend satijnglanzend water. De hoofdman zei kortaf: 'Zwem.'

Arren liet zich behoedzaam het water in zakken. De zee was aangenaam koel op zijn zonverbrande huid. Hij zwom naar de overkant en hees zich op het andere vlot waar hij vijf of zes kinderen en jonge mannen aantrof die hem met onverholen belangstelling gadesloegen. Een klein meisje zei: 'Je zwemt als een vis aan de haak.'

'Hoe moet ik dan zwemmen?' vroeg Arren enigszins beduusd, maar wel beleefd want hoe kon je nu grof zijn tegen een zo nietig menselijk wezentje. Ze was net een beeldje van gepolijst mahonie, fragiel en sierlijk. 'Zo bijvoorbeeld,' riep ze en dook als een zeehond in de glinsterende groenige deining van het water. Pas veel later en op een onwaarschijnlijke afstand hoorde hij weer haar schrille kreet en zag hij haar zwart glanzend hoofd boven de oppervlakte uitkomen.

'Kom op,' zei een jongen die blijkbaar van Arrens leeftijd was,

hoewel men hem naar grootte en lichaamsbouw niet meer dan twaalf gegeven zou hebben. Het was een knaap meteen ernstig gezicht en op zijn rug was een grote blauwe kreeft getatoeëerd. Hij dook het water in en ieder dook hem achterna, zelfs een kind van drie jaar; Arren moest dus wel en deed het ook daarbij ijverig pogend niet te spetteren.

'Als een paling,' zei de jongen opduikend bij zijn schouder. 'Als een dolfijn,' zei een aardig meisje met een aardige glimlach en verdween in de diepte.

'Als ik,' gilde het kind van drie, blubberend als een fles. Die avond tot het donker werd en heel de lange gouden dag erna en alle volgende dagen zwom, sprak en werkte Arren met de jeugdige vlotters van het vlot van Ster. En van alle wederwaardigheden van zijn reis sinds die morgen van de evening waarop hij met Sperwer Roke had verlaten, leek deze hem op een of andere wijze de merkwaardigste. Want zij hield geen verband met alles wat eraan vooraf was gegaan, tijdens de reis en tijdens heel zijn leven, en nog minder met alles wat nog zou komen. Als hij zich 's avonds met de anderen onder de sterren te slapen legde, dacht hij: 'Het is alsof ik dood ben en dit hier een leven is na de dood, in het zonlicht, aan de keerzijde van de wereld, onder de zonen en dochters van de zee…' Voordat hij insliep keek hij in het verre zuiden uit naar de gele ster en het beeld van de Rune van Einding en altijd zag hij dan Gobardon en de kleine of de grote driehoek; maar zij kwam nu later op en hij slaagde er niet in de ogen open te houden tot het hele beeld vrij stond van de horizon. Overdag en 's nachts dreven de vlotten naar het zuiden maar de zee veranderde niet, want het immer veranderende verandert zelf niet; de regenstormen van mei vlaagden over hen heen en 's nachts schenen er sterren en heel de dag door de zon. Hij wist dat zij hun leven niet altijd in deze dromerige onbezorgdheid konden leven. Hij vroeg naar de winter en zij vertelden hem over de lange regens en de machtige golven en de eenzame vlotten, elk ver verwijderd van de andere, die week na week na week voortdreven en voortstampten door de grauwe duisternis. Vorige winter hadden zij in een storm die een maand lang geduurd had, golven gezien, zo groot dat zij 'donderwolken leken' zeiden ze, want bergen hadden zij nooit gezien. Op de top van de ene golf kon je mijlenver weg de volgende als een ontzaglijke massa machtig zien aanstormen. Konden de vlotten dergelijke zeeën weerstaan, vroeg hij en zij zeiden van wel, maar niet altijd. Als zij in het voorjaar bij de Paden van Balatran tezamen kwamen, ontbraken er meestal een vlot of twee, of drie, of zes…

Zij huwden reeds op jeugdige leeftijd. Blauwkrab, de jongen die zijn naamgenoot getatoeëerd op zijn rug droeg, en het knappe meisje Albatros waren man en vrouw, hoewel hij nog maar net zeventien was

en zij twee jaar jonger; dergelijke huwelijken waren onder de vlotters heel gewoon. Er kropen en waggelden heel wat baby's rond over de vlotten die met lange lijnen waren vastgebonden aan de vier hoekpalen van de hut in het midden waar ze op het heetst van de dag allemaal in kropen en in wriemelende hoopjes in slaap vielen. De oudere kinderen pasten op de jongere en de mannen en vrouwen hadden een gelijk aandeel in het dagelijks werk. Allen kregen zij een beurt bij het verzamelen van het bruingebladerde zeewier, het 'nilgu' van de Paden, wel tachtig tot honderd voet lang, gevederd als varens. Allen hadden hun aandeel aan het samenpersen van nilgu tot kleding en het vlechten van de ruwe vezels tot touwen en netten; aan het vissen en drogen van de vis, het snijden van walvisivoor tot werktuigen en al de overige werkzaamheden op de vlotten. Maar er bleef toch steeds tijd over om te zwemmen en te praten en er was nooit een tijd waarop het werk helemaal af moest zijn. Er waren geen uren, enkel hele dagen, hele nachten. Na een paar van die dagen en nachten leek het Arren of hij al talloos veel tijd op de vlotten gewoond had, en was Obehol een droom voorafgegaan door nog vagere dromen uit een andere wereld waarin hij op land gewoond had en een prins was geweest van Enlad.

Toen hij dan eindelijk naar het vlot van de hoofdman was geroepen, keek Sperwer hem een tijdlang aan en zei: 'Je lijkt weer op Arren zoals ik hem in de Hof van de Fontein heb gezien: glanzend als een gouden zeeleeuw. Het verblijf hier bekomt je goed, jongen.'

'Ja zeker, heer.'

'Maar waar is hier? We hebben de vaste plaatsen achter ons gelaten. We zijn van de kaarten af gezeild… Lang geleden heb ik over dit Vlottenvolk horen spreken, maar ik hield het voor weer een van die verhalen uit het Zuidruim, een verzinsel zonder inhoud. Maar toch heeft dit verzinsel ons gered en danken wij ons leven aan een mythe.'

Hij zei dit met een glimlach alsof ook hij thans deelde in de tijdloze zorgeloosheid van dit leven in de zomerzon; maar zijn gezicht stond somber en in zijn ogen lag lichteloze duisternis. Arren zag het en vermande zich.

'Ik heb…' zei hij en stokte. 'Ik heb uw vertrouwen in mij beschaamd.'

'Hoe dan, Arren?'

'Ginds… op Obehol. Toen u me dan voor eenmaal nodig had. U was gewond en had mijn hulp nodig. Ik deed niets. De boot dreef weg en ik liet haar drijven. U was er slecht aan toe en ik heb niets voor u gedaan. Ik zag land… ik zag land, en ik heb niet eens geprobeerd de boot te wenden…'

'Zwijg, jongen,' zei de tovenaar zo dwingend dat Arren gehoorzaamde. En toen: 'Zeg me wat je toen dacht.'

‘Niets, heer. Niets. Ik dacht dat het geen zin had iets te doen. Ik dacht dat u uw toverkracht verloren had, dat u die nooit bezeten had. Dat u me misleid had.’ Het zweet brak Arren uit en hij moest zijn stem geweld aan doen, maar hij ging verder. ‘Ik was bang voor u. Ik was bang voor de dood. Ik was zo bang dat ik niet naar u durfde kijken, omdat u misschien weldra zou sterven. Ik kon aan niets denken, behalve dat er… dat er voor mij een mogelijkheid bestond om niet te sterven als ik haar maar kon vinden. Maar al die tijd stroomde het leven uit mij weg als had ik een diepe wonde en stroomde het bloed eruit weg, net als bij u. Maar deze was overal in mij. En ik deed niets, niets, poogde me alleen maar te verbergen voor de huiver des doods.’

Hij hield in, want hardop de waarheid zeggen was hem onverdraaglijk. Het was geen schaamte die hem deed inhouden, maar vrees, diezelfde vrees. Hij besefte nu waarom dit ongestoorde leven van zee en zonlicht op de vlotten op hem de indruk maakte van een leven na de dood, een onwerkelijke droom: hij wist in zijn diepste innerlijk dat de werkelijkheid leeg was, zonder leven of warmte of kleur of geluid, zonder zin. Er waren geen toppen en dalen. Heel dit lieflijke spel van vorm, licht en kleur op de zee en in de ogen der mensen was niets meer dan dit: een spel van schimmen boven de zandbanken der leegte. Zij gingen voorbij en daarna restten enkel vormeloosheid en koude. Niets anders.

Sperwer keek hem aan en Arren had zijn ogen neergeslagen om zijn blik te ontwijken. Maar onverwacht begon er in hem een kleine stem te spreken, bemoedigend of spottend; zij klonk uitdagend en genadeloos en zei: ‘Lafaard. Lafaard. Laat je nu ook deze kans nog voorbijgaan?’

Met een uiterste krachtsinspanning van zijn wil sloeg hij de ogen op en ontmoette de blik van zijn metgezel. Sperwer stak de hand uit en nam die van Arren in zijn sterke greep zodat zij elkaar nu met hun ogen en met hun vlees beroerden. Toen noemde hij Arren bij zijn ware naam die hij tevoren nooit had uitgesproken: ‘Lebannen.’En weer sprak hij hem uit: ‘Lebannen, dit is werkelijk. En jij bent werkelijk. Er is geen zekerheid en er is geen einde. Het woord kan enkel gehoord worden in zwijgen en slechts in duisternis worden de sterren zichtbaar. Steeds wordt de dans gedanst boven de krochten der leegte, boven de afgrond van de angst.’ Arren balde de handen tot vuisten en boog voorover tot zijn voorhoofd rustte op Sperwers hand. ‘Ik heb u verloochend,’ zei hij. ‘Ik zal u opnieuw verloochenen en ik zal mijzelf verloochenen. Mijn kracht is te gering.’

‘Je kracht is voldoende.’ In de stem van de tovenaar klonk tederheid, maar onder die tederheid school diezelfde hardheid als er uit de diepten van Arrens eigen schaamte was opgeweld en hem bespot had. ‘Wat jij lief hebt, zul je steeds blijven liefhebben. Wat jij

zult beginnen, zul je ook voleinden. Jij doet de hoop in vervulling gaan; in jou zal men zijn vertrouwen stellen. Maar zeventien jaar zijn tegen de wanhoop een schamele wapenrusting… Bedenk, Arren, de dood afwijzen is het leven afwijzen.'

'Maar ik zocht de dood… de uwe en de mijne.' Arren hief het hoofd op en keek Sperwer in de ogen. 'Net als Sopli die zich verdronk ' Sopli zocht niet de dood. Hij zocht naar een uitweg uit de dood en uit het leven. Hij zocht zekerheid: het sterven van zijn angst... van zijn angst voor de dood.'

'Maar er is… er is een weg. Er is een weg voorbij aan de dood. Terug naar het leven. Naar het leven achter de dood, het leven zonder dood. Dat is het... waarnaar zij zoeken. Haas en Sopli die eens wijzen waren. Dat is het waarnaar wij zoeken. U, u meer dan wie ook, moet hem kennen…moet die weg kennen.' Zijn hand lag nog steeds in de krachtige greep van de tovenaar. 'Ik ken hem niet,' zei Sperwer. 'Ja, ik weet wat zij menen te zoeken. Maar ik weet dat het een leugen is. Luister goed, Arren. Jij zult sterven. Je zult niet eeuwig blijven leven. Dat zal niemand en niets. Niets is onsterfelijk. Maar enkel ons is het gegeven te weten dat wij sterven moeten. En dat is een grootse gave: de gave van een eigen zelf. Enkel wij immers bezitten datgene wat wij weten te moeten verliezen, wat wij bereid zijn te verliezen… Dat eigen zelf is onze kwelling, onze rijkdom, ons menszijn, maar het is niet blijvend. Het verandert; het gaat voorbij, een golf op de zee. Zou jij willen dat de zee stilviel en de getijden tot rust kwamen, en dat om één enkele golf te redden, om jezelf te redden? Zou jij de vaardigheid van je handen, de woelingen van je hart en het licht van zonsopgang en zonsondergang willen prijsgeven om voor jezelf zekerheid te verwerven, zekerheid voor immer? Dat is het waarnaar zij zoeken op Wathort en Lorbanery en andere eilanden. Dat is de boodschap gehoord door hen die wisten hoe te horen: Door het leven te loochenen zul je in staat zijn de dood te loochenen en voor eeuwig te leven… En die boodschap hoor ik niet, Arren, want ik wil haar niet horen. Ik wil niet bij wanhoop te rade gaan. Ik ben doof; ik ben blind. Jij bent mijn leidsman. Jij bent met je onschuld en je moed, met je onwijsheid en je trouw, jij bent mijn leidsman… het kind dat ik voor mij uit stuur de duisternis in. Het is jouw vrees en jouw smart die ik volg. Je dacht dat ik wreed voor je was, Arren; je hebt nooit beseft hoe wreed. Ik heb jouw genegenheid gebruikt als een man die een kaars laat branden, laat opbranden om te kunnen zien waar hij loopt. En wij moeten verder gaan. Wij moeten verder gaan. Wij moeten heel de weg gaan. Wij moeten de plaats bereiken waar de zee droogvalt en de vreugde droogvalt, de plaats waar jouw doodsangst je naartoe trekt.'

'Waar is dat, heer?'

‘Ik weet het niet.’

‘Ik kan u er niet heenbrengen. Maar ik zal met u meegaan.’ De blik van de tovenaar rustte op hem, somber en onpeilbaar. ‘Maar als ik u nu weer verloochen en u verraad ‘Ik vertrouw op je, zoon van Morred.’

Zij zwegen beiden.

Boven hen wiegden de rijzige houten beelden traag heen en weer tegen de blauwe hemel van het zuiden; het lijf van een dolfijn, de toegevouwen vleugels van een zeemeeuw, het gezicht van een mens met starende ogen van schelpen. Sperwer stond stijf op, want zijn wond was nog steeds niet volkomen geheeld. ‘Ik ben het zitten moe,’ zei hij. ‘Ik word moddervet van het nietsdoen.’ Hij begon in de lengte over het vlot heen en weer te lopen en Arren ging naast hem. Tijdens hun wandeling praatten zij wat: Arren vertelde Sperwer hoe hij hier zijn dagen had doorgebracht en wie van het vlottenvolk zijn vrienden waren. Sperwers ongedurigheid was groter dan zijn kracht die al spoedig was uitgeput. Hij bleef staan bij een meisje dat achter het Huis der Geweldigen aan haar getouw nilgu zat te weven en vroeg haar de hoofdman voor hem te gaan halen; toen keerde hij terug naar zijn hut. De hoofdman van het vlottenvolk kwam en zijn hoffelijke groet werd door Sperwer even hoffelijk beantwoord; zij gingen alle drie in de hut zitten op de kleden van gevlekte zeehondehuid. ‘Ik heb,’ begon de hoofdman, traag en met iets van hoofse plechtstatigheid, ‘over alles wat u mij verteld hebt, diep nagedacht. Over hoe mensen denken terug te keren uit de dood in hun eigen lichaam en hoe zij bij hun pogingen hiertoe de dienst der goden veronachtzamen, hun lichaam verwaarlozen en tot waanzin vervallen. Dat is een kwade zaak en een grote dwaasheid. Ook heb ik gedacht: wat heeft het met ons te maken. Wij hebben niets van doen met andere mensen, hun eilanden en hun zeden, hun daden en wandaden. Wij leven op de zee en ons leven is dat van de zee. Wij koesteren geen hoop het eeuwig te behouden; wij doen geen pogingen het te verliezen. De waanzin treft ons niet. Wij gaan niet naar het land en de mensen van het land gaan niet naar ons. In mijn jeugd spraken wij soms met mensen die in hun boten naar het Lange Zand kwamen, als wij er de balken kapten voor onze vlotten en winterhutten. Vaak zagen wij zeilen uit Ohol en Welwai (zo noemde hij Obehol en Wellogy) die in de herfst de grijze walvissen volgden en uit de verte dikwijls ook onze vlotten, want wij kennen de wegen der Geweldigen en kennen de plaatsen waar zij op zee bijeenkomen. Maar dat is alles wat ik ooit van het landvolk gezien heb en thans komen zij niet meer. Wellicht zijn zij allen door waanzin aangegrepen en vechten zij met elkaar. Twee jaar geleden waren wij op het Lange Zand en toen wij naar het noorden keken, zagen wij er drie dagen lang de rook opstijgen van een grote brand. Maar als dat

alles inderdaad gebeurd is, wat gaat het ons dan aan? Wij zijn de Kinderen van de Open Zee. Wij gaan de weg van de zee.'

'Toen u een boot van het landvolk op drift zag, bent u der desondanks naartoe gegaan,' zei de tovenaar. 'Sommigen onder ons zeiden dat het niet verstandig was zoiets te doen en zouden de boot verder hebben laten drijven tot het einde van de zee,' antwoordde de hoofdman met zijn hoge, onbewogen stem.

'U was het niet met hen eens.'

'Nee. Ik zei dat zij wel van het landvolk waren, maar dat we hen toch moesten helpen, en zo geschiedde het. Met uw queeste echter hebben wij niets van doen. Als onder het landvolk de waanzin is uitgebroken, moet het landvolk zelf een redmiddel vinden. Wij volgen het pad der Geweldigen. Wij kunnen u op uw speurtocht niet helpen. Zolang u bij ons wenst te blijven, bent u welkom. Er resten nog slechts weinig dagen tot de Lange Dans; daarna keren wij terug naar het noorden en volgen de oostelijke golfstroom die ons tegen het einde van de zomer weer doet aankomen in de zeeën bij het Lange Zand. Als u bij ons wilt blijven om uw wonde te laten helen, is het ons goed. En als u uw boot wilt nemen om uw eigen weg te gaan, is het ons ook goed.'

De tovenaar dankte hem en de hoofdman stond op, stijf en stram als een reiger, en liet hen beiden alleen. 'In onschuld schuilt geen afweer tegen het kwade,' zei Sperwer wrang. 'Maar wel een kracht ten goede… Ik vind dat we nog maar enige tijd bij hen moeten blijven tot ik van dit ongemak ben genezen.'

'Dat is verstandig,' zei Arren. Sperwers lichamelijke kwetsbaarheid had hem geschokt en ontroerd; hij was vastbesloten deze man te beschermen tegen zijn eigen bezorgdheid en wilskracht, erop aan te dringen dat zij niet eerder verder zouden gaan dan wanneer althans de pijn was geweken. Ietwat verrast over dit blijk van goedkeuring keek de tovenaar hem aan.

'Het zijn hier vriendelijke mensen,' vervolgde Arren die er niets van merkte. 'Zij zijn blijkbaar niet aangetast door de ziekte van de ziel die er op Wathort en de overige eilanden heerste.

Wellicht is er geen eiland waar ons een dergelijke hulp en welkom zou worden geboden, als dit volk ons bewezen heeft.'

'Daar zou je best gelijk in kunnen hebben.'

'En in de zomer laat het zich hier aangenaam leven…'

'Inderdaad. Alhoewel je hele leven lang koude vis eten en nooit een pereboom in bloei zien of de smaak proeven van stromend bronwater je op de lange duur toch wel zou gaan vervelen.' Zo keerde Arren terug naar het vlot van Ster; hij werkte, koesterde zich met de overigen van zijn leeftijd aan zon en zee, sprak in de avondkoelte met Sperwer en sliep onder de sterren. En de dagen droegen hen naar de

Lange Dans van de midzomernacht en de grote vlotten dreven traag naar het zuiden op de golfstroom van de Open Zee.

Orm Embar

In de kortste nacht van het jaar brandden er op de vlotten die in een grote kring bijeen lagen onder de met sterren bezaaide hemel, heel de nacht toortsen zodat er van de zee een krans van vuur oplaaide. Het vlottenvolk danste zonder trommel of fluit of enige muziek dan de klop van naakte voeten op de grote, deinende vlotten en de ijle stemmen van hun zangers die klaaglijk verklonken in de wijdsheid van hun woongebied, de zee. Die nacht scheen er geen maan en de lichamen der dansers waren in het licht van sterren en toortsen slechts vage schimmen. Nu en dan sprong in een flits als van een vliegende vis een jongeman van het ene vlot naar het volgende over: verre en hoge sprongen waarin zij met elkaar wedijverden en poogden heel de krans van vlotten rond te gaan en overal te dansen totdat zij bij het aanbreken van de dag de ring hadden gesloten. Arren danste met hen mee, want de Lange Dans wordt gedanst op alle eilanden van de Archipel, ook al zijn passen en zangen soms verschillend. Terwijl de nacht voortschreed en vele dansers het opgaven en zich neerzetten om toe te kijken of in te dutten, en terwijl de stemmen der zangers hees werden, bereikte hij met een groep springlustige lieden het vlot van de hoofdman; daar hield hij er mee op en liet de anderen verder gaan.

Sperwer zat met de hoofdman en de drie vrouwen van de hoofdman naast de tempel. Tussen de in hout gesneden walvissen die er de deurposten van vormden, zat een zanger wiens hoge stem de ganse nacht nog geen ogenblik gehaperd had. Onvermoeibaar zong hij voort, met de hand het ritme kloppend op het houten dek.

‘Waarover zingt hij?’ vroeg Arren de tovenaar, want de woorden werden lang aangehouden met trillers en vreemde accenten op de noten, zodat hij er geen wijs uit kon worden. ‘Van grijze walvissen en de albatros en de storm… De zangen der helden en koningen zijn bij hen onbekend. De naam van Erreth-Akbe is hen onbekend. Daarstraks zong hij van Segoy, hoe hij de landen ordende in zee. Dat is het enige wat zij zich herinneren van het oerweten der mensen; al het overige is van de zee.’ Arren luisterde; hij hoorde hoe de zanger het fluiten der dolfijnen nabootste en er zijn lied omheen weefde. Hij keek naar Sperwers profiel in het schijnsel der toortsen, donker en stoer als een rots; hij zag de ogen der vrouwen van de hoofdman vochtig glanzen terwijl zij zacht met elkaar spraken; hij voelde het vlot loom en langzaam meedeinen met de kalme zee en gleed traag weg in sluimer.

Plotseling schoot hij wakker: de zanger was stilgevallen. En niet alleen degene die hier bij hen zat, maar ook al de overigen op de vlotten veraf en nabij. De ijle stemmen waren weggestorven als in de

verte het krijsen van zeevogels, en het was doodstil. Arren keek over zijn schouder naar het oosten waar hij de dageraad verwachtte. Maar daar was enkel, goud tussen de sterren van de zomer, de oude maan net opgekomen en reed laag over de golven.

Toen keek hij naar het zuiden en zag hoog aan de hemel de gele Gobardon, en onder hem de acht gezellen, tot de laatste toe: de Rune van Einding stond helder en stralend boven de zee. En toen hij zich naar Sperwer omwendde zag hij diens donkere gezicht diezelfde sterren toegewend. 'Waarom zwijg je?' hoorde hij de hoofdman de zanger vragen. 'De dag is nog niet aangebroken, zelfs niet de dageraad.' En stamelend antwoordde de man: 'Ik weet het niet.'

'Zing door. De Lange Dans is nog niet ten einde.'

'Ik weet de woorden niet,' zei de zanger en zijn stem schoot uit als in een schelle angstkreet. 'Ik kan niet zingen. Ik ben het lied vergeten.! 'Zing dan een ander.'

'Er zijn geen zangen meer. Het is ten einde.' De zanger schreeuwde het uit en kromp ineen tot een vormeloze hoop op het dek; en de hoofdman keek naar hem, star van verbijstering. De vlotten wiegden zwijgend op en neer onder hun knetterende toortsen. Het zwijgen van de oceaan omsloot de nietige sprank van leven en licht op haar golven en verslond haar. De dansers stonden roerloos.

Toen leek het Arren alsof de schittering der sterren verflauwde terwijl er toch geen daglicht gloorde in het oosten. Een huivering voer door hem heen en hij dacht: de zon zal nooit meer opgaan; de dag zal nooit meer aanbreken. De tovenaar stond op. En terwijl hij dit deed, liep er wit en snel een zwak licht omhoog langs zijn staf dat helder opgloeide in de rune die met zilver in het hout stond gegrift. 'De dans is niet ten einde,' zei hij, 'en evenmin de nacht. Zing, Arren.' Arren stond op het punt te zeggen: 'Ik kan niet, heer,' maar in plaats daarvan keek hij naar de negen sterren in het zuiden, haalde diep adem en zong. Eerst was zijn stem zwak en hees, maar zij werd tijdens het zingen sterker, en zijn zang was de oudste zang, de zang van de Schepping van Ea en van het evenwicht van licht en duister en van de schepping der groene landen door hem die het eerste woord uitsprak, Segoy, de oudste der Vorsten.

Nog voor het einde van zijn lied was de hemel verbleekt tot grijzig blauw waarin enkel nog de maan en Gobardon zwak oplichtten. De toortsen sisten in de wind van de dageraad. Toen was het lied uit en Arren zweeg; en de dansers die om hem heen hadden staan luisteren, keerden, nu het licht in het oosten aangroeide, zwijgend terug naar hun vlotten. 'Dat is een goed lied,' zei de hoofdman. Zijn stem klonk onzeker, hoewel hij alle moeite deed zijn gevoelens te beheersen. 'Het is niet goed de Lange Dans te beëindigen vóór zij is voltooid. Ik zal de zangers om hun luiheid met nilgu-

zwepen laten geselen.'

'Troost hen liever,' zei Sperwer. 'Geen zanger zwijgt uit eigen verkiezing. Kom mee, Arren.'

Gevolgd door Arren wendde hij zich om en wilde naar de hut gaan. Maar het vreemde gebeuren van die morgen was nog niet voorbij, want op dat ogenblik, terwijl aan de oostelijke einder van de zee een witte lichtschijn gloorde, kwam uit het noorden een grote vogel aanvliegen, zo hoog dat zijn wieken het zonlicht vingen waarvan de wereld nog verstoken bleef, en met gouden slagen de lucht doorkliefden. Arren slaakte een kreet en wees. Verrast keek de tovenaar omhoog. Toen kwam er in zijn ogen een woeste vreugde en hij schreeuwde met luide stem: 'Nam hietha arw Ged arkvaissa,' en dat betekent in de Spraak der Schepping: 'Als gij Ged zoekt, hier is hij.' En omlaag flitsend als een gouden schietlood, met machtig zoevende vlerken hoog boven zich, met klauwen in wier greep een stier niet groter zou lijken dan een muis, en met opengesperde neusgaten waaruit rokerige vlammen krullend oplaaiden, streek de draak als een valk neer op het wiegende vlot. Het vlottenvolk schreeuwde luid; sommigen wierpen zich op de grond, anderen sprongen in zee, weer anderen keken roerloos toe omdat hun vrees door verbijstering was verlamd.

De draak torende hoog boven hen uit. Hij mat misschien negentig voet van spits tot spits van zijn machtige vliezige vlerken die in het jonge zonlicht sprankelden als met goud doorschoten rook; en wel even lang was zijn lijf, met de slanke welving van een hazewind, met klauwen als een hagedis en schubben als een slang. Over de hele lengte van zijn smalle rug liep een rij spitse tanden die eruit zagen als dorens van een roos, maar op de kromming van zijn rug drie voet hoog waren en dan in grootte afnamen waar aan de punt van zijn staart de laatste niet langer was dan het lemmet van een kleine dolk. Deze dorens waren grijs en ook de schubben van de draak waren grijs als ijzer, maar dan doorflonkerd met goud. Zijn ogen waren groene spleten.

Uit angst om zijn volk, de angst om zichzelf vergetend, kwam de hoofdman van het vlottenvolk uit zijn hut met in de hand een harpoen zoals zij die bij de walvisjacht plachten te gebruiken: het wapen was langer dan hijzelf en de punt was voorzien van weerhaken en vervaardigd van ivoor. Hij balanceerde het op zijn magere gespierde arm en nam een machtige aanloop om het weg te slingeren en de draak te treffen in het dunne pantser van de buik die vlak boven het vlot hing. Opschrikkend uit zijn verbijstering zag Arren hem aankomen; hij sprong vooruit, greep hem bij de arm en kwam samen met hem en de harpoen in een kluwen neer op het dek. 'Moet hij kwaad worden om uw stomme speldeprikken?' hijgde hij. 'Laat eerst

de Drakendwinger spreken.'

Naar adem happend en volkomen verdwaasd keek de hoofdman Arren aan, daarna de tovenaar en de draak, maar hij zei niets. En toen begon de draak te spreken. Niemand behalve Ged tot wie hij sprak, kon hem verstaan, want draken spreken enkel de Oude Spraak die nog steeds hun taal is. Zijn stem was zacht en sissend, bijna als van een kat die zacht zijn woede uitschreeuwt, en toch geweldig en klankvol in vreeswekkende welluidendheid. Wie die stem hoorde, stond stil en luisterde.

De tovenaar gaf kort antwoord en weer sprak de draak, boven hem zwevend op zacht zoevende vlerken: stilhangend, dacht Arren, als een water juffer in de lucht. Toen antwoordde de tovenaar met slechts één enkel woord: 'Memeas — Ik kom,' en hij hief zijn staf van taxushout omhoog. De draak opende zijn muil en er ontsnapte een rookpluim als een langgerekte arabesk. Zijn gouden vlerken roffelden als donderslagen en veroorzaakten een luchtstroom die naar brand riekte. Hij verhief zich en vloog met machtige slagen naar het noorden.

Het was stil op de vlotten behalve de dunne stemmen van huilende kinderen en van de vrouwen die hen troostten. Beschaamd hesen de mannen zich uit zee weer aan boord en de vergeten toortsen gloeiden op in de eerste zonnestralen. De tovenaar wendde zich tot Arren. In zijn ogen lag een vuur dat vreugde kon zijn of ook hevige toorn, maar zijn stem was kalm. 'Wij moeten nu gaan, jongen. Neem afscheid en ga mee.' Hij wendde zich tot de hoofdman van het vlottenvolk, dankte hem, zei hem vaarwel en ging van het grote vlot over drie andere — want nog steeds lagen zij in een kring dicht opeen voor de dans — naar de plaats waar Uitkijk lag vastgemeerd. Daar had de boot de vlottenstad gevolgd, leeg erachteraan deinend tijdens de lange trage drijftocht naar het zuiden. Maar de Kinderen van de Open Zee hadden het lege vat met opgespaard regenwater gevuld en een voorraad voedsel aan boord gebracht; op die wijze wilden zij hun gasten eer bewijzen want velen onder hen meenden dat Sperwer een der Geweldigen was die in plaats van de gedaante van een walvis die van een mens had aangenomen. Toen Arren zich bij hem voegde, had hij het zeil reeds gehesen. Arren maakte het touw los en sprong in de boot, en ogenblikkelijk schoot zij weg van het vlot en bolde zich haar zeil als bij een straffe wind, hoewel er enkel de flauwe bries woei van zonsopgang. Zij hielde bij haar zwenking en spoedde zich noordwaarts op het spoor van de draak, licht als een blad dat wordt voortgeblazen door de wind.

Toen Arren achteromkeek, zag hij de vlottenstad nog slechts als verstrooide dunne stokjes en drijvende schilfers hout; de hutten en de toortsen. Al spoedig gingen ook deze verloren in de glinstering van het

vroege zonlicht op de golven. Uitkijk vloog voorwaarts. Waar haar boeg door het water sneed, spatte een regen op van fijn kristal en de wind van haar vaart blies Arrens haar achterover en dwong hem de ogen dicht te knijpen. Geen wind van de aarde zou die nietige boot zo snel hebben voortgestuwd, tenzij een storm en dan zou zij in de machtige golven zijn ondergegaan. Het was echter geen wind van de aarde die haar zo over het water deed voortijlen, maar het woord en de macht van de tovenaar.

Lang stond de tovenaar bij de mast met spiedende ogen. Tenslotte ging hij op zijn gewone plekje zitten bij de hemstok, legde er zijn hand op en keek Arren aan. ‘Dat was Orm Embar,’ zei hij, ‘de Draak van Selidor uit het geslacht van de grote Orm die Erreth-Akbe versloeg en door hem verslagen werd.’

‘Was hij op jacht, heer?’ vroeg Arren, want hij was er niet zeker van of de tovenaar met de draak in vriendschap had gesproken dan wel in dreigende woede.

‘Op jacht naar mij. Waarop draken jacht maken, dat vinden zij ook. Hij kwam mijn hulp inroepen.’ Hij lachte kort. ‘En dat is iets wat ik niet zou geloven als het mij verteld werd: een draak die zich tot een mens om hulp wendt. En dan van de draken ook nog deze. Hij is niet de oudste onder hen, hoewel hij zeer oud is, maar hij is wel de machtigste. Hij hoeft zijn naam niet te verbergen zoals de overige draken en de mensen dat moeten doen. Hij is niet bang dat iemand macht over hem zal krijgen. Ook is hij niet trouweloos zoals de overige van zijn soort. Lang geleden spaarde hij op Selidor mijn leven en vertelde mij een grote waarheid: hij zei mij hoe ik de Rune der Koningen kon terugvinden. Hem dank ik de Ring van Erreth-Akbe, maar ik heb nooit vermoed een zo grote schuld te kunnen terugbetalen aan een zo groot schuldheer.’

‘Wat vraagt hij van u?’

‘Me de weg te mogen wijzen die ik zoek,’ zei de tovenaar grimmig. En even later: ‘Hij zei: “Er is in het westen een Drakendwinger die ons met vernietiging bedreigt en zijn macht is groter dan de onze.” Ik zei: “Zelfs dan de uwe, Orm Embar?” en hij antwoordde: “Zelfs dan de mijne. Ik heb u nodig; kom mij ijlings te hulp.” En aan die roep gehoorzaam ik.’

‘Is dat alles wat u weet?’

‘Ik zal spoedig meer weten.’

Arren rolde het meertouw op, borg het weg en deed nog wat andere kleinigheden in de boot. Maar terwijl hij hiermee bezig was, zong in hem een vreugdevolle opwinding als een gespannen boogpees en zij zong ook in zijn stem toen hij tenslotte tot Sperwer zei: ‘Dit is een beter leidsman dan de anderen.’ Sperwer keek hem aan en lachte. ‘Zeker,’ zei hij, ‘dit keer zullen we, denk ik, niet uit de koers raken.’ En

zo begon het tweetal zijn lage ijltocht over de oceaan. Meer dan duizend mijlen liggen er tussen de op geen kaart bekende zeeën van het vlottenvolk en het eiland Selidor dat van alle landen van Aardzee het verst naar het westen ligt. Dag na dag rees stralend op van een heldere horizon en verzonk in het rode westen; en onder de gouden boog van de zon en de zilveren wenteling der sterren ijlde de boot naar het noorden, geheel alleen op de wijdse zee.

Soms pakten zich in de verte de donderwolken van hoogzomer samen en wierpen hun purperen schaduwen langs de horizon; dan keek Arren toe hoe de tovenaar opstond en met stem en hand de wolken gebood naar hen toe te drijven en hun regen uit te storten boven de boot. Dan sprong de bliksem van wolk tot wolk en grolde de donder. Maar de tovenaar stond rechtop met hooggeheven hand totdat de regen op hem en Arren neergutste, en in de vaten die zij hadden klaargezet en in de boot en over de zee wier golven onder dit geweld geëffend werden.

Hij en Arren grijnsden dan van blijdschap, want voedsel hadden zij genoeg, zij het niet in overvloed, maar water hadden zij hard nodig. En het schonk hen vreugde te zien hoe de grootste woede van de storm zich voegde naar het woord van de tovenaar.

Arren stond verbaasd dat zijn metgezel die macht nu zonder bedenken gebruikte en zei: ‘In het begin van onze tocht wilde u geen tover weven.’

‘De eerste les op Roke, en tevens de laatste, is deze: Doe wat nodig is. Meer niet.’

‘De lessen daar tussen bestaan dus in het leren weten wat nodig is.’

‘Inderdaad. Men moet het Evenwicht in acht nemen. Maar als het Evenwicht zelf verbroken is, dan dient men aan andere zaken aandacht te schenken. In de eerste plaats aan haast.’

‘Maar hoe is het dan mogelijk dat alle wijzen van het zuiden — en onderhand ook elders, zelfs de zangers van het vlottenvolk — dat zij allen hun kennis verloren hebben, maar gij de uwe hebt behouden?!

‘Omdat mijn kennis alles is wat ik begeer,’ zei Sperwer. En even later voegde hij er opgewekter aan toe: ‘En als ik mijn kennis dan moet verliezen, zal ik er, zolang het duurt, zo goed mogelijk gebruik van maken.’

Er was nu inderdaad iets onbekommerds in zijn handelen, een puur plezier in zijn vaardigheid, iets dat Arren die hem enkel in zijn bezorgdheid kende, nooit in hem had vermoed. Het talent van een tovenaar vermeit zich in goocheltoeren; een tovenaar is een goochelaar. Voor Sperwer was de vermomming in Hort die Arren zo in de war had gebracht, een spel; en dan nog kinderspel voor iemand die niet alleen zijn gezicht en stem naar believen kon veranderen, maar

ook zijn lichaam en zijn wezen, die naar hij wilde een vis kon worden, een dolfijn of een havik. Op een dag zei hij: ‘Kijk, Arren, ik zal je Gont laten zien,’ en liet hem in het watervat kijken dat hij geopend had en dat tot de rand gevuld was. Er zijn veel tovenaars die een beeld kunnen doen verschijnen op de waterspiegel en hij had het nu ook gedaan: een hoge berg met een kroon van wolken die oprees uit een grauwe zee. Toen wisselde het beeld en Arren zag nu duidelijk een klip van dat bergeiland. Het leek of hij een vogel was, een zeemeeuw of een valk die buiten de kust op de wind hing en door de wind neerkeek op die klip die tweeduizend voet hoog uittorende boven de brekers. Bovenop de klip stond een hut. ‘Dat is Re Albi,’ zei Sperwer, ‘en daar woont mijn leermeester Ogion die lang geleden de aardbeving tot bedaren bracht. Hij verzorgt er zijn geiten en verzamelt kruiden en bewaart zijn stilzwijgen. Ik vraag me af of hij nog steeds ronddwaalt over de berg; hij is nu al zeer oud. Maar als Ogion stierf, zou ik het weten, beslist, ik zou het weten, zelfs nu...’

Er klonk geen zekerheid in zijn stem, want voor een ogenblik werd het beeld verstoord en leek het of de klip omlaagstortte. Maar het beeld werd helder en zo ook zijn stem. ‘In de nazomer en in de herfst placht hij geheel alleen de wouden in te gaan. En zo kwam hij ook naar mij, die eerste keer toen ik nog een kwajongen was uit een bergdorp, en hij gaf mij mijn naam. En daarmee ook mijn leven.’ Nu gaf het beeld op de waterspiegel de kijker de indruk dat hij een vogel was tussen de takken van het woud en uitkeek op steile zonbeschenen weiden onder de besneeuwde rotsen van de bergtop, en neerkeek op een steil pad dat omlaagvoerde een groene, gouddoorschoten duisternis in.

‘Er is geen zwijgen als het zwijgen van die wouden,’ zei Sperwer mijmerend.

Het beeld vervaagde en er was niets meer te zien dan de verblindende schijf van de middagzon die zich spiegelde in het water van het vat. ‘Daarheen,’ zei Sperwer en hij keek Arren aan met een vreemde, spottende blik, ‘daarheen, als ik ooit daarheen zou mogen terugkeren, zou zelfs jij me niet kunnen volgen.’ Er kwam land in zicht, laag en blauw in de middag als nevelbanken. ‘Is dat Selidor?’ vroeg Arren en zijn hart begon sneller te kloppen, maar de tovenaar antwoordde: ‘Obb, denk ik, of Jessage. We zijn nog niet eens halverwege, jongen.’ Die nacht voeren zij door de straat tussen die twee eilanden. Zij zagen geen lichten, maar er hing een geur van brand in de lucht, zo zwaar dat hun longen van het ademen rauw werden. Toen de dag aanbrak en zij achter zich keken, was, zover zij vanaf de kust konden uitzien over het binnenland, het oostelijke eiland, Jessage, geheel verzengd en verschroeid, en gehuld in een dichte blauwe walm.

‘Ze hebben de velden in brand gestoken,’ zei Arren. ‘Ja, en ook de dorpen. Ik heb die brandlucht al eerder geroken.’

‘Zijn het hier dan wilden in het westen?’ Sperwer schudde het hoofd. ‘Boeren; stadsmensen.’ Arren staarde uit over de zwarte verwoesting van het land, waar de geblakerde bomen in boomgaarden zich aftekenden tegen de hemel; en er kwam een harde blik in zijn ogen. ‘Welk kwaad hebben de bomen hen gedaan?’ zei hij. ‘Moesten zij het gras doen boeten voor hun eigen wandaden? Alle mensen zijn wilden die een land in brand steken omdat zij met andere mensen in tweedracht leven.’

‘Zij hebben geen leider,’ zei Sperwer. ‘Geen koning; de mannen van macht en de mannen van wijsheid hebben hen allen in de steek gelaten en zich opgesloten in hun geest, op jacht naar de doorgang tot de dood. Zo was het in het zuiden en zo zal het, denk ik, ook hier zijn.’

‘En dat door toedoen van één man… degene over wie de draak ons sprak? Het lijkt onmogelijk.’

‘Waarom? De Koning der Eilanden zou toch ook één man zijn; en hij zou heersen. Voor één man is vernietigen even gemakkelijk als heersen: Koning of Tegenkoning.’ Weer lag in zijn stem die zweem van spot of uitdaging die Arrens wrevel wekte. ‘Een koning heeft dienaren, krijgers, boodschappers, stadhouders. Hij regeert door de hand van zijn dienaren. Waar zijn de dienaren van deze... Tegenkoning?’

‘In ons hart, jongen. In ons hart. De verrader, het eigen ik; het eigen ik dat roept: “Ik wil leven; laat heel de wereld branden zolang ik maar kan leven.” Die kleine verrader is de ziel binnen in ons, verscholen in het donker als een worm in een appel. Hij spreekt tot ons allen, maar slechts enkelen kunnen hem verstaan. De wijzen en de tovenaars. De zangers, de scheppers. En de helden, degenen die zichzelf pogen te worden. Zichzelf zijn is een zeldzame en grootse eigenschap. Voor eeuwig zichzelf zijn, is dat nog niet veel grootser?’

Arren keek Sperwer recht in de ogen. ‘U wilt me ingeven dat het niet grootser is. Maar zeg me waarom. Toen ik aan deze tocht begon, was ik een kind, een kind dat niet geloofde in de dood. U denkt dat ik nog steeds een kind ben, maar ik heb iets geleerd, niet veel misschien, maar toch iets; ik heb geleerd dat de dood bestaat en dat ik zal sterven. Maar ik heb niet geleerd me over die wetenschap te verheugen, mijn eigen dood of de uwe met vreugde te begroeten. Als ik van het leven houd, zal ik dan het einde ervan niet haten? Waarom zou ik niet naar onsterfelijkheid verlangen?’

Arrens schermmeester in Berila was een man geweest van rond de zestig, kort, kaal en koel. Arren had jarenlang een hekel aan hem gehad, ook al wist hij dat de man een voortreffelijk zwaardvechter was. Op een dag was hij tijdens het oefenen door de dekking van zijn

leermeester heengebroken en had hem bijna het wapen uit de hand geslagen; en nooit zou hij vergeten hoe de koele trekken van zijn leermeester plotseling opklaarden met een ongelovige, ongerijmde gelukzaligheid, hoop, vreugde: een waardig tegenstander, eindelijk een waardig tegenstander. Vanaf die dag had zijn schermmeester hem keihard aangepakt en altijd lag er tijdens hun tweegevechten op het gelaat van de oude man diezelfde meedogenloze glimlach, die breder werd naarmate Arren hem feller belaagde. En nu lag die glimlach op Sperwers gelaat, flitsend als staal in het zonlicht.

'Waarom zou je niet naar onsterfelijkheid verlangen? Denk je dat te kunnen? Iedere ziel verlangt ernaar en haar innerlijke rust ligt in de kracht van dat verlangen… Maar wees voorzichtig: jij behoort tot hen die dat verlangen wellicht kunnen bevredigen.'

'En dan?'

'Dan dit: een valse koning aan de macht, de kunsten der mensen in vergetelheid geraakt, de zanger zonder tong, het oog blind. Dit... deze plaag en pest over de landen; dit schrijnend leed waartegen wij een heelmiddel zoeken. Twee zijn er, Arren, en die twee zijn één: wereld en schaduw, licht en duisternis. De twee schalen van het Evenwicht. Het leven ontspruit aan de dood, de dood ontspruit aan het leven; tegendelen die smachtend naar elkander uitzien, elkander het aanzijn schenken en steeds weer herboren worden. En samen met hen wordt alles herboren, de bloesems aan de appelboom, de sterren aan de hemel. In leven is dood, in dood is herleven. Wat is immers leven zonder dood, een onveranderd, altijddurend, eeuwig leven? Wat is het anders dan dood… dood zonder herleven?'

'Als het dan zoveel gewicht in de schaal legt, heer, als door het leven van één man het evenwicht van het geheel geschokt kan worden, dan is het toch zeker onmogelijk… zal toch nooit worden toegestaan…' Hij zweeg in verwarring. 'Wie staat toe? Wie verbiedt?'

'Ik weet het niet.'

'Ik evenmin. Maar ik weet hoeveel kwaad één mens, één leven in staat is aan te stichten. Ik weet het maar al te goed. Ik weet het omdat ik ook zelf kwaad heb gesticht, hetzelfde kwaad heb gesticht in een zelfde waanzinnige overmoed. Ik zette de deur tussen de twee werelden op een kier, alleen maar op een kier, alleen maar om te tonen dat ik sterker was dan de dood… Ik was nog jong en had de dood nog niet ontmoet, net als jij... Het sluiten van die deur kostte de Archimagus Nemmerle zijn kracht, het kostte hem zijn kennis en zijn leven. Hier zie je het merkteken dat die nacht op mij achterliet, op mijn gezicht; maar hem heeft het gedood. De deur tussen licht en duisternis kan geopend worden, Arren; het kost kracht, maar het kan. Haar te sluiten, dat is echter heel wat anders.'

'Maar, heer, waar u het over hebt is toch zeker iets heel anders

dan dit...'

'Waarom? Omdat ik een goed mens ben?' Weer lag in Sperwers ogen die kille, staalharde blik, de blik van de valk. 'Wat is een goed mens, Arren? Is hij een goed mens die geen kwaad sticht, de deur naar duisternis niet opent, in wiens hart geen duisternis woont? Kijk goed, jongen. Kijk scherper; wat je opmerkt, zul je nodig hebben om daarheen te gaan waar je heen moet gaan. Kijk in je binnenste. Hoorde je niet een stem zeggen: "Kom"? Ben je haar niet gevolgd?'

'Ik ben haar gevolgd. Ik… ik ben het niet vergeten. Maar ik dacht... Ik dacht dat die stem… van hem was.'

'Ja, van hem. En ook van jou zelf. Hoe kon hij over de zeeën heen tot jou spreken anders dan met jouw eigen stem? Hoe komt het dat hij tot hen roept die weten hoe te luisteren, de tovenaars en de scheppers en de zoekers, zij die acht slaan op de stem in hun binnenste? Hoe komt het dat hij niet tot mij roept? Omdat ik niet wens te luisteren; ik wens die stem niet nog eens te horen. Jij bent voor macht geboren, Arren, net als ik; macht over mensen, over de zielen der mensen; en wat is dat anders dan macht over leven en dood? Jij bent jong, jij staat op de drempel der mogelijkheden, op de grens van het land der schaduwen, van het domein des doods en je hoort de stem je toeroepen: "Kom." Maar ik ben oud, ik heb gedaan wat ik doen moest, ik sta in het licht van de dag voor het aangezicht van mijn eigen dood, het eind van alle mogelijkheden, en ik weet dat er slechts één macht is die werkelijk bestaat en de inspanning waard is haar zich te verwerven. En dat is de macht niet om te nemen, maar om te aanvaarden.'

Jessage lag nu ver achter hen, een blauwe smet op de zee, een vuile vlek.

'Dan ben ik dus zijn dienaar,' zei Arren.

'Ja. En ik ben de jouwe.'

'Maar wie is hij dan? Wat is hij?'

'Een mens, denk ik… net als jij en ik.'

'De man die je me eens noemde… die Wijze uit Havnor die de doden opriep? Is hij het?'

'Misschien wel. Hij bezat grote macht en heel die macht was gericht op het loochenen van de dood. En hij kende de Grote Spreuken uit de Leer van Pain. Toen ik die gebruikte, was ik nog jong en dwaas en bracht ik vernietiging over mezelf. Maar als een oud en krachtig man haar gebruikt die aan de gevolgen zich niets gelegen laat liggen, dan zal hij vernietiging over ons allen brengen.'

'Heeft men u niet verteld dat die man dood was?'

'Ja,' zei Sperwer, 'dat vertelde men.'

En hier zwegen zij beiden.

Die avond was de zee een zee van vuur. De kammen der golven

die door Uitkijks boeg werden teruggeworpen, en de baan van iedere vis die uit de zeespiegel omhoog sprong, stonden scherp tegen de hemel en sprankelden van licht. Arren leunde met zijn arm op het boord en met zijn hoofd op de arm en keek naar de welvingen en windingen van glinsterend zilver. Hij stak de hand in het water en toen hij haar weer ophief, stroomde het licht zachtjes van zijn vingers omlaag. ‘Kijk,! zei hij, ‘ik ben ook een wijze.’

‘Die gave bezit je niet,’ zei zijn metgezel. ‘Dan zult u veel aan me hebben,’ zei Arren en staarde uit over de rusteloos tintelende golven, ‘als we tegenover onze vijand staan.’

Hij had immers gehoopt, hij had van het begin af aan gehoopt dat de Archimagus hem en hem alleen voor deze tocht had uitgekozen omdat hij een ingeboren macht bezat, het erfgoed van zijn voorouder Morred, die in het zwartste uur onthuld zou worden, als de nood het hoogst was; en dan zou hij zichzelf en zijn meester en heel de wereld bevrijden uit de macht van de vijand. Maar in de laatste tijd had hij op die stille hoop een andere kijk gekregen en was het als zag hij haar van grote afstand; zij leek op een herinnering uit zijn kinderjaren toen hij er hevig naar verlangd had de kroon van zijn vader eens te mogen dragen en in tranen was uitgebarsten toen het hem werd verboden. Deze hoop was even onterecht, even kinderlijk. Er school geen tovermacht in hem. Nu niet en nooit niet. Wellicht zou er ooit tijd komen waarop hij de kroon van zijn vader zou kunnen, zou moeten dragen en zou heersen als Vorst van Enland. Maar dat leek hem nu zo onbelangrijk, zijn vaderland zo’n onbelangrijk en veraf gebied. Het was geen ontrouw van hem; zijn trouw was enkel inniger geworden en gericht op een grootser voorbeeld, een wijdsere verwachting. Ook had hij eigen zwakheid leren kennen en daarmee tevens de maat voor zijn kracht; en hij wist dat hij sterk was. Maar wat voor zin had die kracht als hij geen gave bezat, als hij zijn meester nog altijd niets kon aanbieden dan zijn dienstvaardigheid en zijn bestendige genegenheid? Zou dat daar waar zij heengingen, voldoende blijken?

Sperwer zei enkel: ‘Om het schijnsel van een kaars te zien, moet men haar meenemen naar een donker hoekje.’ En daarmee probeerde Arren zich te troosten, al kon hij er weinig troost in vinden.

Toen zij de volgende ochtend ontwaakten was het onder een grauwe hemel en op een grauwe zee. Maar de nevel hing laag en hoog boven de mast klaarde de hemel op tot blauw opaal. Voor lieden uit het noorden als Arren van Enland en Sperwer van Gont kwam de mist als een welkome gast, een oude vriend. Zachtjes sloot zij zich rond de boot zodat zij niet ver konden zien, en het leek hen of zij weer in een vertrouwd vertrek zaten na vele weken van klare, kale ruimte en waaiende wind. Zij waren weer terug in hun eigen klimaat en bevonden zich nu misschien op dezelfde breedte als Roke.

Een zevenhonderd mijl ten oosten van de mistomhulde wateren waar Uitkijk zeilde, scheen helder zonlicht neer op de bladeren van de bomen in de Besloten Hout, op de groene top van de Bult van Roke en op de hoge leien daken van het Hoge Huis. In een vertrek in de zuidelijke toren, de werkkamer van een tovenaar stampvol retorten en kolven en dikbuikige flessen met kronkelig verwrongen halzen, stevig gemetselde ovens en kleine verhittingsbranders, tangen, blaasbalgen, staanders, pincetten, pipetten, duizenden doosjes en flesjes en gekurkte potjes beschreven met Hardische of nog geheimere runen, en al die andere parafernalia van alchimie, glasblazen, louteren en heelkunde, in dat vertrek stonden tussen de warboel van bankjes en tafels de Magister der Veranderingen en de Magister der Oproepingen van Roke.

De grauwharige Veranderaar hield in zijn handen een grote steen als een ongeslepen diamant. Het was een rotskristal, diep binnenin een waas van amethyst en roze, maar klaar als water. Als echter het oog in die klaarheid neerkeek, vond het er onklaarheid en geen weerspiegeling of beeld van de werkelijkheid die het omringde: enkel vlakken en diepten, steeds verder, steeds dieper totdat het wegzonk in droom en geen uitweg meer vond. Het was de Steen van Shelieth. Hij was lang in het bezit geweest van de vorsten van Waay, nu eens enkel als één der vele snuisterijen uit hun schatkamer, dan weer als tover van slaap en soms ook als werktuig des verderfs: want zij die te lang en zonder kennis neerkeken in die eindeloze diepten van kristal, liepen gevaar door waanzin te worden aangegrepen. De Archimagus Gensher van Waay had bij zijn komst naar Roke de Steen van Shelieth meegebracht want in de handen van een wijze toonde hij waarheid. Maar waarheid wisselt met de mensen. Nu hield de Veranderaar de Steen in zijn handen en keek door het grove, oneffen oppervlak neer in de eindeloze, bleekgekleurde, schemerige diepten, en hij meldde met luide stem wat hij er zag: ‘Ik zie de aarde als stond ik op de berg Onn in het midden van de wereld en lag alles onder mijn voeten, zelfs het verste eiland in de verste Ruimen, en nog verder. En alles is klaar. Ik zie schepen in de engten van Uien en de haardvuren van Torheven en het dak van de toren waar wij ons thans bevinden. Maar aan Roke voorbij zie ik niets. Geen land in het zuiden; geen land in het westen. Ik zie Wathort niet waar ik het zou moeten zien, noch enig ander eiland van het Westruim, zelfs Pendor niet dat toch zo vlakbij ligt. En Osskil, en Eboskill, waar zijn zij? Er hangen nevels over Enlad, grauw als het web van een spin. En iedere keer dat ik kijk, zijn er meer eilanden verdwenen en waar zij lagen, golft ongehinderd een lege zee, zoals het was vóór de Schepping…’ en zijn stem haperde bij het laatste woord als kwam het slechts met moeite van zijn lippen.

Hij plaatste de steen weer op zijn ivoren standaard en wendde

zich af. Er stond zorg te lezen op zijn vriendelijk gelaat. Hij zei: ‘Zeg me wat gij ziet.’

De Magister der Oproepingen nam het kristal in zijn handen en draaide het langzaam als zocht hij op het ruwe, glazige oppervlak naar een toegang voor zijn blik. Lang bleef hij hiermee bezig in gespannen aandacht. Tenslotte zette hij de steen weer terug en zei: ‘Veranderaar, ik zie vrijwel niets. Brokstukken, flarden die zich niet aaneenvoegen.’

De grauwharige magister wrong de handen. ‘Is dat op zich al niet vreemd?’

‘Hoe zo?’

‘Zijn uw ogen vaak blind?’ riep de Veranderaar als in een vlaag van woede. ‘Ziet gij niet dat er...’ Hij stotterde en het duurde even voor hij weer spreken kon. ‘Ziet gij niet dat er een hand op uw ogen ligt, zoals er ook een hand ligt over mijn mond?’ De Magister der Oproepingen zei: ‘Gij zijt overspannen, heer.’

‘Roep het wezen op van de Steen,’ zei de Veranderaar, nu weer beheerst maar met licht gesmoorde stem. ‘Waarom?’

‘Omdat ik het u vraag.’

‘Kom, Veranderaar, wilt gij me uitdagen… als jongens bij een berekuil. Zijn wij soms kinderen?’

‘Ja. Tegenover dat wat ik in de Steen van Shelieth gezien heb, ben ik een kind, een kind in doodsangst. Roep het wezen op van de Steen. Moet ik u erom smeken, heer?’

‘Nee,’ zei de rijzige magister, maar hij fronste de wenkbrauwen en keerde de oudere man de rug toe. Dan strekte hij de armen uit in het wijdse en grootse gebaar waarmee de spreuken van zijn kunst aanvangen, hief het hoofd op en sprak de silben van oproeping. Terwijl hij sprak, gloorde er een licht op in de Steen van Shelieth. Het vertrek rondom werd donker en vulde zich met schaduwen. Toen de schaduwen diep en de Steen een stralende ster was geworden, bracht hij de handen samen, hief de steen op voor zijn gezicht en keek in zijn lichtende luister. Even zweeg hij en begon toen te spreken. ‘Ik zie de Fonteinen van Shelieth,’ zei hij met zachte stem. ‘De poelen en vijvers en watervallen, de grotten met omlaagdruipende voorhangen van zilver waar varens tussen het mos groeien, het gerimpelde zand, het opspringen der wateren en hun neerdalen, het opwellen der bronnen van diep onder de aarde, het geheim en de zoetheid van het levende krachtige water...’ Weer zweeg hij en bleef lange tijd zo staan, zijn gezicht bleek als zilver in het schijnsel van de steen. Dan uitte hij een zinloze kreet, liet het kristal met een klap op de vloer vallen, zonk op de knieën neer en verborg zijn gezicht in zijn handen.

De schaduwen waren verdwenen. Zomers zonlicht vulde de rommelige kamer. De grote steen lag onder een tafel in het stof,

zonder letsel.

De Oproeper tastte als een blinde om zich heen en greep zich als een kind vast aan de hand van de ander. Hij haalde diep adem. Tenslotte stond hij op, half leunend op de Veranderaar en zei met bevende lippen en een poging tot glimlachen: ‘Een volgende maal zal ik uw uitdaging niet aanvaarden, heer.’

‘Wat hebt gij gezien, Thorion?’

‘Ik zag de fonteinen. Ik zag ze wegzinken en de waterstroom droogvallen en de boorden der bronnen zich terugtrekken. En daaronder was alles zwart en droog. Gij hebt de zee van vóór de Schepping gezien, maar ik zag… wat daarna komt... Ik zag de Ontschepping.’Hij bevochtigde zijn lippen. ‘Ik wilde dat de Archimagus hier was,’ zei hij. ‘Ik wilde dat wij daarginds bij hem waren.’

‘Waar? Er is niemand die hem nu kan vinden.’ De Oproeper keek omhoog naar de vensters die uitzagen op een blauwe, wolkenloze hemel. Geen boodschap kan tot hem komen, geen oproeping hem bereiken. Hij is daar waar gij een lege zee hebt gezien. Hij is op weg naar de plek waar de bron droogvalt. Hij is daar waar onze kennis geen baat meer biedt... Toch zijn er wellicht zelfs nu nog spreuken die hem kunnen bereiken, de spreuken uit de Leer van Pain.’

‘Maar dat zijn spreuken die doden doen terugkeren onder de levenden.’

‘Soms ook levenden onder de doden doen verkeren.’

‘Meent gij dat hij dood is?’

‘Ik denk dat hij op weg is naar de dood en ernaartoe getrokken wordt. Net als wij allemaal. Onze macht en onze kracht, onze hoop en ons geluk, alles vloeit uit ons weg. De bronnen vallen droog.’

De Veranderaar keek hem aan met bezorgde blik. ‘Poog niet hem een boodschap te zenden, Thorion,’ zei hij tenslotte. ‘Wat hij zocht, wist hij reeds lang voor wij het wisten. Voor hem is de wereld even klaar als deze Steen van Shelieth: hij kijkt en ziet wat er gebeurt en wat er moet gebeuren… Wij kunnen hem niet helpen. De grote spreuken bergen thans vele gevaren in zich en het grootste onheil van alles schuilt in de Leer die gij zojuist genoemd hebt. Wij moeten standhouden zoals hij ons gevraagd heeft, en waken over de wallen van Roke en over de kennis der Namen.’

‘Ja,’ zei de Oproeper. ‘Maar ik moet nu gaan en dit alles overdenken.’ En hij verliet het vertrek in de toren met ietwat stramme schreden en opgeheven edel, donker hoofd. De volgende morgen wilde de Veranderaar hem spreken. Na vergeefs te hebben aangeklopt ging hij zijn kamer binnen en vond hem languit op de stenen vloer liggen als was hij door een hevige slag achterovergeworpen. Hij lag met uitgestrekte armen als maakte hij het brede gebaar der oproeping,

maar zijn handen waren koud en zijn geopende ogen zagen niets. De Veranderaar knielde bij hem neer en riep hem met de macht der wijzen, noemde hem bij zijn naam, Thorion, tot driemaal toe, maar hij bleef roerloos liggen. Hij was niet dood, maar het sprankje leven dat hem restte, was slechts voldoende om zijn hart traag te doen kloppen en een vleugje adem toe te voeren aan zijn longen. De Veranderaar nam zijn handen in de zijne en fluisterde: ‘O, Thorion, ik was het die u dwong in de Steen te kijken. Het is mijn schuld.’ Dan liep hij haastig het vertrek uit en zei tot allen die hij tegenkwam, Magisters en leerlingen: ‘Nu rust de hand van de vijand ook op ons, op het door tover omheinde Roke, en heeft onze macht in haar kern getroffen.’ Hij was altijd een goedmoedig man geweest, maar hij keek nu zo verwezen en kil dat allen vrees beving die hem zagen. ‘Zorg voor de Magister der Oproeping,’ zei hij. ‘Maar wie zal zijn geest terugroepen, nu hij die deze kunst beheerste, is heengegaan?’

Hij ging naar zijn vertrek en allen gingen zij schuw opzij om hem doortocht te bieden. Men liet de Magister der Kruiden roepen. Op diens raad legden zij Thorion de Oproeper te bed en dekten hem warm toe; hij brouwde hem echter geen heeldrank noch zong hij voor hem de liederen die het zieke lichaam of de verstoorde geest verlichting schenken. Bij hem was een van zijn leerlingen, een knaap die nog geen tovenaar was maar grote aanleg had voor de kunst der heling; deze vroeg hem: ‘Meester, is er dan niets wat u voor hem kunt doen?’

‘Niet aan deze zijde van de muur,’ zei de Magister der Kruiden. Dan bedacht hij tot wie hij sprak en voegde eraan toe: ‘Hij is niet ziek, jongen; maar zelfs als dit een koorts was of een ziekte van het lichaam, dan weet ik nog niet of onze kennis hem veel zou helpen. Het lijkt of er de laatste tijd geen kracht ligt in mijn kruiden en als ik de woorden weef van onze spreuken, schuilt er in hen geen macht.’

‘Dan klinkt als wat de Magister der Zangen ons gisteren gezegd heeft. Hij zweeg midden in een lied dat hij ons leerde, en zei: ‘Ik weet niet wat de zin is van dit lied.” En hij liep het vertrek uit. Een paar van de jongens begonnen te lachen, maar mij leek het of de grond onder mijn voeten wegzonk.’ De Heler keek naar het open, opmerkzame gezicht van de knaap en toen omlaag naar het kille, starre gezicht van de Oproeper. ‘Hij zal bij ons terugkeren,’ zei hij. ‘De liederen zullen niet in vergetelheid raken.’

Die nacht vertrok de Magister der Veranderingen van Roke. Niemand zag hem weggaan. Hij sliep in een vertrek waarvan het raam uitzag op een tuin; ’s ochtends stond het venster open en was hij verdwenen. Men meende dat hij, zo vaardig in verandering, zichzelf de gedaante had gegeven van een vogel of vleermuis, wellicht zelfs van een wolk of wind, want er was geen gedaante of geaardheid die

zijn kunst niet ter beschikking stond. Zo was hij weggevlucht van Roke, misschien op zoek naar de Archimagus. Sommigen wisten hoe snel een veranderaar in zijn eigen spreuken wordt gevangen als zijn wil en weten hem in de steek laten, en zij maakten zich zorgen over hem, maar deelden hun zorg niet met de overigen. Zo ontbraken er in de Raad der Wijzen nu drie Magisters. De dagen verstreken en er kwam geen enkel bericht van de Archimagus en de Oproeper lag op zijn bed als een dode en de Veranderaar keerde niet terug en kille dreiging groeide aan in het Hoge Huis. De jongens fluisterden onder elkaar en sommigen spraken erover Roke te verlaten, omdat zij het onderricht waarvoor zij er gekomen waren, niet ontvingen. ‘Misschien,’ zei er een, ‘zijn het van aanvang af wel allemaal leugens, al die geheime kunsten en machten. Van de Magisters doet enkel de Magister der Handen nog zijn goochelkunstjes en die zijn, naar wij allen weten, niets dan waan. En thans verbergen de anderen zich of weigeren iets te doen omdat hun kunst is ontmaskerd. Een van zijn toehoorders zei: ‘Wat is dan toverkunst? Wat is die macht der magie anders dan een spel van schijn? Heeft zij ooit een mens aan de dood ontrukt of hem tenminste een lang leven geschonken? Als tovenaars de macht bezitten die zij voorgeven te bezitten, zouden zij toch zeker allen eeuwig blijven leven?’ En hij en de andere jongens begonnen te vertellen van de dood der grote Wijzen, hoe Morred op het slagveld was gesneuveld en Nereger gedood was door de Grijze Magus en Erreth-Akbe door een draak en Gensher de vorige Archimagus gewoon door een ziekte, in zijn bed gestorven als ieder ander. Sommigen der jongens hoorden dit met vreugde aan, want er was afgunst in hun hart; anderen hoorden het aan en het sneed hen door de ziel.

En al die tijd bleef de Magister van het Web geheel alleen in de Hout en liet er niemand binnen.

De Poortwachter liet zich zelden zien, maar bleef dezelfde als vroeger. Er lag geen schaduw over zijn ogen. Hij glimlachte en hield de poorten van het Hoge Huis bereid voor de terugkeer van hun meester.

Het drakenspoor

In de zeeën aan de verste grenzen van het Westruim ontwaakte de meester van het Eiland der Wijzen verkrampt en stijf in een kleine boot; het was een stralende koude morgen en hij ging rechtop zitten en geeuwde. Even later wees hij naar het noorden en zei tot zijn geeuwende metgezel: 'Kijk. Zie je die twee eilanden daar? Dat zijn de meest zuidelijke eilanden van het Drakenspoor.'

'U hebt ogen als een havik, heer,' zei Arren die door zijn slaap heen over de zee tuurde en er niets kon ontwaren. 'Daarvoor ben ik dan ook een Sperwer,' zei de tovenaar; hij was nog steeds opgewekt als had hij alle voorbedacht en voorgevoel van zich af gezet. 'Kun je ze nu zien?'

'Ik zie een paar meeuwen,' zei Arren na zich de ogen te hebben uitgewreven en de hele blauwgrijze horizon voor zich te hebben afgespeurd.

De tovenaar begon te lachen. 'Denk je dat een havik meeuwen al op twintig mijl afstand in de gaten krijgt?' Terwijl de zon stralend opsteeg boven de nevels in het oosten leken de nietige vlekjes die Arren door de lucht zag wervelen, vonken te schieten als goudpoeder opgeschud in het water, of stofjes in een zonnestraal. Toen pas besefte Arren dat het draken waren.

Terwijl Uitkijk de eilanden naderde, zag Arren de draken zweven en zwermen op de morgenwind en zijn hart schoot met hen op van vreugde, de vreugde der vervulling die grenst aan de smart. In die vlucht lag de volle luister van de sterfelijkheid. Hun schoonheid was een mengeling van grimmige kracht, ongetemde wildheid en bezonnen bekoorlijkheid. Dit immers waren wezens met verstand, met een taal en met oude wijsheid: hun banen weefden zich dooreen met woeste, welbewuste eendracht.

Arren zei niets, maar hij dacht: 'Wat nu nog komt heeft niets meer te beduiden; ik heb de draken zien opstijgen in de morgenwind.'

Soms echter werd het weefsel verstoord en braken hun kringen; vaak ook liet tijdens de vlucht een der draken een vuurstraal ontsnappen uit zijn neusgaten die zich kromde en in de lucht bleef hangen, voor even de vurige golving vastleggend van het lange, gewelfde drakenlijf. Toen hij dat zag, zei de tovenaar: 'Zij zijn woedend. Zij dansen hun woede uit op de wind.' En even naderhand zei hij: 'Nu zitten we middenin het wespennest.' Want.de draken hadden het kleine zeil op de golven in het oog gekregen en eerst brak er één, toen een ander los uit de wervelwind van hun dans en kwam snel en strak aanvliegen op de wind, roeiend met machtige wieken, recht op de boot af.

De tovenaar keek naar Arren die aan de helmstok zat, want er stond een ruwe, dwarse golfslag. De knaap hield de boot op vaste koers met vaste hand hoewel zijn ogen gericht waren op het slaan der drakenvlerken. Als was hij gerustgesteld, draaide Sperwer zich weer om en liet staande bij de mast de toverwind wegvallen uit het zeil. Hij hief zijn staf op en begon te spreken met luide stem.

Op het horen van zijn stem en de woorden van de Oude Spraak maakte een deel der draken midden in hun vlucht een zwenking, verspreidde zich en keerde terug naar de eilanden. Andere hielden in en hingen ten aanval bereid in de lucht, de klauwen aan hun voorpoten als zwaarden geveld. Eén liet zich zakken tot vlak boven het water en vloog traag op hen toe; met twee machtige slagen was hij recht boven de boot. De geharnaste buik raakt bijna aan de mast. Arren zag het rimpelige onbeschermde vlees aan de binnenkant tussen schouder en borst, de enige zichtbare plaats waar men een draak kan verwonden voor zover althans de speer die toeslaat, niet door een machtige tover wordt gestuit. De rook die opkrulde uit de lange getande bek, verstikte hem en voerde een lijkenstank met zich die hem deed huiveren en kokhalzen.

De schaduw streek over hen heen en keerde terug, even laag als tevoren; en dit maal voelde Arren vóór de rook uit de helse gloed van de adem. Hij hoorde Sperwers stem, klaar en gebiedend. De draak vloog over hen heen. Toen keerden alle draken terug naar de eilanden als een stroom vurige asdeeltjes voortgedreven door een windvlaag.

Arren haalde verlicht adem en veegde zijn voorhoofd af waarop het koude zweet hem was uitgebroken. Hij keek naar zijn metgezel en zag dat diens haar wit geworden was: de adem van de draak had de punten verzengd en doen opkrullen. En de zware stof van het zeil was aan een krant bruin en geschroeid. ‘Je haren zijn wat aangebrand, jongen.’

‘De uwe ook, heer.’

Sperwer streek verrast met de hand over zijn hoofd. ‘Wel verdraaid. Wat een brutaliteit; maar ik wil met die schepsels geen ruzie maken. Ze zijn blijkbaar opgewonden en over hun toeren. Spreken deden zij niet. Ik heb nog nooit een draak ontmoet die niet sprak voordat hij toesloeg, al was het alleen maar om zijn prooi te folteren... Nu moeten we verder gaan. Kijk ze niet in de ogen, Arren. Wend, als het moet, je gezicht af. We gaan met de wind van de wereld; er staat een frisse bries uit het zuiden en ik zou mijn kunst wel eens voor andere zaken nodig kunnen hebben. Hou haar zo ze gaat.’ Uitkijk voer verder en al spoedig lag er aan bakboord in de verte een eiland en aan stuurboord het tweetal dat zij het eerst gezien hadden. Deze laatste verhieven zich boven de zee als lage klippen en heel de naakte rots zag wit van de uitwerpselen der draken en die der kleine

zwartgekopte sterntjes die er onbevreesd hun nest hadden gebouwd.

De draken waren hoog opgestegen en cirkelden als gieren boven hen rond in de lucht. Geen enkele stootte er nogmaals omlaag op de boot. Nu en dan schreeuwden zij tot elkaar, schel en schril over afgronden van lucht, maar als die kreten woorden waren van hun taal, bleven zij voor Arren onverstaanbaar. De boot rondde een kleine kaap en op de kust verhief zich iets dat hij aanvankelijk voor een vervallen burcht aanzag. Het was een draak. Een van zijn zwarte vleugels lag onder zijn lijf, de ander, in volle lengte uitgestrekt op het strand, hing neer in het water; het komen en gaan van de golfslag bewoog haar zachtjes heen en weer in spottende nabootsing van een vlucht. Het lange slangelijf lag languit over rots en zand. Een van de voorpoten ontbrak, pantser en vlees waren weggescheurd van de machtige boog der ribben en de buik was opengereten zodat meters ver in de omtrek het zand zwart was van giftig drakebloed. Toch leefde het monster nog. Er woont in draken een zo grote levenskracht dat enkel een tovermacht gelijk aan die van henzelf ze snel doet sterven. De groen-gouden ogen waren geopend en toen de boot voorbijvoer, kwam er nauw merkbaar beweging in de magere, ontzaglijke kop en spoot er met rochelend sissen stoom op uit zijn neusgaten, vermengd met een regen van bloed.

Het strand tussen de stervende draak en de zeeoever was doorploegd en geschroeid door de poten en machtige lijven van zijn soortgenoten, en zijn ingewanden waren in het zand vertrapt. Noch Arren noch Sperwer zei iets voordat zij een goed eind van het eiland verwijderd waren en door de woelige, roerige nauwte van het Drakenspoor, vol riffen, pieken en rotsblokken, koers zetten naar de noordelijke eilanden van de dubbele keten. Toen zei Sperwer: ‘Dat was een afschuwelijk gezicht,’ en zijn stem klonk mat en kil. ‘Eten zij… eten zij hun eigen soortgenoten op?’

‘Nee. Evenmin als wij. Zij zijn tot razernij gedreven. Hun taal is hen ontnomen. Zij die reeds spraken voor de mensen spraken, zij die ouder zijn dan enig levend wezen, de Kinderen van Segoy… zij zijn vervallen tot de stomme angst der dieren. Ach, Kalessin. Waarheen hebben uw vlerken u gedragen? Hebt gij tijdens uw leven nog moeten zien hoe uw ras de schande leerde?’ Als aangeslagen ijzer galmde zijn stem over de zee en omhoogkijkend zocht hij met de ogen de hemel af. Maar de draken waren nu achter hen en cirkelden laag over de rotsige eilanden en het bloedbezoelde strand, en boven hen was niets dan de blauwe hemel en de middagzon.

Er was in die tijd geen levende mens die langs het Drakenspoor gezeild was of het ook maar gezien had, behalve de Archimagus. Meer dan twintig jaar tevoren was hij het in volle lengte doorgevaren, van oost naar west en weer terug. Voor een zeeman was het een

nachtmerrie en een verrukking. De zee vormde er een doolhof van blauwe kreken en groene zandbanken; met hand en woord, met aandacht en waakzaamheid loodsten Sperwer en Arren nu hun boot door de rotsen en riffen van dit netwerk. Sommige ervan lagen onder of half onder de deinende golfslag en waren overdekt met zeeanemonen, mosselen en waaierende zeevarens: als zeemonsters met schubben en schalen. Andere rezen als klippen en pieken kaal op uit de zee en hadden de vorm van bogen en halfbogen, gebeeldhouwde torens, fantastische dierengestalten met de rug van een beer en de kop van een slang, ontzaglijke monsters, wanstaltig en warrig alsof er halfbewust leven rondwoelde in de rots. De golven sloegen ertegen met een geluid als een ademtocht en de rots glansde vochtig van het zilte, ziedende schuim. In een van die klippen herkende men van de zuidkant duidelijk de opgetrokken schouders en het machtige edele hoofd van een man die zich peinzend neerboog over de zee; maar toen de boot verder was gevaren en men er vanuit het noorden naar keek, was al het menselijke verdwenen en school er tussen massieve rotsen een grot waarin de zee oprees en daalde met een hol en donderend geraas. En in dat geluid meenden zij een woord te horen, een lettergreep. Terwijl zij verder zeilden werd het door echo's minder verminkt en was de lettergreep duidelijk hoorbaar zodat Arren vroeg: 'Klinkt er niet een stem daar in die grot?'

'De stem van de zee.'

'Maar ik hoor een woord.'

Sperwer luisterde; hij keek naar Arren en toen weer naar de grot. 'Wat hoor je dan?'

'Zoiets als de klank "ahm".'

'In de Oude Spraak betekent dat "begin" of "lang geleden". Maar ik hoor het als "Ohb" en dat is een der woorden om het einde aan te duiden… Kijk uit daar.'

Hij brak plotseling af op hetzelfde moment dat ook Arren waarschuwde: 'Een zandbank.' En hoewel Uitkijk als een kat door de gevaren glipte, hadden ze nu een hele tijd de handen vol met het manoeuvreren en verdween de grot met de donderende stem en het raadselachtige woord traag in de verte achter hen.

Nu zij uit het spookspel der rotsen naar buiten kwamen, werd het water dieper. Recht voor hen uit doemde een eiland op als een burcht. De klippen waren zwart en bestonden uit vele cilinders of machtige pijlers die dicht opeengepakt met scherpe randen en gladde huid driehonderd voet hoog kaal oprezen uit het water.

'Dat is de Burcht van Kalessin,' zei de tovenaar. 'Zo noemden de draken het, toen ik hier lang geleden was.'

'Wie is Kalessin?'

'De oudste…'

‘Heeft hij het gebouwd?’

‘Dat weet ik niet. Ik weet niet of het wel gebouwd werd. En evenmin hoe oud hij is. Ik zeg “hij”, maar zelfs dat weet ik niet. Voor Kalessin is Orm Embar zoveel als een eenjarig kind. En jij en ik eendagsvliegen.’ Hij liet zijn ogen gaan langs de geduchte wallen en ook Arren keek er wantrouwend naar en bedacht hoe een draak van die verre zwarte rand naar hen omlaag kon stoten en bijna gelijk met zijn schaduw op hen zou neerstorten. Maar er kwam geen draak. Zij voeren traag door het kalme water aan lijzijde van de rots en hoorden niets dan het murmelen en klotsen der beschaduwde golven tegen de zuilen van basalt. Het water was hier diep, zonder riffen en rotsen; Arren zat aan het roer en Sperwer stond op de voorplecht, spiedend langs de klippen en langs de wolkenloze hemel boven hen. Eindelijk verliet de boot de schaduw van de Burcht van Kalessin en kwam weer in het zonlicht van de late namiddag. Zij waren het Drakenspoor doorgevaren. De tovenaar hief het hoofd op als iemand die ziet waarnaar hij heeft uitgekeken, en door de wijdse gouden hemel voor hen kwam nu op gouden vlerken de draak Orm Embar op hen toevliegen. Arren hoorde hoe Sperwer hem toeriep: ‘Aro Kalessin?’ De betekenis daarvan kon hij wel vermoeden, maar het antwoord van de draak was hem volkomen onbegrijpelijk. Toch had hij bij het horen van de Oude Spraak steeds het gevoel dat hij op het punt stond haar te verstaan, haar bijna verstond; als een taal die hij enkel vergeten was, en niet een die hij nooit had gekend. Als Sperwer haar sprak klonk zijn stem helderder dan wanneer hij Hardisch sprak en hij leek dan een soort stilte rond de woorden te leggen als bij het zachte aanslaan van een grote klok. Maar de stem van de draak klonk als een gong, diep en schril, of als het sissend schallen van bekkens. Arren keek toe hoe zijn metgezel daar stond op de smalle voorplecht en sprak met het huiveringwekkende monster dat boven hem zweefde en de hemel voor de helft verduisterde; en in het hart van de jongen welde iets op als vreugdevolle trots nu hij zag hoe nietig de mens was, hoe kwetsbaar en hoe geducht. Want als het enkel op lijfsgeweld aankwam, had de draak met een enkele slag van zijn geklauwde voorpoot het hoofd van die man van zijn schouders kunnen scheuren, hem kunnen vermorzelen en de boot tot zinken kunnen brengen zoals een steen een drijvend blad tot zinken brengt. Maar Sperwer was evenzeer te duchten als Orm Embar en de draak wist dat. Sperwer keek achterom. ‘Lebannen,’ zei hij en de knaap stond op en liep naar voren, ook al voelde hij geen behoefte nog één stap dichter in de buurt te komen van die vijftien voet lange kaken en de gerekte, geelgroene ogen met spleetvormige pupil die uit de lucht hem toegloeiden.

Sperwer zei niets tegen hem, maar legde een hand op zijn schouder en sprak weer kort met de draak. ‘Lebannen,’ zei de statige

stem waarin geen emotie doorklonk. ‘Agni Lebannen.’ Arren sloeg de ogen op; maar de hand van de tovenaar waarschuwde hem en hij vermeed de blik van die groen-gouden ogen.

Hij kon niet spreken in de Oude Spraak, maar hij was niet met stomheid geslagen. ‘Ik groet u, Orm Embar, Vorst der draken,’ zei hij met heldere stem als een vorst die zijn groet brengt aan een gelijke.

Toen bleef het stil en Arrens hart klopte hem als razend in de keel. Maar Sperwer stond naast hem en glimlachte. Daarna begon de draak weer te spreken en Sperwer gaf antwoord en het leek Arren uren te duren. Tenslotte kwam plotseling het einde. Met een enkele slag van zijn vlerken die de boot bijna had doen omslaan, verhief de draak zich in de lucht en was verdwenen. Arren keek naar de zon en zag hoe zij niet dichter bij haar ondergang was dan tevoren; er was in werkelijkheid maar weinig tijd verstreken. Maar over het gezicht van de tovenaar lag een kleur als van vochtige as en zijn ogen schitterden toen hij zich naar Arren omdraaide. Hij ging op een roeibank zitten.

‘Goed gedaan, mijn jongen,’ zei hij met schorre stem. ‘Het is niet gemakkelijk… spreken met een draak.’ Arren haalde wat voedsel tevoorschijn, want zij hadden heel die dag nog niets gegeten; en zolang zij aten en dronken bleef de tovenaar zwijgen. Tegen die tijd stond de zon laag boven de horizon, hoewel het zo kort na midzomer op deze noordelijke breedten eerst laat en langzaam nacht werd. ‘Nu,’ zei hij tenslotte, ‘voor zijn doen heeft Orm Embar me heel wat verteld. Hij zegt dat wij degene die we zoeken, wel en niet op Selidor kunnen vinden… Het is voor een draak erg moeilijk zonder arglist te spreken. Zij zijn arglistig van aard. En zelfs als een van hen een mens de waarheid zou willen zeggen — wat zelden voorkomt — weet hij nog niet hoe een mens tegen die waarheid aankijkt. Ik vroeg hem dus: “Zoals ook uw vader Orm op Selidor is?” Je weet immers dat Orm en Erreth-Akbe daar in hun tweegevecht omkwamen. En hij antwoordde: “Nee en ja. U zult hem op Selidor vinden, maar niet op Selidor.” ’ Sperwer zweeg en dacht diep na, kauwend op een harde korst brood. ‘Wellicht bedoelde hij dat de man wel niet op Selidor is, maar dat ik toch daarheen moet gaan om hem te vinden. Wellicht ‘Toen vroeg ik hem over de andere draken. Hij vertelde dat deze man zich onder hen heeft gewaagd en geen vrees voor hen koesterde omdat hij als hij gedood werd, uit de dood weer in zijn lichaam terugkeerde en herleefde. En daarom vrezen zij hem als een wezen buiten de natuur. Door hun vrees kreeg zijn toverkunst macht over hen en kon hij hen de Taal der Schepping ontnemen waardoor zij ten prooi vielen aan hun eigen woeste aard. Vandaar dat zij elkander verscheuren of zichzelf het leven nemen door zich in zee te storten...een smadelijke dood voor de slang van het vuur, het dier van wind en vlammen. Toen vroeg ik: “Waar is Kalessin, uw meester?” en ik kreeg niet meer te

horen dan: “In het westen,” wat erop zou kunnen duiden dat Kalessin naar de andere landen is gevlogen die volgens de draken verder liggen dan ooit een schip is gevaren; maar het kan ook op iets anders duiden. Ik hield dus maar op met mijn vragen en toen stelde hij de zijne en zei: “Op mijn terugkeer naar het noorden vloog ik over Kaltuel en over de Toringaten.

Op Kaltuel zag ik dorpelingen een klein kind doden op een altaar van steen en op Ingat zag ik hoe een tovenaar vermoord werd door zijn eigen stadgenoten die hem stenigden. Denkt gij, Ged, dat zij het kind zullen opeten? Zal de tovenaar uit de dood terugkeren en zijn stadgenoten stenigen?” Ik dacht dat hij de spot met mij wilde drijven en er lag reeds een woedend antwoord op mijn lippen, maar het was geen spot. Hij zei: “De dingen hebben hun zin verloren. Er is een gat in de wereld en de zee vloeit erdoor weg. Het licht vloeit erdoor weg. Ons zal niets anders resten dan het dorre land. Er zal geen spreken meer zijn en geen sterven.” Zo begreep ik dan eindelijk wat hij mij zeggen wilde.’

Arren begreep het niet en hij was bovendien pijnlijk verontrust. Want toen hij de woorden van de draak herhaalde, had Sperwer onmiskenbaar zichzelf genoemd bij zijn ware naam. En daarmee werd Arren onaangenaam herinnerd aan die meelijwekkende vrouw op Lorbanery die hen had toegeschreeuwd: ‘Mijn naam is Akaren.’ Als bij de mensen de machten van toverkunst en van muziek, van taal en vertrouwen vergingen en verdorden, als vrees hen tot razernij dreigde te brengen zodat zij evenals de van hun zinnen beroofde draken, elkander zouden aanvallen en verscheuren — zou, als dat allemaal gebeurde, zijn meester stand kunnen houden? Was zijn kracht ertegen opgewassen? Men zou het niet denken als men hem daar zo zag zitten, gebogen over zijn avondmaal van brood en gerookte vis, met grauwe vuurverzengde haren en slanke vingers en vermoeide gelaatstrekken.

Toch had de draak ontzag voor hem ‘Wat zit je dwars, jongen?’ Hij zou enkel met de waarheid genoegen nemen. ‘U hebt uw naam uitgesproken, heer.’

‘Ach ja. Ik was vergeten dat ik dat nog niet eerder gedaan had. Als we de weg gaan die we gaan moeten, is het nodig dat je mijn ware naam kent.’ Hij keek Arren kauwend aan. ‘Dacht je dat ik seniel geworden was en zonder zorg en zinnen mijn naam zomaar rondplapperde als een oude, half blinde man? Dat nog niet, jongen.’

‘Nee,’ zei Arren en hij was zo van zijn stuk gebracht dat hij het daarbij moest laten. Hij was doodop; het was een lange dag geweest, vol draken. En het pad voor hem uit werd donker. ‘Arren,’ zei de tovenaar, ‘nee: Lebannen; waar wij heen gaan is geen mogelijkheid zich te verschuilen. Allen dragen er hun eigen ware naam.’

‘Doden kan men geen kwaad aandoen,’ zei Arren somber. ‘Maar

het is niet alleen daar, niet alleen in de dood, dat de mensen zich tot hun naam bekennen. Zij die men het diepst kan verwonden, de meest kwetsbaren, zij die liefde geschonken hebben en haar niet meer hebben teruggenomen, ook zij noemen elkander bij hun naam. De trouwhartigen, de schenkers van leven… Je bent uitgeput, jongen. Ga liggen en slaap. We hoeven heel de nacht enkel maar deze koers aan te houden; dan zullen we tegen de ochtend in zicht komen van het laatste eiland van de wereld.'

Er lag in zijn stem een ontwapenende tederheid. Arren rolde zich op de voorplecht in een deken en terstond sloop de slaap in hem binnen. Hij hoorde hoe de tovenaar zacht, bijna fluisterend een lied aanhief, niet in de Hardische taal, maar in de woorden der Schepping; en toen hij op het punt stond die woorden dan eindelijk te begrijpen en zich te herinneren wat zij betekenden, juist voor hij ze begreep, viel hij in een diepe slaap. Zwijgend borg de tovenaar hun brood en vlees weg, keek het tuigwerk na, maakte de hele boot aan kant en ging toen de hand aan de schoot van het zeil achterin de boot bij het roer zitten. Hij riep een krachtige toverwind in het zeil en onvermoeibaar spoedde Uitkijk zich naar het noorden, als een pijl over de zee. Hij keek naar Arren. Over het gezicht van de sluimerende knaap lag de roog-gouden glans van de lange zonsondergang en de wind speelde door zijn warrige haren. De weke, willige, prinselijke trekken van de jongen die nog slechts enkele maanden tevoren op de rand van de fontein in het Hoge Huis had gezeten, waren verdwenen; het gezicht was nu magerder, harder en veel krachtiger. Maar daarom niet minder schoon. 'Ik heb niemand gevonden die ik op mijn weg kon volgen,' zei de Archimagus Ged met luide stem tot de slapende jongen of de luchthartige wind. 'Niemand behalve gij. En gij moet nu uw eigen weg gaan, niet de mijne. Toch zal uw koningschap ten dele ook het mijne zijn. Want ik heb u het eerst erkend. Ik heb u het eerst erkend. En in de dagen hierna zal ik mij daardoor hogere lof verwerven dan door enige andere daad van mijn tovermacht... Als er hierna nog dagen zullen komen. Want eerst zullen wij beiden op het zwenkpunt van de weegschaal moeten staan, op de schraagbalk van de aarde. Val ik, dan valt ook gij en met ons al het overige… Tijdelijk, tijdelijk. Geen duisternis duurt eeuwig. En zelfs daar schijnen er sterren… Maar hoe gaarne zou ik u in Havnor gekroond zien worden, zou ik het zonlicht willen zien schijnen op de Toren van het Zwaard en op de Ring die wij voor u hebben meegebracht uit Atuan, uit de tomben der duisternis, wij, Tenar en ik, in een tijd dat gij nog niet geboren waart.'

Toen lachte hij, wendde zijn gelaat naar het noorden en zei in de taal der mensen tot zichzelf: 'Een geitenjongen die de telg van Morred zijn troon hergeeft. Zal ik het dan nooit leren?' En terwijl hij daar zat

met de schootlijn in de hand en opkeek naar het strak gespannen zeil dat zich rood kleurde in het laatste licht uit het westen, begon hij weer te spreken met zachte stem: ‘Niet in Havnor zou ik willen zijn en evenmin op Roke. Het is tijd de macht de rug toe te keren, het speeltuig van vroeger weg te leggen en verder te gaan. Het is tijd, dat ik naar huis ga. Ik zou Tenar willen zien. Ik zou Ogion willen zien en met hem willen spreken vóór hij sterft, in zijn hut op de klippen van Re Albi. Ik hunker ernaar om rond te dwalen over de berg, de berg van Gont, in de wouden, in de herfst onder de felgekleurde bladeren. Geen koninkrijk evenaart dat der wouden. Het is tijd dat ik erheen ga, in stilte, alleen. Wellicht zal ik daar dan eindelijk leren wat ik nooit geleerd heb en waarin geen kunst of macht mij kan onderrichten.’ De hemel in het westen vlamde op in een laaiende luister van rood en kleurde de zee karmozijn en het zeil erboven klaar als bloed; en toen viel vredig de nacht. Heel die lange nacht sliep de knaap en waakte de man, staag voor zich uit turend in de duisternis. Er stonden geen sterren.

Selidor

Toen Arren de volgende ochtend ontwaakte, zag hij voor de boot uit de kusten van Selidor, wazig en laag in het blauwe westen.

Er waren in het Paleis van Berila oude kaarten die getekend waren in de dagen der Koningen, toen er nog kooplieden en ontdekkingsreizigers uitzeilden van de Binnenste Landen en de Ruimen beter bekend waren. Op twee der wanden van de troonzaal van de Vorst was in mozaïek een grote kaart van het noorden en westen aangebracht met vlak boven de troon in goud en grauw het eiland Enlad. Deze kaart kwam Arren nu voor de geest zoals hij haar talloze malen in zijn jeugd gezien had. Ten noorden van Enlad lag Osskil en ten westen Ebosskil met meer naar het zuiden de eilanden Semel en Pain. Daar liep de grens van de Binnenste Landen en erachter was enkel nog het bleek blauwgroene mozaïek van de lege zee met hier en daar een kleine dolfijn of een walvis. Eindelijk kwam dan — na de hoek waar noord- en westwand elkaar ontmoetten — het eiland Narveduin met nog drie andere. Dan weer de lege zee, verder en verder, tot dan aan het eind van de wand en de einder van de kaart nog Selidor lag en daarna niets meer. Hij kon het zich levendig herinneren: de gebogen vorm met in het hart een brede baai die door een enge toegang uitzag naar het oosten. Zo ver naar het noorden waren ze nu nog niet; ze koersten naar een diepe inham in de zuidelijke kaap van het eiland en gingen er aan land, terwijl de zon nog laag in de morgennevels boven de horizon stond. Zo kwam er een einde aan hun lange tocht van de Paden van Balatran naar het meest westelijke eiland. Toen zij Uitkijk op het strand getrokken hadden en na zo lange tijd weer rondliepen op vaste grond, was de rust van de aarde voor hen een vreemde gewaarwording.

Ged beklom een laag, met gras gekroond duin waarvan de kam een weinig naar voren stak boven de steile helling en door de taaie wortels van het gras was samengesnoerd tot een kroonlijst. Toen hij de top had bereikt, bleef hij staan en keek naar het noorden en westen. Arren was bij de boot gebleven om zijn schoenen aan te trekken die hij al vele dagen niet meer had gedragen; ook haalde hij zijn zwaard tevoorschijn en gordde het aan, dit keer zonder te overleggen of hij het al dan niet zou doen. Toen klom ook hij op het duin en keek aan Geds zijde uit over het land.

Laag en met gras begroeid liepen de duinen een halve mijl landinwaarts, dan kwamen lagunen, dicht omzoomd met zegge en zoutriet en daarachter lagen zover het oog reikte, lage, lege geelbruine heuvels. Selidor was schoon en verlaten. Nergens was er een teken te bekennen van de mens, zijn werken en wonen. Geen dier was er te

zien en geen vlucht van meeuwen, wilde ganzen of andere vogels steeg op van de met riet omzoomde meren.

Zij klommen aan de landzijde van het duin omlaag en het razen der brekers en het suizen van de wind vielen weg achter het zand van de helling zodat het volkomen stil werd. Tussen dit eerste duin en het volgende lag een dal met zuiver zand, beschut tegen wind, terwijl de morgenzon haar warme stralen wierp op de westelijke helling. ‘Lebannen,’ zei de tovenaar die Arren nu aansprak met zijn ware naam, ‘Ik heb deze nacht niet kunnen slapen en nu moet ik het. Blijf bij me en hou de wacht.’ Hij ging in de zon liggen, want in de schaduw was het koud, legde zijn arm over de ogen, zuchtte en sliep in. Arren ging naast hem zitten. Hij zag enkel de witte hellingen van het duin en het gras aan de top, wuivend tegen de nevelig-blauwe hemel en de helgele zon. Er was geen geluid te horen dan het gedempte geraas van de branding en een enkele maal een zacht gefluister als een windvlaag de zandkorrels deed opstuiven. Hoog boven in de lucht zag Arren iets vliegen dat een arend had kunnen zijn, maar een arend was het niet. Het maakte een bocht en stootte omlaag, kwam neer onder zoeven en schril gefluit van gestrekte gouden vlerken. Het streek neer op de top van het duin met vreeswekkende klauwen. De ontzaglijke kop stond zwart met vurige spranken afgetekend tegen de zon.

De draak kroop een eindje de helling af en begon te spreken. ‘Agni Lebannen,’ zei hij.

Arren stond tussen Ged en de draak en antwoordde: ‘Orm Embar.’ Én hij hield zijn zwaard ontbloot in de hand. Het was nu niet zwaar. Het gladde, afgesleten gevest lag hem prettig in de hand; het voegde zich naar zijn greep. Het blad was licht en gretig uit de schede gegleden. De macht van het zwaard, zijn ouderdom stonden aan zijn kant, nu hij wist hoe hij ze moest gebruiken. Het was zijn zwaard. Weer sprak de draak, maar Arren begreep niet wat hij zei. Hij keek achter zich naar zijn slapende metgezel die door het razen en zoeven der vlerken niet was ontwaakt, en zei tot de draak: ‘Mijn meester is vermoeid; hij slaapt.’

Daarop kroop en kronkelde Orm Embar verder omlaag tot op de bodem van het dal. Op de grond bewoog hij zich log, niet licht en soepel als tijdens zijn vlucht, maar er lag een beklemmende gratie in de trage tred van zijn grote geklauwde poten en de boog van zijn gedoomde staart. Op de bodem trok hij de poten onder zich, hief zijn ontzaglijke kop omhoog en lag doodstil: als een drakefiguur op de helm van een krijger. Arren voelde de blik van zijn gele ogen op nog geen tien voet van hem vandaan en rook de vage brandlucht die rond het monster hing. Het was geen lijkengeur, maar een dorre lucht als van metaal die verwant was aan de vage geuren van de zee en het

zilte zand, zuiver en ontembaar.

De zon rees hoger en wierp haar stralen op de flanken van Orm Embar, deed hem opvlammen als een draak van ijzer en goud. Ged sliep nog steeds, volkomen ontspannen, en schonk evenmin aandacht aan de draak als een slapende boer aan zijn hond. Zo ging er een uur voorbij tot Arren met een schok merkte dat de tovenaar rechtop naast hem zat.

'Ben je zo aan draken gewend geraakt dat je tussen hun voorpoten in slaap valt?' zei Ged lachend en geeuwend. Toen stond hij op en begon in de taal der draken te spreken met Orm Embar.

Voordat Orm Embar antwoord gaf, gaapte ook hij — uit slaperigheid of naijver — en dat was een aanblik als zich maar weinigen levend kunnen herinneren: die rijen geel-witte tanden, scherp als zwaarden, de gevorkte, rode, vurige tong die twee maal zo lang was als het lichaam van een man, de rokende krocht van zijn keel.

Orm Embar sprak en Ged was op het punt hem te antwoorden, toen zij zich beiden omdraaiden en in Arrens richting keken. Klaar had door de stilte het holle fluisteren geklonken van staal langs schede. Arren keek omhoog naar de kam van het duin achter de tovenaar en het zwaard lag strijdklaar in zijn hand. Op de top stond een man; de zon scheen fel op hem neer en de zwakke wind speelde zachtjes met zijn gewaad. Behalve dat wuiven van de zoom en de kap van zijn lichte mantel stond hij daar roerloos als in steen gehouwen. Zijn haar was lang en zwart en viel omlaag in een weelde van glanzende krullen. Hij was rijzig en breedgeschouderd, een krachtige, knappe man. Zijn ogen leken over hen heen naar de zee te kijken. Hij glimlachte.

'Orm Embar ken ik,' zei hij. 'En jou, Sperwer, ken ik ook hoewel je ouder geworden bent sinds ik je de laatste keer gezien heb. Men heeft me verteld dat je nu Archimagus bent. Je bent dus behalve een oud, ook een groot man geworden. En je hebt een jonge dienaar bij je: zonder twijfel een leerling-tovenaar, een van hen die wijsheid leren op het Eiland der Wijzen. Wat zoeken jullie hier eigenlijk, zo ver van Roke en de onkwetsbare muren die de Magisters tegen alle kwaad behoeden?'

'Er is wel in machtiger muren een bres geslagen,' zei Ged met beide handen om zijn staf geklemd naar de man opkijkend. 'Maar zou je niet liever in het vlees tot ons komen zodat wij hem kunnen begroeten naar wie wij zo lang gezocht hebben?'

'In het vlees?' zei de man en weer glimlachte hij. 'Is tussen twee wijzen het pure vlees, het lichaam, de handel van slagers, van zo groot belang? Nee, laten wij elkaar van geest tot geest ontmoeten, Archimagus.'

‘Daar zullen we, denk ik, weinig mee opschieten. Jongen, steek dat zwaard maar weer op. Het is maar een waanbeeld, een verschijning, geen echte mens. Je kunt even goed de wind te lijf gaan. In Havnor was je haar wit en werd je Kobbe genoemd. Maar dat was enkel een roepnaam. Hoe moeten we je noemen als we elkaar ontmoeten?’

‘Jullie moeten me Heer noemen,’ zei de rijzige gestalte op de kam van het duin. ‘Goed, en wat nog meer?’

‘Koning en Meester.’

Bij deze woorden begon Orm Embar te sissen, een snijdend, afschuwelijk geluid en zijn grote ogen schoten vuur; toch keerde hij de kop af van de man en zonk hij ineen op de achterpoten als was hij niet in staat zich te bewegen. ‘En waar zullen we je ontmoeten, en wanneer?’

‘In mijn machtsgebied, wanneer het mij goeddunkt.’

‘Uitstekend,’ zei Ged; hij hief zijn staf op en bewoog haar in de richting van de rijzige man… en de man was verdwenen als een kaarsvlam die wordt uitgeblazen. Arren stond aan de grond genageld en de draak verhief zich in volle lengte op zijn vier gebogen poten, zijn pantser kletterde en zijn verkrampte lippen legden zijn tanden bloot. Maar de tovenaar leunde weer op zijn staf.

‘Het was enkel een zendschim. Een verschijning of beeld van de man. Het kan spreken en horen, maar bezit geen macht, tenzij wat onze vrees hem toedicht. En zelfs die schijn is niet waarachtig behalve als het de wens is van wie hem gezonden heeft. Ik denk niet dat we hem gezien hebben zoals hij er thans uitziet.’

‘Denkt u dat hij vlakbij ons is?’

‘Een zendschim wordt door water tegengehouden. Hij is dus op Selidor. Maar Selidor is een groot eiland, breder dan Roke of Gont en bijria even lang als Enlad. Misschien moeten we nog lang naar hem zoeken.’

Toen sprak de draak. Ged luisterde en wendde zich tot Arren. ‘Zo spreekt de Heer van Selidor: ‘Ik ben teruggekeerd in mijn eigen rijk en zal het niet verlaten. Ik zal de Ontschepper vinden en hem naar u toe brengen zodat wij hem samen kunnen verslaan.’ En heb ik niet gezegd dat als een draak ergens jacht op maakt, hij het altijd vindt?’

Daarop knielde Ged op één knie neer voor het monster als een leenman neerknielt voor zijn koning, en hij dankte hem in zijn eigen taal. En van zo nabij woei de adem van de draak gloeiend over zijn gebogen hoofd.

Orm Embar sleepte zijn gepantserd lijf het duin omhoog, sloeg de vlerken uit en steeg op in de lucht.

Ged veegde het zand van zijn kleren en zei tegen Arren: ‘Je hebt me nu zien knielen. Wellicht zul je me vóór het eind van onze queeste

nogmaals zien knielen.' Arren vroeg niet wat hij daarmee bedoelde; in de lange tijd dat zij nu samen waren had hij geleerd dat de tovenaar altijd een reden had voor zijn terughoudendheid. Toch leken hem deze woorden een boos voorteken.

Zij klommen over het duin weer terug naar de boot om te zien of zij ver genoeg buiten bereik van tij of storm lag en om er voor de nacht hun mantels te halen en het nog overgebleven voedsel. Ged bleef even staan bij de slanke boeg die hem zo lang en zo ver over vreemde zeeën had gedragen; hij legde er zijn hand op, maar weefde geen tover en sprak geen woord. Toen gingen zij opnieuw het binnenland in, naar het noorden in de richting van de heuvels. Heel de dag waren zij op weg en tegen de avond sloegen zij hun kamp op aan de oever van een beek die zich omlaag wond naar de rietverstikte meren en moerassen. Hoewel het hartje zomer was, stond er een kille wind uit het westen, uit de eindeloze, landloze ruimten van de open zee. De hemel ging schuil achter nevels en er stonden geen sterren boven de heuvels waarop nog nooit het licht van een haardvuur of venster was opgegloeid. Arren werd in het donker wakker. Hun vuur was uitgedoofd, maar de maan wierp uit het westen een grijzig nevelig licht over het landschap. In het dal van de stroom en op de hellingen rondom stond een grote menigte mensen, allen roerloos, allen zwijgend, allen met het gelaat naar Ged en Arren. Het schijnsel van de maan werd in hun ogen niet weerkaatst. Arren durfde niet te spreken, maar legde zijn hand op Geds arm. De tovenaar ontwaakte en ging rechtop zitten. 'Wat is er aan de hand?' vroeg hij. Hij volgde Arrens blik en zag de zwijgende gestalten.

Zij waren allen gehuld in een donker gewaad, zowel mannen als vrouwen. Hun gezichten waren in het zwakke licht niet duidelijk te onderscheiden, maar Arren leek het of er onder hen die vlakbij hem stonden, aan de overzijde van de stroom, een aantal waren die hij kende, maar van wie hij zich de namen niet kon herinneren. Ged stond op en zijn mantel gleed van hem omlaag. Zijn gezicht, haar en hemd lichtten bleek-zilverig op alsof het maanlicht zich er had samengetrokken. Hij strekte de arm uit in een breed gebaar en zei met luide stem: 'Ga vrij van hier, gij die eens levenden waart. Ik breek de band waarmee gij gebonden zijt: Anvassa mane harw pennodathe.' Een ogenblik bleven zij roerloos staan, heel de menigte van zwijgende gestalten. Dan wendden zij zich traag om, leken weg te dwalen in de grauwe duisternis en waren verdwenen. Ged ging zitten en haalde diep adem. Hij keek Arren aan en legde de jongen de hand op de schouder, en zijn greep was warm en vast. 'Niets om bang voor te zijn, Lebannen,' zei hij met vriendelijke spot. 'Het waren enkel de doden.' Arren knikte, maar hij klappertandde en een kou voer hem door merg en been. 'Hoe…,' begon hij, maar zijn tong en lippen wilden hem niet

gehoorzamen.

Ged begreep wat hij bedoelde. ‘Zij gaven gevolg aan zijn roep. En dit is het wat hij hen beloofde: het eeuwig leven. Zijn woord stond hen toe terug te keren. Zijn bevel dwingt hen rond te waren over de heuvels van het leven, maar zonder dat zij er een blad of grasspriet doen trillen.’

‘Is hij... is hij dan eveneens een dode?’ Peinzend schudde Ged het hoofd. ‘Doden kunnen geen doden terugroepen in de wereld. Nee, hij heeft de macht van een levende mens; en meer dan dat... Maar allen die het besluit namen hem te volgen, heeft hij bedrogen. Hij houdt zijn macht aan zichzelf. Hij speelt de Vorst der Doden; en niet alleen der doden… Maar dit waren enkel schimmen.’ Ik weet niet waarom ik bang voor hen ben,’ zei Arren. ‘Je bent bang voor hen, omdat je bang bent voor de dood, en terecht, want de dood is iets angstwekkends dat men dient te vrezen,’ zei de tovenaar. Hij legde nieuw hout op het vuur en blies over de kleine kooltjes onder de as. Een kleine, stralende vlam bloeide op aan de twijgen van het rijshout en Arren was dankbaar voor dit licht. ‘En ook het leven is iets angstwekkends,’ zei Ged, ‘dat men dient te vrezen en te prijzen.’ Zij leunden beiden achterover en wikkelden hun mantels dicht om zich heen.

Een tijdlang zwegen zij. Toen begon Ged te spreken en in zijn stem klonk diepe ernst. ‘Lebannen, ik weet niet hoe lang hij ons nog zal verontrusten met schimmen en schijngestalten. Maar je weet waar hij uiteindelijk heen zal gaan.’

‘Naar het land van duisternis.’

‘Ja, naar hen.’

‘Ik heb hen nu gezien. Ik ga met u mee.’

‘Is het je geloof in mij dat je hiertoe aanzet? Je kunt vertrouwen op mijn genegenheid, maar je kunt niet vertrouwen op mijn kracht. Want ik vermoed dat ik mijn gelijke gevonden heb.’

‘Ik ga met u mee.’

‘Maar als ik verslagen word, als ik mijn macht of mijn leven erbij inschiet, kan ik je de terugweg niet wijzen en alleen zul je die niet vinden.’

‘Ik zal met u terugkeren.’

Toen zei Ged: ‘Aan de poorten des doods heb je de drempel naar de volwassenheid overschreden.’ En daarna zei hij dat woord of die naam waarmee ook de draak Arren reeds had aangesproken, en hij sprak het uit met zachte stem: ‘Agni... Agni Lebannen.’

Daarna sprak geen van beiden meer en overviel hen weer langzaam de slaap, en zij legden zich ter ruste naast hun klein en kortstondig brandend vuur.

De volgende morgen gingen zij verder in noordoostelijke richting en dit was Arrens keuze, niet van Ged die gezegd had: ‘Kies jij onze

weg, jongen, want voor mij zijn alle wegen gelijk.' Zij haastten zich niet, want zij hadden geen doel, maar wachtten op een teken van Orm Embar. Zij volgden de laagste en buitenste heuvelrij en bleven zo meestal in zicht van de zee. Het gras was dor en kort, voor eeuwig wuivend en wuivend in de wind. Rechts van hen verhieven zich de gouden, verlaten heuvels en links van hen lagen de moerassen en de westelijke zee. Eenmaal zagen zij, ver weg in het zuiden, een vlucht zwanen, maar verder zagen zij heel die dag geen ademend wezen. En heel die dag groeide in Arren een gevoel van onvrede aan, onvrede tegen de vrees, tegen dit wachten op het ergste. Ongeduld en doffe woede welden in hem op en na uren van zwijgen zei hij: 'Dit land is even doods als het land der doden zelf.'

'Zeg dat niet,' zei de tovenaar scherp. Hij liep nog even door en ging toen verder op heel andere toon: 'Kijk naar dit land; kijk om je heen. Het is jouw koninkrijk, het koninkrijk des levens. Dit is jouw onsterfelijkheid. Kijk naar de heuvels, de sterfelijke heuvels. Zij duren niet eeuwig. De heuvels begroeid met levend gras en omspoeld met stromen van levend water… In heel de wereld, in alle werelden, in heel de onpeilbaarheid der tijden is er geen stroom die gelijk is aan een van deze hier die koud opwellen uit de aarde waar geen oog hen ziet, en zich door zonlicht en duisternis voortspoeden naar de zee. Diep zijn de bronnen van het zijn, dieper dan leven, dan dood…' Hij hield in, maar terwijl hij naar Arren keek en naar de zonovergoten heuvels, lag er in zijn ogen een grote, droeve, woordeloze liefde. En Arren zag dit en zag door dit te zien ook hem, zag hem zoals hij was, zijn ganse wezen. 'Ik kan niet onder woorden brengen wat ik bedoel,' zei Ged triest.

Maar Arren dacht terug aan dat eerste uur in de Hof van de Fontein, aan de man die er neerknielde bij het levende water van de fontein, en er welde een vreugde in hem op, even klaar als dat water in zijn herinnering. Hij keek zijn metgezel aan en zei: 'Ik heb mijn liefde geschonken aan iets dat het waard is lief te hebben. Is dat niet het koninkrijk en de onvergankelijke bron?'

'Ja, jongen,' zei Ged met stille smart.

Zij gingen beiden zwijgend verder. Maar Arren zag nu de wereld door de ogen van zijn metgezel en hij zag om hen heen de luister van het leven verscholen liggen in het zwijgende, verlaten landschap, in iedere halm van het gras dat er wuifde in de wind, in iedere schaduw, iedere steen, als een tovermacht groter dan alle andere. Het was hem als iemand die aan het begin van een tocht zonder terugkeer voor het laatst de plek die hem dierbaar is bezoekt, en haar dan ziet in haar ganse wezen, werkelijk en dierbaar zoals hij haar tevoren nooit gezien had en haar later nooit meer zien zal.

Toen de avond viel kwamen de wolken in gesloten gelederen

opzetten uit het westen, voortgedreven door een krachtige wind uit zee, en zij gloeiden vurig op in de zon die achter hen rood wegzonk naar de einder. In dat rode licht sprokkelde Arren in een vallei het hout voor hun kampvuur en toen hij opkeek, zag hij een man staan, nog geen tien passen van hem verwijderd. Het gezicht van de man was wazig en vaag, maar toch herkende Arren in hem Sopli, de Verver van Lorbanery, die dood was. Achter hem stonden anderen, allen met strakke, starende gezichten. Het leek of zij spraken, maar Arren kon de woorden niet verstaan en hoorde enkel een fluisteren dat door de wind werd weggeblazen. Sommigen van hen kwamen traag op hem toe. Hij bleef staan en keek naar hen en weer naar Sopli; toen keerde hij hen de rug toe, bukte zich en raapte weer een twijg rijshout op, maar met bevende handen. Hij legde hem bij zijn bundel en raapte er nog een op, en nog een. Toen stond hij weer recht en keek achter zich. Er was niemand te zien in de vallei, niets dan de rosse gloed over het gras. Hij keerde naar Ged terug en legde zijn bundel hout op de grond zonder iets te zeggen van wat hij gezien had. Opschrikkend uit een onrustige slaap hoorde hij heel die nacht rond zich in het nevelig duister van dat land zonder levende zielen het gefluister van de zielen der doden. Maar steeds vermande hij zich, luisterde niet en sliep weer in. Ged en hij werden pas laat wakker, toen de zon al een handbreed boven de heuvels stond en eindelijk uitrees boven de nevels en haar stralen wierp over het kille land. Terwijl zij aan hun schraal ontbijt zaten, kwam weer de draak aanvliegen en cirkelde boven hen rond in de lucht. Er laaiden vlammen op uit zijn muil en uit zijn rode neusgaten spatten vurige vonken; en zijn tanden blikkerden in die onheilspellende gloed als zwaarden van ivoor. Hij zei niets, ook niet toen Ged hem aanriep en hem toeschreeuwde in zijn eigen taal: ‘Hebt gij hem gevonden, Orm Embar?’

De draak trok de kop achterover en kromde zijn lijf in een grillige kronkel en teisterde de wind met zijn vlijmscherpe klauwen. Toen vloog hij ijlings weg naar het westen en keek tijdens zijn vlucht voortdurend achterom.

Ged greep zijn staf en sloeg ermee op de grond. ‘Hij kan niet spreken,’ zei hij. ‘Hij kan niet spreken. De taal der Schepping is hem ontnomen en laat hem achter als een adder, een tongloze worm; zijn weten is verstomd. Toch kan hij ons de weg wijzen en wij kunnen hem volgen.’ Zij slingerden hun lichte bundel op de rug en spoedden zich door de heuvels naar het westen, de richting die Orm Embar hen was voorgegaan. Acht mijlen of meer legden zij af, geen ogenblik hun snelle stage tred vertragend. Nu lag links en rechts van hen de zee en liepen zij op een lange afhellende heuvelkam die tenslotte door dorre rietvelden en langs kronkelige kreken omlaagglooide naar een halfronde plaat met ivoorkleurig zand. Dit was de meest westelijke

punt van alle landen, het eindpunt der aarde. Daar op dat zand van ivoor kroop Orm Embar, de kop omlaag als een woedende kat en zijn adem hijgend uitstotend in een regen van vuur. Op enige afstand voor hem, tussen hem en de lange, lage brekers van de zee, stond iets als een hut of schuilplaats, wit als was het gebouwd van langgebleekt drijfhout. Maar er lag geen drijfhout op deze kust die uitzag op geen enkel verdergelegen land. Toen zij dichterbij kwamen, zag Arren dat de wrakke muren van beenderen waren gebouwd: van walvis-beenderen, dacht hij aanvankelijk, maar toen zag hij de witte driehoeken, scherp als messen, en wist dat het de beenderen waren van een draak.

Zij bereikten het strand. Door spleten tussen de beenderen zagen zij het zonlicht fonkelen op de zee. De dorpel boven de deur was gemaakt van een schenkel die groter was dan een volwassen man en erbovenop stond de schedel van een mens en staarde met holle ogen uit over de heuvels van Selidor. Zij bleven staan en terwijl zij naar de schedel stonden te kijken, kwam door de deuropening eronder een man naar buiten. Hij droeg een harnas uit vroeger dagen van verguld brons; het was gebutst als door bijlslagen en de met edelstenen bezette schede van zijn zwaard was leeg. Hij had een streng gezicht met gewelfde, zwarte wenkbrauwen en een smalle neus; zijn ogen waren donker, scherp en droevig. Hij had wonden in zijn armen, in zijn keel en in zijn zijde; zij bloedden niet meer, maar het waren dodelijke wonden. Hij bleef staan, kaarsrecht en roerloos en keek hen aan.

Ged deed een stap naar voren. Zo van gezicht tot gezicht tegenover elkaar was er een zekere overeenkomst tussen beide mannen.

‘Gij zijt Erreth-Akbe,’ zei Ged. De ander staarde hem onbewogen aan en knikte eenmaal zonder te spreken. ‘Zelfs gij, zelfs gij moet aan zijn gebod gehoorzamen.’ Er klonk woede door in Geds stem. ‘O heer, in moed en macht de grootste van ons allen, keer nu terug naar de rust van uw roem en van de dood.’ Ged hief de handen omhoog en bracht ze neer in een groots gebaar terwijl hij de woorden uitsprak die hij ook tot de menigte der doden had gezegd. Voor een kort ogenblik lieten zijn handen in de lucht een breed en brandend spoor achter. Toen het verdwenen was, was ook de man in de wapenrusting verdwenen en blakerde op het zand waar hij gestaan had, enkel nog de zon neer.

Ged sloeg met zijn staf tegen de hut van beenderen en zij stortte ineen en ging op in het niets. Er bleef niets van over dan één enkele machtige rib die uit het zand omhoogstak. Hij wendde zich tot Orm Embar. ‘Is het hier, Orm Embar? Is dit de plek?’

De draak opende de muil en uitte een hijgende, sissende kreet. ‘Hier op de laatste kust van de wereld. Goed dan.’ Toen nam Ged zijn

zwarte staf van taxushout in de linkerhand, breidde de armen uit in het gebaar van oproeping en begon te spreken. Hij sprak in de taal der Schepping, maar nu verstond Arren hem dan eindelijk zoals allen wanneer zij die oproeping horen, haar moeten verstaan, omdat zij over allen macht heeft: 'Nu en hier roep ik u, mijn vijand, te verschijnen voor mijn ogen en in het vlees, en bind u met het woord dat niet zal worden uitgesproken tot het einde der tijden.'

Maar op de plaats waar hij de opgeroepene bij zijn naam had moeten noemen, zei Ged enkel: 'Mijn vijand.' Er viel een stilte alsof het bruisen van de branding was weggewist. Nog steeds stond de zon hoog aan een heldere hemel, maar Arren meende haar licht te zien afnemen en verzwakken. Duisternis legde zich over het strand en het leek of men door een beroet stuk glas keek. Het donkerst werd het vlak voor Ged en het was moeilijk te zien wat zich daar bevond. Het was alsof er zich niets bevond, niets waar het licht op kon neerschijnen, een vormeloos niets.

Plotseling trad er een man uit naar voren. Het was dezelfde man die zij ook op het duin hadden zien staan, met zwarte haren en lange armen, rank en rijzig. In de hand hield hij nu een lange stalen staf of een zwaard waarop over de hele lengte runen waren ingekerfd, en hiermee wees hij nu naar Ged die tegenover hem stond. Maar in zijn ogen lag een vreemde blik alsof zij door de zon waren verblind en niets zagen.

'Ik ben hier gekomen,' zei hij, 'uit eigen wil en langs mijn eigen weg. Gij kunt mij niet oproepen, Archimagus. Ik ben geen schim. Ik leef. Ik ben de enige die leeft. Gij meent te leven, maar zult weldra sterven, sterven. Weet gij wat ik hier in de hand houd? De staf van de Grijze Magus, van hem die Nereger tot zwijgen bracht, de Meester van mijn kunst. Maar nu ben ik de Meester en ik heb er genoeg van met u enkel een spel te spelen.' Na deze woorden reikte hij met de staf van staal naar Ged die daar stond alsof hij zich niet kon verroeren en niet kon spreken. Arren stond vlak achter hem en poogde met heel zijn wilskracht zich te bewegen, maar hij was er niet toe in staat, hij was zelfs niet in staat de hand op het gevest van zijn zwaard te leggen en zijn stem verstarde in zijn keel. Maar over Ged en Arren heen, over hun hoofden heen kwam groots en geweldig het machtige lijf van de draak met één wervelende sprong en stortte zich met volle zwaarte op de ander zodat het betoverde stalen blad zich in volle lengte door de gepantserde borst van de draak boorde: maar de man werd door het gewicht tegen de grond geslagen, verpletterd en verbrand. Orm Embar verhief zich uit het zand, kromde de rug en sloeg met zijn gevaande vlerken. Hij braakte een stroom van vuur uit en schreeuwde. Hij poogde op te vliegen, maar kon niet. Kil en kwaadaardig stak de staf in zijn hart. Hij viel neer en het bloed gutste zwart, giftig en dampend

uit zijn muil, en het vuur doofde in zijn neusgaten tot er niets dan as overbleef. Hij legde de grote kop neer op het zand.

Zo stierf Orm Embar op de plek waar ook zijn voorvader Orm was gestorven, waar Orms gebeente begraven lag in het zand. Maar waar Orm Embar zijn vijand ter aarde had geworpen, lag nu een afschuwwekkend en verschrompeld wezen als het uitgedroogde kadaver van een grote spin in haar web. Het was verbrand in de adem van de draak en verpletterd door zijn geklauwde poten en toch zag Arren het bewegen, zag hij het langzaam wegkruipen van de draak.

Het gezicht was naar hem opgeheven. Er was niets van de vroegere schoonheid in overgebleven, enkel vernietiging, ouderdom die ouderdom had overleefd. De mond was ineengeschrompeld, de oogkassen waren leeg, waren al sinds lange tijd leeg. Zo zagen Ged en Arren dan eindelijk het levende gezicht van hun vijand. Het keerde zich van hen af. De verschroeide en verzengde armen strekten zich en ertussen trok een duisternis samen, dezelfde vormeloze duisternis die het zonlicht had overwoekerd en uitgedoofd. En ondanks haar vaagheid en onbestemdheid leek zij tussen de armen van de Ontschepper op een toegang of een poort waardoorheen men niet uitkeek op het bleke zand of op de zee, maar op een lange helling van duisternis die in de duisternis omlaagglooide. Daarheen kroop nu het verzengde en verpletterde wezen en toen het de duisternis bereikte, leek het zich plotseling te verheffen en met grote snelheid weg te vluchten. Toen was het verdwenen.

‘Kom, Leoannen,’ zei Ged en legde zijn rechterhand op de arm van de jongen. Zo gingen zij samen binnen in het Dorre Land.

Het dorre land

In de sombere, dreigende duisternis gloeide de taxushouten staf in de hand van de tovenaar op met een zilveren glans. Maar daarnaast ontwaarde Arrens oog een tweede schijnsel, zwak en huiverend: er speelde een licht rond het blad van zijn zwaard dat hij ontbloot in de hand hield. Toen door daad en dood van de draak de bindingstover was verbroken, had hij ginds op het strand van Selidor zijn zwaard getrokken. En ofschoon hij hier niet meer was dan een schim, was hij een levende schim die de schim van zijn zwaard met zich voerde. Verder was nergens een lichtschijn te zien. Het was als een late avondschemer in november onder grauwe wolken: een trieste, kille, sombere lucht waarbij men weliswaar zien kon, maar niet duidelijk en niet over grote afstand. Arren herkende het gebied: de moeren en kale vlakten van zijn uitzichtsloze dromen; maar het leek hem of hij er nu verder in was doorgedrongen, veel verder dan hij in zijn droom ooit geweest was. Hij kon niets scherp onderscheiden, maar zag alleen dat hij en zijn metgezel op een heuvel stonden en dat er voor hen een lage stenen muur was die een volwassen man niet hoger kwam dan de knie. Nog steeds rustte Geds rechterhand op Arrens arm. Nu ging de tovenaar voorwaarts en Arren volgde hem; zij stapten over de stenen muur.

Vormeloos glooide de lange helling voor hen uit omlaag en daalde af in de duisternis. Boven hun hoofd, waar Arren een zwaar wolkendek had vermoed, was de hemel pikzwart en er stonden sterren. Hij keek ernaar en het leek of zijn hart kil en klein in hem samenkromp. Het waren sterren als hij nooit tevoren gezien had. Zij stonden onbeweeglijk en flikkerden niet. Het waren sterren die niet op- of ondergaan, die nooit schuilgaan achter wolken, die nooit verbleken bij de komst van een zon. Als starre stippen werpen zij hun licht over het dorre land. Ged begon de helling aan gene zijde van het leven af te dalen en Arren ging stap voor stap met hem mee. Er was angst in zijn hart, maar hij was zo vastbesloten en zijn wilskracht was zo sterk dat de vrees hem niet in haar macht kreeg en dat hij haar zich zelfs nauwelijks bewust was. Er was enkel een vage triestheid diep in zijn binnenste, als een dier dat geketend zit opgesloten in een kooi.

Het leek of zij lange tijd die helling afdaalden, maar wellicht was het ook maar korte tijd, want tijd ging er niet voorbij in dit gebied waar geen winden waaiden en de sterren zich niet bewogen. Zij kwamen in de straten van een der steden die er daar liggen, en Arren zag de huizen met vensters waarin nooit een licht brandt, en hij zag op de drempels de doden staan met starre gezichten en lege handen.

De marktpleinen waren alle verlaten. Er werd daar niet gekocht

of verkocht, niets verdiend en niets uitgegeven. Niets werd er gebruikt en niets werd er vervaardigd. Ged en Arren liepen door de nauwe, verlaten straten waar zij slechts een paar keer een gestalte zagen, op de hoek van een straat ver voor hen uit die in de deemstering maar nauwelijks te zien was. Toen hij dit de eerste keer zag, schrok Arren en hief zijn zwaard op ten afweer, maar Ged schudde het hoofd en liep door. En Arren zag toen dat die gestalte een vrouw was die traag voortging en niet van hen wegvluchtte.

Allen die zij zagen — weinig in getal, want het getal der doden is wel groot, maar dat is ook hun land — stonden stil of bewogen zich traag en doelloos. Bij geen van hen waren bloedende wonden zichtbaar, evenmin als bij de schim van Erreth-Akbe toen zij op de plaats van zijn dood in het daglicht werd teruggeroepen. Geen van hen droeg tekenen van een ziekte. Zij waren gans en gaaf, geheeld van hun smarten en van het leven. Zij wekten geen weerzin zoals Arren gevreesd had, en joegen hem geen angst aan zoals hij zich had voorgesteld. Hun gezichten waren uitdrukkingsloos, vrij van woede en begeerte, en er stond geen hoop te lezen in hun omfloerste ogen. In plaats van vrees welde er nu een groot mededogen in Arren op en als hier toch vrees achter schuil ging, gold die niet zijn eigen welzijn, maar dat van alle mensen. Want hij zag hier de moeder en het kind die samen gestorven waren, en nu samen woonden in het land der duisternis; maar het kind kroop niet rond en huilde niet, en de moeder hield het niet op de arm en keek er nooit naar om. En zij die om hun liefde gestorven waren, liepen elkaar achteloos in de straten voorbij. Het wiel van de pottebakker draaide niet, het weefgetouw stond onbespannen en de oven was koud. Geen stem verhief zich in een lied. Verder en verder liepen zij door de donkere straten tussen de donkere huizen. Er was geen geluid te horen dan enkel dat van hun eigen voeten. Het was koud. Die koude had Arren eerst niet gevoeld, maar kroop nu binnen in zijn geest die hier, in dit gebied, ook zijn vlees was. Hij voelde zich uitgeput. Zij moesten een lange weg hebben afgelegd. Waarom nog verder gaan, dacht hij en vertraagde een weinig zijn schreden. Plotseling stond Ged stil en wendde zich een man toe die op een kruising van twee straten stond. Het was een slanke, rijzige man wiens gezicht Arren wel ooit gezien meende te hebben, al kon hij zich niet herinneren waar. Ged sprak hem aan en tot dan had sinds zij de stenen muur hadden overschreden, nog geen stem de stilte verbroken. ‘O Thorion, mijn vriend, hoe zijt gij hier gekomen?’ En hij strekte zijn handen uit naar de Magister der Oproepingen van Roke.

Thorion beantwoordde het gebaar niet. Hij stond daar onbeweeglijk met onbewogen gezicht; maar het zilverig licht aan Geds staf drong diep door in zijn omfloerste ogen en wekte er een kleine

vonk op of ontmoette haar. Ged nam de hand die hem niet was aangeboden, en zei opnieuw: ‘Wat doet gij hier, Thorion? Gij behoort nog niet tot dit koninkrijk. Ga terug.’

‘Ik ben hem gevolgd die niet kan sterven. Ik ben verloren gelopen.’ De stem van de Oproeper klonk zacht en mat als van een man die spreekt in zijn slaap.

‘Omhoog, naar de muur,’ zei Ged en wees hem de weg waarlangs hij en Arren gekomen waren, de lange, duistere, stijgende straat. En toen voer er een rilling door Thorions gezicht alsof er hoop in hem binnendrong, scherp en onverbiddelijk als een zwaard.

‘Ik kan de weg niet vinden,’ zei hij. ‘Heer, ik kan de weg niet vinden.’

‘Misschien toch,’ zei Ged en omarmde hem en zij gingen weer verder. Achter hen bij de kruising stond Thorion onbeweeglijk. Terwijl zij verder liepen kreeg Arren de indruk dat er in deze tijdloze schemer eigenlijk geen voorwaarts of achterwaarts bestond, geen oost of west, geen weg die je moest gaan. Bestond er wel een weg naar buiten? Hij bedacht hoe zij de heuvel waren afgedaald, altijd omlaag welke kant zij ook uitgingen; en ook hier in de duistere stad liepen de straten omlaag zodat ze om terug te keren alleen maar hoefden te klimmen tot ze op de top van de heuvel weer zouden komen bij de stenen muur. Maar zij keerden niet terug. Naast elkaar liepen zij verder. Volgde hij Ged of wees hij hem de weg? Zij verlieten nu de stad. Het landschap der talloze doden was leeg. Er groeide geen boom of struik, geen blad of grasspriet in de steenharde aarde onder de nooit verblekende sterren. Er was geen horizon want zover reikte het oog niet in deze deemstering. Maar voor hen uit stonden er vlak boven de grond geen starre sterren aan een groot deel van de hemel en er waren pieken in die sterloze ruimte en hellingen als van een bergketen. Terwijl zij verder gingen, werden de vormen scherper: hoge toppen door wind noch regen verweerd. Zij droegen geen sneeuw die het licht der sterren kon weerkaatsen. Zij waren zwart. Hun aanblik sloeg Arrens hart met wanhoop en hij wendde zijn ogen van hen af. Maar hij kende ze, hij herkende ze en zijn ogen werden er weer naartoe getrokken. Iedere keer dat hij naar die pieken opkeek, voelde hij een loodzware kilte neerdrukken op zijn borst zodat hij bijna zijn zelfbeheersing verloor. Maar toch liep hij door, steeds naar beneden, want nog steeds glooide het land omlaag, afdalend naar de voet der bergen. Tenslotte zei hij: ‘Heer, wat zijn…’ Hij wees naar de bergen, niet in staat zijn vraag af te maken, want zijn keel was kurkdroog. ‘Zij vormen de grens met dé wereld van het licht,’ antwoordde Ged, ‘net als de stenen muur. Zij hebben geen andere naam dan Leed. Er voert een weg doorheen die het de doden verboden is te betreden. Het is geen lange weg, maar het is een barre weg.’

‘Ik heb dorst,’ zei Arren en zijn metgezel antwoordde: ‘Hier drinkt men enkel stof.’ Zij liepen verder.

Het leek Arren of zijn metgezel langzamer was gaan lopen en nu en dan aarzelde. Hij zelf voelde geen aarzeling meer, ook al nam de vermoeidheid binnenin hem voortdurend toe. Zij moesten daarheen gaan; zij moesten verder gaan. Zij gingen verder. Nu en dan trokken zij door andere steden der doden waar donkere daken hoekig afstaken tegen de sterren die er roerloos boven stonden, voor eeuwig gebonden aan dezelfde plaats. Na de steden kwam steeds weer het lege land waar niets groeide en zodra zij een stad verlaten hadden, ging deze weer verloren in de duisternis. Niets was er zichtbaar, vóór hen noch achter hen, behalve dan de bergen die voor hen oprezen in de verte en steeds dichterbij kwamen. Rechts van hen glooide de helling vormeloos omlaag als steeds sinds zij — hoe lang geleden al? — de stenen muur hadden overschreden. ‘Wat ligt er daarginds?’ mompelde Arren Ged toe, want hij hunkerde naar de klank van een stem, maar de tovenaar schudde het hoofd: ‘Ik weet het niet. Wellicht is daar een ginds zonder einde.’ Langs de weg die zij nu gingen leek de helling flauwer, steeds flauwer te worden. De grond onder hun voeten knarste met een scherp geluid als van fijne lava. Nog steeds gingen zij verder en Arren dacht nu geen ogenblik meer aan hun terugkeer of aan het hoe van hun terugkeer. En evenmin dacht hij aan rusten ondanks zijn vermoeidheid. Eenmaal deed hij door aan zijn thuis te denken een poging de verlammende duisternis, moeheid en vrees binnenin hem te verjagen; maar hij kon zich de aanblik van zonlicht niet herinneren noch het gezicht van zijn moeder. Er bleef hem niets anders over dan verder te gaan. En hij ging verder.

Toen voelde hij weer vlakke grond onder zijn voeten en merkte hoe Ged naast hem weifelde. Hij bleef staan. De lange afdaling was voorbij; dit was het einde; de weg ging niet verder; zij hoefden niet meer verder te gaan.

Zij hadden de vallei bereikt aan de voet der Bergen van Leed. De grond onder hun voeten was rotsachtig en om hen heen lagen grote steenbrokken die bij aanraking ruw aanvoelden als basalt. Het leek of deze enge vallei de droge bedding was van een waterstroom die hier eens het spoor was gevolgd van een thans reeds lang verkilde vuurstroom uit de kraters wier pieken zwart en meedogenloos boven hen uittorenden. Daar in het duister van die enge vallei bleef hij roerloos staan en Ged stond roerloos naast hem. Zij stonden er doelloos als de doden, starend in het niets en zwijgend. Met vrees, maar slechts geringe vrees dacht Arren: ‘We zijn te ver gegaan.’ Het scheen hem onverschillig te laten. Ged sprak zijn gedachte uit en zei: ‘We zijn te ver gegaan om nog te kunnen terugkeren.’ Hij sprak met zachte stem, maar het geluid werd niet geheel gesmoord door de

doodse, dreigende ruimte rond hen en had voor Arren een bemoedigende klank. Waren zij niet hierheen gekomen om hem te ontmoeten die zij zochten?

In het duister liet zich een stem horen: ‘Gij zijt te ver gegaan.’ Arren gaf ten antwoord: ‘Enkel te ver is ver genoeg.’

‘Gij zijt gekomen bij de Dorre Stroom,’ zei de stem. ‘Gij kunt niet terugkeren naar de stenen muur. Gij kunt niet terugkeren naar het leven.’

‘Langs die weg niet,’ zei Ged tot de duisternis. Hoewel zij vlak naast elkaar stonden kon Arren hem nauwelijks onderscheiden omdat de bergen aan wier voet zij stonden, het schijnsel der sterren voor de helft afdekten, en zo leek het of de bedding van de Dorre Stroom de duisternis zelf was. ‘Maar wij zijn gekomen om uw weg te leren.’ Er kwam geen antwoord.

‘Hier ontmoeten wij elkaar als gelijken: gij zijt blind, Kobbe, en wij omgeven door duisternis.’ Er kwam geen antwoord.

‘Hier kunnen wij u niet verwonden, kunnen wij u niet doden. Wat hebt gij te vrezen?’

‘Ik ken geen vrees,’ zei de stem in het duister. Toen werd de man zichtbaar in een traag aangroeiend schijnsel, zwak als het licht dat soms aan Geds staf kleefde; hij stond op enige afstand van Ged en Arren, stroomopwaarts tussen de grote, vage schimmen der rotsblokken. Hij was van rijzige gestalte met brede schouders en lange armen en leek in alles op de man die hen verschenen was op het duin en op het strand van Selidor; maar hij was ouder, zijn haar was wit en hing in dikke slierten over het hoge voorhoofd. Zo was zijn verschijning als geest, in het koninkrijk des doods, niet geschroeid door het vuur van de draak en zonder letsel. En toch was hij niet onverlet: zijn oogkassen waren leeg. ‘Ik ken geen vrees,’ zei hij. ‘Wat zou een dode te vrezen hebben?’ Hij lachte. In de enge, rotsachtige vallei aan de voet van de bergen klonk zijn lach zo naargeestig en onheilspellend dat Arren zijn hart een ogenblik voelde stilstaan. Maar hij legde de hand op het gevest van zijn zwaard en luisterde. ‘Ik weet niet wat een dode te vrezen zou hebben,’ antwoordde Ged. ‘Maar de dood toch zeker niet. Toch schijnt gij hem te vrezen, ook al hebt gij dan een weg gevonden om eraan te ontkomen.’

‘Dat heb ik. Ik leef: mijn lichaam leeft.’

‘Nauwelijks,’ zei de tovenaar nuchter. ‘Ouderdom kan schuil gaan onder waan, maar Orm Embar heeft dat lichaam niet bepaald zachtzinnig behandeld.’

‘Ik kan het doen herleven. Mijn kennis omvat de geheimen van heling en van jeugd, geen loze waanbeelden. Voor wie houdt gij mij eigenlijk. Voor een dorpstovenaar, omdat gij zelf doorgaat voor Archimagus? Mij, die als enige der wijzen de Weg der

Onsterfelijkheid gevonden heeft waar anderen steeds vergeefs naar hebben gezocht?'

'Misschien hebben we er in het geheel niet naar gezocht,' zei Ged.

'Dat hebt gij wel. Gij allen. Gij hebt haar gezocht en niet gevonden en schermt daarom met wijze woorden over aanvaarding en gelijkmoedigheid en over evenwicht tussen leven en dood. Maar het zijn woorden .., leugens om uw falen te verhullen… om uw angst voor de dood te verhullen. Welke mens zou niet eeuwig willen leven, als hij dat kon? En ik kan dat. Ik ben onsterfelijk. Ik heb bereikt waartoe gij niet in staat zijt gebleken, en daarom ben ik uw meester; en gij beseft dat. Zoudt gij willen weten hoe ik dat bereikt heb, Archimagus?'

'Ja.'

Kobbe deed een stap naar voren. Het viel Arren op dat de man ondanks het gemis van zijn ogen zich helemaal niet als een blinde gedroeg: hij scheen heel goed te weten waar Ged en Arren zich bevonden, en te beseffen dat zij met zijn tweeën waren, ook al had hij zich tot Arren nog niet rechtstreeks gericht. Hij moest over iets als een tweede gezicht beschikken, iets als het horen en zien in de zendspraak en voorgevoelens der wijzen; iets dat hem tot scherp waarnemen in staat stelde, maar toch nauwelijks als 'zien' beschouwd kon worden. 'Nadat gij in uw trots,' zei hij tot Ged, 'mij meende te hebben vernederd en een lesje geleerd te hebben, bleef ik op Pain. En een lesje had gij mij geleerd, o ja, maar niet dat wat gij van zins waart mij te leren. En ik zei toen tot mijzelf: nu heb ik de dood gezien, maar aanvaarden zal ik hem niet. Laat heel de natuur in haar dwaasheid haar dwaze weg gaan: ik ben een mens, te goed voor de natuur, te groot voor de natuur. Ik zal die weg niet gaan; ik zal niet ophouden mijzelf te zijn. En met dat vaste voornemen wendde ik mij wederom tot de Leer van Pain, maar ik vond er enkel vaagheden en flauwe sporen van wat ik nodig had. Toen heb ik haar herschapen en hernieuwd en ik heb een tover geweven, de machtigste tover die ooit geweven is. De machtigste en de laatste.'

'En bij het weven van die tover zijt gij gestorven.'

'Ja. Ik stierf. Ik had de moed te sterven, op zoek te gaan naar wat lafaards als gij nooit hadden kunnen vinden: de terugweg uit de dood. Ik opende de poort die sinds de aanvang der tijden gesloten was gebleven. Nu kan ik naar believen hierheen gaan en naar believen terugkeren naar de wereld der levenden. Als enige van alle mensen aller tijden ben ik Heer van de Twee Landen. En de poort die ik geopend heb, staat niet alleen hier open, maar ook in de geest der levenden, in de onbekende diepten van hun wezen waar wij allen één zijn in duisternis. Zij weten het en zij komen naar mij toe. En ook de doden moeten naar mij toekomen, allen zonder uitzondering, want ik heb de tovermacht der levenden niet verloren: op mijn roep moeten

zij de stenen muur overschrijden, allen, de zielen der vorsten, der wijzen, der edele vrouwen; op mijn bevel gaan zij heen en weer van leven naar dood. Allen moeten tot mij komen, levenden en doden, tot mij die stierf en leeft.'

'Waar is het dat zij tot u komen, Kobbe? Waar is het dat gij verblijf houdt?'

'Tussen de werelden.'

'Noch in het leven dus, noch in de dood. Wat is leven, Kobbe?'

'Macht.'

'Wat is liefde?'

'Macht,' herhaalde de blinde man moeizaam, het hoofd tussen de schouders trekkend. 'Wat is licht?'

'Duisternis.'

'Wat is uw naam?'

'Ik heb geen naam.'

'In dit land draagt ieder zijn ware naam.'

'Zeg mij dan de uwe.'

'Ik heet Ged. En gij?' De blinde man aarzelde en zei: 'Kobbe.'

'Dat was uw schuilnaam, niet uw naam. Waar is uw naam? Waar is uw ware zelf? Hebt gij het bij uw dood in Pain achtergelaten? Gij zijt veel vergeten, Heer der Twee Werelden. Gij zijt het licht vergeten en de liefde en uw ware naam.'

'Ik ken nu de uwe en bezit macht over u, Ged de Archimagus… Ged die tijdens zijn leven Archimagus was.'

'Mijn naam is u van geen enkel nut,' zei Ged. 'Gij hebt in het geheel geen macht over mij. Ik ben een levende mens; mijn lichaam rust op het strand van Selidor en draait in het zonlicht mee met de aarde. En als dat lichaam sterft,zal ik hier komen, maar dan enkel als naam, als lege naam, als schim. Begrijpt gij dat niet? Hebt gij dat nooit begrepen, gij die zo vele schimmen uit de doden hebt teruggehaald, die het ganse heer der verslagenen hebt opgeroepen, en zelfs Heer Erreth-Akbe, de wijste van ons allen? Hebt gij niet begrepen dat hij, zelfs hij, niet meer is dan een schim en een naam? Zijn dood heeft het leven niet aangetast en heeft evenmin hemzelf aangetast. Hij is daarginds... daarginds, niet hier. Hier is niets, stof en schimmen. Daarginds is hij de aarde en het zonlicht, de bomen en hun bladeren, de vlucht van de arend. Hij leeft. En allen die ooit gestorven zijn, zij leven; zij worden herboren en kennen geen einde en een einde zal er ook nooit komen. Allen, behalve gij. Want gij wilde de dood niet. Gij hebt de dood opgegeven, het leven opgegeven in een poging uzelf te redden. Uzelf. Uw onsterfelijk zelf. En wat is dat? Wie zijt gij?'

'Ik ben mijzelf. Mijn lichaam zal niet wegkwijnen en sterven...'

'Een levend lichaam kent pijn, Kobbe. Een levend lichaam wordt oud en sterft. De dood is de prijs die wij moeten betalen voor ons

eigen leven en voor alle leven.'

'Ik betaal hem niet. Ik sterf en herleef in eenzelfde ogenblik. Men kan mij niet doden; ik ben onsterfelijk. Als enige ben ik voor eeuwig mijzelf.'

'Wie zijt gij dan?'

'De Onsterfelijke.'

'Noem mij uw naam.'

'De Koning.'

'Noem dan mijn naam. Zoeven heb ik hem u gezegd. Noem mijn naam.'

'Gij zijt niet werkelijk. Gij hebt geen naam. Alleen ik besta werkelijk.'

'Gij bestaat; zonder naam, zonder gestalte. Gij kunt het daglicht niet zien; gij kunt de duisternis niet zien. Gij hebt de groene aarde en de zon en de sterren verkocht om uzelf te redden. Maar gij hebt geen zelf. Uw zelf was datgene wat gij verkocht hebt. Alles hebt gij weggegeven in ruil voor niets. En daarom poogt gij nu de wereld naar u toe te trekken, al dat licht en leven dat gij verloren hebt, en gij wilt er uw eigen niets-zijn mee vullen. Maar dat is onmogelijk; uw leegte kan niet gevuld worden, met alle sterren van de hemel niet, noch met alle liederen der aarde.'

Staalhard weerklonk Geds stem door de kille vallei aan de voet van de bergen en ineenkrimpend deinsde de blinde man van hem weg. Hij hief het gezicht op en het vage licht der sterren scheen erop neer; het leek of hij weende, maar van ogen verstoken, bleef hij het ook van tranen. Zijn mond opende en sloot zich, een gat van duisternis waaruit geen woorden kwamen, enkel gekreun. Tenslotte uitte hij één enkel woord dat nauwelijks vorm kreeg op zijn verwrongen lippen, en dat woord was: 'Leven.'

'Ik zou u leven schenken, Kobbe, als ik het kon. Maar ik kan het niet. Gij zijt dood. Maar ik kan u de dood schenken.'

'Nee.' Een kreet ontsnapte de blinde man. Toen zei hij: 'Nee, nee,' en kromp snikkend ineen, hoewel zijn wangen even droog bleven als de rotsige bedding van de rivier waardoor geen water stroomde, enkel nacht. 'Dat kunt gij niet. Niemand zal ooit in staat zijn mij de vrijheid te hergeven. Ik heb de poort tussen de werelden geopend en kan haar niet meer sluiten. Niemand zal in staat zijn haar te sluiten.

Zij trekt mij aan, zij trekt mij naar zich toe. Ik moet er steeds naar terugkeren. Ik moet erdoorheen gaan en hier terugkeren, naar het stof, de koude en de stilte. Zij zuigt en zuigt mij naar zich toe. Ik kan niet van haar weg, ik kan haar niet sluiten. Zij zal uiteindelijk al het licht uit de wereld wegzuigen. Alle stromen zullen worden als de Dorre Stroom. Er is nergens een macht die de poort, door mij geopend, kan sluiten.' In zijn woorden en stem lag een vreemde mengeling van

wanhoop en wraakzucht, vrees en verwatenheid. Ged zei enkel: ‘Waar is de poort?’

‘Daarginds. Niet ver van hier. Gij kunt erheen gaan, maar gij zult er niets bereiken. Gij kunt haar niet sluiten. Al zoudt gij voor die éne daad uw hele macht inzetten, het zou niet baten. Niets zal baten.’

‘Toch wel misschien,’ antwoordde Ged. ‘Bedenk dat gij voor de wanhoop hebt gekozen, maar wij nog niet. Breng ons erheen.’ De blinde keerde hen zijn gezicht toe waarop de kamp tussen vrees en haat duidelijk te lezen stond. Haat overwon. ‘Nee,’ zei hij.

Arren deed een stap naar voren en zei: ‘Gij moet.’ De blinde man stond doodstil. Het kille zwijgen en de duisternis van het rijk der doden omsloot hen, omsloot hun woorden. ‘Wie zijt gij?’

‘Ik heet Lebannen.’

Ged zei: ‘Gij noemt uzelf Koning en weet niet eens wie deze hier is?’

Weer stond Kobbe enige tijd volkomen roerloos. Toen zei hij, de woorden meer hijgend dan uitsprekend: ‘Maar hij is dood… Gij zijt dood. Gij kunt niet meer terug. Er is geen weg naar buiten. Gij zit in een val.’ Terwijl hij sprak, doofde zich de lichtschijn om hem heen en zij hoorden hoe hij zich omdraaide en van hen wegijlde de duisternis in. ‘Maak licht, heer,’ riep Arren en Ged hield hem zijn staf boven het hoofd en liet het witte licht opflitsen in de oude duisternis vol rotsen en schaduwen waartussen de rijzige gestalte van de blinde gebukt voortrende en wegdook, stroomopwaarts langs de bedding met vreemde gang zonder ogen, zonder aarzeling. En achter hem Arren, het zwaard in de hand: en achter hem Ged. Al spoedig was Arren zijn metgezel ver vooruit; het licht was slechts een vaag schijnsel, steeds onderbroken door rotsblokken en wendingen van de bedding. Maar het geluid van Kobbes schreden, het besef dat hij daar voor hen uit liep, wees hen voldoende de weg. Toen het pad steiler werd, haalde Arren hem langzaam in. Zij klommen omhoog door een smal ravijn waar stenen het voortgaan belemmerden; tussen steile oevers wond zich de Dorre Stroom steeds nauwer wordend naar haar oorsprong. Zij moesten klauteren en de rotsblokken ratelden onder hun handen en voeten de helling af. Arren voelde dat zij het punt waar de oevers elkaar ontmoetten genaderd waren; hij schoot vooruit, haalde Kobbe in en greep hem bij de arm, hield hem staande vlak voor een in de rotsen uitgeslepen kom van vijf of zes voet breed waar, als hier ooit water gestroomd had, misschien een poel was geweest. Erboven verhief zich een klip van opeengestapelde rotsblokken en slakken en in die klip gaapte een zwart gat, de bron van de Dorre Stroom. Kobbe deed geen poging zich los te rukken. Hij stond doodstil terwijl bij Geds nadering het toverlicht steeds feller neerscheen in zijn ogenloos gezicht. Hij had dat gezicht Arren toegekeerd. ‘Dit is de plek,’ zei hij

tenslotte en er kwam iets als een glimlach op zijn lippen. ‘Dit is de plek die gij zoekt. Ziet gij haar? Daar kunt gij herboren worden. Gij hoeft mij slechts te volgen. Gij zult leven zonder te sterven. Wij zullen beiden koning zijn.’ Arren keek naar die droge, donkere bron, de muil van stof, de plek waar de dode ziel wegkroop in aarde en duisternis en als dode werd herboren. Hij gruwde ervan en zei met rauwe stem, vechtend tegen de doodse walging die in hem opkwam: ‘Beveel haar zich te sluiten.’

‘Zij zal zich sluiten,’ zei Ged die naast hem was komen staan. En er laaide nu licht op van zijn handen en zijn gezicht als was er in die eindeloze nacht een ster van de hemel omlaag gevallen. Voor hem gaapte de dorre bron, de poort, wijd en hol. Of zij diep of ondiep was, viel niet te zeggen, want binnen in haar bevond zich niets waar het licht op kon neerschijnen, wat het oog kon onderscheiden. Zij was leeg. Zij zag uit op licht noch donker, leven noch dood. Zij was niets. Zij was een weg die nergens heenvoerde.

Ged stak de handen op en sprak.

Arren hield Kobbe nog steeds bij de arm; de blinde man had zijn vrije hand tegen de rotsen van de klip gelegd. Beiden stonden zij roerloos, gevangen in de ban van de tover. Met alle kennis die hij in zijn leven had verworven en met alle kracht van zijn moedig hart poogde Ged nu die deur te sluiten, het gat in de wereld weer te dichten. En onder de scheppende macht van zijn stem en het gebod van zijn handen trokken de rotsen zich moeizaam samen, poogden zich aaneen te voegen, elkaar te ontmoeten. Terzelfder tijd echter werd het licht flauwer en flauwer, stierf weg van zijn handen en van zijn gezicht, stierf weg van zijn taxushouten staf tot er daar enkel nog een nietig vlammetje speelde. Maar bij dat zwakke licht zag Arren dat de poort nu bijna was gesloten.

De blinde voelde de rotsen onder zijn hand bewegen, voelde ze tezamen komen en voelde ook de kennis en de macht die zich hier opofferden, zich uitputten, uitgeput... En plotseling uitte hij een kreet: ‘Nee,’ en rukte zich los uit Arrens handen, sprong voorwaarts en klemde Ged vast in zijn blinde, krachtige greep. Onder zijn gewicht viel Ged ter aarde en de handen sloten zich rond zijn keel om hem te wurgen.

Arren hief het zwaard van Serriadh op en bracht het met vaste, krachtige hand omlaag op de gebogen nek onder het slierterige haar.

De geest van een levende behoudt in de wereld der doden zijn kracht en de schim van zijn zwaard blijft scherp. Het blad sloeg een diepe wonde en verbrijzelde Kobbes halswervels. Zwart bloed spoot eruit op, verlicht door de weerschijn van het zwaard.

Maar er is geen baat in het neerslaan van een dode, en Kobbe was dood, al jaren dood. De wonde sloot zich en verzwolg haar eigen

bloed. De blinde stond op in volle lengte en graaide met zijn lange armen naar Arren, het gezicht vertrokken van haat en razernij: het leek of hij eerst nu besefte wie er hier eigenlijk zijn vijand en mededinger was.

En dit herstel van een dodelijke slag, dat onvermogen te sterven was gruwelijker om aan te zien dan enige doodsstrijd, zo gruwelijk dat er in Arren een woedende walging opvlamde, een dolzinnige razernij, en hij hief het zwaard op en sloeg nogmaals toe, met volle vernietigende kracht. Kobbe viel neer met open-gespleten schedel en het bloed gutste over zijn gelaat, maar toch ging Arren hem meteen weer te lijf, om toe te slaan vóór de wond zich zou sluiten, zolang toe te slaan tot hij hem had gedood...

Naast hem worstelde Ged zich op de knieën en sprak één enkel woord.

Op het geluid van zijn stem verstarde Arren alsof een hand zijn arm die het zwaard hief, had- vastgegrepen. De blinde die aanstalten maakte overeind te komen, verstarde eveneens. Ged stond op, licht wankelend. Toen hij zich weer geheel in zijn macht had, wendde hij zich de klip toe. ‘Wees nu geheeld,’ zei hij met heldere stem en met zijn staf schreef hij in lijnen van vuur een teken op de poort van rotsen: de rune Agnen, de Rune van Einding die wegen doet eindigen en geschreven staat op de deksels van lijkkisten. En er was geen gat of leegte meer tussen de rotsblokken. De poort was gesloten.

De aarde van het Dorre Land beefde onder hun voeten en langs de onveranderlijke, barre hemel rolde een donderslag. ‘Met het woord dat niet gesproken zal worden tot het einde der tijden, heb ik u geroepen. Met het woord dat gesproken werd bij de schepping van de wereld, geef ik u nu de vrijheid. Ga.’ En Ged boog zich over de blinde die nog op de knieën lag, en fluisterde hem iets in het oor, onder het witte, slierterige haar. Kobbe stond op. Langzaam keek hij om zich heen met ziende ogen. Hij keek naar Arren en toen naar Ged. Hij zei geen woord, maar staarde hen aan met donkere blik. Er lag geen woede over zijn gelaat, geen haat, geen droefheid. Langzaam wendde hij zich om, en liep weg door de bedding van de Dorre Stroom. Spoedig was hij uit het gezicht verdwenen. Er straalde geen licht meer van Geds taxushouten staf, noch van zijn gezicht. Hij stond daar in duisternis. Toen Arren naar hem toekwam greep hij de jongen bij de arm en hield zich aan hem overeind. Even doorvoer hem een rilling, een tranenloze snik. ‘Het is volbracht,’ zei hij. ‘Alles is ten einde.’

‘Het is volbracht, heer. Wij moeten gaan.’

‘Ja. Wij moeten naar huis gaan.’

Ged leek verdwaasd of uitgeput. Hij volgde Arren door de bedding van de stroom, traag en moeizaam voortstrompelend tussen de rotsen en steenblokken. Arren bleef vlakbij hem. Toen de oevers

van de Dorre Stroom lager werden en de weg minder steil, keerde hij zich naar de weg waarlangs zij gekomen waren, de lange vormeloze helling die omhoogvoerde de duisternis in. Toen keerde hij zich af.

Ged zei niets. Zodra zij stilstonden, was hij neergezonken op een lavablok en zat daar nu uitgeput en met het hoofd tussen de knieën.

Arren wist dat de weg waarlangs zij gekomen waren, nu voor hen was afgesloten. Zij konden enkel verder gaan. Zij moesten de weg tot het einde afleggen. 'Zelfs te ver is nog niet ver genoeg,' dacht hij. Hij keek omhoog naar de donkere dreigende pieken, kil en zwijgend oprijzend tegen de roerloze sterren. En weer begon in hem de ironische, spottende stem van zijn wil te spreken, zonder erbarmen: 'Wil je het dan halverwege opgeven, Lebannen?'

Hij ging op Ged toe en zei vriendelijk: 'Wij moeten verder gaan heer.'

Ged antwoordde niet, maar hij stond op. 'Ik denk dat we door de bergen moeten.'

'Wijs jij de weg, jongen,' zei Ged met schorre fluisterstem. 'Help me.'

Zo trokken zij de bergen in langs de helling van stof en slakken en onderweg hielp Arren zijn metgezel zo goed hij kon. Er heerste een diepe duisternis in de kloven en ravijnen, zodat hij tastend de weg moest zoeken en het hem uiterst zwaar viel daarbij ook nog Ged steun te bieden. Het gaan was moeilijk, was meer struikelen; maar toen de helling steiler werd en zij gedwongen waren te klimmen en te klauteren, werd het nog moeilijker. De rots was ruw en schroeide hun handen als gesmolten ijzer. Toch was het koud en werd het naarmate zij hoger kwamen nog kouder. De aanraking van deze aarde was een kwelling. Zij zengde het lichaam als gloeiende kolen: er brandde een vuur diep binnen in de bergen. Maar erboven was het altijd koud en altijd donker. Er was geen geluid te horen; er stond geen wind. De scherpe rots brokkelde af onder hun handen en gleed weg onder hun voeten. Zwart en kaal glooiden voor hen uit de kammen en kloven omhoog en zonken naast hen in zwartheid weg. Achter, onder hen was het rijk der doden in duisternis opgegaan; voor, boven hen tekenden de toppen en rotsen zich af tegen de sterren. En over heel de lengte en breedte van die zwarte bergen bewoog zich niets dan de zielen van twee stervelingen.

Vermoeid als hij was struikelde Ged vaak of maakte een misstap. Zijn adem ging moeizamer en moeizamer en wanneer zijn handen tegen de rotsen stootten, uitte hij hijgend een kreet van pijn die Arren door merg en been ging. Hij probeerde Ged te ondersteunen zodat hij niet zou vallen. Maar het pad was dikwijls zo nauw dat zij niet naast elkaar konden blijven, en ook moest Arren vaak voorop gaan om hun een weg te zoeken. En tenslotte, op een hoge helling die omhoogliep

naar de sterren, gleed Ged uit, viel voorover en stond niet meer op. ‘Heer,’ zei Arren en knielde bij hem neer; toen noemde hij hem bij zijn naam: ‘Ged.’ Maar hij verroerde zich niet en gaf geen antwoord.

Arren nam hem op in zijn armen en droeg hem de hoge helling op. Aan het einde ervan zag hij voor zich een vlak stuk. Arren legde zijn last op de grond en viel naast hem neer, doodop van uitputting, smart en wanhoop. Dit was het hoogste punt van de pas tussen de twee zwarte pieken. Dit was het doel geweest van zijn worsteling; dit was de pas en het einde. De weg ging niet verder. Het eind van de vlakke grond was de rand van een rotswand; erachter heerste een eindeloze duisternis en stonden de kleine sterren roerloos aan het zwarte gewelf van de hemel. Soms wint volharding het zelfs van de wanhoop. Zodra hij zich ertoe in staat voelde, kroop hij voorwaarts met koppige verbetenheid. Hij keek over de rand van duisternis. En onder hem, vlak onder hem zag hij toen het strand van ivoor bespoeld door witte en geelbruine golven die er schuimend braken, en ver weg over de zee ging de zon onder in gouden nevels. Arren keerde zich om naar de duisternis en ging terug. Met alles wat hem aan kracht nog restte, tilde hij Ged op en strompelde met hem voorwaarts tot hij niet verder meer kon. Toen verzonk alles voor hem in het niets: dorst en smart en duisternis en zonlicht en het geluid van de brekende golven.

De steen van leed

Toen Arren ontwaakte gingen de zee en de duinen en de heuvels van Selidor schuil achter een grauwe nevel. De brekers kwamen grommend als een verre donder uit de mist aanzetten en trokken zich er grommend weer in terug. Het was vloed en het strand was smaller dan toen zij er de eerste keer gekomen waren; de laatste dunne schuimranden der golven kwamen, likten reeds aan Geds uitgestrekte linkerhand. Hij lag languit op het zand met het gezicht naar beneden; zijn kleren en zijn haar waren vochtig en ook Arrens kleren kleefden ijskoud aan zijn lichaam alsof de zee er tenminste eenmaal overheen was gespoeld. Van Kobbes dode lichaam geen spoor. Wellicht hadden de golven het met zich mee de zee in getrokken. Maar toen Arren het hoofd omdraaide zag hij achter zich het grijze lijf van Orm Embar, hoog en vaag oprijzend in de mist als een vervallen toren.

Arren kwam overeind, huiverend van kou; hij kon nauwelijks staan want hij was verkleumd, stijf en duizelig als steeds bij iemand die lange tijd roerloos heeft gelegen. Hij wankelde als een dronken man. Zodra hij de beheersing over zijn lichaam herkregen had, ging hij naar Ged en slaagde erin hem een weinig het zand op te trekken, buiten het bereik van de golven; maar dat was alles wat hij kon doen. Ged leek hem door en door koud en loodzwaar; hij had hem over de grens gedragen, van de dood weer terug in het leven, maar misschien was het tevergeefs geweest. Hij legde zijn oor op Geds borst, maar kon het huiveren van zijn lichaam en het klapperen van zijn tanden niet onderdrukken om naar het kloppen van diens hart te luisteren. Hij stond weer op en poogde trappelend wat warmte terug te brengen in zijn benen; tenslotte ging hij rillend en zich voortslepend als een oude man op weg om hun reisgoed op te zoeken. Lang geleden, toen zij bij het huis van beenderen kwamen, hadden zij het neergelegd aan de oever van een beekje dat van de heuvelrug omlaag stroomde. En eigenlijk was het dat beekje waarnaar hij op zoek ging, want het enige waaraan hij nog denken kon, was water, fris water.

Hij bereikte het stroompje eerder dan hij had verwacht, want bij de afdaling naar het strand waaierde het als een boom van zilver uit in een wirwar van takken. Hij liet zich er op de grond vallen en dronk met zijn gezicht in het water en zijn handen in het water, zoog het water naar binnen in zijn mond en in zijn geest.

Tenslotte kwam hij weer overeind en terwijl hij dit deed, zag hij aan de overzijde van de beek de machtige gestalte van een draak. De kop had de kleur van ijzer, als door roest rood gevlekt bij neusgaten, oogholten en kaak, en hing recht tegenover hem, bijna over hem heen. De klauwen zonken diep weg in het weke, vochtige zand langs de

oever van de beek. De toegevouwen vleugels waren gedeeltelijk zichtbaar en leken op zeilen, maar de lengte van het donkere lijf ging in de mist verloren.

Het dier bewoog niet. Het kon daar uren hebben gezeten, of jaren of eeuwen. Het was uit ijzer gesmeed, uit rots gehouwen… maar de ogen, hij waagde het niet in die ogen te kijken, ogen als olievlekken op water, als gele rook achter glas, glanzende, diepe, gele ogen die Arren gadesloegen. Hij stond op. Als de draak van plan was hem te doden, kon hij er niets tegen doen; was hij het niet van plan, dan kon hij zelf maar het beste proberen Ged te helpen voor zover althans Ged nog te helpen was. Hij stond op en begon stroomopwaarts langs het beekje te lopen om hun reisgoed te zoeken. De draak deed niets. Hij zat daar roerloos neergehurkt en keek toe. Arren vond hun reisgoed, vulde de leren zakken met water uit het beekje en liep over het strand terug naar Ged. Toen hij zich nog maar enkele passen van het beekje had verwijderd was de draak reeds opgegaan in de dikke mist. Hij gaf Ged wat water te drinken, maar slaagde er niet in hem rechtop te doen zitten. Hij lag daar slap en koud, zijn hoofd leunde zwaar op Arrens arm. Zijn donker gelaat was asgrauw; neus, jukbeen en het oude litteken traden scherp naar voren. Ook zijn lichaam leek mager en geschroeid, als half door het vuur verteerd.

Arren zat daar op het vochtige strand, het hoofd van zijn metgezel op zijn knieën. De mist omgaf hen met een dof, fluwelen floers dat boven hun hoofd lichter werd. Ergens in die mist lag het lijf van de dode draak Orm Embar en bij het beekje wachtte de levende draak. En ergens ver weg op een ander strand van Selidor lag de boot Uitkijk zonder proviand. En dan de zee, zich strekkend naar het oosten. Wel driehonderd mijlen ver naar enig ander land in het Westruim; en duizend mijlen naar de Middenzee. Een lange weg. ‘Zo ver als Selidor placht men op Enlad te zeggen. De mythen, de oude verhalen die men er de kinderen vertelde, begonnen steeds met ‘Er was eens heel de eeuwigheid geleden, in een land ver als Selidor, een vorst…’ En die vorst was hij. Maar in die oude verhalen was dat het begin en dit hier was blijkbaar het einde. Hij was niet neerslachtig. Hij was doodmoe en bedroefd om zijn metgezel, maar hij voelde niet de minste bitterheid of spijt. Er viel enkel niets meer voor hem te doen. Alles was reeds gedaan.

Toen zijn kracht weer in hem was teruggekeerd, bedacht hij dat hij met het koord uit zijn knapzak best eens kon proberen wat vis te vangen; nu zijn dorst immers gelest was, voelde hij de honger knagen, en behalve een stuk hard brood was al hun voedsel verbruikt. En dat brood wilde hij bewaren, omdat hij er in water geweekt misschien iets van aan Ged te eten kon geven.

En dat was alles wat hij nog kon doen. Verder reikte zijn blik niet

want overal rond hem hing de nevel. Terwijl hij daar ineengedoken met Ged in de mist zat, voelde hij in zijn zakken of hij misschien iets had wat hem van nut kon zijn. In de zak van zijn tuniek vond hij iets hards met scherpe randen. Hij haalde het eruit en bekeek het, niet wetend hoe hij eraan kwam: een steentje, hard, poreus, zwart. Bijna had hij het weggegooid. Maar toen voelde hij de randen ruw en schroeiend op zijn huid en voelde de zwaarte ervan en hij wist toen wat het was: een stukje rots uit de Bergen van Leed. Het was in zijn zak terecht gekomen tijdens het klimmen of toen hij met Ged naar de rand van de pas was gekropen. Hij hield het in zijn hand, het onveranderlijke ding, de steen van leed. Hij sloot zijn vingers eromheen en kneep ze samen. En toen glimlachte hij, een trieste en tegelijk vreugdevolle glimlach, want voor het eerst in zijn leven wist hij zich overwinnaar, hier aan het eind van de wereld, eenzaam en door niemand toegejuicht.

De nevel werd dunner en trok in flarden weg. Erdoorheen zag hij ver weg het zonlicht neerschijnen op de open zee. Duinen en heuvels doemden op en verdwenen, kleurloos en gezwollen in hun sluiers van nevel. Zonlicht sloeg stralend neer op het lijf van Orm Embar en schonk luister aan zijn dood.

Aan de overzijde van de beek zat roerloos de ijzerzwarte draak. Na het middaguur werd de zon helder en warm, en brandde de laatste vegen uit de hemel weg. Arren trok zijn natte kleren uit om ze te laten drogen, en droeg nu enkel nog zijn gordel en zijn zwaard. Hij liet ook Geds kleren in de zon drogen, maar zelfs overgoten door die grootse, milde en weldadige stroom van warmte en licht bleef Ged doodstil liggen. Er klonk een geluid als van metaal dat langs metaal schampte, het schurend gefluister van gekruiste zwaarden. De ijzerkleurige draak was overeind gekomen op zijn gekromde poten. Hij zette zich in beweging en stak het beekje over; onder zacht gesis sleepte hij zijn lange lijf door het zand. Arren zag de plooien bij zijn schouder, het pantser van zijn flanken, vol striemen en schrammen als de wapenrusting van Erreth-Akbe, en de lange tanden, afgesleten en vergeeld. In dit alles, en in de machtige zekerheid van zijn bewegingen en in de grootse, vreeswekkende kalmte die van hem uitging, herkende Arren het kenmerk van ouderdom, van hoge ouderdom, van jaren die ieders herinnering te boven gingen. Toen de draak stilhield op korte afstand van waar Ged lag, ging Arren tussen hen beiden in staan en zei in het Hardisch, want de Oude Spraak kende hij niet: ‘Zijt gij Kalessin?’

De draak antwoordde niet, maar het leek of hij glimlachte. Toen neeg hij de ontzaglijke kop, strekte zijn nek, keek Ged aan en noemde hem bij zijn naam.

Het geluid van zijn stem was machtig en mild en ging gepaard

met een geur als van het vuur in een smidse. Weer sprak hij en nog eens; en bij de derde maal opende Ged de ogen. Even later poogde hij rechtop te gaan zitten, maar hij slaagde er niet in. Arren knielde bij hem neer en ondersteunde hem. Toen sprak Ged en zei: ‘Kalessin, senvannissai’n ar Roke.’ Met deze woorden waren zijn krachten uitgeput; hij liet zijn hoofd op Arrens schouder rusten en sloot de ogen. De draak gaf geen antwoord. Hij hurkte neer als tevoren zonder te bewegen. De nevel kwam weer opzetten en legde een sluier over de zon die neerzonk in de zee. Arren trok Ged zijn kleren weer aan en wikkelde hem in zijn mantel. Het getij had zich ver teruggetrokken, maar waste nu weer aan; Arren overwoog zijn metgezel naar de droge grond van de duinen te dragen, want hij voelde zijn krachten terugkeren. Maar toen hij zich vooroverboog en Ged op zijn schouder wilde nemen, stak de draak zijn grote, gepantserde poot uit en raakte hem bijna aan. Er zaten vier klauwen aan die poot en aan de achterkant was een spoor als van een haan, maar dit spoor was van staal en lang als het blad van een zeis. ‘Sobriost,’ zei de draak en zijn stem klonk als de wind van januari door bevroren rietstengels.

‘Laat mijn heer met vrede. Hij heeft ons allen gered en al zijn kracht daaraan gegeven, en wellicht ook zijn leven. Laat hem met vrede.’

Zo sprak Arren woedend en op bevelende toon. Hij had te veel angst en verschrikking gekend, hij was met vrees overvoerd en had er nu genoeg van, voor eens en altijd genoeg. Hij was woedend op de draak om zijn brute kracht en zijn grootte, zijn ongerechtvaardigde overmacht. Hij had de dood gezien, hij had de dood geproefd en geen bedreiging had nu nog macht over hem.

De oude draak Kalessin keek hem aan met een lange blik van zijn afschuwelijk gouden oog. Eeuw na eeuw was afgedaald in de afgrond van die ogen en diep binnenin lag er de morgen van de wereld. Arren keek niet in dat oog, maar hij wist dat het op hem neerkeek met een peinzende milde glimlach. ‘Arw sobriost,’ zei de draak en sperde zijn roestkleurige neusgaten zodat de gloed zichtbaar werd van het diep binnenin gekluisterde en verstarde vuur.

Toen de klauw van Kalessin hem stoorde, had Arren zijn arm reeds onder Geds oksels en was hij al bezig hem op te tillen, maar nu voelde hij hoe Ged het hoofd een weinig bewoog en hoorde hij zijn stem: ‘Dat betekent: klim op mijn rug.’ Een ogenblik stond Arren verstijfd. Dat was toch pure waanzin. Maar daar was die geklauwde poot, recht voor hem als een trede en erboven de kromming van de elleboog en daar weer boven de vooruitstekende schouder en de spieren waar de vlerken uit het schouderblad groeiden; vier treden, een trap. En daar, vlak voor de vlerken en de voorste grote ijzeren doren van het stekelige pantser, daar in de holte van de nek kon

schrijlings een man zitten, of twee mannen. Als zij tenminste geheel van hun zinnen waren beroofd, alle hoop hadden laten varen en zich hadden overgeleverd aan de waanzin. ‘Klim,’ zei Kalessin in de taal der Schepping. Arren stond op en hielp ook zijn metgezel op te staan. Met opgeheven hoofd klom Ged geholpen door Arrens armen langs die vreemde treden omhoog. Beiden zetten zij zich schrijlings op het ruige pantser van de drakenek, Arren achteraan, klaar om Ged zo nodig te ondersteunen. Waar zij de huid van de draak beroerden, voelden zij beiden een warmte in zich opstijgen, weldadig als de zonnehitte; het vuur van het leven dat brandde onder dat ijzeren pantser.

Arren merkte dat zij Geds taxushouten staf daar beneden hadden laten liggen half verborgen onder het zand; de zee kroop naderbij en zou hem weldra met zich meenemen. Hij maakte aanstalten om hem op te halen, maar Ged weerhield hem. ‘Laat maar, Lebannen. Ik heb al mijn tovermacht bij de dorre bron verbruikt. Ik ben niet langer een wijze.’ Kalessin wendde de kop en keek hen van opzij aan; en weer was er die oeroude glimlach in zijn oog. En hoe oud Kalessin was, viel niet te zeggen en wat Kalessin dacht, zal niemand ooit weten. Traag ontplooide hij zijn vlerken. Het waren geen gouden vlerken als die van Orm Embar, maar zij waren rood, dieprood, donker als roest of bloed of de karmozijnen zijde van Lorbanery. Behoedzaam strekte de draak zijn vlerken om zijn nietige berijders niet van zijn rug te werpen; behoedzaam spande hij de veerkracht van zijn machtige dijen. Toen sprong hij als een kat omhoog in de lucht en met brede vleugelslagen droeg hij hen uit boven de nevels die Selidor omhulden. Met donkerrode vlerken roeiend door de lucht zwenkte Kalessin naar buiten over de open zee, boog af naar het oosten en vloog.

In de dagen rond midzomer werd er op Ully een draak gezien die laag over het eiland vloog, en later ook in Usidero en in het noorden van Ontuego. Nu is men in het Westruim, waar de bevolking ze maar al te goed kent, zeer beducht voor draken, maar toen deze was overgevlogen en de dorpelingen weer uit hun schuilplaatsen waren gekomen, zeide degenen die hem gezien hadden tot elkaar: ‘De draken zijn niet alle dood zoals wij dachten. Wellicht zijn ook de wijzen niet allen dood. Zijn vlucht getuigde van macht en heerlijkheid; misschien was het de Oudste.’

Niemand zag Kalessin neerdalen op het land. Maar er zijn op die verre eilanden wouden en woeste heuvels waar zelden iemand komt en waar zelfs het neerdalen van een draak niet wordt opgemerkt.

Op de Negentig Eilanden ontstond een hevige verwarring. Mannen roeiden westwaarts langs de eilandjes en schreeuwden: ‘Verberg je. Verberg je. De Draak van Pendor heeft zijn woord gebroken. De Archimagus is verslagen en de Draak komt ons verslinden.’

Zonder neer te komen, zonder omlaag te kijken vloog het grote ijzerkleurige monster over de eilandjes en stadjes en hofsteden, en achtte zo een nietig hapje niet eens de moeite van een rookpluim waard. En zo trok hij ook over Geath en over Serd, stak de engten van de Middenzee over en kwam in het zicht van Roke.

Nooit in de herinnering der mensen en zelden in de herinnering der legenden had een draak het gewaagd de zichtbare en onzichtbare wallen van het welversterkte eiland te trotseren. Deze echter aarzelde niet, maar vloog zwaar op machtige vlerken langs de westkust van Roke en over de dorpen en velden naar de groene heuvel die oprijst boven Thwill. Daar kwam hij tenslotte zachtjes neer op de aarde, strekte de rode vlerken, vouwde ze samen en ging zitten op de top van de Bult van Roke. De jongens renden het Hoge Huis uit; niets had hen kunnen tegenhouden. Maar ondanks hun jeugd waren zij trager dan de Magisters en bereikten zij de Bult eerst geruime tijd later. Bij hun aankomst troffen zij er de Magister van het Web die uit de Hout was gekomen, het blonde haar als goud opflitsend in de zon. En bij hem was de Veranderaar die twee nachten tevoren was teruggekeerd in de gedaante van een grote visarend, moe en met trage vleugelslag; lang hadden hem zijn eigen spreuken in die gedaante gevangen gehouden en hij had de zijne eerst teruggekregen toen hij naar de Hout was gekomen, in de nacht toen het Evenwicht werd hersteld en wat gespleten was weer werd samengevoegd. De Oproeper was er, uitgeteerd en mager, nog maar één dag opgestaan van zijn ziekbed. En naast hem stonden de Poortwachter en de overige Magisters van het Eiland der Wijzen.

Zij zagen de berijders afstijgen, de een met hulp van de ander. Zij zagen hoe zij om zich heen keken met in hun blik een vreemde mengeling van tevredenheid, droefheid en verwondering. En de draak hurkte neer als uit steen gehouwen, terwijl zij van zijn rug omlaag klommen en naast hem staan bleven. Hij wendde de kop een weinig opzij toen de Archimagus tot hem sprak, en gaf hem kort antwoord. En de toeschouwers zagen de zijwaartse blik van het gele oog en de kille lach. En zij die de Oude Spraak verstonden, hoorden hem zeggen: ‘Ik heb de jonge koning naar zijn koninkrijk gebracht en de oude man naar zijn huis.’

‘Nog een weinig verder, Kalessin,’ antwoordde Ged. ‘Ik ben nog niet waar ik zijn moet.’ Hij keek neer op de zonbeschenen daken en torens van het Hoge Huis en het leek of hij glimlachte. Toen wendde hij zich tot Arren die rank en slank naast hem stond in zijn gescheurde kleren, nog niet vast op zijn benen na de vermoeienissen van de lange vlucht en de verbijstering over alles wat er gebeurd was. En voor de ogen van hen allen knielde Ged voor hem neer op beide knieën en boog het grijsharige hoofd.

Toen stond hij op, kuste de jonge man op de wang en zei: ‘Als gij uw troon in Havnor hebt bestegen, mijn heer en dierbare tochtgenoot, moge gij dan lang en in vrede heersen.’ Hij keek naar de Magisters en de jonge wijzen en de jongens en de dorpelingen die daar verzameld waren op de hellingen en aan de voet van de Bult van Roke. Zijn gezicht was kalm en in zijn ogen lag iets van het lachen in de ogen van Kalessin. Toen draaide hij zich om en klom weer omhoog langs de poot en de schouder van de draak, nam weer plaats in het zadel zonder teugels op de nek van de draak tussen de machtige uiteinden der vlerken. Die vlerken strekten zich met een geluid als het roffelen van een trom en Kalessin de Oudste verhief zich met een sprong in de lucht. Vuur en rook spoten op uit de muil van de draak en het slaan van zijn vlerken was als het geluid van donder en storm. Eenmaal cirkelde hij rond de heuvel en vloog toen weg naar het noordoosten, naar de windstreek van Aardzee waar de Berg van Gont zich opheft uit de zee. De Poortwachter zei met een glimlach: ‘Wat hij doen moest, is nu gedaan. Hij keert terug naar huis.’ En zij keken toe hoe de draak tussen zee en zonlicht wegvloog en uit het gezicht verdween.

De Geste van Ged verhaalt hoe hij die eens Archimagus was, naar de kroning kwam van de Koning van Alle Eilanden in de Toren van het Zwaard te Havnor, het hart van de wereld. En het lied zegt ons dat hij, toen de plechtigheid van de kroning voorbij was en de feestelijkheden zouden beginnen, de menigte verliet en geheel alleen naar de haven van Havnor ging. Daar lag buiten op het water een boot, gehavend en geteisterd door de storm; zij voerde geen zeil en was leeg. Ged riep de boot bij haar naam, Uitkijk, en zij kwam naar hem toe. Ged klom van de steiger omlaag in de boot, keerde het land de rug toe en de boot voer weg zonder wind of zeil of riemen; zij voer met hem weg van haard en haven, westwaarts tussen de eilanden door, westwaarts over de open zee. En sindsdien is er niets meer over hem bekend.

Maar op het eiland Gont luidt het verhaal anders en zegt dat Lebannen, de jonge Koning naar Gont kwam, op zoek naar Ged om hem mee te nemen naar de kroning. Maar hij vond hem noch in Gonthaven, noch in Re Albi. Niemand kon zeggen waar hij was, enkel dat hij te voet de wouden op de berghelling was ingetrokken. Hij deed dat vaak, zei men, en bleef dan vele maanden weg zonder dat iemand de paden van zijn eenzaamheid kende. Er waren er die aanboden hem te zoeken, maar de Koning verbood het hen en zei: ‘Hij heerst over een rijk dat groter is dan het mijne.’ En zo verliet hij de berg, besteeg zijn schip en keerde naar Havnor terug om gekroond te worden.

Bijlage: Detailkaarten

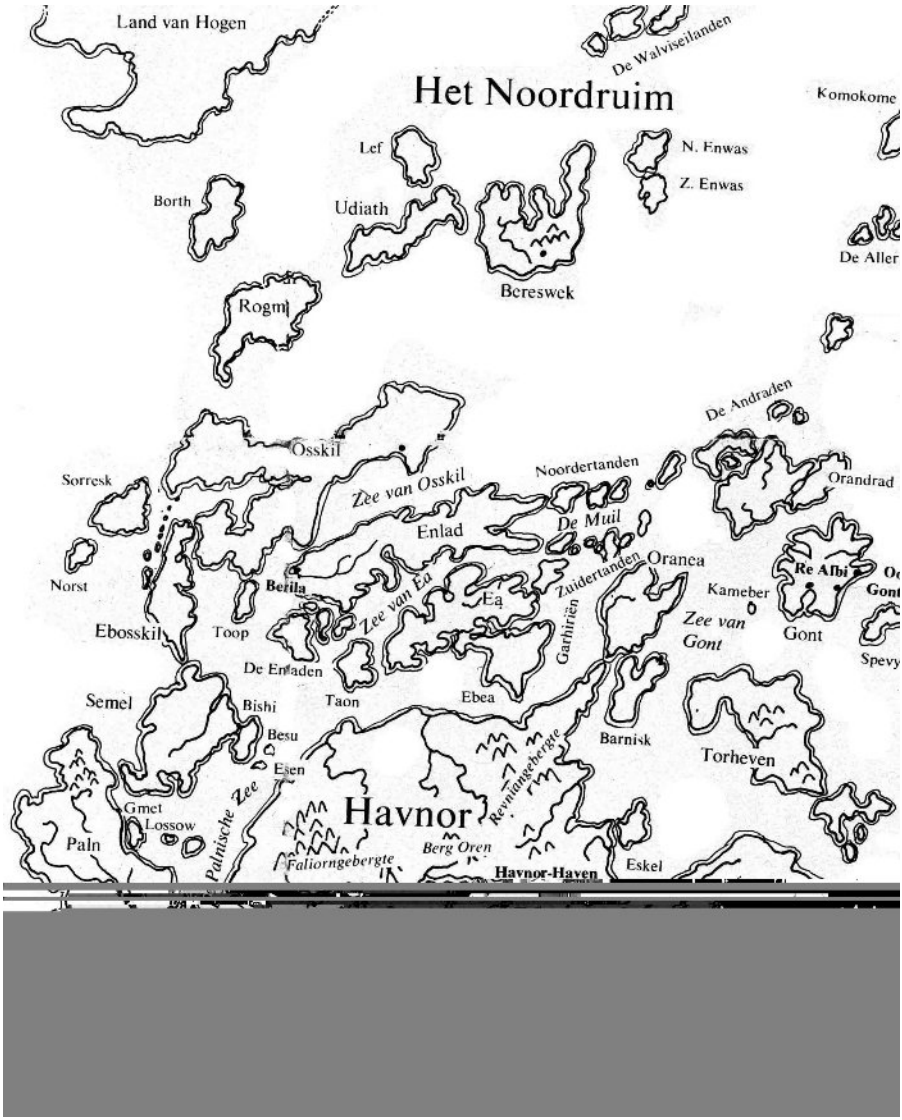

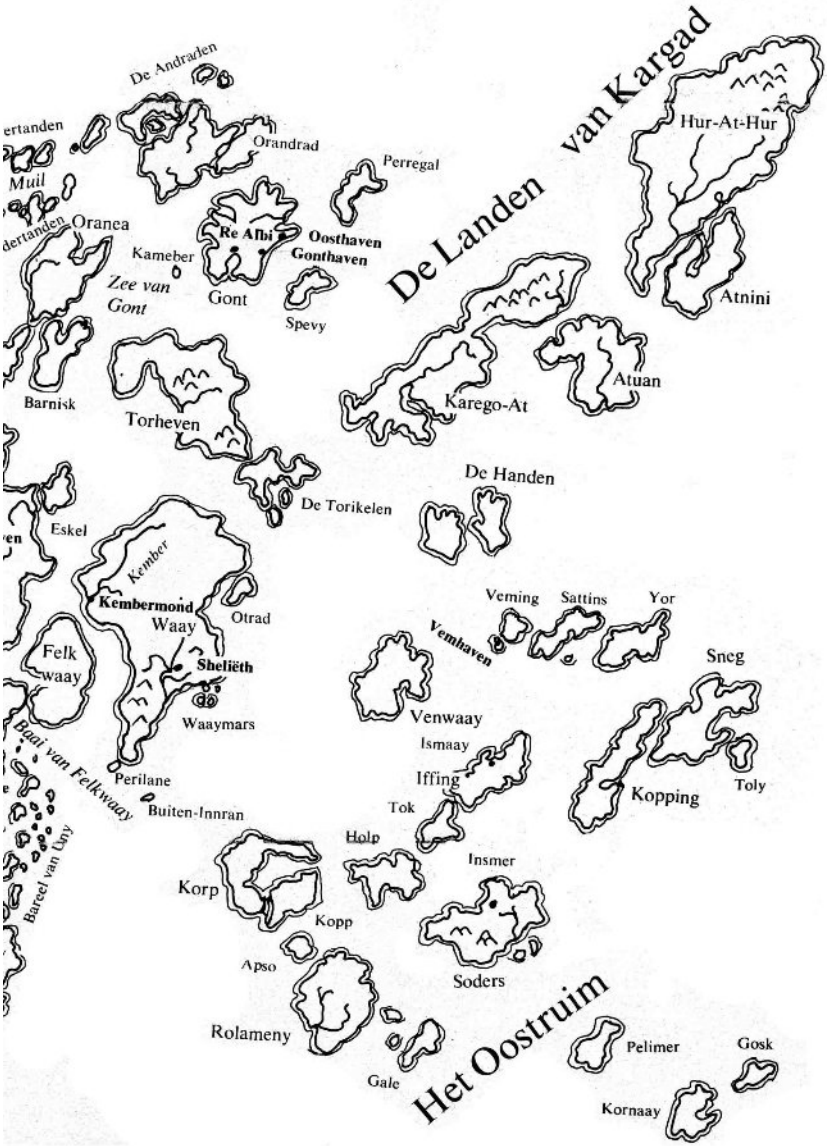
De Andraden
ertanden
Orandrad
Perregal
Muil
dertanden
Oranea
Re Albi
Oosthaven
Gonthaven
Kameber
Zee van
Gont
Gont
Spevy
De Landen van Kargad
Hur-At-Hur
Atnini
Barnisk
Torheven
Karego-At
Atuan
De Handen
De Torikelen
Eskel
Kember
Kembermond
Waay
Otrad
Veming
Sattins
Yor
Vemhaven
Felk
waay
Shelïeth
Sneg
Waaymars
Venwaay
Ismaay
Baai van Felkwaay
Perilane
Iffing
Kopping
Toly
Buiten-Innran
Tok
Holp
Insmer
Korp
Kopp
Barrel van Ury
Apso
Soders
Rolameny
Pelimer
Gosk
Gale
Het Oostruim
Kornaay

De Enfaden
Semel
Bishi
Taon
Ebea
Barnisk
Torheven
Besu
Esen
Revniangebergte
Havnor
Gmet
Lossow
Paln
De Palnische Zee
Faliorngebergte
Berg Oren
Havnor-Haven
Eskel
Kember
Kembermond
Otrad
Waay
Eppaln
Sepping
Omer
Felk
waay
Shelïeth
Torning
Ark
Nauw van Havnor
Tesk
Pendor
Orrimy
Iliën
O
Waaymars
Laag Torning
De Middenzee
Hosk
Vissti
Leng
O-tokne
Perilane
De Negentig
Eilanden
Nes
Dromgan
Buiten-Innran
Geath
Thwil
Kamery
O-Haven
Korp
Serd
Ensmer
Roke
Issel
De Onsloten Zee
Bareel van Uny
Pody
Uny
Hort
Wathort
Sowl
Namiën
Misk
Set
Dunnel
Sorr
Lorbanery
Wasny
Rood
Toot
De Grote Zuidwadden
Het Eiland van het Oor
Het Zuidruim

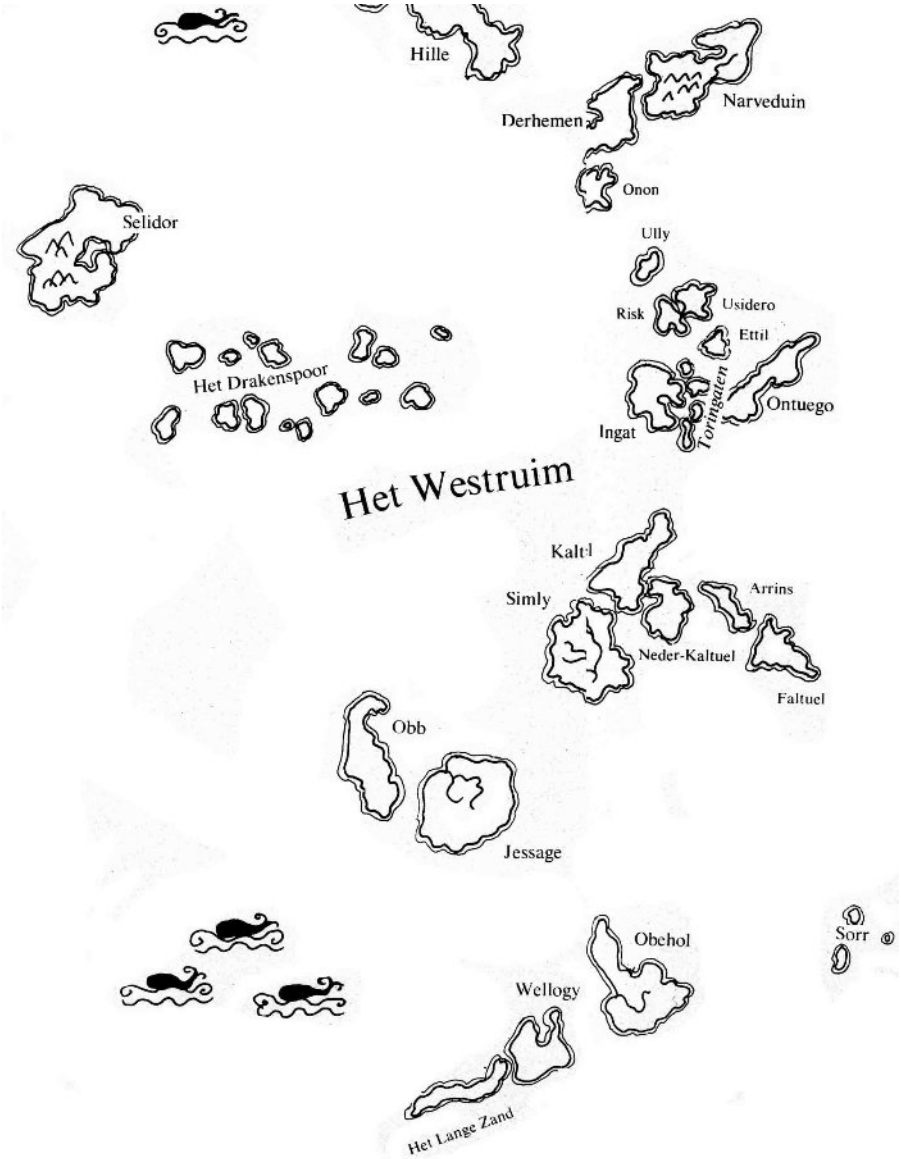
Hille
Derhemen
Narveduin
Onon
Selidor
Ully
Risk
Usidero
Ettil
Het Drakenspoor
Toringaten
Ontuego
Ingat
Het Westruim
Kaltel
Simly
Arrins
Neder-Kaltuel
Faltuel
Obb
Jessage
Sorr
Obehol
Wellogy
Het Lange Zand

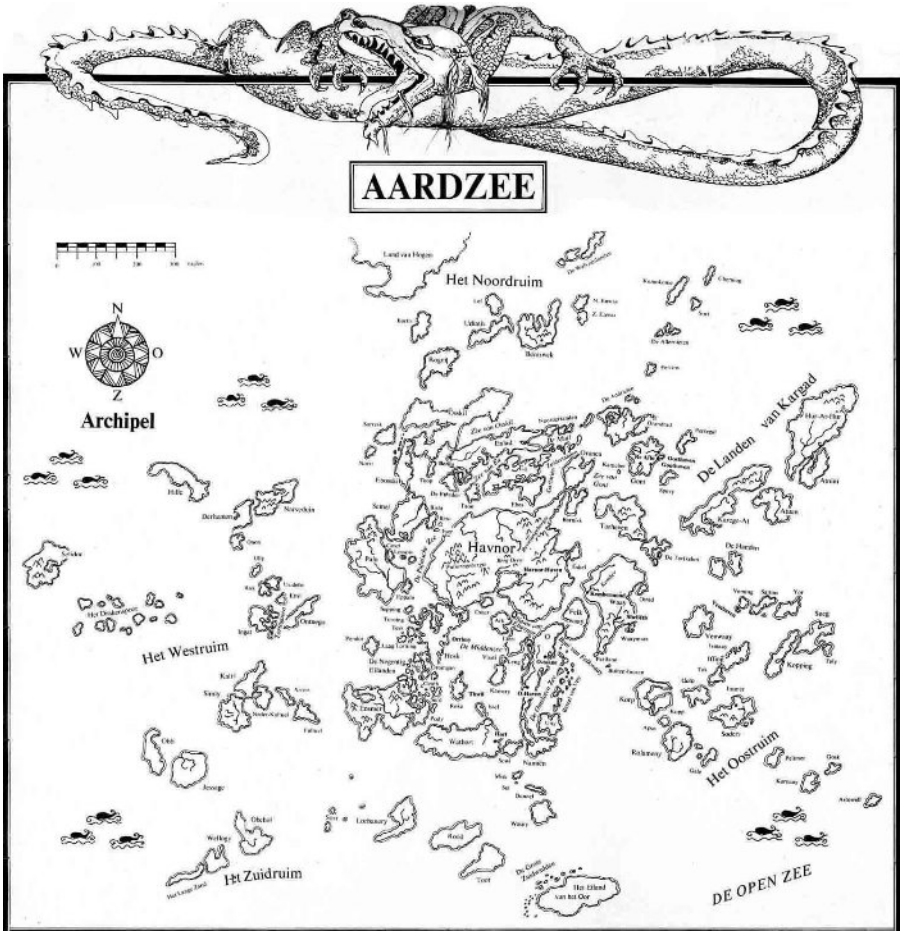

Ursula Le Guin
Aardzee
Machten van Aardzee
de Tomben van Atuan
Koning van Aardzee

Uitgeverij Het Spectrum
Utrecht/Antwerpen

Oorspronkelijke titels: A Wizard of Earthsea/The Tombs of Atuan/The Farthest Shore
© 1968, 1970, 1972 by Ursula Le Guin
Vertaald door: F. Oomes Vormgeving en ontwerp omslag: Studio Spectrum
Omslag: Bart van Erkel
De drie delen verschenen eerder afzonderlijk en nadien in één

gebonden editie, waarvan dit de Prisma-editie is.
Prisma Boeken nr. 1937, Eerste druk 1980
ISBN 90 2741067